

Μήπως στο δικό σου σπίτι θα νιώθεις καλύτερα;

Εμείς, στην Τράπεζα Κύπρου είμαστε πάντα δίπλα σου. Έχουμε τη θέληση και τη δύναμη να στηρίζουμε το δικό σου σπίτι, με στεγαστικά δάνεια που σου εξασφαλίζουν:

- Χαμηλή αρχική δόση
- Περίοδο χάριτος μέχρι και 2 χρόνια
- Δικαίωμα αναστολής δόσης μέχρι και 2 φορές το χρόνο χωρίς οποιαδήποτε έξοδα
- Διαμόρφωση δόσης ανάλογα με τις οικονομικές δυνατότητές σου (π.χ. μειωμένες δόσεις κατά τους καλοκαιρινούς μήνες)

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε οποιοδήποτε κατάστημά μας ή καλέστε στο 800 00 800.

Η χορήγηση των διευκολύνσεων υπόκειται στην παραχώρηση από τον αιτητή ικανοποιητικών για την Τράπεζα εμπράγματων εξασφαλίσεων. Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της και να αποσύρει οποιοδήποτε σχέδιο ανά πάσα στιγμή. Το επιτόκιο και η δόση αποπληρωμής του στεγαστικού δανείου δύνανται να τροποποιούνται από τον ενυπόθηκο πιστωτή από καιρού εις καιρό. Διατρέχετε τον κίνδυνο να χάσετε την ακίνητη περιουσία σας αν δεν πληρώνετε κανονικά τις δόσεις της υποθήκης ή οποιοδήποτε άλλου δανείου το οποίο είναι εξασφαλισμένο με υποθήκη πάνω στην ακίνητη ιδιοκτησία σας.

Τράπεζα Κύπρου

ΔΗΜΗΤΡΑ
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ

Στρατηγικοί στόχοι με υψηλή ρευστιότητα

Εύρωστες και κερδοφόρες οι κυπριακές τράπεζες

Λεωτέρης Χριστοφόρου Ο λαός εισπράττει απογοήτευση

Dmitry Ribolovlev: Ο Μέγας Δημήτριος της Τρ. Κύπρου

Οι άνθρωποι πάντα
θα ονειρεύονται.

ΑΝΔΡΑΣ & ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ΟΔΒΒ

ΤΒΜΑ/ΕΝΤΕΛΙΑ

 MARFIN LAIKI BANK

Για περισσότερα από 100 χρόνια είμαστε κοντά σας, είμαστε δίπλα σας, σε κάθε σας ξεκίνημα, στα εύκολα και στα δύσκολα, στις καθημερινές αλλά και στις πιο σημαντικές στιγμές της ζωής σας. Στεκόμαστε δίπλα σας, υπεύθυνα και αξιόπιστα με πρωτοποριακά προϊόντα και υπηρεσίες για να σας στηρίξουμε σε κάθε σας απόφαση ή επιθυμία.

Marfin Laiki Bank: Πάντα εδώ, πάντα για σένα.

ΤΗΛΕΤΡΑΠΕΖΑ 8000 2000, www.marfinlaiki.com.cy

Ανοίξαμε
πανιά για
το μέλλον.

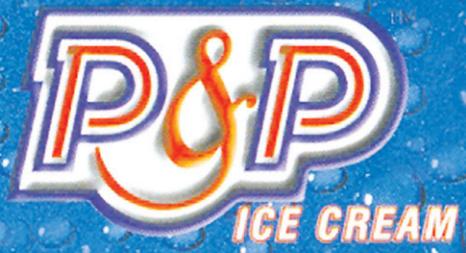
 MARFIN LAIKI BANK

Ο έμπειρος και προσοντούχος προσωπικός σας τραπεζίτης φροντίζει για τις καλύτερες λύσεις στις τραπεζικές και επενδυτικές σας ανάγκες. Πυξίδα μας η ποιότητα, η εμπιστοσύνη, η αποτελεσματικότητα.

Wealth Management Division
Τηλ: +357 22 812280
Email: privatebank@laiki.com

MARFIN
Private
BANKING

www.laiki.com

PAPAFILIPOU ICE CREAM

100%

natural ice cream

Περιεχόμενα

**ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ**

www.eurokerdos.com

E-mail: liveras@cytanet.com.cy

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2010, Τεύχος 138

Εκδότης - Διευθυντής..... Θεοφάνης Λιβέρας
Διευθύντρια ..... Νικολέττα Λιβέρα
Αρχισυντάκτης..... Στέφανος Κοτζαμάνης

ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:

Φειδιάς Πηλειδής..... Δ/νων Συνέταιρος PriceWaterhouseCoopers
Ουράνιος Ιωαννίδης ..... Πολιτικός Αρθρογράφος
Χριστόδουλος Χριστοδούλου ..... Χρηματοοικονομικά
Μάριος Μαυρίδης ..... Οικονομολόγος
Χρήστος Ιακώβου ..... Πολιτικός Αναλυτής
Χρίστος Χριστοδούλου..... Δ/νων Σύμβουλος CSC Christodoulou Ltd
Νεόφυτος Νεοφύτου ..... Συνέταιρος Ernst & Young
Δημήτρης Στυλιανίδης ..... Σύμβουλος Επικοινωνίας
Ανδρέας Αναστασίου ..... Αθήνα
Χάρης Κουρούκλης ..... Αθήνα

Τυπογραφείο: ..... Cassoulides Masterprinters
Διανομή: ..... Πρακτορείο "ΚΡΟΝΟΣ"
Ελεγκτές: ..... Ιωάννου, Theodoulou Ltd
..... Γρηγορίου και Σία
Νομικός Σύμβουλος:..... Χρίστος Κογκορόζης, Δικηγόρος

ΓΡΑΦΕΙΑ:

Γ. Μιχαήλ 14, Ακρόπολη, Στρόβολος
Ταχ. Θυρίδα 16088, 2085 Λευκωσία.
Τηλ: 22311272, Fax: 22317127

web site:..... www.eurokerdos.com
E-mail:..... liveras@cytanet.com.cy

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ:

Κύπρος ..... **100** ΕΥΡΩ
Ευρώπη..... **150** ΕΥΡΩ
USA – CANADA-SOUTH AFRICA – AUSTRALIA ..... **150** ΕΥΡΩ

Η Άποψή μας.....	7
Άρθρο Ουράνιου Ιωαννίδη	8-9
Άρθρο Χριστόδουλου Χριστοδούλου.....	10
Κυπριακό	12-13
Προϋπολογισμός	14-15

Συνέντευξη Λευτέρη Χριστοφόρου..... 16-18

Δήμητρα Επενδυτική 20-23
Τράπεζα Κύπρου..... 24-27

MARFIN αποτελέσματα	28-29
Ελληνική αποτελέσματα	30
Με το φακό μας	32-36
Τουρκία.....	38-39
Ελλαδική οικονομία.....	40-43
Ελλαδικές τράπεζες.....	44-45
Χρηματιστήριο Αθηνών	46
Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης.....	48-50
Αφιέρωμα στις Ελλαδικές τράπεζες	52-58
KOT.....	60-61
KPMG.....	62
Επίκαιρα θέματα	64
Τουρισμός	68-70
Επίκαιρα θέματα	72-76
Άρθρο Νώντα Μεταξά	79-79
ΧΑΚ	80
Άρθρο Αντώνη Στυλιανού.....	82
Άρθρο Νίκου Σύκα	84
Άρθρα Ανδρέα Ασιώτη	86-88
Άρθρο Δημήτρη Στυλιανίδη	90-91
Άρθρο Κλέωνα Ιακωβίδη	92-93
Άρθρο Κρις Ιακωβίδη.....	94
Άρθρο Τάσου Αναστασιάδη	96
Άρθρο Δημήτρη Εργατούδη.....	98

Περιουσιακό:

Κόμματα VS Κυβέρνησης

Το μέγιστο ζήτημα που απασχόλησε τον τελευταίο μήνα τη πολιτική ηγεσία του τόπου, ήταν το περιεχόμενο του εγγράφου για το περιουσιακό, το οποίο τα κόμματα χαρακτήρισαν ως απαράδεκτο που επιτρέπει παρερμηνείες και διαστρεβλώσεις σε βάρος των νομίμων ιδιοκτητών περιουσιών στα κατεχόμενα. Με αφορμή λοιπόν το έγγραφο Χριστόφια με τις προτάσεις για το περιουσιακό ζήτημα, η Πολιτειακή Ηγεσία βρέθηκε στο «μάτι του κυκλώνα», αφού από τις αποκαλύψεις που έγιναν καταδεικνύεται ότι χάσμα μέγα χωρίζει τις προτάσεις Χριστόφια από τις θέσεις των πολιτικών κομμάτων της Κύπρου.

Το περιουσιακό θέμα είναι μέγα και κρίσιμο και από την εξέλιξη που θα πάρουν τα πράγματα, σε μεγάλο βαθμό θα εξαρτηθεί και το μέλλον αυτών τούτων των συνομιλιών για λύση του Κυπριακού.

Πέρα από κάθε αμφιβολία, το περιουσιακό αποτελεί τη λύδια λίθο του Κυπριακού αφού συνδέεται με το εδαφικό, την ασφάλεια, τον εποικισμό και τις εγγυήσεις σε περίπτωση λύσης και επιστροφής προσφύγων στα σπίτια τους και στις περιουσίες τους, χωρίς βέβαια να υποτιμούνται οι άλλες εξίσου κρίσιμες πτυχές του. Γι' αυτό και τα κόμματα αξιώνουν να γίνει μια σοβαρή και σε βάθος συζήτηση καθώς επίσης και ανάλυση των προτάσεων Χριστόφια. Όμως, πέρα από τα κόμματα υπάρχουν και οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, οι νόμιμοι ιδιοκτήτες, αυτοί θα πρέπει να έχουν το πρώτο λόγο αν αποδέχονται τις προτάσεις Χριστόφια για το περιουσιακό. Είναι γνωστό ότι το δικαίωμα της νόμιμης ιδιοκτησίας είναι αναφαίρετο, αδιαπραγμάτευτο, απαράγραπτο και αναπαλλοτριώτο. Πρόκειται για ατομικό δικαίωμα, κατοχυρωμένο από τη διεθνή νομολογία και δεν εκχωρείται σε κανένα «χρήστη», «σφετεριστή» και «κλεπταποδόχο» δια της βίας, όπως συμβαίνει εδώ και 36 χρόνια στα κατεχόμενα εξαιτίας της Τουρκικής εισβολής και κατοχής.

Δυστυχώς, το περιεχόμενο των προτάσεων Χριστόφια, όπως καταγγέλλουν τα κόμματα, με την απαράδεκτη διχοτομική φιλοσοφία που τις διακρίνει, παραπέμπουν και «τσιμεντώνουν» το Ανάν, περιορίζουν το δικαίωμα της ιδιοκτησίας και επιστροφής στους νόμιμους ιδιοκτήτες, γι' αυτό και οι πρώτες φωνές για «όχι» από τα κόμματα στη τελευταία συνεδρία του Εθνικού

✓ **Υποστηρίζουν ότι οι προτάσεις Χριστόφια χαρακτηρίζονται από ερασιτεχνισμό, ασάφειες, αοριστίες που επιτρέπουν παρερμηνείες και διαστρεβλώσεις**

Συμβουλίου. Οι προτάσεις Χριστόφια, αν πιστέψουμε τις αναλύσεις των κομμάτων, εκτός του ΑΚΕΛ βέβαια, και τα όσα εκ των υστέρων αποκαλύφθηκαν, χαρακτηρίζονται από ερασιτεχνισμό, ασάφειες, αοριστίες και διπλή ή λανθασμένη ερμηνεία, που επιτρέπουν παρερμηνείες και διαστρεβλώσεις. Ακόμα, ότι υιοθετούν περιορισμούς και κριτήρια, που στην ουσία ανατρέπουν το δικαίωμα επιστροφής από τη συντριπτική πλειοψηφία των Ελληνοκυπρίων προσφύγων ενώ θα έπρεπε να στηρίζονται στη θέση αρχής, ότι το πρώτο λόγο θα πρέπει να έχει ο νόμιμος ιδιοκτήτης και όχι ο σημερινός «χρήστης» που δεν διαφέρει από τον «σφετεριστή» και τον «κλεπταποδόχο» μια και το πρόβλημα για το Κυπριακό παραμένει πρόβλημα εισβολής και κατοχής. Δεν θα ήταν υπερβολή να πούμε ότι το γεγονός αυτό από μόνο του αποτελεί μια επικίνδυνη διολίσθηση από πάγιες θέσεις δικής μας πλευράς. Ακόμα και αυτός ο Χανς Βαν Χούτε, σύμβουλος του Ντάουνερ, αναφερόμενος στο περιουσιακό σημείωσε τα εξής: «Το βασικό εμπόδιο στην επίλυση του περιουσιακού είναι ότι η Ευρωπαϊκή Σύμβαση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, όπως επιβεβαιώθηκε από το ΕΔΑΔ, θεωρεί την αποκατάσταση ως την πρωταρχική μορφή θεραπείας, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες η περιουσία έχει παράνομα ληφθεί. Οι Τουρκοκύπριοι επιδιώκουν, όπως επιβεβαιώνεται με τις προτά-

σεις Έρογλου να περιορίσουν αυτό το δικαίωμα, όπως προτείνει σήμερα και ο Δ. Χριστόφιας, στηριγμένος στο Σχέδιο Ανάν. Αυτό δεν συνιστά αποκατάσταση, ούτε καν αποζημίωση, αλλά μόνο μηχανισμό λήψης κάποιων χρημάτων στο αβέβαιο μέλλον» σχολιάζει ο Χούτε.

Κλείνοντας, συμπερασματικά μπορούμε να πούμε σε ότι αφορά τα καθ' ημάς πέρα από τον ανεκδιήγητο Ντάουνερ, ότι από τις τελευταίες εξελίξεις και τις αποκαλύψεις, είναι φανερό ότι κυβέρνηση και κόμματα σε ότι αφορά το περιουσιακό, εκπέμπουν σε διαφορετικά μήκη κύματος και το βλέπουν με το δικό τους φακό ο καθένας και μάλιστα εν αγνοία των νομίμων ιδιοκτητών περιουσιών στα κατεχόμενα και τα ερωτήματα που τίθενται για να απαντηθούν είναι δύο: Πρώτον, πότε θα ενημερωθούν υπεύθυνα για τα τεκταινόμενα οι νόμιμοι ιδιοκτήτες των περιουσιών στα κατεχόμενα και δεύτερο που είναι και το κυριότερο ερώτημα, από πού αντλεί το δικαίωμα ο Πρόεδρος Χριστόφιας να υποβάλει τέτοιες απαράδεκτες προτάσεις, να διαπραγματεύεται το περιουσιακό και να οδηγεί τη πλευρά μας μπροστά σε τελεωμένα γύρω από ένα τόσο σοβαρό και μείζον θέμα κάνοντας τον κάθε Ελληνοκύπριο πρόσφυγα ιδιοκτήτη περιουσιών στα κατεχόμενα να υποψιάζεται ότι σκότια παιχνίδια παίζονται σε βάρος του;

Το περιουσιακό δεν εξαρτάται μόνο από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ούτε βέβαια και από τα κόμματα, αλλά από τους ίδιους τους νόμιμους ιδιοκτήτες να συμφωνήσουν ή όχι ή ακόμα αν θα δεχτούν να παραβιαστεί το νόμιμο δικαίωμα της κατοχής, νομής και διαχείρισης της περιουσίας τους.

Alpha Mobile Banking

**Τώρα, όπου βρίσκεται το κινητό σας,
βρίσκεται και η Alpha Bank!**

Τώρα η Alpha Bank σας παρουσιάζει το **Alpha Mobile Banking!** Με τεχνολογία ειδικά σχεδιασμένη για κινητά, σας δίνει τη δυνατότητα να κάνετε τις τραπεζικές σας συναλλαγές από το κινητό σας τηλέφωνο, χωρίς την ανάγκη πρόσβασης σε ηλεκτρονικό υπολογιστή.

Το Alpha Mobile Banking σας παρέχει άμεση και εύκολη πρόσβαση στους λογαριασμούς σας σε ένα ασφαλές και φιλικό περιβάλλον μέσω των διευθύνσεων **mobile.alphabank.com.cy** ή **m.alphabank.com.cy**. Το μόνο που χρειάζεστε είναι ένα κινητό τηλέφωνο με δυνατότητα σύνδεσης στο Διαδίκτυο. Η νέα υπηρεσία προσφέρεται δωρεάν και αυτόματα σε όλους τους χρήστες του Alpha Express Banking.

Τώρα, η Alpha Bank είναι ανοικτή για εσάς παντού, 24 ώρες το 24ωρο!

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ
ΕΙΔΙΚΑ
ΣΧΕΔΙΑΣΜΕΝΗ
ΓΙΑ ΚΙΝΗΤΑ**

m.alphabank.com.cy

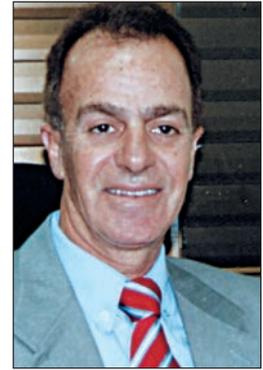
ALPHA BANK

Και για ηλεκτρονικές συναλλαγές... *Μαζί*

☎ 22888888, 🖱 www.alphabank.com.cy

Πώς θα κλείσει η «τρύπα» του Προϋπολογισμού

Ο Υπουργός Οικονομικών θα πρέπει να κινηθεί όχι με βάση τις τρέχουσες πολιτικές ισορροπίες, αλλά με βάση το μοντέλο ανάπτυξης που θα ακολουθήσει η Κύπρος κατά τα επόμενα χρόνια...

**ΘΕΟΦΑΝΗΣ
ΛΙΒΕΡΑΪΣ**
Εκδότης

T

α νέα για την κυπριακή οικονομία είναι -τηρουμένων των αναλογιών- ιδιαίτερα ευχάριστα. Πρώτα απ' όλα, η κρίση μπορεί μεν να μας επηρέασε, αλλά μάλλον επιπόλαια σε σύγκριση με τις επιπτώσεις που υπήρξαν στις πλείστες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και βέβαια, δεν αναφερόμαστε μόνο στην Ελλάδα και το «καλό κουράγιο» που ευχήθηκε ο Κοινοτικός Επίτροπος Όλι Ρεν στους Έλληνες ενόψει των μέτρων που θα έρχονταν.

Μιλάμε για την Ισπανία, την Πορτογαλία, την Ιταλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γαλλία, αλλά και την ίδια τη Γερμανία! Σε όλες αυτές τις χώρες, τα οικονομικά μέτρα που ελήφθησαν ήταν πολύ σκληρότερα από αυτά που συζητά μήπως και λάβει η Κύπρος...

Ένα δεύτερο στοιχείο που θα πρέπει να μας ικανοποιεί είναι η ευρωστία των τριών κυπριακών τραπεζών, όταν για παράδειγμα οι ελλαδικές τράπεζες οφείλουν πάνω από 90 δις ευρώ στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (λόγω της αδυναμίας δανεισμού του κράτους).

Και τρίτον, βλέπουμε μερικές σημαντικές επενδυτικές τοποθετήσεις στη χώρα μας, όπως τις κινήσεις του Κατάρ και την κίνηση γνωστού Ρώσου επιχει-

ρηματία να αγοράσει κάτι λιγότερο από το 10% του συνόλου των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου.

Κάτω λοιπόν από αυτές τις συνθήκες, όλα δείχνουν ότι αρκεί να λάβουμε ήπια μέτρα προσαρμογής προκειμένου η επόμενη χρονιά, το 2011, να κλείσει με το δημοσιονομικό έλλειμμα στα πλαίσια που ορίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, αλλά και με ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας που να ξεκινάει από «συν».

Και στο συγκεκριμένο πεδίο, συνεχίζεται μια πολύμηνη «κοκορομαχία», καθώς κάθε ομάδα καλεί την Κυβέρνηση, να πληρώσουν οι υπόλοιποι. Όχι νέους φόρους λένε οι μεν, αλλά να μειώσετε τις δαπάνες. Φόρους στις τράπεζες και τις επιχειρήσεις λένε άλλοι, για «να πληρώσει το κεφάλαιο την κρίση», κ.λπ.

Κατά τη γνώμη μας, η Κυβέρνηση δεν θα πρέπει να πάρει τις αποφάσεις της, μόνο με βάση τις τρέχουσες πολιτικές ισορροπίες (τι ζητά το ΔΗΚΟ, κ.λπ.), ή μόνο με βάση το λεγόμενο πολιτικό κόστος (να μη θίξουμε τις Συντεχνίες), αλλά θα πρέπει και να συνεκτιμήσει τα μηνύματα που ήρθαν από την Ελλάδα.

Στην Ελλάδα δηλαδή, αποδείχτηκε ότι

το μοντέλο του σπάταλου κράτους, του μεγάλου τραπεζικού δανεισμού προς τους ιδιώτες και της μεγάλης έμφασης στην οικοδομική δραστηριότητα (τουλάχιστον εκείνης που αφορούσε τις πωλήσεις σε Έλληνες πολίτες) ξόφλησε! Σύμφωνα τώρα με το σύνολο σχεδόν των αναλυτών και των κυβερνητικών παραγόντων, έμφαση θα πρέπει να δοθεί στον τουρισμό, στις εξαγωγές και στη δημιουργία υποδομών.

Ποιο είναι το μήνυμα όλων αυτών προς εμάς, όπου η οικονομία μας έχει πολλές ομοιότητες με αυτές της Ελλάδας; Ότι η οικονομία θα πρέπει να γίνει περισσότερο ανταγωνιστική και η ανάπτυξή της δεν θα πρέπει να βασίζεται στην κατανάλωση και τα μεγάλα δάνεια των τραπεζών για κατοικίες, αλλά στη δημιουργία υποδομών, στην προσέλκυση επενδύσεων από το εξωτερικό και φυσικά στην αναβάθμιση και διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες, συμφωνούμε με εκείνους που υποστηρίζουν ότι αν μπουν κάποιοι νέοι φόροι, αυτοί να έχουν έκτακτο χαρακτήρα και σταδιακά να υποκαθίστανται από περικοπές στις καταναλωτικές δαπάνες του δημοσίου, όπου όσο ψάχνει κάποιος, τόσο βρίσκει περιθώρια για μειώσεις.

Διεθνές δίκαιο Vs Νόμος της ζούγκλας

Η αναμονή ανταπόδοσης για προσφορά που δίνεται είναι ευσεβής πόθος. Ο ευσεβο-ποθισμός όμως δεν είναι πολιτική, δεν είναι στρατηγική δεν είναι τακτική διεκδίκησης δικαιωμάτων. Είναι μόνον εύσημος τρόπος για να μην αναδεικνύονται οι διαφορές. Ένας εύσημος τρόπος για να συγκαλύπτεται η πραγματικότητα. Η σκληρή πραγματικότητα. Με ευσε-

Του Ουράνιου Ιωαννίδη

Πρώην Υπουργού Παιδείας και Πολιτισμού

βείς πόθους και εύσημους τρόπους σταδιακά φτάσαμε να διαπραγματευόμαστε τόσο μεταξύ μας, πράγμα οδυνηρά τραγικό, όσο και με την άλλη πλευρά, τι άλλο θα δώσουμε για να πάρουμε πίσω ένα 15% του εδάφους το οποίο μας πήραν και κατέχουν ως αποτέλεσμα μιας βάρβαρης εισβολής. Και διαπραγματευόμαστε, να εκχωρήσουμε έναντι τούτου

του 15% δικού μας εδάφους που θα επιστρέψουν, το 50% της κυριαρχίας του κράτους.

Με εποικοδομητικές ασάφειες και δαιδαλώδεις πρόνοιες η απτή αυτή πραγματικότητα γίνεται προσπάθεια να παρουσιαστεί ως λύση του προβλήματος, ως επανένωση, ως διευθέτηση διαφορών δίκαιη, ως τερματισμός της κατοχής.

Στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων τούτου του γύρου κατατίθενται προτάσεις και από τις δυο πλευρές που όμως οδηγούν σε διαφορετικό τέρμα αφού ξεκινούν από διαφορετική αφετηρία που καθορίζει και το ζητούμενο τους. Το δικό μας ζητούμενο λίγο - πολύ παραμένει αδιευκρίνιστο μια και δεν είναι ο τερματισμός της κατοχής ενώ το ζητούμενο της Τουρκίας είναι η νομιμοποίηση της κατοχής.

Μέρα με τη μέρα, ώρα με την ώρα διολισθαίνουμε στα όσα χθες και προχθές θεωρούσαμε αδιανόητα. Η διολίσθηση καθοδηγείται όχι μόνο από τον ελεγχόμενο από ιδιοτελή συμφέροντα κρατών και προσώπων Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών αλλά εσχάτως και από όργανα της Ενωμένης Ευρώπης. Ακόμα και η Δ' Διακρατική ευνουχίζεται και η Ε.Ε. αποποιείται της ευθύνης της εποπτείας εφαρμογής της επικαλούμενη την υπόθεση και απόφαση του ΕΔΑΔ για το Δημόπουλο, την ίδια ώρα που αγνοεί την υπόθεση και απόφαση Όραμς, του ίδιου οργάνου.

Δεν χρειάζονται μαντικές ικανότητες για να γίνει αντιληπτό που οδηγούν τα πράγματα οι κυρίαρχοι παίκτες του κόσμου. Είναι φαινόταρο

ηλίου ότι η λύση που ετοιμάζουν για την Κύπρο είναι λύση υποταγής μας στις παραμέτρους των ανιερών στρατηγικών και συμφεροντολογικών στοχεύσεων τους ανεξαρτήτως του πως τούτη η λύση αγνοεί την ιστορία, τη γεωγραφία, τα πληθυσμιακά δοσμένα, το δίκαιο και το πόσο ανατρέπει τις παραδεγεμένες αρχές του διεθνούς δικαίου, του σύγχρονου πολιτικού πολιτισμού και του Ευρωπαϊκού κεκτημένου.

Γνωρίζουν καλά όμως την ίδια ώρα που τούτα μεθοδεύουν ότι η Τουρκία τίποτε από όσα θα συμφωνήσει και θα υπογράψει δεν θα τηρήσει, όπως και μέχρι τώρα τίποτε δεν τηρήσε και ευθέως αρνείται πεισιμώνως να τηρήσει.

Όπως καλά γνωρίζουν ότι για τίποτε δεν θα πιέσουν την Τουρκία. Θα την αφήσουν και πάλι, όπως πάντα μέχρι τώρα, στο απυρόβλητο. Θα συνεχίσουν να τη θεωρούν ως μέρος της λύσης και όχι ως μέρος του προβλήματος.

Όμως ας μη αυταπατώμεθα. Φτάσαμε εδώ που φτάσαμε και συνεχίζουμε να κατακυλιόμαστε στον κακού τη σκάλα με δική μας, πρώτα και κύρια, ευθύνη. Εμείς είναι που ανεχθήκαμε την Τουρκία να παίρνει χωρίς να δίνει. Εμείς ανεχθήκαμε και επιτρέψαμε να πάρει έναρξη ενταξιακών διαπραγματεύσεων χωρίς να δώσει οτιδήποτε. Εμείς επιτρέψαμε να ξεπεράσει αβρόχοι ποσά την αξιολόγηση του 2009. Εμείς δώσαμε το μήνυμα ότι το πρόβλημα είναι δικονομική διαφορά και ξεχάσαμε και αφήσαμε να ξεχάσουν όλοι, ότι είναι πρόβλημα εισβολής, συνεχιζόμενης κατοχής, καταπάτησης ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευ-

θεριών. Εμείς δυστυχώς συμφωνήσαμε και γι' αυτό διαπραγματευόμαστε ότι θα είναι λύση η επιστροφή μέρους τη λείας που αποκόμισε με την εισβολή η Τουρκία δεσμευόμενοι ταυτόχρονα ότι θα δώσουμε και άλλα αντισταθμιστικά, που ήδη διαπραγματευόμενοι τα δώσαμε.

Αυτή είναι η τακτική των ευσεβών πόθων που οδηγεί στους όρους υποταγής μας.

Η πολιτική μας και στο περιουσιακό και όχι μόνον, κινείται σε μια επικίνδυνη διεκδυσία ανάμεσα στο πολιτικό κόστος και τα εθνικά συμφέροντα. Ειδικά όμως στο περιουσιακό παίζουμε με τη φωτιά κάνοντας ότι δεν κατανοούμε ότι το περιουσιακό είναι η καρδιά των ατομικών δικαιωμάτων. Κατατίθενται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων προτάσεις δικές μας και προτάσεις των Τουρκοκυπρίων που ετοιμάζονται στην Άγκυρα οι οποίες όχι μόνο δεν είναι δυνατόν να κινηθούν σε συγκλίνουσα πορεία αλλά είναι βέβαιο ότι κινούνται σε αποκλίνουσες πορείες.

Οι προτάσεις για το περιουσιακό που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στο τραπέζι δίνουν την εντύπωση, άλλωστε γι' αυτό συνεχίζεται η προσπάθεια, ότι μπορούν να φτάσουν σε κοινό παρονομαστή. Δίνουν όμως μόνο την εντύπωση γιατί τα πράγματα δεν είναι έτσι.

Η ειδοποιός διαφορά τους δεν βρίσκεται ούτε στην κατηγοριοποίηση, ούτε στην αξιολογική σειρά αποκατάσταση, ανταλλαγή, αποζημίωση ή το αντίθετο, δηλαδή αποζημίωση, ανταλλαγή και τέλος αποκατάσταση, ούτε βέβαια και στα ποσά των εκτιμήσεων της κάθε περιουσίας αλλά στην σύ-

γκρουση της κεντρικής θέσης, δηλαδή αν ότι συμφωνηθεί θα βιάσει το διεθνές δίκαιο και θα καταστεί πρωτογενές δίκαιο της Ε.Ε. δηλαδή αν θα ισχύσει αναλλοίωτο εσαεί ή αν θα είναι με ημερομηνία λήξης μιας μικρής μεταβατικής περιόδου. Η πρώτη θέση είναι η Τουρκοκυπριακή που επιδιώκει τα κεκτημένα της εισβολής και της κατοχής να περιβληθούν το μανδύα της νομιμότητας στο διηνεκές καταργώντας το δικαίωμα του ιδιοκτήτη και των κληρονόμων του να διαχειριστούν την ιδιοκτησία τους και η δεύτερη θέση είναι η Ελληνοκυπριακή που επιδιώκει να αποκαταστήσει το δικαίωμα τους έστω και μετά από μικρό τακτικό χρονικό διάστημα.

Τούτη η θέση μας ενέχει το μέγα κίνδυνο να μείνει γράμμα κενό. Άλλωστε γνωρίζουμε ότι η Τουρκία συμφωνεί τα πάντα για να πάρει ότι θέλει και παραπέμπει στο άδηλο μέλλον ότι έχει να δώσει. Και δεν το δίνει ποτέ.

Γι' αυτό πέρα από το ότι ο Πρόεδρος διαπραγματευόμενος δεν πρέπει να αποστεί από τη θέση αρχής που διαφοροποιεί τις προτάσεις του από τις προτάσεις των Τουρκοκυπρίων, πρέπει και να ξεκαθαρίσει εκ των προτέρων ότι όλα όσα θα συμφωνηθούν, ετεροβαρή και οδυνηρά για την πλευρά μας ούτως ή άλλως, θα τεθούν σε εφαρμογή ταυτόχρονα. Δεν γίνεται να δώσουμε και πάλι και να περιμένουμε να πάρουμε αργότερα. Αν κάτι τέτοιο δεκτούμε θα αποκτήσουμε το πρόνομο καταχώρησης μας στο βιβλίο Γκίνες ως των αφελεστερών πολιτών του πλανήτη γη. Κάτι βέβαια που και με τις μέχρι τώρα ενέργειες μας πιθανότητα να μας δοθεί και επισήμως, γιατί ανεπίσημα το κατακτήσαμε. Μια πρώτη ανάγνωση, χωρίς να υπάρχει λόγος μελέτης, των προτάσεων Έρογλου και Χριστόφια για το περιουσιακό αναδεικνύει ότι δεν μπορεί να βρεθεί, όχι χρυσή τομή συμφωνίας, αλλά ούτε και στοιχειώδης σύγκλιση που να αφήνει παράθυρο ελπίδας για δυνατότητα διαπραγμάτευσης.

Με την πρώτη ανάγνωση προκύπτει ότι με τις προτάσεις του ο κ. Έρογλου επιζητεί να νομιμοποιήσει την παρανομία και το έγκλημα, παρά πέρασαν αρχή δικαίου και γι' αυτό προχωρεί και διεκδικεί αυτό που θα επιτευχθεί να καταστεί και πρωτογενές δίκαιο στην Ε.Ε. ώστε να καταστεί νόμιμο, μόνιμο και οριστικά τελεσίδικο και αδύνατο να αμφισβητηθεί είτε ενώπιον ανθρώπων είτε, ενώπιον Θεού. Αυτή η πρόταση αποδεικνύει αφενός τη θρασύτητα του κατακτητή και αφετέρου την αλαζονεία του που πηγάζει, όχι από το μέγεθος του αλλά από την συμφεροντολογική ανοχή του διεθνή παράγοντα.

Εξετάζοντας τα επί μέρους των προτάσεων του κ. Έρογλου δεν μπορεί παρά να σταθεί κάποιος στη θέση του ότι όσοι επιστρέψουν στις

περιουσίες τους θα αποζημιώσουν με μέρος των περιουσιών τους αυτούς που δεν θα επιστρέψουν. Με άλλα λόγια να διασφαλισθεί ότι δεν επιστρέφουν οι εκτοπισθέντες στις περιουσίες τους, πλην ελαχίστων που επιστρέφουν πληρώνοντας αντάλλαγμα σ' αυτούς που δεν επιστρέφουν και οι υπόλοιπες περιουσίες κατακυρώνονται στους ψηφοφόρους του κ. Έρογλου. Τούτη η πρόταση δεν αποδεικνύει μόνο για άλλη μια φορά θρασύτητα και αλαζονεία αλλά αφενός προσθέτει υποτίμηση της νοημοσύνης μας και υπερτίμηση της δικής του και αφετέρου απύθμενη πρόκληση προς το συνομιλητή του.

Ένα άλλο σημείο των προτάσεων του, που συνοδεύει τα περί ίσων δικαιωμάτων ιδιοκτητών και χρηστών επί των περιουσιών των ιδιοκτητών και χρηστών επί των περιουσιών των ιδιοκτητών, τα περί απαγορεύσεως διεκδίκησης περιουσιών από συνιδιοκτήτες ή κληρονόμους, περί αξιών του 74 των περιουσιών που σφετερίστηκε και του 2010 των περιουσιών που ανήκουν σε Τ/Κ στις ελεύθερες περιοχές είναι και η οροφή που βάζει για την δυνατότητα επιστροφής που την ορίζει στο 15% του πληθυσμού των κατεχομένων έτσι που να εξασφαλίσει αμιγώς τούρκικη περιοχή τόσο πληθυσμιακά, αλλά σε συνδυασμό με όσα άλλα εισηγείται όσο και ιδιοκτησιακά. Εισηγείται να του δώσουμε αυτό που του λείπει, το έδαφος για να ανακηρύξει κράτος.

Αν αυτή η λογική δεν είναι μονά ζυγά δικά του τότε τα ζάρια δεν είναι παιγνίδι τύχης, αλλά όργανα εξυπηρέτησης του κ. Έρογλου.

Ποιο όμως ήταν και ποιο συνεχίζει να είναι το αποτέλεσμα της Τούρκικης εισβολής του 1974 στην Κυπριακή Δημοκρατία; Είναι μια ερώτηση σαφής που επιδέχεται μονοσήμαντη απάντηση. Και η απάντηση είναι: Το αποτέλεσμα της Τούρκικης εισβολής ήταν η κατάκτηση και κατοχή του 36% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, ο εκτοπισμός 169 χιλιάδων Κυπρίων πολιτών από τη γενέθλια γη τους, που στην συντριπτική τους πλειοψηφία έγιναν πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα, στα ελεύθερο εδάφη της και ελάχιστοι σε άλλες χώρες, ο εποικισμός των κατακτηθέντων και κατεχομένων εδαφών, ο σφετερισμός των περιουσιών / ιδιοκτησιών των προσφύγων και των υπολοίπων ιδιοκτητών, η καταπάτηση των βασικών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Μια κατάσταση που συνεχίζεται για 36 χρόνια.

Για να είναι όμως πλήρης η απάντηση πρέπει να προστεθούν στο αποτέλεσμα της βάρβαρης εισβολής του Αττίλα, οι εν ψυχρώ εκτελέσεις, οι δηλώσεις, οι διώξεις, οι βιασμοί, οι αγνοούμενοι, οι ανάπηροι, οι πεσόντες και τα δράματα που ταλανίζουν πρόσωπα, οικογένειες και ολόκληρη την

κοινότητα των Ελλήνων της Κύπρου για 36 χρόνια. Δοθέντων τούτων, τόσο της ερώτησης όσο και της απάντησης, αναδύεται μια δεύτερη ερώτηση. Πως μπορεί να αντιμετωπισθεί η κατάσταση που διαμορφώθηκε ως αποτέλεσμα της Τουρκικής εισβολής; Και αυτή η ερώτηση επιδέχεται μια και μόνη απάντηση. Και η απάντηση είναι η ακόλουθη: Με τον τερματισμό της κατοχής και την αποκατάσταση των βασικών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Και σε ένα σύγχρονο πολιτισμένο κόσμο όπου πρέπει να εφαρμόζεται το διεθνές δίκαιο και όχι ο νόμος της ζούγκλας πρέπει ο θύτης να αποκαταστήσει τις ζημιές που προκάλεσε στο θύμα. Μια πρακτική που εφαρμόστηκε σε όλους τους πολέμους όπου ο θύτης υποχρεώθηκε σε πολεμικές αποζημιώσεις προς τα θύματα του για να αποκαταστήσει τις ζημιές που προκάλεσε με την εισβολή και την κατάκτηση ή μη άλλων χωρών.

Τι όμως συμβαίνει σήμερα γύρω από το Κυπριακό; Παρόλα τα ψηφίσματα και τις αποφάσεις του ΟΗΕ που εκδόθηκαν την εποχή της ισορροπίας του τρόμου και πριν ο κόσμος γίνει μονοπολικός και παρόλο που η Κυπριακή Δημοκρατία έγινε πλήρης και ισότιμο μέλος της Ε.Ε. δι' όλων των εδαφών της και καθόλη την επικράτεια της;

Αυτό που συμβαίνει είναι, ημών συναινούντων ή καλύτερα ενίων εξ ημών συναινούντων, να εφαρμόζεται αντί του διεθνούς δικαίου ο νόμος της ζούγκλας. Μέσα από εποικοδομητικές ασάφειες, απατεωνίστικες προσεγγίσεις, ψευδείς παραστάσεις, κούφιες υποσχέσεις και παραμυθιάσματα για εισροή πακτωλού χρημάτων, επιδιώκεται να καταβάλουν αποζημιώσεις τα θύματα στους θύτες, οι Έλληνες της Κύπρου δηλαδή στους Τούρκους της Κύπρου και τη Τουρκίας, να τους καταβληθεί το κόστος της εισβολής τους και της συνεχιζόμενης κατοχής τους.

Ζητείται με περίτεχνα σχεδιασμένες προτάσεις που όζουν Βρετανικής λυχνίας, να τους παραδοθεί με τίτλους ιδιοκτησίας της Κυπριακής Δημοκρατίας, ότι ήδη κατέχουν στις ελεύθερες περιοχές που τίθεται ως εκ τούτου, εκτός οποιασδήποτε διαπραγμάτευσης και να τους παραδοθεί κατά τον ίδιο τρόπο το ποσοστό εδάφους που θα κρατήσουν μετά τις εδαφικές αναπροσαρμογές και την κάποια επιστροφή εδάφους. Ζητούν και άλλα πολλά, πέρα από περιουσίες και έδαφος και τα πλείστα τους έχουν ήδη δοθεί. Και η διαπραγμάτευση συνεχίζεται για να εξευρεθεί ο τρόπος, ο νόμος της ζούγκλας να αντικαταστήσει το διεθνές δίκαιο. Αιδώς αχρείοι όποια πολιτότητα κι αν έχετε. Όποια συμφέροντα και αν υπερασπίζεστε. Να ξέρετε όμως τούτος ο λαός δεν θα υπογράψει όρους υποταγής που με μαθηματική ακρίβεια θα οδηγήσουν στον αφανισμό του.

Η σύγχυση συνεχίζεται και τροφοδοτεί την αβεβαιότητα

Αν είναι κάτι που θα διαδραματίζει καιρίας σημασίας ρόλο στην ανάκαμψη, τη σταθερότητα και την πρόοδο της οικονομίας, τόσο σε κάθε χώρα όσο και διεθνώς, αυτό συνίσταται στη θετική ψυχολογία και τη συνακόλουθη πίστη και αισιοδοξία της κοινής γνώμης. Ιδιαίτερα, μάλιστα των επιχειρηματιών, των επενδυτών και των καταθετών. Είναι το αξίωμα τούτου κανόνας απαράβατος, τον οποίο ιδιαίτερα λαμβάνουν υπόψη και συστηματικά καλ-

Του Δρα Χριστόδουλου Χριστοδούλου

Πρώην Υπουργού Οικονομικών και Εσωτερικών και τής Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου

λιεργούν όλοι όσοι αρμοδίως ή καθηκόντως διαχειρίζονται ή εμπλέκονται ουσιαστικά στα θέματα της οικονομίας. Δυστυχώς, στην παρούσα κρίσιμη περίοδο της διεθνούς οικονομικής κρίσης, που ταλανίζει ολόκληρη την ανθρωπότητα τα τελευταία τρία χρόνια, στο στοιχείο τούτο, αυτό το προαπαιτούμενο της σταθερότητας, της αισιοδοξίας και βεβαιότητας, ελλείπει. Αντ' αυτού, διαπιστώνεται μια ακατάπαστη, μεταπτωτική και παλινδρομική συμπεριφορά μεταξύ αρμοδίων και ειδημόνων, οι οποίοι, είτε λόγω απρόβλεπτων εξελίξεων είτε λόγω εσφαλμένων εκτιμήσεων, το μόνο το οποίο έχουν κατορθώσει μέχρι τώρα είναι να εμπεδώσουν σύγχυση και αστάθεια που τροφοδοτούν την αβεβαιότητα, την επιφύλαξη και την αμφιβολία. Αν είναι να σταχυολογήσουμε αντιπροσωπευτικά αποσπάσματα δηλώσεων και εκτιμήσεων αρμοδίων και ειδημόνων, δυστυχώς, στο συμπέρασμα αυτό θα καταλήξουμε. Μερικά πρόσφατα, και αρκούντως αντιπροσωπευτικά, είναι και τα ακόλουθα:

Ο διαπρεπής οικονομολόγος και νομπελίστας Joseph Stiglitz, ο οποίος κάθε άλλα παρά μη υπολογίσμος είναι, προειδοποίησε πριν από λίγες εβδομάδες ότι η ευρωζώνη αντιμετωπίζει τον κίνδυνο ύφεσης, καθώς οι κυβερνήσεις των χωρών μελών προχωρούν στην εφαρμογή πολιτικής αυστηρής δημοσιονομικής λιτότητας. «Η μείωση των δαπανών σε επενδύσεις υψηλών αποδόσεων μόνο και μόνο για να βελτιωθεί η εικόνα του δημοσιονομικού ελλείμματος είναι μάλλον ανόητη» δήλωσε ο κ. Stiglitz και συμπλήρωσε: «Στην Ευρώπη οι περισσότεροι επικε-

τρώνονται σε ένα τεχνητό νούμερο, στο στόχο του 3%, ο οποίος δεν βασίζεται στην πραγματικότητα και εστιάζεται σε μια μόνο πλευρά του προϋπολογισμού. Το πρόβλημα είναι, είπε, ότι δεν βγαίνουμε γρήγορα από την τρέχουσα κρίση και δημιουργούμε τις προϋποθέσεις για μια παρατεταμένη αδύναμη ανάπτυξη, όπως συνέβη στην Ιαπωνία».

Οπωσδήποτε οι μέχρι τώρα εξελίξεις δεν επιβεβαιώνουν τις ανησυχίες του διάσημου αυτού οικονομολόγου, ούτε, όμως, και τις ανατρέπουν άρδην. Υπάρχει μια κάποια δόση ρεαλιστικής προσέγγισης των πραγμάτων, που δεν πρέπει να αγνοείται ή να παραγνωρίζεται. Είναι, πάντοτε, υπαρκτός ο κίνδυνος των υπερβολών, ακόμη και στην περίπτωση της υπέρμετρης λιτότητας και περισυλλογής, η οποία μπορεί να οδηγήσει σε ανάσχεση της ανάπτυξης και αποτροπή της ανάκαμψης από την ύφεση και την κρίση. Απαιτείται μέτρο. Και, ακόμη, όχι ισοπεδωτική μεταχείριση όλων των περιπτώσεων.

Έχουμε, όμως, από την άλλη, τις θέσεις και εκτιμήσεις της Bank of America - Merrill Lynch, η οποία αναφέρει ότι στον πυρήνα της Ευρώπης η ανάκαμψη είναι ταχεία. Τα στοιχεία της Γερμανίας, αναφέρει, «αποτελέσαν ευχάριστη έκπληξη, καθώς αποτύπωσαν τον ταχύτερο ρυθμό ανάπτυξης από της ενοποίησης της χώρας». Η Bank of America - Merrill Lynch αναθεωρεί πλέον ανοδικά την εκτίμησή της για το ρυθμό ανάπτυξης της ευρωζώνης σε 1,4% από 1,2% προηγουμένως, διατηρώντας παράλληλα αμετάβλητη την εκτίμησή της για ανάπτυξη της τάξης του 1,5% το 2011. Και συνεχίζει με τα ακόλουθα, πολύ ρεαλιστικά και αντικειμενικά, στην ίδια έκθεσή της: «Η εικόνα που διαμορφώνεται στις περιφερειακές οικονομίες της ευρωζώνης δεν είναι ωστόσο τόσο ρόδινη. Γιατί αυτές έχουν να αντιμετωπίσουν τις δικές τους εγχώριες ανισορροπίες, οι οποίες διογκώθηκαν με την παγκόσμια κρίση. Η Ιρλανδία και η Ισπανία βίωσαν μεγάλα προβλήματα στις οικιστικές τους αγορές, ενώ η εμπιστοσύνη προς την Ελλάδα κλονίστη-

κε συθέμελα όταν ο κόσμος ανακάλυψε στατιστικά ψεγάδια και από το γεγονός ότι η οικονομία της χώρας στηριζόταν σε ένα μεγάλο σε μέγεθος και αναποτελεσματικό δημόσιο τομέα».

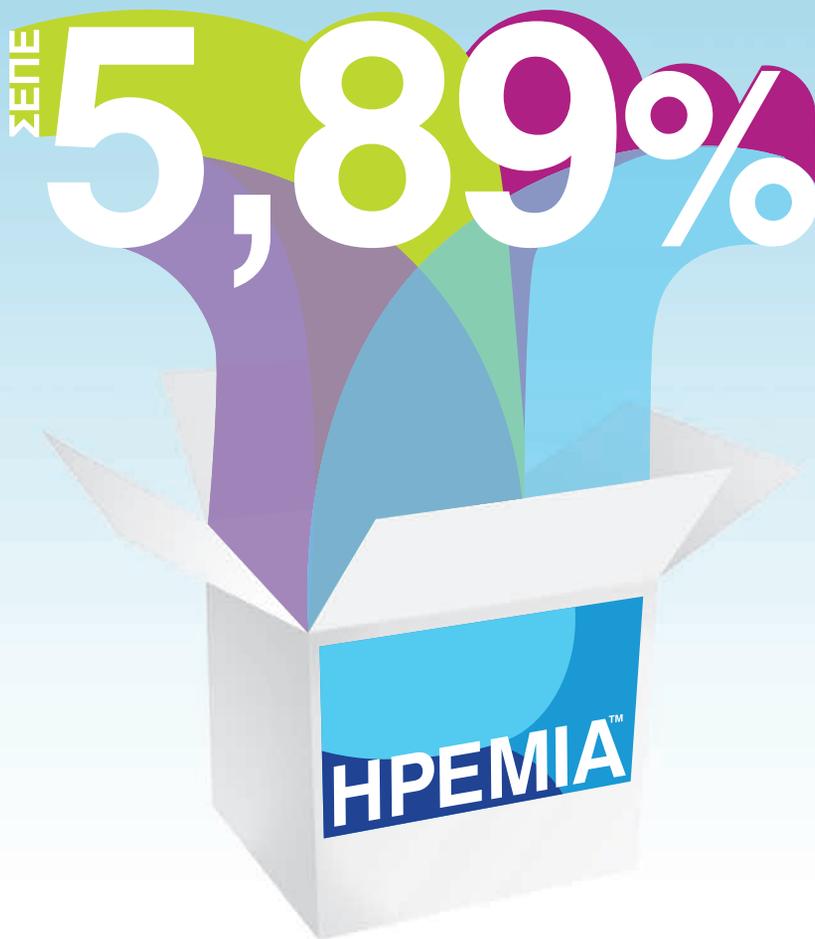
Και κατά τρόπο κάθετα αντίθετο προς τις απόψεις του κ. Stiglitz, η Bank of America - Merrill Lynch κατ'αλήγει με την ακόλουθη τοποθέτηση: «Μετά από τον αρχικό πόνο που προκαλούν τέτοιου είδους μέτρα, σκληρές δημοσιονομικές πολιτικές και δομικές μεταρρυθμίσεις στην οικονομική δραστηριότητα, εκτιμούμε ότι αυτές οι οικονομίες θα βρεθούν στη συνέχεια σε ισχυρότερη θέση».

Είναι, όμως, και οι πάντοτε υπολογίσιμες απόψεις και θέσεις του Ευρωπαϊού Επιτρόπου για Οικονομικές και Νομισματικές Υποθέσεις κ. Olli Rehn, ο οποίος, αναφερόμενος ειδικά στην περίπτωση της Ελλάδας, αναφέρεται με σχηματικό και χαρακτηριστικό τρόπο σε «ελληνική αναγέννηση» και ακόμη ότι «κολυμπάμε μαζί ή μαζί βυθιζόμαστε». Ο ίδιος διαπιστώνει πρόοδο στις μεταρρυθμίσεις δημοσιονομικής διακυβέρνησης, φέρνοντας ως παράδειγμα το χειρισμό της φοροδιαφυγής ... «Η Αθήνα, δήλωσε ο κ. Rehn, θα πρέπει να παραμείνει σ' αυτό το μονοπάτι για να ανακτήσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών, εφαρμόζοντας πειθαρχημένα τις μεταρρυθμίσεις και - όπου καθίσταται δυνατόν - εκπλήσσοντας τις αγορές με την επίτευξη των στόχων του προϋπολογισμού νωρίτερα του αναμενομένου».

Από δικής του σκοπιάς, ο τώως Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ κ. Άλαν Γκρήνσπαν προειδοποιεί για ενδεχόμενη νέα ύφεση στην παγκόσμια οικονομία, χαρακτηρίζοντας ως υποτονική, ασταθή και αβεβαιοτή τη μέχρι τώρα σημειωθείσα ανάκαμψη. Μια τέτοια εξέλιξη θεωρεί αναπόφευκτη ο κ. Γκρήνσπαν, αν τα χρηματοοικονομικά μέτρα στήριξης, ιδιαίτερα εκείνα της πιστοδοτικής στήριξης των τραπεζών, αρχίσουν να αποσύρονται.

Μέσα σ' αυτό το διεθνή κικεώνα των αντιθέσεων και των αντιφάσεων, των μεταπτώσεων και των παλινδρομήσεων, των βεβαιοτήτων και των αμφιβολιών, η κυπριακή οικονομία καλείται να σταθμίσει τις δικές της ιδιαιτερότητες, να εκτιμήσει τις δικές της αδυναμίες και δυνατότητες και να συμπεριφερθεί με σύνεση, ρεαλισμό, πρόγραμμα και αποφασιστικότητα. Μακριά από ωραιοποιήσεις και ευσεβοποιήσιμους. Χωρίς αβάσιμες κινδυνολογίες αλλά και χωρίς απάθεια, αδράνεια και εφησυχασμό. Οι κυβερνήτες έχουν τον κύριο λόγο. Και την προεξάρχουσα αρμοδιότητα. Και την πιο βαρεία ευθύνη.

Υπολογισμός ΣΕΠΕ: Ποσό δανείου €20.000, αποπληρωμή 15 χρόνια, έσοδα συμβολαίων €50, έσοδα διευθέτησης 0,50% (€100), Euribor 3 μηνών 0,69% ημερομηνίας 20/5/2010.

Cash4U - Ξεχρεώστε το παρελθόν, χρηματοδοτήστε το μέλλον!

Με το προϊόν **Cash4U**, μπορείτε να ξεχρεώσετε υφιστάμενες οφειλές, μεταφέροντας υπόλοιπα καταναλωτικών δανείων, τρεχούμενων και καρτών από άλλες τράπεζες και συνεργατικά.

Συγκεντρώνοντας τις οφειλές σας και πληρώνοντας **μία μόνο δόση**, θα μπορείτε να "ονειρευτείτε" με HEMIA το μέλλον και να χρηματοδοτήσετε άμεσα τις νέες σας ανάγκες.

Το **Cash4U** - μεταφορά υπολοίπων - σας προσφέρει:

- Ποσό δανείου μέχρι €200.000
- Προνομιακό κυμαινόμενο επιτόκιο, Euribor 3 μηνών + 5,00%
- Αποπληρωμή μέχρι και 20 χρόνια
- Δυνατότητα πληρωμής μόνο τόκων κατά τους πρώτους 12 μήνες
- Δυνατότητα επιπλέον χρηματοδότησης μέχρι και 20% του μεταφερόμενου ποσού

www.emporikicyprus.com

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Διατρέχετε τον κίνδυνο να χάσετε την ακίνητη ιδιοκτησία σας αν δεν πληρώνετε κανονικά τις δόσεις της υποθήκης ή οποιοδήποτε άλλου δανείου το οποίο είναι εξασφαλισμένο με υποθήκη πάνω στην ακίνητη ιδιοκτησία σας. Το επιτόκιο και η δόση αποπληρωμής του δανείου δύναται να τροποποιούνται από τον ενυπόθηκο πιστωτή από καιρού εις καιρόν.

 Emporiki Bank
CRÉDIT AGRICOLE GROUP

Διακοινοτικές διαπραγματεύσεις Το περιουσιακό έχει δύο όψεις

✓ **Να μην απεμπολήσουμε ατομικά δικαιώματα επί της ιδιοκτησίας μας, αλλά ας σκεφθούμε μήπως η αποδοχή συμβιβαστικής εκδοχής πάνω σε αυτά οδηγήσει στην εμπέδωση της ειρήνης και στην πραγμάτωση του ονείρου γενεών Κυπρίων για μια ενωμένη πατρίδα...**

Ο ι σωστές αποφάσεις λαμβάνονται από σωστά ενημερωμένους πολίτες. Έτσι δεν είναι; Εμείς, λοιπόν, που θέλουμε να είμαστε ενημερωμένοι, διαβάσαμε στον ελληνικό και κυπριακό Τύπο (βάσει πληροφοριών του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων) ότι ο πρόεδρος Χριστόφιας είχε συνάντηση με τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ, ενώ ο Τουρκοκύπριος ηγέτης Ντερβίς Έρογλου είχε απλώς μία "σύνομη συνάντηση" με τον Μπαν Κι-μουν. Αφού οι τίτλοι των δύο ανταποκρίσεων έφτια-

**Του
Ανδρέα
Αναστασίου**

ξαν... ατμόσφαιρα (μέσα μας), όσοι από εμάς συνέχισαν να διαβάζουν και μετά τον τίτλο, ίσως πρόσεξαν ότι η... μακρά (;) συνάντηση Χριστόφια - Μπαν Κι-μουν διήρκεσε είκοσι λεπτά, ενώ η "σύνομη συνάντηση" του Έρογλου με τον ΓΓ των ΗΕ είχε διάρκεια... είκοσι λεπτών! Διαβάσαμε, επίσης, ότι η Γενική Γραμματεία του ΟΗΕ εξέδωσε για τις δύο συναντήσεις δύο πανομοιότυπες ανακοινώσεις, στις οποίες συνέχισε τους δύο ηγέτες.

Δε βαριέσαι όμως. Η σημειολογία έχει ήδη κάνει τη δουλειά της. Ο Χριστόφιας είχε μία... συναντησάρα, ενώ ο Έρογλου μία "σύνομη συνάντηση". Έτσι, για να χαϊρόμαστε μόνοι μας αυτοεμπαιζόμενοι με την εικονική πραγματικότητα που οι ίδιοι κατασκευάζουμε, αλλά έχουμε την απαίτηση να επηρεάζει και τρίτους...

Λεπτομέρειες, ίσως σκέπτεσθε. Με τέτοιες λεπτομέρειες, όμως, κυλάει το Κυπριακό (από το κακό στο χειρότερο) 46 χρόνια τώρα. Με χιλιάδες λεπτομέρειες, οι οποίες διαμορφώνουν μία ιδιωτική, ελληνική και ελληνοκυπριακή "πραγματικότητα". Με επακόλουθο να μην είναι δυνατό να συμφωνήσουμε με όσους βλέπουν την πραγματικότητα γενικής ισχύος και όχι τη δική μας, την ιδιωτική και εικονική. Το ζήτημα είναι, βέβαια, ότι την γενική πραγματικότητα τη βλέπουν τα Ηνωμένα Έθνη, η Ευρωπαϊκή Ένωση και λοιποί ενδιαφερόμενοι για το Κυπριακό παράγοντες, οι οποίοι λίγο νοιάζονται για το αν εμείς -για εσωτερική κατανάλωση-

✓ **Η... μακρά (;) συνάντηση Χριστόφια - Μπαν Κι-μουν διήρκεσε είκοσι λεπτά, ενώ η "σύνομη συνάντηση" του Έρογλου με τον ΓΓ των ΗΕ είχε διάρκεια... είκοσι λεπτών! Το Κυπριακό κυλάει με χιλιάδες τέτοιες λεπτομέρειες, οι οποίες διαμορφώνουν μία ιδιωτική, ελληνική και ελληνοκυπριακή "πραγματικότητα".**

τους χαρακτηρίσουμε "τουρκόφιλους", "κακούς δαίμονες" και τα συναφή.

Την πραγματική πραγματικότητα τυχαίνει, όμως, να βλέπουν και κάποιοι από εμάς. Προφανώς κάτι πήγε στραβά στη διαπαιδαγώγησή τους. Πατρίς, θρησκεία, οικογένεια, χωροφυλακή, σχολείο, τηλεόραση, παρελάσεις και τα συναφή δεν είχαν επαρκή επίδραση, με το δυσάρεστο επακόλουθο τα άτομα αυτά να προκύψουν ελαττωματικά: να μη βλέπουν μέσα από παραμορφωτικούς φακούς και να ενδιαφέρονται για γενικές (και όχι για ιδιωτικές) αλήθει-

ες. Και γι' αυτούς, όμως, έχουμε έτοιμους τους κατάλληλους χαρακτηρισμούς: "ελληνόφωνοι προπαγανδιστές τουρκοκικών θέσεων", "πράκτορες", "γραφικοί, αριστεροί κουλτουριάρηδες" και άλλα τέτοια. Εμείς, πάλι, που έχουμε τα σωστά ελληνικά μάτια και μυαλά, βλέπουμε και καταγγέλλουμε τις παλιές προβοκάτσιες της ΤΜΤ (που "ξέφυγαν" από τον ηλικιωμένο Τούρκο στρατηγό, στην πρόσφατη συνέντευξή του επί άλλου θέματος), αλλά -προς Θεού- αρνούμαστε κατηγορηματικά ότι και ο "ήρωας" Γρίβας έσφαξε αμάχους πατώντας πάνω σε ανάλογες προβοκάτσιες (ή και χωρίς αυτές). Έλα, όμως, που οι ξένοι (ναι, αυτοί, οι διάφοροι αχαρακτήριστοι) τα ξέρουν καλά αυτά, οπότε το κλισέ "πρόβλημα εισβολής και κατοχής" δεν μπορεί να τους πείσει. Και πώς να τους πείσει, δηλαδή, όταν τα ίδια τα Ηνωμένα Έθνη γνωρίζουν καλά, εμπειριστατωμένα και καταγεγραμμένα ότι η Ειρηνευτική Δύναμή τους ήρθε στο νησί το 1964, για να σώσει τους Τουρκοκύπριους, που κινδύνευαν άμεσα με συνολική φυσική εξόντωση;

Η οπτική της άλλης πλευράς

Τι σημαίνουν, όμως, όλα αυτά; Ότι σήμερα οφείλουμε εμείς να αυτομαστιγωνόμαστε και να αποδεχόμαστε οτιδήποτε ζητά η τουρκοκυπριακή πλευρά, προκειμένου να φθάσουμε επί τέλους σε μία συμφωνημένη λύση του Κυπριακού; Όχι, φυσικά, και κανείς δεν το προτείνει αυτό, παρά την περί του αντιθέτου διαστρεβλωτική (αλλά με απήχηση) προπαγάνδα. Σημαίνουν ότι, όσοι ειλικρινώς ενδιαφέρονται για μία κατά το δυνατόν δίκαιη, ρεαλιστική, βιώσιμη λύση, δεν μπορεί παρά να ενδιαφερθούν και για την οπτική της άλλης πλευράς ή και τρίτων πλευρών, εφ' όσον και οι τρίτοι -με τον ένα ή τον άλλο τρόπο- εμπλέκονται ή θα εμπλακούν στη διαδικασία και στα αποτελέσματα της λύσης.

Και μιας και ο λόγος περί διαφορετικής οπτικής, ας ασχοληθούμε λίγο με το "περιουσιακό", για πολλούς την "καρδιά" του Κυπριακού, το οποίο κυριάρχησε στην επικαιρότητα του περασμένου μήνα. Ποια είναι η βασική ελληνοκυπριακή λογική επί του ζητήματος; Ότι η ατομική ιδιοκτησία είναι βασικό ανθρώπινο δικαίωμα, το οποίο δεν θα ήταν δίκαιο να παραγνωρισθεί. Έτσι είναι φυσικά. Ποια είναι η βασική τουρκοκυπριακή λογική; Ότι η τουρκοκυπριακή κοινότητα (η οποία πρώτη αντιμετώπισε ζήτημα ασφαλείας και εξακολουθεί να νιώθει φόβο όντας μικρότερη της ελληνοκυπριακής) δεν μπορεί να ζει σε μία νοικιασμένη πολιτεία, χωρίς ακίνητη ιδιοκτησία και -εν πολλοίς- χωρίς βάσεις για υγιεινή οικονομική δραστηριότητα. Δεν μπορεί, με λίγα λόγια, να ζήσει -ξανά- σε μια διαρκή εξάρτηση από τους Ε/κ, τους οποίους άλλωστε έχει λόγους να μην εμπιστεύεται απολύτως. Πολύ απλά, η νέα γενιά των Τ/κ (αυτή που δυσανασχετεί με την παρουσία του τουρκικού στρατού και των εποίκων) δεν έχει καμία διάθεση να βρεθεί ξανά μαντρωμένη σε θύλακες... Αν αυτή η πραγματικότητα δεν γίνει κατανητή από την Ε/κ πλευρά, τότε ας μην περιμένουμε ποτέ λύση του Κυπριακού. Τουλάχιστον στον λύση επανένωσης...

Μέχρι πού μπορεί να φθάσει αυτή η "κατανόηση", όμως; Μέχρι οι Ε/κ πρόσφυγες (και οι απόγονοί τους) να απεμπολήσουν στοιχειώδη δικαιώματα επί των ιδιοκτησιών τους; Όχι βέβαια. Άλλωστε ούτε η τ/κ πλευρά ζητά κάτι τέτοιο. Έχοντας ήδη, μάλιστα, την κατανόηση τρίτων, ουδέτερων μερών (ναι, πώς να το κάνουμε, ουδέτεροι είναι και ο Ντάουνερ και ο ΟΗΕ και αν δεν μας αρέσουν ας τους διώξουμε όλους, να καθαρίσουμε μόνοι μας), αυτό που ζητούν είναι να βρεθεί συγκερασμός των δύο ανωτέρω, διαφορετικών λογικών και οπτικών των πραγμάτων.

✓ **Η τ/κ κοινότητα δεν μπορεί να δεχθεί να ζει σε μία νοικιασμένη πολιτεία, χωρίς ακίνητη ιδιοκτησία, χωρίς βάσεις για υγιεινή οικονομική δραστηριότητα και σε διαρκή εξάρτηση από τους Ε/κ, τους οποίους άλλωστε έχει αρκετούς λόγους να μην εμπιστεύεται απολύτως...**

Ήτοι, να γίνει σεβαστό το δικαίωμα της ιδιοκτησίας των Ε/κ, αλλά επίσης να γίνει σεβαστό ότι προϋπόθεση ασφάλειας και ευημερίας του Τ/κ είναι να κατέχουν και να αξιοποιούν κατά βούληση σημαντικό μέρος της εδαφικής περιφέρειας την οποία θα διαχειρίζονται πολιτικά.

Πώς μεταφράζεται αυτό σε πρακτικούς όρους; Αρκετά περίπλοκο, ομολογουμένως, και με σημεία που τα "ευρωπαϊκά" ήθη μας δύσκολα μπορούν να κατανοήσουν. Ναι, ακούγεται ρατσιστικό και αντιδημοκρατικό οποιοδήποτε μέτρο περιορισμού της ιδιοκτησίας, το οποίο βασίζεται σε εθνοτικά κριτήρια. Η ενδεχόμενη αναγκαιότητα της λήψης του, όμως, ίσως δεν προέρχεται από το πουθενά, αλλά από πολύ συγκεκριμένα γεγονότα της κυπριακής ιστορίας. Και οι δημοκρατικότερες πολιτείες κάποτε εφαρμόζουν αναγκαστικούς νόμους και προβαίνουν σε απαλλοτριώσεις για λόγους κοινωνικού συμφέροντος. Ας δούμε, λοιπόν, ποιο είναι το κοινωνικό συμφέρον όλων των Κυπρίων και πώς μπορούν τα μεμονωμένα ατομικά δικαιώματα και συμφέροντα να συμβιβασθούν με αυτό.

Πλαστές προσδοκίες

Τι δηλαδή, μπορεί να αντιτείνει ο πρόσφυγας από την Κυρήνεια, την Αγία Ειρήνη, τα Λιβερά: θα παραχωρήσω στην πολιτική ηγεσία (ενδεχομένως και σε ξένους μεσολαβητές) το δικαίωμα αποφάσεων επί της περιουσίας μου; Δυσάρεστο οπωσδήποτε. Για πείτε μου, όμως, μία ικανοποιητική και ρεαλιστική εναλλακτική πρόταση; Να αναζητήσουμε δίκαιη λύση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων; Γνωρίζουμε πλέον ότι και με αυτό το σεβαστό όργανο έχουμε διαφορετική οπτική σχετικά με τον ορισμό, την έκταση και την πρακτική δυνατότητα εφαρμογής του δικαίου. Τι άλλο; Να πάρουμε τα όπλα και να εφορμήσουμε να ανακαταλάβουμε τα σπίτια και τα χωράφια μας; Όποιος το θεωρεί ενδεδειγμένο ας το προτείνει.

"Προτείνεις, λοιπόν, να θεωρήσουμε τετελεσμένα και να υποκύψουμε στα δεδομένα της εισβολής και κατοχής;" θα με ρωπήσετε πάλι. Όχι. Προτείνω να κοιτάξουμε μπροστά και να δούμε πώς το μέλλον μας και το μέλλον των παιδιών μας θα γίνει ασφαλέστερο και καλύτε-

ρο, απαλλαγμένοι -κατά το δυνατόν- από πλαστές προσδοκίες, τις οποίες φθνηοί δημαγωγοί έχουν περίτεχνα καλλιεργήσει, αδιαφορώντας για τις συνέπειες που η αντιπαραγωγική πολιτική και τα ψεύδη τους έχουν στη ζωή και στον ψυχισμό των πολιτών - ψηφοφόρων τους. Να το κάνουμε αυτό, χωρίς να απεμπολούμε ατομικά δικαιώματά μας, αλλά αποδεχόμενοι την πιθανότητα συμβιβαστικής εκδοχής πάνω σε αυτά, αν είναι αυτός ο συμβιβασμός να οδηγήσει στην εμπέδωση της ειρήνης και στην πραγμάτωση του ονείρου γενεών Κυπρίων για μια ενωμένη πατρίδα...

Τεράστιο, οπωσδήποτε, το θέμα και δεν μπορεί να καλυφθεί στο πλαίσιο ενός δισέλιδου άρθρου. Καθώς, μάλιστα, μπορεί να κριθεί ότι αυτό που αναφέρθηκε παραπάνω ως βάση της τ/κ λογικής στο περιουσιακό (αίτημα για πλειοψηφική ακίνητη ιδιοκτησία στην υπό τ/κ διοίκηση περιφέρεια) εξ αρχής πάσχει, αφού η Διζωνική Δικονομική Ομοσπονδία δεν είναι καθολικά αποδεκτή. Κάποιοι, μάλιστα, αντιπαραθέτουν στο επιχείρημα Χριστόφια (ότι ο Μακάριος είχε αποδεχθεί την ΔΔΟ) συνέντευξη του τελευταίου στον Μιχάλη Κακογιάννη, στην οποία είχε αποκηρύξει τη διζωνική και είχε υποστηρίξει την "πολυπεριφερειακή ομοσπονδία".

Περί αυτού, όμως, επιτρέψτε στον γράφοντα κάποιες παρατηρήσεις. Ο Μακάριος είχε αντιταχθεί στη συμφωνία της Ζυρίχης, την οποία στη συνέχεια υπέγραψε και για την οποία ανέκραξε "νενικήκαμεν" μόλις επέστρεψε στην Κύπρο. Για να ξεκινήσει ευθύς αμέσως να υποσκάπτει το περιεχόμενο του "νενικήκαμεν". Η διεθνής κοινότητα, λοιπόν, δεν θεωρεί δεσμευτική τη... συνέντευξη του Μακάριου, αλλά την υπογραφή του στη "συμφωνία υψηλού επιπέδου" της 12ης Φεβρουαρίου 1977, όπου σαφέστατα αναφέρονται:

α) η "δικοινοτική ομόσπονδη Δημοκρατία" και β) "το έδαφος υπό τη διοίκηση της κάθε κοινότητας".

Αν "το έδαφος", τώρα, αποκαλείται "ζώνη" ή "περιφέρεια" ή "πολιτεία" ή "συνιστών κρατίδιο" ή θέλει να το ερμηνεύει κάποιος ως "πολλές περιφέρειες", μπορεί να έχει κάποια σημασία, πλην όμως δεν αναιρεί το γεγονός της κατ' αρχήν συμφωνίας περί "διοίκησης της κάθε κοινότητας" σε συγκεκριμένο τμήμα της ομόσπονδης Κύπρου.

Αυτά για την ιστορία, όμως, και ως σχόλιο έναντι των κατ' εξακολούθηση διαστρεβλωτών. Ο Μακάριος έχει πεθάνει εδώ και 33 χρόνια έχοντας φέρει το Κυπριακό σε κάποιο σημείο. Δουλειά των σημερινών ηγετών είναι να το κινήσουν, προς τα εμπρός ή προς τα πίσω...

Προϋπολογισμός ορόσημο για το 2011

• Του Αθ. Αλιστρατλή

Ακόμα ένα στοιχείο καλείται να κερδίσει η κυβέρνηση και πιο συγκεκριμένα ο αρμόδιος Υπουργός Οικονομικών Χαρίλαος Σταυράκης μέσω του προϋπολογισμού του επόμενου έτους, ενώ δεν παρέλειψε να υπενθυμίσει, όπως και τα προηγούμενα χρόνια, τους τρεις βασικούς άξονες-στόχους της κυβέρνησης οι οποίοι είναι η οικονομική ανάπτυξη, η ενίσχυση της κοινωνικής πολιτικής και τα υγιή δημόσια οικονομικά τα οποία είναι η βασική προϋπόθεση για να έχουμε μακροχρόνια και σταθερή ανάπτυξη.

Οι στόχοι-στοίχημα

Πιο αναλυτικά, οι στόχοι και το στοίχημα για το οποίο μίλησε ο κ. Σταυράκης στη διάρκεια της παρουσίασης του νέου προϋπολογισμού για το 2011 σε διάσκεψη Τύπου στις 15 του Σεπτεμβρίου, έχουν να κάνουν με το νοικοκύρεμα της κυπριακής οικονομίας μέσω της στήριξης της ανάπτυξης και της κοινωνικής πολιτικής που αποτελούν στόχο και στοίχημα για την σημερινή κυβέρνηση του Δημήτρη Χριστόφια. Παράλληλα, ο Υπουργός Οικονομικών επανέλαβε τη δέσμευση της κυβέρνησης ότι η στήριξη στην ανάπτυξη και στο κοινωνικό κράτος θα συνεχιστεί με αυξημένες κατά 30% τις κρατικές δαπάνες από το 2008 όταν ανέλαβε τη διακυβέρνηση της χώρας η σημερινή κυβέρνηση φθάνοντας τα 300 εκατ. ευρώ σε σχέση με άλλες κυβερνήσεις τα προηγούμενα χρόνια, γεγονός που αντανάκλα τα πρωτόγνωρα ενδιαφέρον της σημερινής κυβέρνησης για τις ασθενέστερες οικονομικά τάξεις του λαού. "Είναι γι αυτό που λέμε ότι ο προϋπολογισμός αυτός στηρίζει την κοινωνική πολιτική της κυβέρνησης" σημείωσε με έμφαση ο κ. Σταυράκης

Η συρρίκνωση του ελλείμματος

Στη παρουσίαση του νέου προϋπολογισμού ο κ. Σταυράκης έστειλε για άλλη μια φορά το σαφές μήνυμα για σταδιακή συρρίκνωση του διογκωμένου δημοσιονομικού ελλείμματος που κληρονόμησε η σημερινή κυβέρνηση και που αυτό αυξήθηκε λόγω της οικονομικής κρίσης των τελευταίων δύο ετών και για το οποίο η κυβέρνηση κάνει μεγάλη προσπάθεια να συγκρα-

**Χαρίλαος Σταυράκης:
'Νοικοκυρεύουμε την
οικονομία - στηρίζουμε
την ανάπτυξη και την
κοινωνική πολιτική του
κράτους'**

τήσει στα επίπεδα κάτω του 6% με την εφαρμογή ουσιαστικών μέτρων εξυγίανσης. Γι' αυτό ακριβώς το λόγο ο κ. Σταυράκης χαρακτήρισε τον νέο προϋπολογισμό ως τον πιο καθοριστικό, εδώ και πάρα πολλά χρόνια, βάσει του οποίου καλείται η Κύπρος να ανταποκριθεί στη δέσμευσή της έναντι της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) για μείωση του ελλείμματος στο 4,5% το 2001 που αποτελεί έτος ορόσημο αλλά και κάτω του

3% για το 2012. Ωστόσο, ο προϋπολογισμός που παρουσίασε ο Υπουργός Οικονομικών για το 2011 προβλέπει έλλειμμα 5,4% του ΑΕΠ, καθιστώντας έτσι επιτακτική κι επείγουσα την ανάγκη για λήψη επιπρόσθετων μέτρων για την εξοκονόμηση 150 εκατ. ευρώ "εκεί που πολλοί μιλούσαν για ανάγκη μέτρων της τάξης των 500 και 800 εκατ. ευρώ, ποσό που θα ωθήσει πτωτικά το έλλειμμα στο στόχο του 4,5%, όπως προαναφέρθηκε, κάτι το οποίο αποτελεί φιλόδοξο στόχο της κυβέρνησης" πρόσθεσε εμφατικά ο Χαρίλαος Σταυράκης.

Ώθηση στα έσοδα

Αναλύοντας τη φιλοσοφία του νέου προϋπολογισμού, τόσο ο Υπουργός Οικονομικών Χαρίλαος Σταυράκης όσο και ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Στέφανος Στεφάνου που συμμετείχε στη παρουσίαση του προϋπολογισμού για το 2011,

εξήγησαν πως πέρα από την συγκράτηση των δαπανών, είναι η τόνωση των κρατικών εσόδων κατά 270 εκατ. ευρώ ή ποσοστό 4,7%. Πιο αναλυτικά, το Υπουργείο Οικονομικών προβλέπει ότι τα έσοδα από άμεσους φόρους θα αυξηθούν κατά 6,4% ή 121 εκατ. ευρώ με την ανοδική ώθηση να απορρέει κυρίως από το φόρο εισοδήματος και το φόρο περιουσιών. Αύξηση όμως προβλέπεται και από τους έμμεσους φόρους της τάξης του 7,2% ή 222 εκατ. ευρώ που θα προκύψουν και από τα έσοδα του ΦΠΑ. Εκτιμάται επίσης ότι άλλα 46 εκατ. ευρώ θα προκύψουν από τέλη, δηλαδή τη πώληση αγαθών και υπηρεσιών, μια άνοδος που αντιστοιχεί στο 21% επί του συνόλου των κρατικών εσόδων.

Οι δαπάνες

Σε ότι αφορά την αντίπερα όχθη, αυτή των δαπανών, ο Υπουργός Οικονομικών ξεκαθάρισε ότι οι κρατικές δαπάνες αναμένεται να κινηθούν ανοδικά. Ωστόσο, ο κ. Σταυράκης παραδέχθηκε ότι ο στόχος για άνοδό τους κατά 1,1% αποτελεί το τελευταίο ρυθμό αύξησης των τελευταίων δύο ετών. Πιο αναλυτικά, η άνοδος από τη πλευρά των δαπανών προκύπτει κυρίως από την αύξηση κατά 5% του κρατικού μισθολογίου που αντιστοιχεί στο ποσό των 130 εκατ. ευρώ στο σύνολο των 2,2 δις. ενώ οι συντάξεις και τα φιλοδωρήματα στα 518,9 εκατ. ευρώ.

Μείωση δαπανών-δημοσίων υπαλλήλων

Αναφορικά με τις άλλες λειτουργικές δαπάνες του κράτους, αυτές έχουν προϋπολογιστεί σε 1,2 δις ευρώ παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 3% σε σχέση με τον προϋπολογισμό του 2010. Όπως εξήγησε ο κ. Σταυράκης, βασικός άξονας στη μείωση των κρατικών δαπανών αποτελεί ο στόχος για περικοπές στο δημόσιο τομέα με τη μείωση αριθμού δημοσίων υπαλλήλων κατά 1000 άτομα ετησίως. Συγκεκριμένα, ο Υπουρ-

γός Οικονομικών απεκάλυψε ότι κατά το πρώτο εξάμηνο του 2010 σημειώθηκε μείωση 800 ατόμων στον ευρύ δημόσιο τομέα κι εξέφρασε την αισιοδοξία ότι μέχρι το τέλος του 2010 θα καλυφθεί ο στόχος των 1000 ατόμων. Πρόσθεσε ακόμα ότι ο ρυθμός της μείωσης των δημοσίων υπαλλήλων κατά 1000 άτομα θα συνεχισθεί και το 2011. Τόνισε ακόμα ότι ύψιστη προτεραιότητα της κυβέρνησης, σε σχέση με τη μείωση των δαπανών, είναι μόλις καταλήξει στα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης, την επόμενη μέρα ξεκινήσει ένας διάλογος και με τους λοιπούς κοινωνικούς εταίρους για να εξευρεθούν λύσεις και για τα προβλήματα του συνταξιοδοτικού.

Θα δώσει...εξετάσεις

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ο Υπουργός Οικονομικών χαρακτήρισε ως καθοριστικής ση-

μασίας τον προϋπολογισμό του 2011 τονίζοντας πως στις 13 Ιανουαρίου 2011 θα γίνει από την ΕΕ η τελική αξιολόγηση της λήψης αποτελεσματικών μέτρων για τη δημοσιονομική εξυγίανση.

“Όμως και οι μήνες που προηγούνται της εν λόγω ημερομηνίας δεν παύουν να είναι κρίσιμοι” καθώς, όπως επεσήμανε “υπάρχει διορία μέχρι τον Οκτώβριο του 2010 από τον Οίκο αξιολόγησης S&P για υιοθέτηση μέτρων μετά την απόρριψη των φορολογικών προτάσεων από την Βουλή”, ενώ από τη πλευρά του ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος Στέφανος Στεφάνου αναφερόμενος στην 13 Ιανουαρίου 2011, της αξιολόγησης δηλαδή από την ΕΕ είπε καταληκτικά ότι “τόσο η κυβέρνηση όσο και ο Υπουργός Οικονομικών θα δώσουν εξετάσεις για την πορεία της κυπριακής οικονομίας”

Οικονομική Πολιτική της Κυβέρνησης

Στόχοι:

- Οικονομική ανάπτυξη – βελτίωση βιοτικού επιπέδου
- Ενίσχυση κοινωνικής πολιτικής
- Εξυγίανση δημοσίων οικονομικών – προϋπόθεση για ανάπτυξη σε σταθερή βάση

Οικονομική Πολιτική της Κυβέρνησης

Οικονομική Ανάπτυξη

- Διατήρηση ευνοϊκού φορολογικού περιβάλλοντος
  - Μείωση εταιρικού φόρου στους ημικρατικούς οργανισμούς
  - Κατάργηση διπλών μεταβιβαστικών τελών
- Χαμηλότεροι φορολογικοί συντελεστές στην Ευρώπη
- Ενίσχυση υποδομών – αυξημένες αναπτυξιακές δαπάνες
- Μείωση Διοικητικού Φόρτου
- Προσέλκυση ξένων επενδύσεων

Λευτέρης Χριστοφόρου: Κάθε μέρα ο λαός εισπράττει την απογοήτευση

Απέτυχε σε όλους τους τομείς η Κυβέρνηση

Ακυβέρνητο το σκάφος της οικονομίας

Τρίτος αποτυχημένος Προϋπολογισμός

Ο ΔΗΣΥ υποστηρίζει ότι τα λάθη της σημερινής Κυβέρνησης είναι βαριά και ασήκωτα σε όλους τους τομείς, από τη εσωτερική διακυβέρνηση, το οικονομικό μέχρι και στην αντιμετώπιση του προσφυγικού κόσμου. Σε μια εφ' όλης της ύλης συνέντευξη στο EUROΚΕΡΔΟΣ ο εκ των Αντιπροέδρων του ΔΗΣΥ Λευτέρης Χριστοφόρου με αφορμή την πρόσφατη παρουσίαση του Προϋπολογισμού για το 2011, ασκεί έντονη κριτική στην Κυβέρνηση για την οικονομική πολιτική που εφάρμοσε τα τελευταία δύο χρόνια και με την οποία οδήγησε στην ακρίβεια, την οικονομική εξαθλίωση και την ανεργία που πλήττει σήμερα την Κύπρο, κατηγορώντας την Κυβέρνηση ότι ζει το δικό της παραμύθι.

Αναφορικά με τον Προϋπολογισμό, ο κ. Χριστοφόρου δηλώνει απαισιόδοξος και αντικρούει τα επιχειρήματα που πρόταξε ο Υπουργός Οικονομικών Χαρίλαος Σταυράκης για νοικοκυρεμένο και αναπτυξιακό

Πρόκριμα για επίλυση του Κυπριακού η επιστροφή της Αμμοχώστου

Προϋπολογισμό αφού το μόνο που περιέχει είναι οι νέες μαζικές φορολογίες που θα πλήξουν τα χαμηλότερα και μεσαία εισοδηματικά στρώματα του λαού. Ως πρόσφυγας και ως Αμμοχωστιανός δηλώνει απερίφραστα ότι η επιστροφή της Αμμοχώ-

στου θα αποτελέσει τη λύδια λίθο και το πρόκριμα για την ολική επίλυση του Κυπριακού προβλήματος. Με προμετωπίδα στον αγώνα μας την επιστροφή της Αμμοχώστου θα μπορούσαμε να ανοίξουμε τις πύλες για την πολυπόθητη επιστροφή όλων των προσφύγων στα σπίτια τους.

• Του Αθ. Αλιστρατλή

Ερ: Κύριε Χριστοφόρου, ποια η θέση του ΔΗΣΥ για τον νέο προϋπολογισμό που παρουσίασε ο Υπ. Οικονομικών Χαρίλαος Σταυράκης;

Ο κ. Σταυράκης φαίνεται ότι κινήθηκε στις ίδιες ράγες που κινήθηκε και τις προηγούμενες χρονιές όσον αφορά τον Προϋπολογισμό και αν λάβουμε υπόψη μας ότι και οι προηγούμενες χρονιές δεν βγήκαν σε καλό της οικονομίας, όφειλε αυτή τη φορά να προσέξει και να αντιληφθεί ότι όταν έρχεσαι μετά από δύο αποτυχημένους Προϋπολογισμούς, έπρεπε να δώσει μια άλλη εικόνα. Δυστυχώς, παρουσίασε μια από τα ίδια, δηλαδή έναν Προϋπολογισμό απλά διαχειριστικό, λογιστικό, έναν προϋπολογισμό που καταβάλλει προσπάθεια με φόρους να αυξήσει τα έσοδα του κράτους, ενώ θα έπρεπε να είναι ένας Προϋπολογισμός που θεωρείται κρίσιμος και κομβικός που θα έδινε περισσότερη βαρύτητα στην ανάπτυξη, στην παραγωγικότητα, στην ανταγωνιστικότητα, στην ενίσχυση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Αντί αυτού βλέπουμε έναν Προϋπολογισμό ο οποίος κινείται σε χαμηλή πτήση σε ότι αφορά την ανάπτυξη και είναι γεμάτος ένταση και προσπάθεια πως να εξοικονομήσει δύο ευρώ απ' εδώ και απ' εκεί, ενώ θα έπρεπε να είναι στοχευμένος πάνω στο τρίπτυχο ανάπτυξη, ανταγωνιστικότητα, μεγέθυνση της οικονομίας και απασχόλη-

ση. Αυτός είναι ένας Προϋπολογισμός χαραγμένος στο τρίπτυχο της Κυβέρνησης φόροι-φόροι-φόροι.

Ερ: Ωστόσο ο Υπ. Οικονομικών χαρακτηρίζει τον Προϋπολογισμό νοικοκυρεμένο μεν αλλά με ελλείμματα, παράλληλα δε αναπτυξιακό και την οικονομική πολιτική της Κυβέρνησης κοινωνική. Τι απαντάτε;

Και οι τρεις επιθετικοί χαρακτηρισμοί της Κυβέρνησης για νοικοκυρεμένος, αναπτυξιακός, κοινωνικός, πέφτουν στο κενό. Δεν μπορείς να

μιλάς για νοικοκυρεμένο Προϋπολογισμό όταν αφήνει πίσω του τεράστια ελλείμματα. Εάν από αυτόν τον Προϋπολογισμό των οκτώ δις. ευρώ τα έξοδα για τους μισθούς είναι μόνο 2,5 δις. ευρώ, δηλαδή όταν υπάρχουν άλλα 5,5 δις. ευρώ για λειτουργικές δαπάνες και σπατάλες και αν μείωνε ο Υπ. Οικονομικών μόνο κατά 5% αυτές τις δαπάνες, τότε, ο Προϋπολογισμός δεν θα είχε αυτά τα τεράστια ελλείμματα. Άρα λοιπόν, νοικοκυρεμένος Προϋπολογισμός εμπειρόχοντας σπατάλες και αλόγιστες δαπάνες δεν

μπορεί να χαρακτηριστεί νοικοκυρεμένος. Όσον αφορά το αναπτυξιακό, πιστεύω ότι η Κυβέρνηση αντί να δει την ουσία και να έχει μέσα πραγματικά δαπάνες που θα μπορούσαν να ενισχύσουν και να αναθερμάνουν την οικονομία. Όσον αφορά δε το κοινωνικό, πιστεύω ότι αυτή η Κυβέρνηση δεν μπορεί να παρουσιάζεται ότι έχει κοινωνικές ευαισθησίες οι οποίες θρυσματίστηκαν υπό το βάρος των πολλαπλών φορολογιών που επέβαλλε και υπό το βάρος των αυστηρών μέτρων λιτότητας.

Ερ: Σε σχέση με το συνταξιοδοτικό και τα ωφελήματα προς κυβερνητικούς που συνταξιοδοτούνται, ο Υπ. Οικονομικών ανέφερε ότι αυτό αποτελεί «ωρολογιακή βόμβα». Συμφωνείτε ή διαφωνείτε;

Η Κυβέρνηση είναι αλλοπρόσασλη και σε αυτό το ζήτημα. Όλες οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεώρησαν ότι ένα σημαντικό μέτρο για τη διασφάλιση του ασφαλιστικού και τη θωράκισή του είναι το 63 έτος. Τόσο η Κυβέρνηση όσο και το κυβερνών ΑΚΕΛ το αντιστρατεύονται πέρα για πέρα. Άρα, δεν μπορείς αφενός μεν να λες ότι ανησυχείς και να χαρακτηρίζεις «ωρολογιακή βόμβα» και αφετέρου ένα και μοναδικό μέτρο για το οποίο έχεις και τη στήριξη της αντιπολίτευσης να αντιτίθεται. Επαφίεται στη Κυβέρνηση να αποπυροδοτήσει αυτήν την «ωρολογιακή βόμβα», ποιον περιμένει η Κυβέρνηση να σταματήσει αυτή τη «βόμβα» στο Ασφαλιστικό, κι' αυτό θα γίνει με συγκεκριμένα μέτρα και συγκεκριμένες πολιτικές.

Ερ: Ποια μέτρα θα έβρισκαν σύμφωνο τον ΔΗΣΥ ώστε να καλυφθεί το έλλειμμα των 150 εκατ. ευρώ στον Προϋπολογισμό στο οποίο αναφέρθηκε ο κ. Σταυράκης;

Εμείς θεωρούμε ότι το έλλειμμα μπορεί να καλυφθεί είτε με την αύξηση των εσόδων, είτε με τη μείωση των δαπανών. Πρώτο μέτρο είναι η περαιτέρω μείωση των δαπανών του δημοσίου. Όσον αφορά την αύξηση των εσόδων, πιστεύω ότι με μέτρα που θα αναθερμάνουν την οικονομική, την τουριστική βιομηχανία και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, αυτά τα μέτρα θα μπορέσουν να φέρουν έσοδα στο κράτος.

Σε φάση έκρηξης η ακρίβεια

Ερ: Να περάσουμε στο άλλο μεγάλο όσο και καυτό θέμα που απασχολεί τα χαμηλά και μεσαία εισοδηματικά στρώματα του πληθυσμού, την ακρίβεια. Από τη θέση του Προέδρου της Επιτροπής Εμπορίου της Βουλής, ποιες είναι οι δικές σας διαπιστώσεις;

Πιστεύω ότι όπως και όλες οι κοινωνικές ομάδες και ο κάθε Κύπριος πολίτης, όλοι οι φορείς ότι η Κύπρος βρίσκεται σε φάση έκρηξης ακρί-

βειας. Ουσιαστικά η ακρίβεια σαρώνει στο πέραςμά της και θερίζει τα εισοδήματα των λαϊκών στρωμάτων, υποσκάπτει την ανταγωνιστικότητα του τόπου και δημιουργεί προβλήματα στην οικονομία, ενώ όλοι το αναγνωρίζουν, ενώ όλοι το αισθάνονται, όλοι το αντιλαμβάνονται, η μόνη που δεν το αντιλαμβάνεται είναι η Κυβέρνηση η οποία βάπτισε την ακρίβεια ότι είναι παραμύθι. Μόνο από αυτό μπορεί κάποιος να κρίνει με πόση σοβαρότητα, υπευθυνότητα και αποτελεσματικότητα η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει όχι μόνο τα κοινωνικά και οικονομικά προβλήματα αλλά και τα προβλήματα της καθημερινότητας, κι' αν δεν αναγνωρίσει το πρόβλημα η Κυβέρνηση κι' αν δεν βάλουμε όλοι τις δυνάμεις μας να αναχαιτίσουμε την ακρίβεια, τότε οι επιπτώσεις θα είναι αλυσιδωτές, όχι μόνο για το βιοτικό επίπεδο του λαού και τη ποιότητα ζωής αλλά και για την ίδια την οικονομία.

Κοινωνική συμφορά η ανεργία

Ερ: Εκτός από την ακρίβεια, υπάρχει σήμερα και το φαινόμενο της ανεργίας η οποία επίσης βρίσκεται σε έξαρση. Ποια μέτρα προτείνει ο ΔΗΣΥ για την αντιμετώπισή της;

Είναι φανερό ότι η Κυβέρνηση πάσχει και σε αυτό το τομέα. Δυστυχώς, η πατρίδα μας βιώνει την ανεργία που ουσιαστικά δεν ξαναγνωρίσαμε μετά την εθνική συμφορά του 1974. Η ανεργία μπορεί να αποκληθεί ως η κοινωνική συμφορά του 2010.

Τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας είναι συγκλονιστικά και προκαλούν δέος αφού καταγράφουν τον πρωτοφανή αριθμό των 23.750 ανέργων που δεν είναι απλώς ένας ψυχρός αριθμός. Αυτή η αύξηση από μόνη της δεν είναι

τόσο συγκλονιστική όσο αν συνδυαστεί με το γεγονός ότι αυτή τη στιγμή υπάρχουν 115.000 νόμιμοι ξένοι εργαζόμενοι που μαζί με τους παράνομους μπορεί να αγγίζουν και τις 150.000. Όλα αυτά συμβαίνουν εξαιτίας της ανυπαρξίας ολοκληρωμένης πολιτικής απασχόλησης και οι εσφαλμένες επιλογές της Κυβέρνησης οδήγησαν στα πρωτοφανή επίπεδα της ανεργίας.

Εμείς απευθύνουμε έκκληση στη Κυβέρνηση να εισακούσει τις κατά καιρούς εισηγήσεις μας και όλοι μαζί να ενώσουμε τις δυνάμεις μας για να αναχαιτίσουμε τον σύγχρονο Μινώταυρο της Κυπριακής κοινωνίας, διαφορετικά θα χαθεί οριστικά η μάχη για την ανεργία.

Νοσεί η εσωτερική διακυβέρνηση

Ερ: Να αλλάξουμε Κεφάλαιο και να περάσουμε στο πολιτικό. Ποια είναι σήμερα η κατάσταση με το Κυπριακό και την εσωτερική διακυβέρνηση;

Αποτελεί διαπίστωση πλέον, σύμφωνα με την κοινή αντίληψη των πολιτών, ότι η Κυβέρνηση δίδει τώρα το στίγμα της αποτυχίας της σε όλους τους τομείς της διακυβέρνησης του τόπου. Η Κυβέρνηση που προεκλογικά πρότασε το σύνθημα για δίκαιη κοινωνία και δίκαιη λύση, μας οδηγεί σε μια αναξιοκρατική και άδικη κοινωνία. Ο Δ. Χριστόφιας ανέλαβε την εξουσία για να φέρει τη λύση, όμως ο λαός καθημερινά εισπράττει την απογοήτευση μέσα από τις πολλές συναντήσεις που έγιναν χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Στους δύο αυτούς μεγάλους πυλώνες του Κυπριακού και της διακυβέρνησης φέρει τώρα βαρύτερες ευθύνες γιατί φάνηκε κατώτερη των περιστάσεων. Ουσιαστικά αυτά που υποσχέθη-

Συνέντευξη

κε όχι μόνο δεν τα εφάρμοσε αλλά αντίθετα ενεργεί προς την αντίθετη κατεύθυνση.

Είναι πολύ άδικο σήμερα να καλείται ο Κύπριος πολίτης να πληρώνει το σκληρό τίμημα των λαθών της Κυβέρνησης. Δυστυχώς, η Κυβέρνηση άφησε το σκάφος της κυπριακής οικονομίας ακυβέρνητο να δέρνεται στα κύματα και δεν το προσάραξε σε ήσυχο λιμάνι, με αποτέλεσμα να κινδυνεύει να γκρεμοτσακιστεί.

Ερ: Από πλευράς ΔΗΣΥ έντονη ήταν η κριτική και στα θέματα του ρουσφετιού. Ποιες είναι οι διαπιστώσεις σας;

Παλαιά στην Ελλάδα έλεγαν ότι «εάν έχεις μπάρμπα στη Κορώνη» θα πετύχεις τον σκοπό σου. Σήμερα στην Κύπρο αν δεν έχεις μπάρμπα στο ΑΚΕΛ δεν έχεις τη δυνατότητα να ικανοποιήσεις οποιαδήποτε αιτήματά σου και αυτό είναι κάτι που απογοητεύει ειδικά τους νέους ανθρώπους. Άλλωστε, είναι αποδεδειγμένο ότι διαθέτουμε λαμπρά επιστημονικά μυαλά που αδικούνται, που μένουν άνεργοι ενώ την ίδια στιγμή προσλαμβάνονται άνθρωποι κατωτέρων δυνατοτήτων στη Δημόσια Υπηρεσία. Πιστεύω πως τούτο από μόνο του προκαλεί ολόκληρη τη

πολιτεία και την κοινωνία με το να αδικούνται και να πλήττονται άδικα προικισμένα μυαλά.

Το ΑΚΕΛ που για χρόνια καλλιεργούσε μέσα στον κόσμο τη δίκαιη κοινωνία, τώρα που είναι κυβερνών κόμμα με τις πράξεις της Κυβέρνησης

αποδείχθηκε ότι όλα αυτά ήταν μύθοι. Ο λαός άλλα περίμενε να δει από την σημερινή Κυβέρνηση, να δώσει το καλό παράδειγμα και δυστυχώς άλλα βλέπει σήμερα και απογοητεύεται.

Ερ: Εαν συμβαίνουν όλα αυτά τα πράγματα, τι μπορεί να κάνει ο ΔΗΣΥ; Μπορεί να τα διορθώσει;

Μεγάλη απογοήτευση όλων μας είναι ότι σε μια σύγχρονη Κύπρο που είναι ενταγμένη στην ΕΕ, σε μια Κύπρο στην οποία υποτίθεται ότι υπάρχουν θεσμοί και αξίες, όχι μόνο δεν λειτουργούν από αυτή την Κυβέρνηση όλα αυτά αλλά παραβιάζονται κατά κόρον.

Ο ΔΗΣΥ θα συνεχίσει να ασκεί αντικειμενική κι' εποικοδομητική κριτική και θα είμαστε καυστικοί για όλα εκείνα που θεωρούμε ότι δεν βοηθούν το δημόσιο συμφέρον. Είμαστε εναντίον της λανθασμένης διακυβέρνησης Χριστόφια. Θα συστρατευτούμε με όλες μας τις δυνάμεις και θα μας βρουν απέναντί τους για όλα εκείνα που θεωρούμε επιβλαβή για τον τόπο και τους πολίτες και δεν θα συμβιβαστούμε με τίποτα και για τίποτα.

Έτοιμος ο ΔΗΣΥ για τις βουλευτικές εκλογές

Ερ: Βρισκόμαστε ήδη σε τροχιά βουλευτικών εκλογών. Ο ΔΗΣΥ, όπως και τα άλλα κόμματα ετοιμάζονται γι' αυτές. Πείτε μας ποιο είναι οι στόχοι του κόμματός σας;

Εκείνο που επιδιώκουμε είναι να μας αξιολογήσει ο Κυπριακός λαός και να εκτιμήσει την προσφορά μας τόσο στους τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας αλλά και στο Εθνικό θέμα. Η θετική κι' εποικοδομητική παρουσία του ΔΗΣΥ αυτά τα δυόμισι χρόνια μέσα από το χώρο της αντιπολίτευσης μπορεί να αποδώσει καρπούς στις επερχόμενες βουλευτικές εκλογές.

Για την Αμμόχωστο

Ερ: Μια κι' λόγος περί βουλευτικών εκλογών, να περάσουμε στο κεφάλαιο Αμμόχωστος, την εκλογική σας περιφέρεια. Αλήθεια, τι σημαίνει για σας η Αμμόχωστος;

Αμμόχωστος είναι η ψυχή μας ολόκληρη. Είναι η ψυχή, η καρδιά μας, το συναίσθημα, η συνείδηση ο λογισμός που βρίσκονται κατατιθέμενα στη πατρώα γη της Μεσαριάς από όπου κατάγομαι και στη πόλη της Αμμοχώστου που ήταν η πόλη του Ευαγόρα.

Το βλέμμα και ο οδοδείκτης για μένα ήταν, είναι και παραμένουν τα κατεχόμενα. Μόνιμη και σταθερή σκέψη που έχω είναι τότε θα επι-

στρέψουμε στα σπίτια μας και να πάσουμε να είμαστε πρόσφυγες μέσα στην ίδια τη πατρίδα μας, πρόσφυγες μάλιστα που κάποιοι που κυβερνούν και βρίσκονται στην εξουσία τα τελευταία χρόνια τους αντιμετωπίζουν ως πολίτες άλλης κατηγορίας. Στόχος και όραμα ζωής είναι να διαγραφεί ο τίτλος του πρόσφυγα και να ξα-

ναβρεθούμε εκεί απ' όπου φύγαμε με την τουρκική εισβολή του 1974.

Ερ: Πιστεύετε ότι οι κάτοικοι της Αμμοχώστου, σε όποια πολιτική παράταξη κι' αν ανήκουν, κρατάνε ψηλά το λάβαρο της επιστροφής ή μήπως κάποιοι έχουν κουραστεί να διεκδικούν αυτά που τους ανήκουν;

Είμαι πεπεισμένος ότι η ψυχή και η συνείδηση κανενός δεν υπέστειλε τη Σημαία της επιστροφής. Το φρόνημα όλων εξακολουθεί να είναι στα ύψη και ακμαίο. Όμως, η μεγάλη απογοήτευση των Αμμοχωστιανών και των άλλων προσφύγων είναι ο τρόπος που τους αντιμετώπιζε η Πολιτεία όλα αυτά τα χρόνια φορτώνοντας τους τα βάρη της εισβολής και της κατοχής ωσάν η εισβολή και κατοχή ήταν υπόθεση μόνο των Αμμοχωστιανών. Εμείς θα συνεχίσουμε τον αγώνα μας να πάρουμε πίσω αυτά που στερηθήκαμε και δεν πρέπει να ξεχνά κανένας ότι οι πρόσφυγες που είναι το 34% άφησαν πίσω τους χώρους που ήταν το 70% που πλουτοπαγωγικού χώρου ολόκληρης της Κύπρου.

Κλείνοντας, θέλω να τονίσω ότι η επιστροφή της Αμμοχώστου θα μπορούσε να αποτελέσει τη λύδια λίθο επίλυσης του Κυπριακού προβλήματος και να ανοίξει τις πύλες για την επιστροφή όλων των προσφύγων στα σπίτια τους.

Διεθνής γνώση. Τοπική εξειδίκευση.

pwc

Αυτό που επιδιώκουμε είναι να σας προσφέρουμε την αξία που ζητάτε. Αξία, που στηρίζεται στη γνώση, που αξιοποιούν οι ομάδες μας από 163.000 ειδικούς σε 151 χώρες. Αλλά και στην εμπειρία που προσαρμόζεται στις τοπικές ανάγκες. Επικεντρωνόμαστε σε τρεις κυρίως τομείς, τις ελεγκτικές, τις συμβουλευτικές και τις φορολογικές υπηρεσίες. Συνεργαζόμαστε στενά μαζί σας. Σας ρωτούμε. Σας ακούμε. Μαθαίνουμε τι θέλετε να κάνετε. Πού θέλετε να πάτε. Απ' όλη τη διεθνή μας γνώση μοιραζόμαστε εκείνο το κομμάτι που είναι περισσότερο κατάλληλο για σας. Και έτσι σας στηρίζουμε στο πώς να πετύχετε τους δικούς σας στόχους.

Δήμητρα Επενδυτική:

Σταθερή πορεία ανάπτυξης, υψηλή ρευστότητα, νέες στρατηγικές συμμετοχές

Η Δημητρα έχει όλα τα εχέγγυα για να αντιμετωπίσει το μεταβαλλόμενο και ρευστό οικονομικό σκηνικό. Η σωστή διάρθρωση του χαρτοφυλακίου της, τα ρευστά διαθέσιμα που διαθέτει, οι αυξημένες επενδυτικές επιλογές που έχει επιφέρει η επέκταση των δραστηριοτήτων της, το καλό όνομα που έχει δημιουργήσει ως ένας σοβαρός θεσμικός επενδυτής σε συνδυασμό με την αναμενόμενη ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας, αποτελούν τα εχέγγυα για μια καλύτερη πορεία δυναμικής ανάπτυξης και κερδοφορίας

Μέσα σε πολύ θετικό κλίμα και με τη παρουσία πολλών μετόχων, πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 15 Σεπτεμβρίου 2010 και ώρα 17:00 στο ξενοδοχείο Hilton στη Λευκωσία, η 10η Ετήσια Γενική Συνέλευση της εταιρείας Δημητρα Επενδυτική Δημόσια ΑτΔ. Τον ενθουσιασμό των μετόχων προκάλεσαν τρεις κυρίως παράγοντες:

Πρώτον, οι πολύ ικανοποιητικές αποδόσεις της Δημητρας κατά την τελευταία πενταετία, από τότε που ανέλαβε το νέο Διοικητικό Συμβούλιο με πρόεδρο τότε τον Σταύρο Ευαγόρου.

Δεύτερον, η πλήρης εξυγίανση παλαιότερων «εκκρεμοτήτων» και της κακής εικόνας που είχε η εταιρεία, και από παράδειγμα προς αποφυγή είναι σήμερα μία εταιρεία νοικοκυρεμένη με άριστο Διοικητικό Συμβούλιο με Πρόεδρο τον κ. Δημητράκη Σταύρου και Διεύθυνση υπό τον Δρ. Νίκο Μιχαηλά, που αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση.

Και τρίτον, από τα θετικά αποτελέσματα που είχε η προ πενταετίας διεύρυνση του σκοπού της Δημητρα Επενδυτική, με αποτέλεσμα να έχουμε σήμερα τη διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου, μέσα από τοποθετήσεις σε μετοχές εσωτερικού και εξωτερικού, μέσα από επενδύσεις στο χώρο των ακινήτων, μέσα από επενδυτικά προϊόντα σταθερού εισοδήματος και με αξιοποίηση ευκαιριών για επενδύσεις με στρατηγικές συμμετοχές σε άλλους τομείς δραστηριοτήτων, ως επίσης και την εμπλοκή της εταιρείας σε δημόσια και αναπτυξιακά έργα, αλλά και άλλες επενδυτικές ευκαιρίες.

Να σημειώσουμε τέλος τη μεγάλη ρευστότητα που διαθέτει η εταιρεία, το μεγάλο discount, που ξεπερνά το 70%, με το οποίο διαπραγμα-

- ✓ **Βαδίζει σε μια καλύτερη πορεία δυναμικής ανάπτυξης και κερδοφορίας**
- ✓ **Επενδύσεις σε μετοχές, ομόλογα και ακίνητα και άλλα προϊόντα σταθερού εισοδήματος**
- ✓ **Εταιρεία παράδειγμα προς μίμηση**
- ✓ **Καλά διαρθρωμένο χαρτοφυλάκιο**
- ✓ **Τίποτε δεν θυμίζει πια το παρελθόν**

τεύεται η μετοχή.

Οι κυριότερες αποφάσεις της Συνέλευσης: Κατά την 10η Ετήσια Γενική Συνέλευση εγκρίθηκαν τα ακόλουθα:

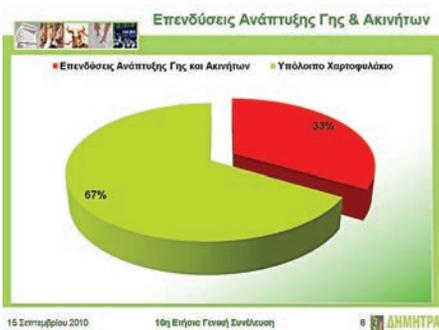
1. Η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009.
2. Η Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης και Πολιτικής Αμοιβών της Εταιρείας.
3. Οι Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις και η Έκθεση των Ελεγκτών για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2009.
4. Η παραίτηση και επανεκλογή των κ.κ. Λευτέρη Χριστοφόρου, Κρίτων Γεωργιάδη και κας Μαρίας Θεοδώρου ως μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
5. Ο Καθορισμός της αμοιβής των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
6. Ο Διορισμός των Ελεγκτών και εξουσιοδότηση του Διοικητικού Συμβουλίου για καθορισμό της αμοιβής τους.
7. Ειδική Απόφαση

«Όπως το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας εξουσιοδοτηθεί και δια του παρόντος εξουσιοδοτείται όπως προβεί, αν κρίνει τούτο σκόπιμο και προς το συμφέρον της Εταιρείας, στην απόκτηση από την Εταιρεία δικών της μετοχών, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 57Α του περί Εταιρειών Νόμου Κεφ. 113 (όπως έχει τροποποιηθεί) (ο 'Νόμος'). Η ελάχιστη και ανώτατη τιμή εξαγοράς των μετοχών της Εταιρείας δεν θα υπερβαίνει κατά ποσοστό πέραν του πέντε τοις εκατό (5%) του μέσου όρου της τιμής της αγοράς της μετοχής της Εταιρείας κατά τις τελευταίες πέντε χρηματιστηριακές συναντήσεις πριν από τη διενέργεια της εν λόγω αγοράς. Η Εταιρεία θα μπορεί να αποκτήσει μέχρι και το μέγιστο αριθμό μετοχών που προβλέπεται από το Νόμο μέσα σε χρονικά πλαίσια 12 μηνών από την ημερομηνία λήψης της απόφασης της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης της Εταιρείας. Οι μετοχές θα μπορούν να αποκτηθούν είτε με ιδιωτική συμφωνία είτε από την αγορά και η Εταιρεία θα δικαιούται να τις κατέχει για περίοδο που δεν θα υπερβαίνει τα δύο χρόνια από την ημερομηνία απόκτησής τους.»

**Χαιρετισμός Προέδρου:
Δημητράκη Σταύρου**

Ο στρατηγικός μας σχεδιασμός

Αγαπητοί Μέτοχοι, αγαπητοί φίλες και φίλοι, Με ιδιαίτερη ευχαρίστηση σας καλωσορίζω στη

10η Ετήσια Γενική Συνέλευση της εταιρείας Δημητρα Επενδυτική Δημοσία Λίμιτεδ και σας ευχαριστώ που μας τιμάτε με την παρουσία σας.

Το 2009, ήταν μια δύσκολη χρονιά για την παγκόσμια οικονομία με δυστάμενες απόψεις για το μέλλον της και ιδιαίτερα του χρηματοπιστωτικού τομέα. Το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης αλλά και της αλληλεξάρτησης που χαρακτηρίζει σήμερα τις αγορές, έδωσε χώρο στη χρηματοπιστωτική κρίση που ξεκίνησε από την Αμερική και την αγορά των ενυπόθηκων δανείων, να μεταφερθεί πολύ γρήγορα και στην πραγματική οικονομία ρίχνοντας σε ύφεση αρκετές οικονομίες ανά το παγκόσμιο.

Εντούτοις, η συντονισμένη προσπάθεια των κυβερνήσεων και των κεντρικών τραπεζών αρκετών χωρών για στήριξη της οικονομίας, μέσω της μείωσης των επιτοκίων αλλά και της παροχής ρευστότητας στις εταιρείες, περιόρισαν τη συρρίκνωση της οικονομίας και έδωσαν ελπίδες για ανάκαμψη.

Σε αυτό λοιπόν το έντονα μεταβαλλόμενο οικονομικό σκηνικό, οι ζημιές μετά τη φορολογία που κατέγραψε το Συγκροτήμα κατά το έτος 2009 ανήλθαν στα 9,2 εκ. ευρώ σε σχέση με ζημιές ύψους 84,1 εκ. ευρώ το 2008. Οι ζημιές αυτές είναι αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης η οποία επηρέασε αρνητικά το χαρτοφυλάκιο του Συγκροτήματος, και κυρίως τις επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία. Οι ζημιές αυτές αφορούν προβλέψεις για την αξία της ακίνητης περιουσίας του Συγκροτήματος και είναι ως επί το πλείστον μη πραγματοποιηθείσες. Το καθαρό ενεργητικό του Συγκροτήματος μειώθηκε στα 177,1 εκ. ευρώ, δηλαδή 88,53 σεντ ανά μετοχή, σε σχέση με 186,6 εκ. ευρώ, δηλαδή 93,31 σεντ ανά μετοχή, που ήταν στο τέλος του 2008.

Οι ελπίδες για καλύτερες μέρες στις κεφαλαιαγορές κατά το 2010 εξανεμίστηκαν καθώς κατά τους τελευταίους δύο μήνες του 2009 και το πρώτο τρίμηνο του 2010 η Ελληνική οικονομία βρέθηκε στο επίκεντρο σφοδρών υποβαθμίσεων λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων που παρουσιάστηκαν και της διόγκωσης του χρέους της χώρας. Ταυτόχρονα, τα γεγονότα αυτά δεν άφη-

σαν ανεπηρέαστο το ευρωσύστημα καθώς το Ευρώ δέχτηκε τρομερές πιέσεις φτάνοντας σε πολύ χαμηλά επίπεδα έναντι του δολαρίου και οι ανησυχίες των επενδυτών όσον αφορά τη δημοσιονομική κατάσταση πολλών χωρών της Ευρωζώνης έγιναν εντονότερες. Αυτό που παρατηρείται και σήμερα μετά το πέρας του πρώτου εξαμήνου του 2010 είναι η έντονη μεταβλητότητα στις αγορές καθώς τα σενάρια που αφορούν τη διόγκωση των δημοσιονομικών προβλημάτων και του δημόσιου χρέους των ευρωπαϊκών χωρών και κυρίως της Ελλάδας παραμένουν. Στην άλλη πλευρά του Ατλαντικού, στην Αμερική, το σενάριο οικονομικής επιβράδυνσης γίνεται εντονότερο αφού τα μακροοικονομικά στοιχεία κάθε άλλο παρά ανάκαμψη παρουσιάζουν.

Η Δημητρα διατηρεί σήμερα ένα αρκετά καλά διαρθρωμένο χαρτοφυλάκιο με επενδύσεις σε μετοχές, ομόλογα και ακίνητα.

Στις 31 Ιουλίου 2010, οι επενδύσεις μας σε μετοχικούς τίτλους στο ΧΑΚ και χρηματιστήρια του εξωτερικού αποτελούν το 17% του συνολικού ενεργητικού της Εταιρείας και ανέρχονται στα 31,1 εκ. ευρώ. Το 41% των κεφαλαίων αυτών είναι τοποθετημένα σε επιλεγμένους τίτλους στο ΧΑΚ, κυρίως στις τρεις τράπεζες και εταιρείες από τον FTSE 20. Το υπόλοιπο 59%, είναι τοποθετημένο σε επιλεγμένους τίτλους στα κύρια χρηματιστήρια του εξωτερικού.

Η σωστή διαχείριση των επενδύσεων της Εταιρείας σε μετοχικούς τίτλους στην Κύπρο και στο εξωτερικό αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την επιτυχία του στρατηγικού μας σχεδιασμού. Με στόχο την ορθολογιστική διαχείριση του χαρτοφυλακίου που είναι επενδυμένο σε μετοχικούς τίτλους η Δημητρα έχει συνάψει συμφωνίες με αξιόλογους συμβουλευτικούς οίκους τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό.

Κατά τους τελευταίους 24 μήνες επιχειρήθηκε μία βαθιά τομή στη διάρθρωση του χαρτοφυλακίου της Εταιρείας σε επενδύσεις σταθερού εισοδήματος. Στις 31 Ιουλίου 2010 το χαρτοφυλάκιο αυτό ανέρχεται σε 15 εκ. ευρώ και αποτελεί το 8% του συνολικού ενεργητικού του οργανισμού. Με στόχο την πιο αποδοτική διαχείριση των επενδύσεων της Εταιρείας σε κρατικά και εταιρικά ομόλογα όπως και άλλα προϊόντα σταθερού εισοδήματος συνεργαζόμαστε ενεργά με διεθνούς φήμης συμβουλευτικούς οίκους του εξωτερικού. Η επέκταση των δραστηριοτήτων, άνοιξε το δρόμο για ενεργή εμπλοκή της Εταιρείας στον τομέα της Ανάπτυξης Γης & Ακινήτων. Αυτό οδήγησε στη διαφοροποίηση του χαρτοφυλακίου και τη συμμετοχή μας στις αποδόσεις αυτού του τομέα δραστηριότητας.

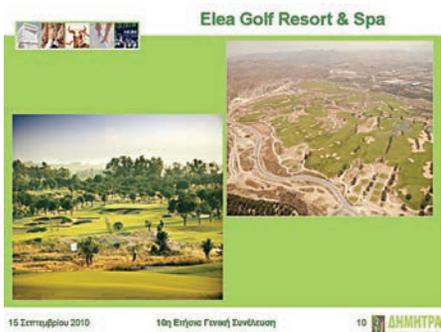
Για το σκοπό αυτό η Δημητρα έχει συνάψει συνεργασίες με εξειδικευμένους συμβούλους και οργανισμούς ανάπτυξης γης και ακινήτων και έχει

Νέα εταιρειών

ΔΗΜΗΤΡΑ
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ Α.Τ.Α.

ήδη προβεί σε επιλεγμένες επενδύσεις σε αυτό τον τομέα. Οι επενδύσεις στο τομέα αυτό ανέρχονται σήμερα στα 61,6 εκ. ευρώ και αποτελούνται από ακίνητη ιδιοκτησία και έργα ανάπτυξης ακινήτων τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό. Αυτές οι επενδύσεις αποτελούν σήμερα το 33% του συνολικού ενεργητικού του Συγκροτήματος. Όσο αφορά τα έργα ανάπτυξης γης και ακινήτων αναφέρω χαρακτηριστικά τη στρατηγική συμμετοχή μας στο έργο Amathusa Coastal Heights για την ανάπτυξη εξοχικών κατοικιών στη Λεμεσό σε συνεργασία με τη Cybarco. Το έργο αυτό είναι κατά 90% ολοκληρωμένο και πουλημένο και μέχρι σήμερα έχει αποφέρει εκπληκτικά αποτελέσματα.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης το έργο Elea Golf Resort που αφορά την ανέγερση του πρώτου Signature Golf στην Κύπρο, στην περιοχή Ανατολικό στη Γεροσκήπου σε συνεργασία με σημαντικούς οργανισμούς από την Κύπρο και το εξωτερικό. Οι εργασίες για την κατασκευή του γηπέδου Golf έχουν ουσιαστικά ολοκληρωθεί και η επίσημη λειτουργία του έργου προγραμματίζεται τις 18 Οκτωβρίου 2010.

Το ενδιαφέρον του Συγκροτήματος για επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία επικεντρώνεται σε ακίνητα, κυρίως εμπορικής φύσης, όπως γραφεία και καταστήματα, με σκοπό τα επαναλαμβανόμενα εισοδήματα από ενοίκια αλλά και τη κεφαλαιουχική αύξηση. Με αυτό τον τρόπο το Συγκρότημα θα εξασφαλίσει επαναλαμβανόμενα εισοδήματα και ταυτόχρονα θα μειώσει τον κίνδυνο μεταβλητότητας της κερδοφορίας του οργανισμού.

Κατά τα 3 τελευταία χρόνια έχουμε προβεί στην αγορά γραφειακών εγκαταστάσεων στο κέντρο της Λευκωσίας και της Λεμεσού τα οποία σήμερα φέρουν σημαντικά επαναλαμβανόμενα εισοδήματα. Σήμερα, το Συγκρότημα κατέχει γραφειακούς χώρους συνολικού εμβαδού 8.200 τ.μ. σε 6 διαφορετικά κτίρια σε κεντρικές λεωφόρους σε Λευκωσία και Λεμεσό και εκτιμάται ότι τα ετήσια εισοδήματα από ενοίκια θα ξεπερνούν το 1.000.000 ευρώ.

Οι εργασίες για την κατασκευή του κτιρίου 'Demetra Tower' επί της Λεωφόρου Λεμεσού στη

Λευκωσία, συνολικού εμβαδού 3.520 τ.μ., έχουν ολοκληρωθεί και στο κτίριο αυτό έχει στεγαστεί και η Εταιρεία. Όλοι σχεδόν οι χώροι έχουν ενοικιαστεί και το ακίνητο αναμένεται να φέρει σημαντικά επαναλαμβανόμενα εισοδήματα.

Επιπλέον ένα άλλο κτίριο είναι υπό ανέγερση επί της Λεωφόρου Ακροπόλεως στη Λευκωσία, συνολικού εμβαδού 800 τ.μ. Οι κατασκευαστικές εργασίες αναμένεται να ολοκληρωθούν στα μέσα του 2011.

Η περίοδος 2009-2010 υπήρξε σημαντική προς την κατεύθυνση υλοποίησης του στρατηγικού στόχου της Δημητρας, για δραστηριοποίηση στον τομέα των μεγάλων έργων υποδομής και συγκεκριμένα στους τομείς της ενέργειας και των αφαλάτωσεων. Η εμπλοκή της Εταιρείας στο έργο της μονάδας αφαλάτωσης στην Επισκοπή έχει ουσιαστικά ανοίξει νέους ορίζοντες ανάπτυξης για την εταιρεία μας. Η Δημητρα συμμετέχει στο έργο με ποσοστό που αντιστοιχεί στο 20% της Κοινοπραξίας μεταξύ της ισραηλινής Mekorot Development & Enterprise, της Logicom Public Ltd και της Δημητρα. Το έργο αφορά τον σχεδιασμό, την κατασκευή, τη λειτουργία και τη συντήρηση μονάδας αφαλάτωσης στην Επισκοπή, δυναμικότητας 40.000 κυβικών μέτρων νερού ημερησίως για 20 χρόνια. Η μονάδα έχει σχεδιαστεί με τις πλέον προηγμένες διαθέσιμες τεχνολογίες και θα είναι από τις πιο σύγχρονες στην Ευρώπη. Τα κατασκευαστικά έργα έχουν ήδη ξεκινήσει και αναμένεται ότι η μονάδα θα τεθεί σε λειτουργία μέχρι το τέλος του 2011.

Παρά τις απώλειες των τελευταίων δύο ετών η Δημητρα διατηρεί σήμερα ένα αρκετά καλά διαρθρωμένο χαρτοφυλάκιο με επενδύσεις στο ΧΑΚ και επιλεγμένα χρηματιστήρια του εξωτερικού, σε κρατικά και εταιρικά ομόλογα και άλλες επενδύσεις σταθερού εισοδήματος, όπως επίσης και επενδύσεις στον τομέα ανάπτυξης γης και ακινήτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Πρόσθετα, η Εταιρεία διαθέτει σημαντικά ρευστά διαθέσιμα τα οποία μας παρέχουν τη δυνατότητα να εκμεταλλευτούμε επενδυτικές ευκαιρίες που θα επιφέρει η οικονομική κρίση.

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου, θα

ήθελα να εκφράσω τις ανησυχίες μας για τις τελευταίες εξελίξεις όσον αφορά την πορεία της Ελληνικής αλλά και Κυπριακής οικονομίας. Τα προβλήματα με τα οποία είμαστε σήμερα αντιμετώπιζοι αλλά και η έντονη μεταβλητότητα που επικρατεί στις χρηματιστηριακές αγορές δε μας επιτρέπουν να προβούμε σε οποιοδήποτε ασφαλείς προβλέψεις. Εντούτοις, το γεγονός ότι κάποιες οικονομίες φαίνεται να εξέρχονται της ύφεσης μας δίνουν ελπίδες για καλύτερες μέρες. Το πρόγραμμα Σταθερότητας και Ανάπτυξης τόσο της Ελλάδας όσο και της Κύπρου ευελπιστούμε να φέρει σταθερότητα και νοικοκύρεμα στις δύο χώρες.

Θα ήθελα να σας διαβεβαιώσω ότι η Δημητρα έχει όλα τα εχέγγυα για να αντιμετωπίσει το μεταβαλλόμενο και ρευστό οικονομικό σκηνικό. Η σωστή διάρθρωση του χαρτοφυλακίου μας, τα ρευστά διαθέσιμα που διαθέτουμε, οι αυξημένες επενδυτικές επιλογές που έχει επιφέρει η επέκταση των δραστηριοτήτων μας, το καλό όνομα που έχουμε δημιουργήσει ως ένας σοβαρός θεσμικός επενδυτής σε συνδυασμό με την αναμενόμενη ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας, αποτελούν τα εχέγγυα για μια καλύτερη πορεία δυναμικής ανάπτυξης και κερδοφορίας.

Κλείνοντας, επιθυμώ να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και ιδιαίτερα στο Γενικό Διευθυντή και στα στελέχη της Εταιρείας γιατί με την προσφορά τους συνέβαλαν αποφασιστικά στη νέα πορεία ανάπτυξης. Ευχαριστώ επίσης τους Ελεγκτές και τους Νομικούς μας Συμβούλους για την εποικοδομητική συνεργασία που είχαμε κατά τη διάρκεια του έτους καθώς και όλους Διαχειριστές Κεφαλαίων και λοιπούς συνεργάτες μας σε όλα τα επίπεδα δραστηριότητάς μας. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω θερμά τη μεγάλη Συνεργατική οικογένεια, τα μέλη της οποίας αποτελούν τη συντριπτική πλειοψηφία των μετόχων της Δημητρα και όλους τους μετόχους της Εταιρείας για την εμπιστοσύνη με την οποία μας περιβάλλουν και να τους διαβεβαιώσω πως γνώμονας μας παραμένει πάντοτε η διασφάλιση των δικών τους συμφερόντων.

Με τη «γλώσσα των αριθμών»

Νίκος Μιχαηλός:
Παρουσίαση Οικονομικών
Αποτελεσμάτων 2009

Αγαπητοί μέτοχοι, αγαπητοί συνεργάτες

Σας καλωσορίζω και εγώ με τη σειρά μου, στην 10η Ετήσια Γενική Συνέλευση της εταιρείας Δημητρα Επενδυτική Δημοσία Λτδ.

Κατά το έτος 2009 συνεχίστηκε η επιδείνωση του παγκόσμιου οικονομικού κλίματος που ξεκίνησε από το 2008 με τη χρηματοπιστωτική κρίση, και η οποία επεκτάθηκε στην πραγματική οικονομία βυθίζοντας αρκετές χώρες σε ύφεση. Στην Κύπρο, όπως όλοι περιμέναμε, η παγκόσμια οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις τις εμφανίστηκαν με κάποια χρονική καθυστέρηση λόγω της εξάρτησης της Κύπρου από εξωγενείς παράγοντες αλλά και της ελεύθερης οικονομίας.

Για το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, το έτος 2009 μπορεί να χαρακτηριστεί ως έτος έντονης μεταβλητότητας. Το πρώτο τρίμηνο του έτους, οι μετοχικοί τίτλοι στο ΧΑΚ δέχτηκαν αρκετές πιέσεις λόγω και της πτώσης των Χρηματιστηριακών αγορών διεθνώς, με το Γενικό Δείκτη του ΧΑΚ να φτάνει το Μάρτιο του 2009 στο χαμηλότερο επίπεδο των 690 μονάδων. Η περίοδος μέχρι των Οκτώβριο του ίδιου έτους είδε τις αγορές διεθνώς, όπως και το ΧΑΚ, να καταγράφουν σημαντικά κέρδη, καθώς οι ενέργειες αρκετών χωρών για στήριξη τις οικονομίας, μέσω παρεμβάσεων στα επιτόκια, παροχή ρευστότητας στις αγορές και στο τραπεζικό σύστημα, έδωσαν ελπίδες στους επενδύτες.

Παρόλα αυτά, κατά τους τελευταίους δύο μήνες του 2009 και το πρώτο τρίμηνο του 2010, η Ελληνική οικονομία βρέθηκε στο επίκεντρο σφοδρών υποβαθμίσεων λόγω των δημοσιονομικών προβλημάτων που παρουσιάστηκαν και της διόγκωσης του χρέους της χώρας. Οι εξελίξεις αυτές δεν άφησαν ανεπηρέαστο το ΧΑΚ και το ΧΑΑ πυροδοτώντας έτσι μια νέα περίοδο πτωτικής τάσης καθώς οι ανησυχίες των επενδυτών όσον αφορά και τη δημοσιονομική κατάσταση πολλών χωρών της Ευρωζώνης έγιναν εντονότερες.

Μέσα σε αυτό το έντονα μεταβλητό κλίμα, το Συγκρότημα, κατά το 2009, κατέγραψε ζημιές ύψους 9,2 εκ. ευρώ που ισοδυναμεί με ζημιά 4,58

σεντ ανά μετοχή σε σχέση με ζημιές 84 εκ. ευρώ το 2008. Ως εκ τούτου το καθαρό ενεργητικό του Συγκροτήματος διαμορφώθηκε στα 177,1 εκ. ευρώ, δηλαδή 88,5 σεντ ανά μετοχή. Αυτή η μείωση ισοδυναμεί με απώλειες της τάξης του 5%.

Οι ζημιές του Συγκροτήματος είναι κατά το πλείστον μη πραγματοποιηθείσες και είναι αποτέλεσμα της συνεχιζόμενης παγκόσμιας οικονομικής κρίσης η οποία επηρέασε αρνητικά το χαρτοφυλάκιο του Συγκροτήματος, και κυρίως τις επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία σε Βουλγαρία και Ρουμανία.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία του Συγκροτήματος κατέγραψαν κέρδη τα οποία ανήλθαν στα 3,6 εκ. ευρώ σε αντίθεση με ζημιά ύψους 90,2 εκ. ευρώ κατά το 2008. Τα κέρδη αυτά αφορούν κέρδη από αγοραπωλησίες και επανεκτίμηση μετοχών στην Κύπρο και στο εξωτερικό ύψους 3,4 εκ. ευρώ και κέρδη από ομόλογα και stock repos ύψους 200 χιλιάδων ευρώ. Εντούτοις, όπως ανέφερα και προηγουμένως, τα αποτελέσματα του έτους επηρεάστηκαν αρνητικά κατά 17,9 εκ. ευρώ που προήλθαν από τον τομέα ανάπτυξης γης και ακινήτων. Από αυτά, τα 10,7 εκ. ευρώ αφορούν ζημιές από τα ακίνητα της εταιρείας και των θυγατρικών της, ενώ τα 3,8 εκ. ευρώ αφορούν ζημιές από τα ακίνητα συνδεδεμένης εταιρείας. Επιπλέον, ζημιές ύψους 3,8 εκ. ευρώ αφορούν απομείωση εμπορικής εύνοιας. Οι ζημιές αυτές αφορούν προβλέψεις για την αξία της ακίνητης περιουσίας του Συγκροτήματος, κυρίως στη Ρουμανία και στη Βουλγαρία, και είναι μη πραγματοποιηθείσες ζημιές.

Τα συνολικά εισοδήματα από μερίσματα ανήλθαν στα 2,3 εκ. ευρώ, καταγράφοντας σημαντική μείωση, της τάξης του 56%, σε σχέση με το έτος 2008. Η πτώση αυτή οφείλεται στη μειωμένη μερισματική πολιτική των δημοσίων εταιρειών και στη μείωση του μετοχικού χαρτοφυλακίου της Εταιρείας. Η μερισματική απόδοση πάνω στο χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας με επενδύσεις στο ΧΑΚ ανήλθε στο 6,7%, ενώ οι επενδύσεις σε χρηματιστήρια του εξωτερικού παρουσίασαν μερισματική απόδοση της τάξης του 4,6%. Οι τόκοι εισπρακτέοι για το έτος 2009 παρουσίασαν αύξηση της τάξης του 18% και ανήλθαν στα 5,8 εκ. ευρώ σε σχέση με 4,9 εκ. ευρώ το προηγούμενο έτος. Η μέση απόδοση πάνω στις τραπεζικές καταθέσεις και

τα κεφάλαια που είναι τοποθετημένα στα money markets κυμαίνεται γύρω στο 5%. Παράλληλα, η μέση απόδοση πάνω στα κρατικά και εταιρικά ομόλογα, που δεν είναι υπό διαχείριση, ξεπέρασε το 10%. Τα λειτουργικά έξοδα περιορίστηκαν στα 1,7 εκ. ευρώ από 2 εκ. ευρώ που ήταν το 2008, παρουσιάζοντας μείωση της τάξης του 13,8%. Επιπλέον, τα χρηματοδοτικά έξοδα μειώθηκαν στις 111 χιλιάδες ευρώ σε σχέση με 1,4 εκ. ευρώ το προηγούμενο έτος. Η μείωση αυτή οφείλεται στη συμπεριληψη, στις ζημιές του 2008, μη πραγματοποιηθεισών συναλλαγματικών ζημιών ύψους 1,3 εκ. ευρώ.

Η επιδείνωση του παγκόσμιου οικονομικού κλίματος και η αστάθεια στις χρηματιστηριακές αγορές ήταν τα κύρια χαρακτηριστικά και του πρώτου εξαμήνου του 2010. Αναφέρω χαρακτηριστικά ότι κατά τους πρώτους 7 μήνες του τρέχοντος έτους το ΧΑΚ σημείωσε ζημιές της τάξης του 18%. Ως εκ τούτου, το πρώτο επτάμηνο του 2010, το χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας παρουσιάζει ζημιές της τάξης των 2,7 εκ. ευρώ. Στο τέλος Ιουλίου 2010, το συνολικό ενεργητικό του Συγκροτήματος διαμορφώθηκε στα 184,8 εκ. ευρώ και αποτελείται από καταθέσεις σε ποσοστό 36%, σε επενδύσεις στον τομέα ανάπτυξης γης και ακινήτων σε ποσοστό 33%, σε επενδύσεις στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου και σε Χρηματιστήρια του εξωτερικού σε ποσοστό 17%, σε χρεόγραφα και ομόλογα σε ποσοστό 8%, και σε άλλες επενδύσεις σε ποσοστό 6%. Πιστεύουμε ότι η σωστή διάρθρωση του χαρτοφυλακίου και η δραστηριοποίηση μας σε άλλους τομείς της οικονομίας σε συνδυασμό με την έξοδο από την οικονομική κρίση, θα επιφέρει θετικά αποτελέσματα για το Συγκρότημα.

Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες μας και τους επαγγελματικούς μας συμβούλους για την εποικοδομητική συνεργασία που είχαμε κατά τη διάρκεια του έτους. Η προσφορά τους είναι σημαντική στην επίτευξη των στόχων μας. Θα ήθελα επίσης να ευχαριστήσω θερμά και όλους τους μετόχους της Εταιρείας, και ιδιαίτερα τη Συνεργατική Οικογένεια, για την εμπιστοσύνη με την οποία μας περιβάλλουν και να τους διαβεβαιώσω ότι γνώμονας μας παραμένει πάντοτε η διασφάλιση των δικών τους συμφερόντων.

Dmitry Ribolovlev

Ο Μέγας Δημήτριος της Τρ. Κύπρου

Ο Πρώτος μεγαλομέτοχος στην Τράπεζα

Ακόμα πιο ισχυρή εξέρχεται η Τράπεζα Κύπρου μέσα από την κρίση της οικονομίας που σημάδεψε όχι μόνο την Κυπριακή οικονομία αλλά και την παγκόσμια.

Η «ένεση» των 222 εκ. ευρώ που ήλθαν ως... «Μάνα, όχι εξ ουρανού, αλλά από τη Ρωσία» με την αγορά του μεγάλου πακέτου μετοχών από τον 43χρονο Dmitry Ribolovlev με την εξαγορά του 9,7% της Τράπεζας Κύπρου μέσω της εταιρείας Odella Resources, προκάλεσε ικανοποίηση όχι μόνο στην ηγετική πυραμίδα του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου, αλλά και παγκύπρια αφού πρόκειται για την πιο σημαντική αλλαγή στα τραπεζικά δεδομένα του τόπου και ιδιαίτερα στη Τράπεζα Κύπρου, ισχυροποιώντας όσο ποτέ μέχρι σήμερα τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα αλλά και στις τραπεζικές αγορές της Ρουμανίας της Ουκρανίας και της Ρωσίας όπου δραστηριοποιείται με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Η αποκάλυψη για την αγορά του μεγάλου πακέτου μετοχών της Τράπεζας Κύπρου έγινε στις 22 Σεπτεμβρίου, δηλαδή δύο μόλις μέρες μετά την Έκτακτη Γενική Συνέλευση της Τράπεζας που πραγματοποιήθηκε στις 20 του ίδιου μήνα, όπου όλα τα σημάδια έδειχναν ότι «κάτι τρέχει» αν κρίνει κανείς και από τις δηλώσεις του Διευθύνοντα Συμβούλου του Συγκροτήματος Ανδρέα Ηλιάδη ότι «η Τράπεζα Κύπρου πορεύεται σε σωστό δρόμο», γι' αυτό και έντονο ήταν το συναίσθημα σε όλους τους παρευρισκόμενους στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της 20ης Σεπτεμβρίου ότι αναμένονταν κάποιες σημαντικές εξελίξεις.

Αν και το Συγκρότημα απέφυγε στην αρχή να δώσει στη δημοσιότητα το όνομα του νέου μεγαλομετόχου, ωστόσο, πριν στεγνώσει το μελάνη της είδησης στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο, αυτό έγινε γνωστό σε λιγότερο από 24 ώρες δείχνοντας τον Ρώσο δισεκατομμυριούχο Dmitry Ribolovlev να είναι πίσω από την εξαγορά του 9,7% του μετοχικού κεφαλαίου της Τράπεζας, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες πριν από την εξαγορά του πακέτου του 9,7% ήλεγχε το 1% περίπου της Τράπεζας Κύπρου. Πάντως, αυτό που βγαίνει έντονα από το Συγκρότημα της Τράπεζας Κύπρου είναι η ικανοποίηση για το γεγονός ότι μπαίνουν κεφάλαια στην οικονομία και ανοίγονται οι προοπτικές της Τράπεζας για περαιτέρω δραστηριότητές της αλλά και για την εμπιστοσύνη

Νέοι ορίζοντες
για το Συγκρότημα

που έδειξε έμπρακτα ο Ρώσος μεγαλομέτοχος. Πάντως, από τις επαφές που είχε η ηγετική ομάδα της Τράπεζας Κύπρου με τον νέο... Mr. Billion, όπως ήδη τον αποκαλούν στο παρασκήνιο αλλά και στους οικονομικούς και τραπεζικούς κύκλους της Κύπρου, υπάρχουν διαβεβαιώσεις ότι πρόκειται για μακροπρόθεσμη επένδυση και ακόμα ότι κινούνται ήδη οι διαδικασίες με την Κυπριακή Δημοκρατία ώστε ο κ. Ribolovlev να αποκτήσει την Κυπριακή υπηκοότητα.

Ως προς το ιστορικό της μετοχικής σύνθεσης της Τράπεζας Κύπρου, σημαντικό ποσοστό εξακολουθεί να κατέχει σήμερα η Εκκλησία της Κύπρου που κυμαίνεται στο 3-3,5% και παρά τη «σφήνα» που δέχτηκε με την ανάμιξη του Ρώσου επιχειρηματία, η Εκκλησία δεν φαίνεται να έχει ενοχληθεί στο παρόν στάδιο αφού «η τράπεζα δεν αλλάζει χέρια και παραμένει Κυπριακή με τον κ. Ribolovlev να δείχνει εμπιστοσύνη στην Τράπεζα και στην Κύπρο» όπως ξεκαθάρισε στις δηλώσεις του ο κ. Ηλιάδης.

Εκείνο που αφήνει ιδιαίτερα ικανοποιημένη τη Διοίκηση της Τράπεζας Κύπρου είναι αφενός μεν πως η εξέλιξη αυτή θα αποτελέσει το εφελτήριο για νέες επενδύσεις στη Κύπρο και αφετέρου το γεγονός ότι, σύμφωνα με τον κ. Ηλιάδη «ο νέος μεγαλομέτοχος δεν έχει εκφράσει οποιαδήποτε επιθυμία να γίνει μέλος του ΔΣ, είτε αυτός είτε άτομα του κύκλου του και ότι γνωρίζει τον περιορισμό που υπάρχει για οποιοδήποτε ποσοστό πέραν του 10% και δεν έχει πρόθεση να αυξήσει το ποσοστό του»

Αξίζει να σημειωθεί ότι από τα μέχρι τώρα τρα-

Πλήρως ικανοποιημένος
ο Ανδρέας Ηλιάδης

πεζικά δεδομένα είναι η πρώτη επένδυση που επιχειρείται από Ρώσο επιχειρηματία και σίγουρα δεν θα είναι η τελευταία, αφού, σύμφωνα με πληροφορίες που διέρρευσαν από την εταιρεία Odella Resources που είναι εγγεγραμμένη στις Παρθένους Νήσους και που διατηρεί Γραφεία στη Λεμεσό, προτίθεται να επενδύσει σύντομα και σε άλλους τομείς της οικονομίας.

Who is Who

Ο νέος μεγαλομέτοχος της Τράπεζας Κύπρου που αποκαλείται και Βασιλιάς των λιπαμάτων, συγκαταλέγεται ανάμεσα στους δέκα πλουσιότερους Ρώσους και είναι ο 79ος πλουσιότερος άνθρωπος του κόσμου. Είναι Μογγολικής καταγωγής και γεννήθηκε το 1967 στο Perm της Ρωσίας, ενώ σπούδασε ιατρική στο Ιατρικό Ινστιτούτο στη πόλη από όπου κατέγεται. Σύμφωνα με πληροφορίες που είδαν το φως της δημοσιότητας μετά την εξαγγελία για την αγορά του πακέτου του 9,7% των μετοχών της Τράπεζας Κύπρου αξίας 222 εκ. ευρώ, η περιουσία του Ρώσου μεγαλομετόχου πλέον της Τράπεζας Κύπρου υπολογίζεται στα 7 δις ευρώ. Στις 15 Ιουνίου του 2010, με βάση πληροφορίες, ο κ. Ribolovlev πώλησε το 25 % της εταιρείας του που διαπραγματεύεται στο Χρηματιστήριο του Λονδίνου και τα δις τα οποία εισέπραξε τα κατέθεσε στα ταμεία της Τράπεζας Κύπρου για την εξαγορά αυτού του μεγάλου πακέτου μετοχών.

Αποταμιευτικός λογαριασμός «Πορτοκαλί» με ψηλό επιτόκιο, ειδικά για παιδιά.

Γιατί μόνο του το φασούλι, δεν γεμίζει το σακούλι

Κάνε δώρο στο παιδί σου τον αποταμιευτικό λογαριασμό 'Πορτοκαλί' με ψηλό επιτόκιο.

Εσύ, δίνεις απλά μια εντολή στην Τράπεζα, να μεταφέρει κάθε μήνα ένα σταθερό ποσό που εσύ θα αποφασίσεις, στον αποταμιευτικό λογαριασμό του παιδιού σου.

Επιπλέον αν αποταμιεύεις πέραν των 6 χρόνων, το παιδί σου μπορεί να αιτηθεί φοιτητικό δάνειο για το τριπλάσιο του ποσού της αποταμίευσης του με μειωμένο επιτόκιο κατά 0,50% από την τιμολόγηση των φοιτητικών δανείων την ημερομηνία σύναψης του δανείου.

Για περισσότερες πληροφορίες
καλέστε στο **80000800**
ή επισκεφθείτε μας στο
www.bankofcyprus.com

Και έτσι, το παιδί σου, δεν θα έχει μόνο ένα «φασούλι», αλλά ολόκληρο «σακούλι»... παραγεμισμένο!

Τράπεζα Κύπρου

Τράπεζα Κύπρου:

Συνέπεια στους στόχους που υποσχέθηκε στους μετόχους

- ✓ Οικονομικά Αποτελέσματα Συγκροτήματος για το Εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2010
- ✓ Περαιτέρω ενδυνάμωση της κεφαλαιακής επάρκειας
- ✓ Ισχυρή ρευστότητα και Δείκτης δανείων προς καταθέσεις 83%
- ✓ Με σεβασμό στους πελάτες και μετόχους και ορθή στρατηγική, η Τράπεζα Κύπρου επιτυγχάνει τους στόχους της.
- ✓ Ανάπτυξη μεγεθών και αυξημένη επαναλαμβανόμενη κερδοφορία στα πλαίσια των στόχων για το έτος
- ✓ Κέρδη πριν τις προβλέψεις 328 εκ. ευρώ (+27% έναντι α' εξαμ. 2009)
- ✓ Κέρδη μετά τη φορολογία 163 εκ. ευρώ (+10% έναντι α' εξαμ. 2009)
- ✓ Ενίσχυση κεφαλαιακής επάρκειας με την ολοκλήρωση της αύξησης κεφαλαίου
- ✓ Ενδεικτικός (pro forma) δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας και πρωτοβάθμιων κεφαλαίων στις 30 Ιουνίου 2010 12,3% και 11,2% αντίστοιχα
- ✓ Προμέρισμα για το έτος 2010
- ✓ Σε μετρητά ύψους 0,06 ευρώ κατά μετοχή
- ✓ Υπό μορφή μετοχών ύψους 0,50 ευρώ κατά μετοχή

Ανδρέας Ηλιάδης

Διευθύνων Σύμβουλος:

«Τα ικανοποιητικά αποτελέσματα της Τράπεζας Κύπρου στο β' τρίμηνο σε όλες τις αγορές που δραστηριοποιείται, αποδεικνύουν ακόμη μία φορά την ορθότητα των στρατηγικών μας επιλογών, την αξιοπιστία του Συγκροτήματος, καθώς και την συνέπιά του με τους στόχους που έχει θέσει από την αρχή της χρονιάς.

Η υψηλή ρευστότητα, η ορθή διαχείριση κινδύνων, η ικανοποιητική και επαναλαμβανόμενη κερδοφορία και η ισχυρή κεφαλαιακή βάση του Συγκροτήματος ήταν πάντα μέσα στις προτεραιότητές μας, γεγονός που αποδεικνύεται από τα αποτελέσματα και αυτής της περιόδου αλλά και από τα αποτελέσματα του stress test που διεξήχθη πρόσφατα. Η κεφαλαιακή βάση του Συγκροτήματος θα ενδυναμωθεί περαιτέρω και με την επερχόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, η οποία θα το θωρακίσει ακόμη περισσότερο - σε ένα ευρύτερο περιβάλλον που συνεχίζει να χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητα -, αλλά και θα του δώσει την δυνατότητα και την στρατηγική ευελιξία να εφαρμόσει τους στρατηγικούς του σχεδιασμούς και να επωφεληθεί από ευκαιρίες που υπάρχουν μπροστά του.»

Σύνοψη Αποτελεσμάτων

Το Συγκρότημα βρίσκεται σε ισχυρή θέση να αντιμετωπίσει τις συνεχιζόμενες προκλήσεις του οικονομικού περιβάλλοντος έχοντας επιτύχει αυξημένη επαναλαμβανόμενη κερδοφορία και διατηρώντας τα ισχυρά μεγέθη του ισολογισμού του το α' εξάμηνο 2010, στα πλαίσια των επιχειρηματικών και χρηματοοικονομικών στόχων

που είχε θέσει για το έτος 2010. Τα κέρδη πριν τις προβλέψεις και τα κέρδη μετά τη φορολογία για το α' εξάμηνο 2010 σημείωσαν σημαντική αύξηση και ανήλθαν σε 328 εκ. ευρώ και 163 εκ. ευρώ αντίστοιχα, αυξημένα κατά 27% και 10% αντίστοιχα έναντι του α' εξαμήνου 2009. Παράλληλα σημειώθηκε θετική συνεισφορά στα κέρδη από όλες τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Τα καθαρά έσοδα από τόκους σημείωσαν ετήσια αύξηση 28% και ανήλθαν σε 496 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010, αποδεικνύοντας την ικανότητα του Συγκροτήματος να πετυχαίνει αυξημένα επαναλαμβανόμενα έσοδα ακόμα και σε δύσκολες οικονομικές συνθήκες.

Παράλληλα, το Συγκρότημα διαθέτει ισχυρή κεφαλαιακή θέση (δείκτης πρωτοβάθμιων κεφαλαίων 9,9%), ισχυρή ρευστότητα (δείκτης δα-

νείων προς καταθέσεις 83%) και ικανοποιητική υπό τις περιστάσεις ποιότητα χαρτοφυλακίου (ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων 6,2%). Η κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω με την επικείμενη αύξηση κεφαλαίου, με τον ενδεικτικό (pro-forma) δείκτη πρωτοβάθμιων κεφαλαίων στις 30 Ιουνίου 2010 να ανέρχεται σε 11,2%.

Τα αποτελέσματα του α' εξαμήνου 2010 αποδεικνύουν την ορθότητα και την ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού μοντέλου που ακολουθεί το Συγκρότημα. Αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά τις προκλήσεις του αρνητικού περιβάλλοντος, το Συγκρότημα συνεχίζει την αναπτυξιακή του πορεία αυξάνοντας τα μεγέθη του στις κύριες αγορές, ενισχύοντας τον ισολογισμό του και πετυχαίνοντας αυξανόμενη επανα-

λαμβάνομενη κερδοφορία. Παράλληλα, η επικείμενη κεφαλαιακή ενίσχυση του Συγκροτήματος θα του προσφέρει πρόσθετη στρατηγική ευελιξία για αξιοποίηση της ρευστότητάς του ώστε να επωφεληθεί από τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στις διάφορες αγορές που δραστηριοποιείται.

Οι κύριες οικονομικές επιδόσεις και τα βασικά μεγέθη του Συγκροτήματος για το α' εξάμηνο 2010:

- Σημαντική αύξηση κερδοφορίας: Τα κέρδη πριν τις προβλέψεις για το α' εξάμηνο 2010 ανήλθαν σε 328 εκ. ευρώ σημειώνοντας αύξηση 27% σε σύγκριση με το α' εξάμηνο 2009 (259 εκ. ευρώ). Τα κέρδη μετά τη φορολογία ανήλθαν σε 163 εκ. ευρώ σημειώνοντας ετήσια αύξηση 10%.
- Ισχυρή ρευστότητα: Δείκτης δανείων προς καταθέσεις 83%.
- Υψηλή απόδοση ιδίων κεφαλαίων: Η απόδοση ιδίων κεφαλαίων (13,6%) διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα σε ένα ιδιαίτερα απαιτητικό και αρνητικό περιβάλλον.
- Ισχυρή κεφαλαιακή θέση: Ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας ανήλθε σε 10,9% στις 30 Ιουνίου 2010 με τον δείκτη πρωτοβάθμιων κεφαλαίων και τον δείκτη βασικών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων να ανέρχονται σε 9,9% και 6,7% αντίστοιχα. Λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση κεφαλαίου, ο ενδεικτικός (pro-forma) δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας και βασικών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων στις 30 Ιουνίου 2010 θα ήταν 12,3% και 8,1% αντίστοιχα.
- Βελτίωση επιτοκιακού περιθωρίου: Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο του Συγκροτήματος ανήλθε σε 2,62% για το α' εξάμηνο 2010 σημειώνοντας σημαντική αύξηση 38 μονάδων βάσης σε σχέση με το α' εξάμηνο 2009 (2,24%).
- Αυξημένη αποτελεσματικότητα: Ο δείκτης κόστος προς έσοδα για το α' εξάμηνο 2010 βελτιώθηκε σε 51,9% από 55,6% το α' εξάμηνο 2009.
- Σημαντική αύξηση μεγεθών: Τα δάνεια και οι καταθέσεις του Συγκροτήματος στις 30 Ιουνίου 2010 σημείωσαν ετήσια αύξηση 10% και 14% αντίστοιχα, ενώ από την αρχή του 2010 η αύξηση ανήλθε σε 5% και 14% αντίστοιχα.
- Αποτελεσματική διαχείριση πιστωτικού κινδύνου: Το ποσοστό των μη εξυπηρετούμενων δανείων ανήλθε στο 6,2% στις 30 Ιουνίου 2010 έναντι 6,0% στις 31 Μαρτίου 2010 και 5,6% στις 31 Δεκεμβρίου 2009. Το ποσοστό κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων δανείων με προβλέψεις διαμορφώθηκε σε 57% στις 30 Ιουνίου 2010. Το συνολικό ποσοστό

κάλυψης περιλαμβανομένων των εμπράγματων εξασφαλίσεων ανέρχεται σε 121% (108% λαμβάνοντας υπόψη την αξία καταναγκαστικής πώλησης).

Προμέρισμα

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Τράπεζας, λαμβάνοντας υπόψη τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα, την αναμενόμενη κερδοφορία για ολόκληρο το έτος, το ύψος των αποθεματικών, τη νομοθεσία όσον αφορά τη διανομή μερίσματος καθώς και τη μερισματική πολιτική που ακολουθεί, αποφάσισε την καταβολή προμερίσματος για το 2010 σε μετρητά και υπό μορφή μετοχών. Το προμέρισμα σε μετρητά καθορίστηκε σε 0,06 ευρώ κατά μετοχή και η ειδική διανομή προμερίσματος υπό μορφή μετοχών σε 0,50 ευρώ κατά μετοχή, με τιμή έκδοσης 3,25 ευρώ.

Η απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου για πληρωμή προμερίσματος υπό μορφή μετοχών θα τεθεί προς έγκριση σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων που θα πραγματοποιηθεί στις 20 Σεπτεμβρίου 2010. Επισημαίνεται ότι δικαιούχοι του προμερίσματος σε μετρητά και υπό μορφή μετοχών πέραν των κατόχων μετοχών της Τράπεζας κατά την ημερομηνία αρχείου που έχει ορισθεί ως η Παρασκευή 29 Οκτωβρίου 2010, θα είναι και οι επενδυτές οι οποίοι θα είναι κάτοχοι των νέων μετοχών που θα προκύψουν από την άσκηση των Δικαιωμάτων Προτίμησης που θα εκδώσει η Τράπεζα.

Προοπτικές

Οι στρατηγικές προτεραιότητες του Συ-

γκροτήματος για το έτος 2010 επικεντρώνονται στη διατήρηση της ισχυρής ρευστότητας και υψηλής κεφαλαιακής επάρκειας, την αύξηση της αποτελεσματικότητας και περιορισμό των εξόδων με ικανοποιητική κερδοφορία και την αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων. Παράλληλα το Συγκρότημα στοχεύει στην περαιτέρω ενίσχυση της παρουσίας του στις νέες αγορές όπου δραστηριοποιείται, οι οποίες έχουν μεγάλες προοπτικές ανάπτυξης, προσδίδοντας μακροπρόθεσμη διασπορά των εσόδων, της κερδοφορίας, αλλά και των κινδύνων.

Το Συγκρότημα παρακολουθεί τις εξελίξεις τόσο στις διεθνείς αγορές όσο και στο μακροοικονομικό περιβάλλον στην Κύπρο, την Ελλάδα και την ευρύτερη περιοχή και λαμβάνει μέτρα για μετριασμό των επιπτώσεων και την περαιτέρω θωράκισή του. Τέτοιες ενέργειες είναι η συνεχής παρακολούθηση των κινδύνων και ιδιαίτερα ο έλεγχος του πιστωτικού κινδύνου, η επανατιμολόγηση επιλεγμένων δανειακών και καταθετικών προϊόντων και η συνεπή επέκταση των εργασιών στις αγορές όπου δραστηριοποιείται το Συγκρότημα.

Με βάση τα αποτελέσματα του α' εξαμήνου 2010 και τις επιδόσεις μέχρι σήμερα, το Συγκρότημα επιβεβαιώνει την εκτίμησή του, ότι το έτος 2010 θα επιτύχει ικανοποιητική κερδοφορία στα πλαίσια των στόχων που έχουν ήδη ανακοινωθεί.

Συγκεκριμένα, το Συγκρότημα εκτιμά ότι τα καθαρά κέρδη μετά τη φορολογία θα κυμανθούν μεταξύ 300 εκ. ευρώ και 400 εκ. ευρώ, με θετική συνεισφορά από όλες τις αγορές όπου δραστηριοποιείται.

Marfin Popular Bank:

Αποτελέσματα α' εξαμήνου 2010

Αύξηση των
οργανικών κερδών α'
εξαμήνου κατά 44%

Αύξηση των
συνολικών εσόδων α'
εξαμήνου κατά 2%

Αύξηση καταθέσεων κατά 1.4 δισ.
ευρώ και χορηγήσεων κατά 1.6
δισ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010

- Τα καθαρά κέρδη του Ομίλου που αναλογούν στους μετόχους διαμορφώθηκαν σε 60.8 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010.
- Τα οργανικά κέρδη από τραπεζικές εργασίες ενισχύθηκαν κατά 44% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκαν σε 143.8 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010, υποδεικνύοντας την ισχυρή οργανική ανάπτυξη του Ομίλου και την ικανότητα του να αντιμετωπίζει με επιτυχία τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες.
- Τα συνολικά έσοδα για το εξάμηνο διαμορφώθηκαν σε 519.3 εκ. ευρώ, σημειώνοντας άνοδο 2% σε ετήσια βάση, παρά την κατά 49% μείωση των χρηματοοικονομικών και άλλων εσόδων. Η δυναμική αυτή υποδηλώνει τη συνεχή βελτίωση της ποιότητας των εσόδων του Ομίλου.
- Οι καταθέσεις διαμορφώθηκαν σε 25.3 δισ. ευρώ στις 30 Ιουνίου 2010 σημειώνοντας αύξηση 1.4 δισ. ευρώ από τις 31 Δεκεμβρίου 2009. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν και η άνοδος που σημείωσαν οι καταθέσεις Διεθνούς Τραπεζικής (International Business Banking) που αυξήθηκαν 30% σε ετήσια βάση και άγγιξαν τα 5.7 δισ. ευρώ. Το γεγονός ότι η παραπάνω αύξηση επετεύχθη σε ένα περιβάλλον με σημαντικές εκροές από το σύνολο του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος υποδεικνύει την ισχυρή θέση του οργανισμού τόσο σε γεωγραφικό όσο και σε προϊόντικό επίπεδο.

Κερδοφορία

Τα καθαρά κέρδη του Ομίλου διαμορφώθηκαν σε 60.8 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010, εξαιρουμένης της έκτακτης φορολογικής εισφοράς ύψους 8.2 εκ. ευρώ. Τα οργανικά κέρδη από τραπεζικές εργασίες προ προβλέψεων ενισχύθηκαν κατά 44% και διαμορφώθηκαν σε 143.8 εκ. ευρώ, αντανακλώντας τη σημαντική αύξηση της οργανικής ανάπτυξης του Ομίλου σε συνδυασμό με την επιτυχή βελτίωση του καθαρού περιθωρίου επιτοκίου και τη συγκράτηση των λειτουργικών εξόδων.

Τα καθαρά κέρδη που αναλογούν στους μετό-

χους μετά από φόρους και την έκτακτη φορολογική εισφορά ύψους 8.2 εκ. ευρώ για το 2009 ανήλθαν σε 52.6 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010 έναντι 90.3 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2009.

Έσοδα & Έξοδα

Τα καθαρά έσοδα από τόκους παρουσίασαν σημαντική ενίσχυση κατά 24% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκαν σε 355.1 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010. Περαιτέρω βελτίωση παρουσίασαν τα καθαρά έσοδα από τόκους και σε τριμηνιαία βάση, καθώς αυξήθηκαν κατά 1.2% σε 178.7 εκ. ευρώ το β' τρίμηνο 2010, 7% υψηλότερα από το μέσο όρο των καθαρών εσόδων από τόκους των τελευταίων πέντε τριμήνων. Η βελτίωση στην εξέλιξη των καθαρών εσόδων από τόκους αντικατοπτρίζει κυρίως την επιτυχία της πολιτικής του Ομίλου για ανατιμολόγηση των στοιχείων του ενεργητικού. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου βελτιώθηκε σημαντικά από 1.54% το α' εξάμηνο 2009 σε 1.80% το α' εξάμηνο 2010, ενώ διατηρήθηκε αμετάβλητο στο επίπεδο του 1.80% τα δύο πρώτα τρίμηνα του τρέχοντος έτους. Για το α' εξάμηνο 2010, τα έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες διαμορφώθηκαν σε 102.4 εκ. ευρώ

σχεδόν αμετάβλητα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο, ως αποτέλεσμα της υποτονικής δραστηριότητας στους τομείς τραπεζικής και διαχείρισης κεφαλαίων. Τα οργανικά έσοδα από τραπεζικές εργασίες αυξήθηκαν 17% σε ετήσια βάση και άγγιξαν τα 457.5 εκ. ευρώ.

Δάνεια & Καταθέσεις

Παρά τη σημαντική μείωση της πιστωτικής επέκτασης στις χώρες που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, το α' εξάμηνο 2010, το σύνολο του δανειακού χαρτοφυλακίου (προ προβλέψεων) του Ομίλου κατέγραψε ετήσια άνοδο 11%, ενώ οι χορηγήσεις στις δύο κύριες αγορές, Ελλάδα και Κύπρο, σημείωσαν άνοδο 8% και 16% αντίστοιχα. Η γεωγραφική κατανομή των δανείων στις 30 Ιουνίου 2010 διαμορφώθηκε ως εξής: 46% Ελλάδα, 37% Κύπρος, 7% αναπτυγμένες αγορές, 4% νοτιοανατολική Ευρώπη, και 6% ναυτιλιακά δάνεια εταιριών που δραστηριοποιούνται διεθνώς. Σε επίπεδο Ομίλου, τα στεγαστικά δάνεια σημείωσαν σημαντική άνοδο 15% σε ετήσια βάση τον Ιούνιο 2010, ενώ ήταν 3% αυξημένα σε σχέση με το Μάρτιο 2010. Την ίδια χρονική περίοδο, τα επιχειρηματικά δάνεια αυξήθηκαν κατά 13%, ενώ τα

καταναλωτικά δάνεια μειώθηκαν κατά 1%. Η κατανομή του δανειακού χαρτοφυλακίου ανά προϊόν διαμορφώθηκε σε 69% επιχειρηματικά δάνεια, και 31% δάνεια σε ιδιώτες (17% στεγαστικά, 14% καταναλωτικά). Η ρευστότητα του Ομίλου είναι από τις πιο υγιείς στον ευρύτερο Ελλαδικό τραπεζικό χώρο. Οι καταθέσεις του Ομίλου σημείωσαν άνοδο 2% σε ετήσια και σε τριμηνιαία βάση και διαμορφώθηκαν σε 25.3 δισ. ευρώ. Οι καταθέσεις αποτελούν το 66% της χρηματοδότησης του Ομίλου.

Για τον Όμιλο, ο δείκτης χορηγήσεων προς καταθέσεις διαμορφώθηκε στο 104.9% στις 30 Ιουνίου 2010 έναντι 96.5% ένα χρόνο νωρίτερα και παραμένει ένας από τους πιο ικανοποιητικούς σε σχέση με τον ανταγωνισμό στον Ελλαδικό αλλά και τον Ευρωπαϊκό χώρο.

Ποιότητα Ενεργητικού

Η ροή των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, για τον Όμιλο, μειώθηκε από 421 εκ. ευρώ που ήταν το α' εξάμηνο 2009 σε μόλις 247 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010. Ο δείκτης μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων σημείωσε άνοδο, κατά 30 μονάδες βάσης σε 6.6% τον Ιούνιο 2010 από 6.3% το Μάρτιο 2010. Οι προβλέψεις έναντι των πιστωτικών κινδύνων ανήλθαν σε 140.5 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010, 14% υψηλότερες σε σχέση με το α' εξάμηνο 2009, με σκοπό την περαιτέρω θωράκιση του ισολογισμού. Το β' τρίμηνο 2010 οι προβλέψεις έναντι των πιστωτικών κινδύνων διαμορφώθηκαν σε 69.4 εκ. ευρώ.

Ο δείκτης προβλέψεων ως ποσοστό του μέσου όρου των χορηγήσεων αυξήθηκε σε 105 μονάδες βάσης το α' εξάμηνο 2010 από 101 μονάδες βάσης το α' εξάμηνο 2009. Το β' τρίμηνο του έτους ο δείκτης προβλέψεων ως ποσοστό του μέσου όρου των χορηγήσεων διαμορφώθηκε σε 102 μ.β. έναντι 108 μ.β. το α' τρίμηνο του έτους.

Η επιβράδυνση του ρυθμού αύξησης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων σε επίπεδο Ομίλου, σε συνδυασμό με την επαρκή λήψη προβλέψεων απομείωσης έχει οδηγήσει σε σταθεροποίηση του δείκτη κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων στο επίπεδο του 51%.

Κεφαλαιακή Βάση

Ιδιαίτερα ισχυρή διατηρήθηκε η κεφαλαιακή βάση του Ομίλου το α' εξάμηνο 2010 ως αποτέλεσμα της οργανικής κερδοφορίας του Ομίλου, σε συνδυασμό με την επιτυχημένη έκδοση υβριδικών κεφαλαίων ύψους περίπου 300 εκ. ευρώ το β' τρίμηνο του έτους. Το σύνολο των πρωτοβάθμιων κεφαλαίων (Tier I) του Ομίλου αυξήθηκε κατά 14% σε 2.8 δισ. ευρώ ξεπερνώντας την κατά 6% αύξηση του σταθμισμένου ενεργητικού.

Ως αποτέλεσμα ο δείκτης πρωτοβάθμιων κεφαλαίων (Tier I) ανήλθε σε 9.8% και ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας σε 11.5% στις 30 Ιουνίου 2010. Ο δείκτης βασικών πρωτοβάθμιων κεφαλαίων (core Tier I) διαμορφώθηκε σε 9.8%, μετά την αφαίρεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων από τα υβριδικά κεφάλαια.

Διεθνείς Δραστηριότητες

Οι χώρες που έχει παρουσία ο Όμιλος, εκτός από τις δύο βασικές αγορές που δραστηριοποιείται, χωρίζονται σε δύο κατηγορίες αναπτυσσόμενες (Ηνωμένο Βασίλειο & Guernsey, Αυστραλία, Μάλτα) και αναπτυσσόμενες (Ρουμανία, Ουκρανία, Σερβία, Ρωσία, και Εσθονία). Το 64% του δανειακού χαρτοφυλακίου των διεθνών δραστηριοτήτων κατανέμεται στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Το α' εξάμηνο 2010, τα καθαρά έσοδα από τόκους από τις διεθνείς δραστηριότητες αυξήθηκαν κατά 14% σε ετήσια βάση και ανήλθαν σε 63.9 εκ. ευρώ, αντικατοπτρίζοντας τη σημαντική βελτίωση που παρουσίασαν οι διεθνείς δραστηριότητες του Ομίλου κυρίως στις χώρες Ρουμανία, Ουκρανία, Σερβία, Ρωσία, Ηνωμένο Βασίλειο και Μάλτα. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου παρουσίασε σταθερή βελτίωση κατά τη διάρκεια του έτους και αυξήθηκε από 3.22% το β' τρίμηνο του 2009 σε 3.45% το β' τρίμηνο του 2010. Η διάρθρωση του ενεργητικού των διεθνών δραστηριοτήτων του Ομίλου βελτιώθηκε περαιτέρω, όπως αντικατοπτρίζεται στο βελτιούμενο δείκτη χορηγήσεων προς καταθέσεις, ο οποίος μειώθηκε από 135% τον Ιούνιο 2009 σε 117% τον Ιούνιο 2010, ως αποτέλεσμα της σημαντικής αύξησης των καταθέσεων κατά 22% σε ετήσια βάση.

• **Σχολιάζοντας τα αποτελέσματα του α' εξαμήνου 2010 ο Διευθύνων Σύμβουλος του Ομίλου Marfin Popular Bank (MPB) κ. Ευθύμιος Μπου-**

Λούτσας έκανε την ακόλουθη δήλωση:

'Η ισχυρή λειτουργική απόδοση του Ομίλου μας κατά το πρώτο εξάμηνο του 2010 αντικατοπτρίζει τη συνέχιση της επιτυχημένης στρατηγικής μας η οποία βασίζεται στην συνεπή διαχείριση του ενεργητικού και στην αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων, σε συνδυασμό με την παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών προς τους πελάτες μας. Σε αυτό το εξαιρετικά δύσκολο επιχειρηματικό περιβάλλον ο Όμιλος μας πέτυχε περαιτέρω αύξηση της οργανικής κερδοφορίας του, ενώ παράλληλα διατήρησε ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια και υψηλά επίπεδα ρευστότητας. Τόσο η ποιότητα των εσόδων του Ομίλου όσο και η προ-προβλέψεων οργανική κερδοφορία σημείωσαν αισθητή βελτίωση σε σχέση με το πρώτο εξάμηνο του 2009, ενώ η ροή των μη εξυπηρετούμενων δανείων σημείωσε σημαντική μείωση. Ο συνδυασμός αυτός μαζί με τη δημιουργία επιπλέον προβλέψεων συνέβαλε στην περαιτέρω βελτίωση του δείκτη κάλυψης των μη εξυπηρετούμενων δανείων και της θωράκισης του Ομίλου απέναντι σε μελλοντικές εξελίξεις.

Ο Όμιλος μας αντιλαμβανόμενος τον κοινωνικό ρόλο που καλείται να διαδραματίσει σε αυτές τις δυσμενείς παγκοσμίως, αλλά και ιδιαίτερα για την Ελλάδα συνθήκες, έχει συνεχίσει την απρόσκοπτη παροχή πιστώσεων προς το σύνολο των πελατών του. Για το α' εξάμηνο 2010, τα μερίδια αγοράς στην εκταμίευση νέων δανείων ήταν πάνω από 25% στην Κύπρο (υψηλότερη επίδοση) και 21% στην Ελλάδα (δευτέρα υψηλότερη επίδοση).

Με αυτές τις δράσεις εκτιμούμε ότι συνεισφέρουμε έμπρακτα και ουσιαστικά στην προσπάθεια προσαρμογής και ανάκαμψης των πελατών μας και των οικονομιών στις κοινωνίες που δραστηριοποιούμαστε.'

Ελληνική Τράπεζα, αποτελέσματα 1ου εξαμήνου:

Συνεχίζει την κερδοφόρο πορεία της

- ✓ Κέρδη πριν τη φορολογία 16,7 εκ. ευρώ
- ✓ Ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια (14%)
- ✓ Ικανοποιητική ρευστότητα (χορηγήσεις έναντι καταθέσεων 81,3%)

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας συνέχισε και κατά το πρώτο εξάμηνο του 2010 την σταθερή κερδοφόρο πορεία του, παρά τις συνεχιζόμενες δυσμενείς εξελίξεις και τις επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία. Παράλληλα, διατήρησε την οικονομική του ευρωστία, την πολύ ικανοποιητική ρευστότητα, καθώς και την ισχυρή κεφαλαιακή του επάρκεια.

Συγκεκριμένα, ο Όμιλος παρουσίασε αξιόλογα κέρδη πριν τη φορολογία για το εξάμηνο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2010 που ανέρχονται σε 16,7 εκ. ευρώ σε σύγκριση με κέρδη 8,9 εκ. ευρώ για την αντίστοιχη περίοδο του 2009 καταγράφοντας αύξηση 88%.

Ο Όμιλος εφαρμόζοντας πλήρως έναν από τους βασικούς στρατηγικούς του στόχους, τη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων εντατικοποίησε τις προσπάθειες του προς την κατεύθυνση αυτή. Ως αποτέλεσμα, η χρέωση για προβλέψεις για απομείωση της αξίας των χορηγήσεων στην Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων για την περίοδο που έληξε στις 30 Ιουνίου 2010, ανήλθε σε 20,3 εκ. ευρώ και μειώθηκε κατά 9,5 εκ. ευρώ από το αντίστοιχο ποσό του 2009.

Η Ελληνική Τράπεζα αντιλαμβανόμενη την βαρύτητα που έχει η κεφαλαιακή βάση της Τράπεζας και ειδικά τα βασικά ίδια κεφάλαια για τη διασφάλιση της μελλοντικής της ανάπτυξης προχωρεί στην έκδοση Μετατρέψιμου Αξιογράφου Κεφαλαίου ύψους 150 εκ. ευρώ. Η έκδοση αυτή θα ενισχύσει περαιτέρω τον ήδη ισχυρό δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (14%).

Παράλληλα, ο Όμιλος διατήρησε άνετη ρευστότητα, επωφελούμενος από την υψηλή σταθερή καταθετική του βάση αφού τον Ιούνιο του 2010 ο δείκτης μεικτών χορηγήσεων έναντι των καταθέσεων παραμένει στο πολύ ικανοποιητικό επίπεδο του 81,3% (Δεκέμβριος 2009: 76,5%, Ιούνιος 2009: 74,9%).

Ο Όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας αντιμετώπισε με μεγάλη επιτυχία τις σοβαρές προκλήσεις των τελευταίων χρόνων γεγονός που αναγνωρίζεται και πιστοποιείται από τους διεθνείς οίκους πιστοληπτικής αξιολόγησης. Ενδει-

κτικά, οι Moody's στην πρόσφατη έκθεσή τους διατήρησαν σταθερή την πιστοληπτική διαβάθμιση της Ελληνικής Τράπεζας για μακροχρόνιες καταθέσεις.

Η Διοίκηση και η Διεύθυνση του Ομίλου έχοντας πλήρη συναίσθηση των καταστάσεων και με συνετή στρατηγική παρακολουθεί και αξιολογεί τις εξελίξεις με προσοχή και λαμβάνει όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα για την αντιμετώπιση των δύσκολων οικονομικών συνθηκών και των επιπτώσεων της χρηματοοικονομικής κρίσης.

Κεφαλαιακή επάρκεια

Στις 30 Ιουνίου 2010, ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας του Ομίλου, με βάση τη σχετική Οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τον υπολογισμό των κεφαλαιακών απαιτήσεων και των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων (Βασιλεία II), ανήλθε σε 14% (Δεκέμβριος 2009: 14%, Ιούνιος 2009: 13%).

Ελλάδα

Στην Ελλάδα, παρά τη συνεχιζόμενη οικονομική κρίση και τις αρνητικές επιπτώσεις στα αποτελέσματα, η ζημία πριν τη φορολογία μειώθηκε στα 9,6 εκ. ευρώ σε σύγκριση με ζημία 34,4 εκ. ευρώ για την πρώτη εξαμηνία του 2009. Η βελτίωση των αποτελεσμάτων οφείλεται κυρίως στην αύξηση του επιτοκιακού περιθωρίου και στη μείωση της χρέωσης για προβλέψεις για απομείωση της αξίας των χορηγήσεων. Ο Όμιλος συνεχίζει την αναδιάρθρωση και εξυγίανση

του Δικτύου Καταστημάτων Ελλάδος εφαρμόζοντας το λειτουργικό μοντέλο της Κύπρου και εστιάζοντας την προσοχή του αποκλειστικά στις παραδοσιακές τραπεζικές εργασίες.

Έκδοση Αξιογράφων

Σε Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Ελληνικής Τράπεζας, η οποία πραγματοποιήθηκε στις 4 Αυγούστου 2010, αποφασίστηκε η έκδοση Μη Σωρευτικών Μετατρέψιμων Αξιογράφων Κεφαλαίου αόριστης διάρκειας ύψους μέχρι 150 εκ. ευρώ.

Τα Μη Σωρευτικά Μετατρέψιμα Αξιογράφα Κεφαλαίου θα εκδοθούν στο άρτιο σε αξίες του 1 ευρώ και πολλαπλάσια αυτού και θα φέρουν σταθερό ετήσιο επιτόκιο 6,25% για όλη τη διάρκεια της έκδοσης. Ο τόκος θα είναι πληρωτέος σε τριμηνιαία βάση στο τέλος κάθε περιόδου πληρωμής τόκου.

Στρατηγικοί στόχοι

Με βάση τα δεδομένα όπως διαμορφώνονται στο χρηματοοικονομικό περιβάλλον, οι στρατηγικοί στόχοι του Ομίλου κατά το 2010 συνεχίζουν να επικεντρώνονται στη διατήρηση και βελτίωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου χορηγήσεων, στη διασφάλιση υγιούς ρευστότητας, στη διαφύλαξη των δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας και στην προσεκτική και ορθολογική ανάπτυξη, με μόνιμο στόχο την κερδοφορία.

Προοπτικές

Η Ελληνική Τράπεζα εκτιμά ότι το 2010 θα συνεχίσει να είναι μια δύσκολη χρονιά για την κυπριακή οικονομία, με κύρια χαρακτηριστικά τη στασιμότητα της ανάπτυξης, την αυξανόμενη ανεργία και τη χαμηλή πιστωτική επέκταση. Στην Ελλάδα, αναμένεται να συνεχιστεί η μείωση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας και να επιδεινωθεί η ανεργία. Ως εκ τούτου, και στις δύο χώρες οι προοπτικές για ανάπτυξη των τραπεζικών εργασιών μέσα στο 2010 είναι περιορισμένες. Παρόλα αυτά, η υγιής ρευστότητα και η άνετη κεφαλαιακή επάρκεια του Ομίλου επιτρέπει την επιλεκτική χρηματοδότηση νέων έργων σε αναπτυσσόμενους τομείς της οικονομίας, όπως της παιδείας και της υγείας καθώς και σε μεγάλα έργα υποδομής, τα οποία είναι σημαντικά για την ανάπτυξη της οικονομίας της Κύπρου.

Σχέδιο Νεονύμφων

ΨΗΛΟΤΕΡΑ ΚΑΤΑΘΕΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ
ΔΩΡΟΚΑΤΑΘΕΣΗ
ΜΕΧΡΙ ΚΑΙ **€250**
εδώ, η κατάθεση του γάμου, σάς προσφέρει πολλά.
ΚΛΗΡΩΣΗ ΜΕ ΔΩΡΟ
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΑ ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
για έναν Ευρωπαϊκό προορισμό
ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΑ ΔΑΝΕΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Δίπλησας στο νέο σας ξεκίνημα!

Για κάλυψη των αυξημένων εξόδων σας, σάς παρέχουμε:

- Προσωπικό δάνειο μέχρι €20.000, με διάρκεια αποπληρωμής έως 7 χρόνια, πολύ ευνοϊκό επιτόκιο και γρήγορη έγκριση
- Κοινό λογαριασμό παρατραβήγματος, χωρίς εξασφαλίσεις ή εγγυητές

Για τα χρηματικά δώρα από το γάμο σας, σάς προσφέρουμε:

- Προνομιακό επιτόκιο
- Δωροκατάθεση, με τις ευχές μας, μέχρι €250

Επιπρόσθετα ωφελήματα:

- Έκπτωση 15% (για τον πρώτο χρόνο) έναντι του κόστους ασφάλειας πυρός / σεισμού ή περιεκτικής ασφάλειας κατοικίας
- Έκδοση πιστωτικής κάρτας με δωρεάν συνδρομή τον πρώτο χρόνο
- Συμμετοχή σε κλήρωση για αεροπορικά εισιτήρια για έναν ευρωπαϊκό προορισμό

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999

γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843

www.hellenicbank.com

• Για επιτόκια παρακαλούμε προμηθευτείτε τον Οδηγό Επιτοκίων & Χρεώσεων από οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας, τη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999 ή το διαδίκτυο www.hellenicbank.com • Η παραχώρηση του δανείου και λοιπές χρεώσεις (που αφορούν νομικά έξοδα και έξοδα παραχώρησης) υπόκεινται στη λήψη ικανοποιητικών κατά την Τράπεζα εξασφαλίσεων και την εκχώρηση ασφάλειας ζωής με τη Hellenic Aliso Life Insurance Co Ltd από τον αιτητή • Η Ελληνική Τράπεζα Δημόσια Εταιρεία Λτδ δύναται κατά την απόλυτη της κρίση να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση σύμφωνα με την εκάστοτε δανειοδοτική πολιτική της • Το επιτόκιο και η δόση αποπληρωμής του δανείου δύναται να τροποποιούνται από την Τράπεζα από καιρού εις καιρό • Προϋπόθεση για παροχή της δωροκατάθεσης είναι να κατατεθούν άνω του ελάχιστου ποσού των €5.000 σε λογαριασμό προειδοποίησης ή εμπρόθεσμης κατάθεσης τουλάχιστον 3 ή 6 μηνών αντιστοίχως • Για περισσότερες λεπτομέρειες και/ή πληρέστερη πληροφόρηση παρακαλούμε όπως αποστείνετε στην ιστοσελίδα www.hellenicbank.com ή σε οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας ή στη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999.

Με το φακό μας

Δεν πτωχεύει η Ελλάδα

Απίθανο θεωρεί το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο το ενδεχόμενο πτώχευσης της Ελλάδας και αντικρούει τα σενάρια, σύμφωνα με τα οποία είναι αναπόφευκτη η αναδιάρθρωση του χρέους. Παραδέχεται, ωστόσο, ότι είναι η πρώτη φορά που οι περισσότερες αναπτυγμένες οικονομίες θα χρειαστεί να αναπροσαρμοστούν ταυτόχρονα σε τόσο μεγάλο βαθμό. Την ίδια

ώρα, Έλληνας Υπουργός Οικονομικών Γιώργος Παπακωνσταντίνου, σε πρόσφατη συνέντευξη του στη γαλλική εφημερίδα La Tribune, τονίζει ότι η Ελλάδα θα πρέπει να συγκεντρώσει περίπου 800 εκατομμύρια ευρώ προκειμένου να πετύχει τους στόχους του 2010. Ο Υπουργός υπενθυμίζει ότι ο στόχος του ελλείμματος παραμένει στο 8%, ενώ επισημαίνει ότι δεν υπάρχει κάποιο δόγμα σχετικά με την πώληση κρατικών ποσοστών σε μονάδες υποδομής. Μετά τις έντονες αντιδράσεις της αγοράς, ματαιώνεται οριστικά η μετάταξη προϊόντων και υπηρεσιών από τον χαμηλό συντελεστή ΦΠΑ που βρίσκεται στο 11% στον υψηλό 23%. Ως εναλλακτικό σενάριο για την είσπραξη 1 δις ευρώ το οικονομικό επιτελείο εξετάζει την εξομοίωση του φόρου του πετρελαίου θέρμανσης με αυτόν του κίνησης για όλους τους καταναλωτές

και η ισχυρή του ρευστότητα μας επιτρέπουν από την αρχή της κρίσης να αιμοδοτούμε την οικονομία και να είμαστε κοντά στους πελάτες μας οι οποίοι μπορούν να στηρίζονται σε μας. Αφουγκραζόμαστε τις ανάγκες του κοινωνικού συνόλου και δίνουμε πίσω στην κοινωνία ένα μέρος των κερδών μας με μια σειρά από πρωτοβουλίες, στους σημαντικούς τομείς της Υγείας, της Παιδείας, του Πολιτισμού, του Περιβάλλοντος και του Αθλητισμού» είπε ο κ. Ηλιάδης.

Πλούσιος είναι ο απολογισμός των τριών πρώτων χρόνων δραστηριότητας του Ευρωπαϊκού Κέντρου Επιχειρηματικής Στήριξης Κύπρου (ΕΚΕΣΚ) το οποίο λειτουργούν από κοινού το Ίδρυμα Προώθησης Έρευνας (ως συντονιστής) το ΚΕΒΕ και ο Αναπτυξιακός Οργανισμός «Τάλως» με την χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Το Κέντρο προχώρησε στη διοργάνωση 67 ενημερωτικών εκδηλώσεων, τις οποίες παρακολούθησαν 4.769 επιχειρήσεις, ενώ αποστέλλει σε τακτική βάση ενημερωτικές εγκυκλίους σε πάνω από 10.000 παραλήπτες. Το ΕΚΕΣΚ δέχθηκε κυρίως από επιχειρήσεις 540 ερωτήματα για τις πολιτικές και τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ), παρείχε εξατομικευμένη βοήθεια σε 374 επιχειρήσεις που ήθελαν να συμμετάσχουν σε ευρωπαϊκά προγράμματα, ενώ δόθηκε εξατομικευμένη βοήθεια σε 364 επιχειρήσεις από την Κύπρο και το εξωτερικό.

Ευρωπαϊκή στήριξη στις επιχειρήσεις

Πολλά είναι τα πυρά και η κριτική που δέχτηκε τον τελευταίο καιρό ο Υπουργός Οικονομικών Χαρίλαος Σταυράκης. Πυρά ομαδικά από τα κόμματα της αντιπολίτευσης με την ευκαιρία της παρουσίασης του νέου προϋπολογισμού για το 2011, πυρά και κριτική χωρίς ουσία παρά μόνο για λόγους αντιπολιτευτικούς και όχι μόνο. Γιατί το λέμε αυτό; Επειδή με τη πρώτη ματιά δεν μπορεί να αποφανθεί κάποιος κατηγορηματικά και αρνητικά υπερβάλλοντας σε αντιπολιτευτικό ζήλο «Σταυρώνοντας» τον Υπουργό Οικονομικών Χαρίλαο Σταυράκη όταν ο ίδιος δίνει τη δική του μάχη για την κυπριακή οικονομία για τη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και για να τη βγάλει από την κρίση. Η βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και η έξοδος από τη κρίση, κατά την υποκειμενική μας άποψη είναι μονόδρομος και δεν υπάρχει άλλη επιλογή από έναν νοικοκυρεμένο Προϋπολογισμό χωρίς περιττές σπατάλες που δεν θα εκτοξεύουν το χρέος και το έλλειμμα. Ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε

Α. Ηλιάδης: Πορευόμαστε σωστά

Στο πλαίσιο των εργασιών της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Τράπεζας Κύπρου έγιναν δηλώσεις προς τους μετόχους τόσο από τον Πρόεδρο του ΔΣ της Τράπεζας Θεόδωρο Αριστοδήμου όσο και από τον Διευθύνοντα Σύμβουλο Ανδρέα Ηλιάδη. Συγκεκριμένα, στις δικές του δηλώσεις ο Ανδρέας Ηλιάδης τόνισε μεταξύ άλλων ότι «μέσα σε ένα θολό τοπίο, εκτιμούμε τις εξελίξεις, αξιολογούμε τι συμβαίνει γύρω μας και ενεργούμε ανάλογα ώστε να οδηγήσουμε τον Οργανισμό σταθερά και υπεύθυνα μπροστά. Με βάση τις εκτιμήσεις μας αυτές και τις ενέργειές μας εξαγγέλλουμε τους στόχους μας με αίσημα ευθύνης και υποχρέωσης προς εσάς τους μετόχους μας. Νιώθω ότι πορευόμαστε σωστά. Τα αποτελέσματα μας αποδεικνύουν την ορθότητα των εκτιμήσεών μας κι' έτσι ενισχύεται η αξιοπιστία του Συγκροτήματός μας έναντι των μετόχων μας, των πελατών μας αλλά και έναντι της κοινωνίας γύρω μας. Όσον αφορά τις ανάγκες κεφαλαίου κάτω από τους νέους Κανόνες της Βασιλείας III θα ήθελα να σας αναφέρω ότι με βάση τους υπολογισμούς μας και με την ολοκλήρωση της έκδοσης νέου κεφαλαίου υπερκαλύπτουμε τους δέκτες κεφαλαιακής επάρκειας που έχουν πρόσφατα καθοριστεί για το έτος 2019. Η σταθερότητα του Οργανισμού

«Σταυρώνοντας» τον Σταυράκη

Πολλά είναι τα πυρά και η κριτική που δέχτηκε τον τελευταίο καιρό ο Υπουργός Οικονομικών Χαρίλαος Σταυράκης. Πυρά ομαδικά από τα κόμματα της αντιπολίτευσης με την ευκαιρία της παρουσίασης του νέου προϋπολογισμού για το 2011, πυρά και κριτική χωρίς ουσία παρά μόνο για λόγους αντιπολιτευτικούς και όχι μόνο. Γιατί το λέμε αυτό; Επειδή με τη πρώτη ματιά δεν μπορεί να αποφανθεί κάποιος κατηγορηματικά και αρνητικά υπερβάλλοντας σε αντιπολιτευτικό ζήλο «Σταυρώνοντας» τον Υπουργό Οικονομικών Χαρίλαο Σταυράκη όταν ο ίδιος δίνει τη δική του μάχη για την κυπριακή οικονομία για τη βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και για να τη βγάλει από την κρίση. Η βελτίωση των δημόσιων οικονομικών και η έξοδος από τη κρίση, κατά την υποκειμενική μας άποψη είναι μονόδρομος και δεν υπάρχει άλλη επιλογή από έναν νοικοκυρεμένο Προϋπολογισμό χωρίς περιττές σπατάλες που δεν θα εκτοξεύουν το χρέος και το έλλειμμα. Ο Υπουργός Οικονομικών δήλωσε

Με το φακό μας

πως «μέσα από τον Προϋπολογισμό του 2011 γίνεται σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση του σπάταλου κράτους» και δεν έχει άδικο, αφού, κοιτάζοντας κανείς τον Προϋπολογισμό σε βάθος και στις λεπτομέρειές του και όχι επιφανειακά μπορεί κανείς να δει ότι γίνονται σημαντικά πράγματα και δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως απόλυτα αρνητικός και ότι μπροστά μας έχουμε ένα προϋπολογισμό νοικοκυρέματος. Οι αναλύσεις στο παρόν στάδιο θα πρέπει να εστιαστούν στη λογική του νέου προϋπολογισμού όπως για παράδειγμα στο νέο πακέτο δημοσιονομικής εξυγίανσης και στο διάλογο που έχει ξεκινήσει ο Υπουργός Οικονομικών με τα κόμματα και τους κοινωνικούς εταίρους, στην προσπάθεια για αύξηση των εσόδων και στον ρυθμό ανάπτυξης. Θεμιτό θα ήταν να δούμε θετική πολιτική δέσμευση απ' όλα τα κόμματα και τους κοινωνικούς εταίρους και πως θα αναζητηθούν με περισσότερο ζήλο και ειλικρίνεια θέσεις και λύσεις για τα οικονομικά αντί να «Σταυρώνουν» τον Χαρίλαο Σταυράκη καθημερινά. Τελικά, παρά τη κριτική και τα πυρά που δέχεται ο Υπουργός Οικονομικών καθημερινά από κόμματα και Οργανώσεις, μπορεί να κερδίσει το παιχνίδι των εντυπώσεων μέχρι να έλθει ο Προϋπολογισμός για συζήτηση στη Βουλή και όλοι τοποθετηθούν επί της ουσίας.

Άνθρακες ο θησαυρός

Πως και πως περίμενε ο Υπουργός Οικονομικών τα 170 εκατ. ευρώ, σαν το «Μάνα εξ Ουρανού» από τη φορολογία της Εκκλησίας για να καλύψει την «τρύπα» των 150 εκατ. ευρώ τα οποία έχει τόσο ανάγκη για να καλύψει το έλλειμμα στα δημοσιονομικά και να το ωθήσει πτωτικά στο 4,5%. Όμως,

άλλες οι βουλές Σταυράκη και άλλες της Γενικής Ελέγκτριας Χρυστάλλας Γιωρκάτζη μετά το δεύτερο και σε βάθος έλεγχο στα οικονομικά της Εκκλησίας για να διαπιστώσει το ακριβές ποσό που χρωστά η Εκκλησία στη Πολιτεία, τις

φορολογικές οφειλές της Εκκλησίας στο κράτος μέσω του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων (ΤΕΠ). Για το συγκεκριμένο θέμα, η Γενική Ελέγκτρια ανακάλυψε πως το χρέος δεν ήταν 170 εκατ. ευρώ αλλά μόνον 170 χιλιάδες ευρώ και το ερώτημα που γεννάται είναι ποιος και γιατί έδωσε λανθασμένα στοιχεία τη πρώτη φορά στην Γενική Ελέγκτρια για τα 170 εκατ. ευρώ; Είναι δυνατόν ο Φόρος Εισοδήματος να κάνει τόσο μεγάλο λάθος προσθέτοντας επιπλέον μηδενικά για φορολογικές οφειλές της Εκκλησίας; Και καλά η Εκκλησία, είχε τις υπηρεσίες και τη δύναμη να πείσει την Γενική Ελέγκτρια να διενεργήσει δεύτερο και πιο ενδελεχή έλεγχο στο ΤΕΠ και να διεκδικήσει (η Εκκλησία) το δικαίό της και να οδηγήσει την Χρυστάλλα Γιωρκάτζη στην παραδοχή ότι την πρώτη φορά έκανε λάθος. Όμως, το μέγα ερώτημα που γεννάται για όλους εμάς τους απλούς ιδιώτες αλλά και στις εταιρείες, μεγάλες ή μικρές δεν έχει σημασία, που δεν έχουμε... Αρχιεπίσκοπο να επέμβει δυναμικά και όπως Αυτός ξέρει για δεύτερο έλεγχο στα χρεωστικά που μας στέλνει το ΤΕΠ και τα οποία δεν γνωρίζουμε αν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα ή αν γίνονται λάθη παρόμοια με αυτά με τα φορολογικά της Εκκλησίας και με επιπλέον μηδενικά; Αλλά άλλο η Εκκλησία και άλλο ο απλός λαός.

Στη μάχη της ακρίβειας

Είναι προς τιμή του Υπουργού Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού Αντώνη Πασχαλίδη η παραδοχή του για την ακρίβεια. Ο κ. Πασχαλίδης το ομολόγησε ευθαρσώς ότι το τελευταίο καιρό παρατηρήθηκε ακρίβεια τιμών σε πολλά αγαθά με αποτέλεσμα να υπάρξει κάποια κατακραυγή από πλευράς καταναλωτών. Κατακραυγή, απογοήτευση και δυσφορία για το «καλάθι της νοικοκυράς» που δεν γεμίζει όπως παλαιά. Με αφορμή λοιπόν την ακρίβεια και όλα τα συνεπακόλουθα από αυτή, ο Υπουργός Εμπορίου Αντώνης Πασχαλίδης είναι ίσως ο μόνος που δίνει καθημερινά τη δική του μάχη κόντρα στους μεσάζοντες για

τις αυξήσεις τιμές των αγαθών και στο κόστος ζωής των απλών πολιτών. Ο κ. Πασχαλίδης πρόσφατα κάλεσε όλους τους εμπλεκόμενους στο κύκλωμα του εμπορίου να δώσουν εξηγήσεις και να τεκμηριώσουν αν κι' εφόσον μπορούν τους καταλόγους των τιμών των αγαθών που κυκλοφορούν, κυρίως στις υπεραγορές. Πέρα από αυτά, να μην μας διαφεύγει ότι στο Υπουργείο Εμπορίου έχει στηθεί ένας ολόκληρος μηχανισμός με την ίδρυση και λειτουργία των Παρατηρητηρίων Τιμών μέσω των οποίων γίνεται πλέον έλεγχος των τιμών, τόσο των χονδρικών όσο και των λιανικών για να διαπιστωθεί κατά πόσο υπάρχει ακρίβεια στην αγορά. Από το «μετερίζι» αυτό, των Παρατηρητηρίων Τιμών, ο κ. Πασχαλίδης βρίσκεται συνεχώς στη μάχη της αγοράς και κατά της ακρίβειας, μη διστάζοντας να τα βάλει ακόμα και με τις εταιρείες πετρελαιοειδών για τις τιμές των καυσίμων που έχουν άμεση σχέση με το κόστος της ενέργειας που απαιτείται στη παραγωγή, παρασκευή μέχρι και την κατανάλωση των πάσης φύσεως αγαθών, βάζοντας φραγμό στις ανεξέλεγκτες τιμές που αδειάζουν το καλάθι της νοικοκυράς.

Κύπρος-Ρωσία συμμαχία

Νέο ... Δόγμα ενόψει. Αυτή τη φορά μεταξύ Κύπρου Ρωσίας στα τουριστικά δρώμενα, αφού οι Ρώσοι έσωσαν φέτος την παρτίδα του τουρισμού με 40% αύξηση παγκύπρια. Ειδικά στην ελεύθερη περιοχή Αμμοχώστου κάποιοι τριβουν

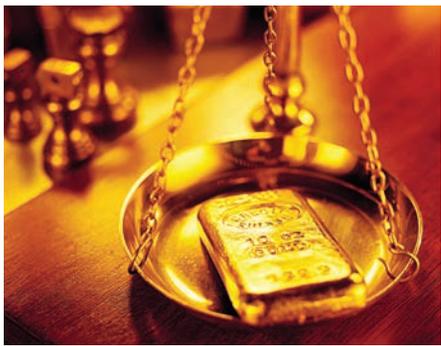
τα χέρια τους από χαρά, όπου το τουριστικό ρεύμα από τη Ρωσία ανέβασε τη πληρότητα στα ξενοδοχεία στο 90% περίπου. Το γεγονός αυτό από μόνο του φανερώνει ότι γίνεται καλή δουλειά εκεί στην Ελεύθερη Περιοχή Αμμοχώστου και οι προσπάθειες καρποφορούν με την αύξηση των αφίξεων Ρώσων τουριστών. Σε αυτό έχουν συντελέσει ασφαλώς και οι συνεχείς επισκέψεις των αρμοδίων στη Ρωσία κεντρίζοντας το ενδιαφέρον των Ρώσων να επισκεφθούν την Κύπρο.

Με το φακό μας

Φαίνεται πως οι Ρώσοι τουρίστες έμαθαν για την Κύπρο, για το τι προσφέρει τουριστικά και την συμπεριέλαβαν στους τουριστικούς προορισμούς τους. Εκείνο όμως που έχει διαπιστωθεί με ικανοποίηση από τους τουριστικούς επιχειρηματίες, είναι το ότι οι Ρώσοι τουρίστες είναι καλοί πελάτες και ξοδεύουν αρκετά χρήματα σε σχέση με τους άλλους ευρωπαίους που μας επισκέπτονται.

Χρυσή η Κύπρος

Κάτι ήξερε ο Λεωνίδας Μαλένης όταν έγραφε τους στίχους του τραγουδιού «Χρυσοπράσινο φύλλο ριγμένο στη θάλασσα» στίχους τους οποίους μελοποίησε ο μεγάλος μουσικοσυνθέτης Μίκης Θεοδωράκης.

Πράγματι, χρυσή η μικρή Κύπρος μας με το «μαύρο χρυσό» που κρύβει στις θάλασσές της και τον πραγματικό χρυσό, σύμφωνα με πρόσφατες έρευνες με θετικά αποτελέσματα Καναδικής εταιρείας η οποία προτίθεται να αναλάβει την εξόρυξή του. Σε αυτά δεν θα πρέπει να λησμονηθεί και το ενδιαφέρον του Κατάρ και άλλων να επενδύσουν στην Κύπρο με τα τόσα πλεονεκτήματα που διαθέτει. Αρκεί να μας αφήσουν οι μεγάλοι και ισχυροί Τουρκολάγνοι και τότε θα δουν τι εστί Κύπρος. Άλλωστε, η Κύπρος από αρχαιοτάτων χρόνων ήταν γνωστή για τα μεταλλεύματά της και το χρυσό που κρύβει στο υπέδαφός της. Η ιστορία της συνδέεται με την ύπαρξη και εξαγωγή χρυσού κι' αν δεν ήταν οι ξένοι κατακτητές και σήμερα οι Τούρκοι η μοίρα της θα ήταν πολύ διαφορετική, προς το καλύτερο. Για αυτό λοιπόν σήμερα χρειάζονται ιδιαίτεροι χειρισμοί από τη Πολιτεία τόσο για την εκμετάλλευση των «οικοπέδων» στη θάλασσά μας όσο και για το ενδιαφέρον της Καναδέζικης εταιρείας για την εξόρυξη του πραγματικού χρυσού.

Συμπίπτουν οι απόψεις

Απίστευτο και όμως αληθινό αν κρίνει κανείς από τις δηλώσεις του ΓΓ του ΑΚΕΛ Άντρου Κυπριανού και του Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Αθανάσιου Ορφανίδη μετά τη τελευταία συνάντησή τους.

Στις δηλώσεις τους οι δύο άνδρες συμμερίζονται την άποψη ότι στη προσπάθεια για το ξεπέρασμα της κρίσης θα πρέπει να συμβάλει και ο πλούτος. Ο ΓΓ του ΑΚΕΛ επανέλαβε τη θέση του κόμματός του ότι «ο κάθε ένας πρέπει να επιμερισθεί μέρος αυτής της προσπάθειας για ξεπέρασμα της οικονομικής κρίσης με βάση πάντα τις οικονομικές του δυνατότητες» προσθέτοντας ότι «ο κ. Ορφανίδης συμμερίζεται την άποψη ότι σε αυτή τη προσπάθεια θα πρέπει να συμβάλουν όλοι». Ο κ. Κυπριανού χαι-

ρήτησε το γεγονός για τη συνάντηση που είχε με τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας και για τη συζήτηση που είχε μαζί του για το νέο πακέτο μέτρων και για τον προϋπολογισμό αλλά και για τις προσπάθειες που καταβάλλονται από πλευράς της Κεντρικής Τράπεζας για στήριξη της οικονομίας και για το ξεπέρασμα της οικονομικής κρίσης με βάση τις οικονομικές δυνατότητες που έχει σήμερα η κυπριακή οικονομία. Στις δηλώσεις τους οι δύο άνδρες έμειναν ικανοποιημένοι από την ανταλλαγή απόψεων που είχαν μεταξύ τους αλλά και για το περιεχόμενο της συζήτησης το οποίο χαρακτήρισαν χρήσιμο κι' εποικοδομητικό.

Συγχώνευση εδώ και τώρα

Μπορεί να έχουν τη δική τους ιστορία και φιλοσοφία οι δύο αερομεταφορείς της Κύπρου «Κυπριακές Αερογραμμές» και «Γιουρούπρια» αλλά αυτό δεν τις εμποδίζει σε τίποτα να τα βρουν και να συγχωνευτούν και είναι προς αυτή τη κατεύθυνση που κινείται και ο αρμόδιος Υπουργός επί των οικονομικών Χαρίλαος Σταυράκης. Το δημόσιο συμφέρον απαιτεί τη συγχώνευση των δύο εταιρειών αφού η μικρή Κύπρος δεν μπορεί να αντέξει δύο ζημιόγρονες αεροπορικές εταιρείες. Δεν υπάρχει σήμερα άλλο ευρωπαϊκό κράτος με πληθυσμό κάτω των σαράντα εκατ. κατοίκων που να διατηρεί δύο κρατικές αεροπορικές εταιρείες με διεθνή δραστηριότητα. Μέσα στη κρίση των αερομεταφορών, οι δύο αεροπορικές εταιρείες της

Ελλάδας Aegean και Olympic Air χαρακτηρίζουν σχεδόν απίθανη την επιβίωσή τους στο μέγεθος και στο τρόπο που λειτουργούν σήμερα και για αυτό αποφάσισαν να ενωθούν κάνοντας πράξη το «Εν τη ενώσει η ισχύς». Όπως δήλωσε άλλωστε και ο αντιπρόεδρος της Aegean Ευτύχιος Βασιλάκης «αν δεν γίνει η συγχώνευση θα καταλήξουμε με δύο εταιρείες σκιές αεροπορικών εταιρειών που θα προσομοιάζουν με ακτοπλοϊκές εκτελώντας μόνο πτήσεις εσωτερικού». Σαφής στις δηλώσεις του ο κ. Βασιλάκης, την άποψη του οποίου φαίνεται να συμμερίζεται και ο ισχυρός άνδρας της Olympic Air Ανδρέας Βγενόπουλος ως προς το μέλλον των δύο εταιρειών. Στην Κύπρο, αντί οι δύο εταιρείες να καθίσουν και να τα βρουν, το ίδιο και τα κόμματα και οι συντεχνίες εξακολουθούν να ερίζουν για το ποια από τις δύο έχει το δικαίωμα με το μέρος της και ποια όχι. Και δεν είναι μόνο οι εταιρείες, είναι και οι μέτοχοι στις «Κυπριακές Αερογραμμές» και το Χρηματιστήριο που έχει λόγο και αυτό μια και η εταιρεία είναι δημόσια και με μετόχους. Όλα αυτά, η Κυβέρνηση πρέπει με πολλή προσοχή να τα μελετήσει και να αποφασίσει χωρίς παράπλευρες απώλειες και μόνον προς το συμφέρον των δύο εταιρειών, των εργαζομένων αλλά και προς το συμφέρον του δημοσίου.

Με το φακό μας

Αλλάζει χέρια η USB

Τελεσίδικη είναι η απόφαση για τη πώληση της USB Bank σε Λιβανέζικη εταιρεία. Σύμφωνα με πληροφορίες που δημοσιεύτηκαν σε κυπριακές οικονομικές ιστοσελίδες, οι μεγαλομέτοχοι της τράπεζας

έχουν αποφασίσει να πωλήσουν το μεριδίό τους στη Λιβανέζικη τράπεζα BIC Bank η οποία προτίθεται να υποβάλει δημόσια πρόταση για εξαγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας σε τιμή η οποία θα είναι κοντά στο 0,80 σεντ του ευρώ. Εν ολίγοις προσφέρουν premium 14,3% σε σύγκριση με την υφιστάμενη τιμή της USB στο ταμπλό του ΧΑΚ. Σύμφωνα με πληροφορίες, οι Λιβανέζοι αγόρασαν ήδη πρόσφατα μέσω του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου το 10% της τράπεζας και προτίθενται να απορροφήσουν όλες τις εργασίες της. Να σημειωθεί ότι σήμερα η USB διαθέτει 19 καταστήματα σε όλη την Κύπρο και απασχολεί περίπου 200 άτομα.

To Who is Who της BIC

Η BIC ξεκίνησε τις εργασίες της στο γειτονικό Λίβανο το 1956 και σήμερα θεωρείται η 4η μεγαλύτερη τράπεζα του Λιβάνου έχοντας 34 καταστήματα. Πρόεδρος και μεγαλομέτοχός της είναι από το 2008 ο

Maurice Sehnaoui. Η τράπεζα προσφέρει σήμερα στους πελάτες της όλων των ειδών τις τραπεζικές εργασίες, έχοντας σαν στόχο να επεκταθεί πέρα από την Κύπρο και σε άλλες χώρες της Ευρώπης. Στο πρώτο εξάμηνο η Λιβανέζικη τράπεζα ανακοίνωσε ιδιαίτερα εντυπωσιακά αποτελέσματα με κέρδη που φθάνουν τα 21,7 δις δολάρια σε σύγκριση με πέρσι που ήταν 16,4 δις δολάρια. Η τράπεζα από το 1956 κι εντεύθεν ανήκει στο Γαλλικό δίκτυο BIC Bank ενώ από το 2006 πέρασε στα χέρια της Αρχής Επενδύσεων του Κατάρ και ασχολείται με τη διαχείριση κεφαλαίων του Κατάρ και των εταιριών του.

Κράτος χρεώστης

Το κράτος είναι ο μεγαλύτερος χρεώστης και όχι μόνο αλλά και ο μεγαλύτερος εκμεταλλευτής όπως καταγγέλλει η Συντεχνία Εργατών Κύπρου (ΣΕΚ). Με πρόσφατη ανακοίνωσή της η ΣΕΚ καταγγέλλει ότι το χρέος της κυβέρνησης προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΤΚΑ) αίσίως ξεπέρασε κατά πολύ τα 6,5 δις. ευρώ, ενώ το 1988 ήταν μόλις 663 εκατ. κι' εκτιμά ότι επείγει η εκπόνηση χρονοδιαγράμματος σταδιακής αποπληρωμής του χρέους. Ακόμα, η ΣΕΚ θεωρεί ότι επείγει η εκπόνηση

μιας νέας επενδυτικής πολιτικής, που θα διασφαλίζει πως οι επενδύσεις θα γίνονται με τον συμφερότερο τρόπο για το ΤΚΑ. Στην ανακοίνωσή της η ΣΕΚ τονίζει ότι «το να δανείζεται τα λεφτά του

ΤΚΑ με χαμηλότερο επιτόκιο απ' ότι ισχύει στην αγορά, δεν αποτελεί ορθόδοξη οικονομική λύση». Άρα, μετά την παραπάνω σοβαρή καταγγελία της ΣΕΚ, υπάρχουν δύο σημαντικά πράγματα για τα οποία η Κυβέρνηση

πρέπει να δώσει άμεσες εξηγήσεις. Πρώτον, πότε θα αρχίσει η επιστροφή στο ΤΚΑ τα δισεκατομμύρια που δανείστηκε; Διότι δεν πρόκειται για δανεικά και αγύριστα αφού αυτά είναι χρήματα των ασφαλισμένων. Δεύτερον, γιατί το κράτος δανείζεται από το ΤΚΑ με επιτόκιο μόλις 1,5%; Αυτό δεν είναι αδιάσπαστη εκμετάλλευση των εισφορών των εργαζομένων; Θα δοθούν πειστικές και σοβαρές εξηγήσεις καμιά φορά; Η φίλη της στήλης Υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων Σωτηρούλα Χαραλάμπους, η οποία είμαστε σίγουροι ότι μας διαβάζει, αφού είναι συνδρομητής μας, τι έχει να πει επί του θέματος αυτού;

Καλωδιώνει την Ελλάδα η CYTA

Για να ολοκληρώσει το έργο της στον ελλαδικό χώρο στο διαδουκτικό τομέα, η CYTA χρειάζεται επειγόντως 10 εκατ. ευρώ, από τα δικά της λεφτά βέβαια και όχι από τα κρατικά ταμεία. Στόχος, σύμφωνα με τα ελλαδικά δεδομένα, να συμπληρώσει το μετοχικό της κεφάλαιο στη CYTA HELLAS η

οποία αποτελεί θυγατρική εταιρεία της. Είναι μεγάλο το στοίχημα για την CYTA HELLAS να καλωδιώσει όλη την Ελλάδα γι' αυτό και πρέπει να της αποδεσμευτεί το σχετικό κονδύλι των 10 εκατ. ευρώ μια και

της ανήκει. Είναι προς τιμή των βουλευτών-μελών της Επιτροπής Ελέγχου της Βουλής που κατανοούν το αίτημα της CYTA να απελευθερωθεί το σχετικό κονδύλι των 10 εκατ. ευρώ για να μπορέσει να συνεχίσει να πρωτοπορεί, όπως κάνει μέχρι σήμερα, σε ένα δύσκολο περιβάλλον αλλά και για να κερδίσει ακόμα περισσότερους πελάτες στον ελλαδικό χώρο στο διαδίκτυο. Κι' ενώ η αρμόδια Επιτροπή (Ελέγχου) της Βουλής άναψε το «πράσινο φως» για την απελευθέρωση του σχετικού κονδυλίου, μόνο η Γενική Ελέγκτρια Χρυστάλλα Γιωρκάτζη είχε τις αντιρρήσεις της κάνοντας λόγω για αλλαγή του νομικού καθεστώτος βάσει του οποίου λειτουργεί η CYTA. Η Γενική Ελέγκτρια παρέβλεψε το γεγονός ότι η CYTA είναι ένας υγιής Οργανισμός που βλέπει πάντα μπροστά λαμβάνοντας τα μηνύματα της αγοράς και αξιοποιώντας τα κατάλληλα.

Με το φακό μας

Λεφτά για πέταμα

Ενώ εδώ και έξι μήνες έχει ληφθεί απόφαση για να μετακομίσουν στο νέο κτίριο της Κυπριακής Πρεσβείας στην Αθήνα όλες οι Υπηρεσίες της Δημοκρατίας, σε χώρους που έχουν διαμορφωθεί κατάλληλα για το σκοπό αυτό, με χρήματα του κύπριου φορολογούμενου, καμιά κίνηση δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα με αποτέλεσμα να εξακολουθούμε να πληρώνουμε 15.000 ευρώ το μήνα ενοίκιο για το Σπίτι της Κύπρου στην Αθήνα. Όμως, το πιο αξιοπερίεργο είναι ότι το παλιό κτίριο της Κυπριακής Πρεσβείας στην Αθήνα, εξακολουθεί να παραμένει ανεκμετάλλευτο, ενώ θα μπορούσε να το νοικιάσουμε και να έχουμε μια σημαντική απόδοση από αυτό. Στην Αθήνα, όπως είναι γνωστό, λειτουργεί μία σειρά από Κυπριακές Κρατικές Υπηρεσίες για τις οποίες έχει ληφθεί απόφαση να μεταστεγαστούν στη νέα Πρεσβεία της Αθήνας. Η απόφαση έχει ληφθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο και στόχος ήταν να μειωθούν οι λειτουργικές δαπάνες αλλά και να εξοικονομήσει σημαντικά ποσά η Κυπριακή Δημοκρατία από τα ενοίκια που πλήρωνε μέχρι τώρα. Να σημειωθεί πως στο νέο κτίριο της Κυπριακής Πρεσβείας το οποίο εγκαινιάστηκε πριν από τέσσερις μήνες, υπάρχει πρόνοια για τη φιλοξενία όλων των Υπηρεσιών, ανάμεσα στις οποίες και το «Σπίτι της Κύπρου» για το οποίο πληρώνουμε 15.000 ευρώ το μήνα ενοίκιο. Ακατανόητες σπατάλες σε καιρό λιτότητας λοιπόν ή αν θέλετε «έχουμε λεφτά για πέταμα να φάνε και οι πρεσβείες».

Παραμένει η Coca Cola

Σαφής και κατηγορηματικός ήταν σε συνέντευξή του στη Κυριακάτικη «Καθημερινή» ο Γενικός Διευθυντής της Αφοι Λανίτη Μηνάς Αγγελίδης δίνοντας έτσι τέλος στα σενάρια εξόδου της Coca Cola από την Κύπρο. Όπως διευκρίνισε ο κ. Αγγελίδης οι αλλαγές που γίνονται στην εταιρεία, δεν σημαίνει ότι θα διακοπεί η γραμμή παραγωγής της Coca Cola στην Κύπρο, προσθέτοντας πως η εταιρεία προχωρεί σε σοβαρές επενδύσεις στην Κύπρο και ότι πρόκειται να κινηθεί αποδοτικότερα και πιο πετυχημένα στο μέλλον. Αυτά τα μηνύματα έστειλε ο κ. Αγγελίδης μέσω της συνέντευξής του τόσο προς τους εργαζόμενους στην εταιρεία και συγκεκριμένα στη γραμμή παραγωγής της Coca Cola όσο και προς τους καταναλωτές, οι οποίοι δικαιολογημένα ανησύχησαν στο άκουσμα της είδησης ότι η Coca Cola φεύγει από την Κύπρο.

Αλλαγές στα ξενοδοχεία Louis

Πιστή στη πάγια πολιτική της για συνεχή αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρει η Louis Hotels ανακοίνωσε πρόσφατα μια σειρά από σημαντικές αλλαγές, ανακαινίσεις και αναβαθμίσεις σε επιλεγμένα ξενοδοχεία της στα ελληνικά νησιά και στην Κύπρο. Το καλοκαίρι του 2011 η Louis Hotels θα υποδεχθεί τους φιλοξενούμενους της με ένα νέο πρόσωπο, ανεβάζοντας έτσι τον πήχη της ποιότητας εξυπηρέτησης ακόμα πιο ψηλά. Οι ανακαινίσεις στα ξενοδοχεία της Κύπρου και της Ελλάδας αφορούν πολ-

λά επίπεδα των ακινήτων του Ομίλου της Louis, αφού οι ριζικές αλλαγές γίνονται στα δωμάτια και σε άλλους εσωτερικούς χώρους, αλλά και στην εξωτερική όψη των κτιρίων.

Αυστηρότερος ο Ορφανίδης

Αυστηρότερα κριτήρια ρευστότητας για τις τράπεζες ανακοίνωσε πρόσφατα η Κεντρική Τράπεζα. Οι νέες οδηγίες στοχεύουν σε «σιγύρισμα» των δανειοδοτικών ανοιγμάτων που έχουν οι τράπεζες με θυγατρικές ή υποκαταστήματα τους στο εξωτερικό, με στόχο την ορθολογικότερη προσμέτρηση των πιστωτικών κινδύνων που αναλαμβάνουν. Μέχρι σήμερα, οι τράπεζες μπορούσαν σε γενικές γραμμές να δανείσουν γύρω στο 80% των καταθέσεων που έχουν σε ευρώ και αναγκάζονταν να κρατήσουν το υπόλοιπο ως «μαξιλάρι» προστασίας από απότομες μεταβολές στη ρευστότητα τους. Στην περίπτωση καταθέσεων σε συνάλλαγμα, που είναι πιο ευμετάβλητες λόγω των καταθέσεων ξένων εταιρειών, οι τράπεζες μπορούν να δανείζουν γύρω στο 30% και υποχρεούνται να διατηρούν στα ταμεία τους το υπόλοιπο 70%.

Νέος τιμονιέρης στην PwC

Νέος επικεφαλής του ελεγκτικού οίκου PricewaterhouseCoopers αναλαμβάνει από τις αρχές του 2012 ο κ. Ευγένιος Ευγενίου. Όπως δήλωσε εκπρόσωπος της PwC, πρόσφατα έγιναν εκλογές για ανάδειξη του νέου territory senior partner και εξελέγη όπως αναμενόταν άλλωστε, ο κ. Ευγένιος Ευγενίου ο οποίος θα εργάζεται με το σημερινό Ανώτερο Εκτελεστικό Σύμβουλο, κ. Φειδία Πειλίδη και θα αναλάβει τα καθήκοντα του από την 1/1/2012. Ο κ. Ευγενίου είναι συνεταιίρος στις ελεγκτικές υπηρεσίες και είναι επικεφαλής στον τομέα των τραπεζών και του ανθρώπινου δυναμικού. Είναι επίσης από τα ιδρυτικά στελέχη της ακαδημίας της PwC. Στην PwC εντάχθηκε από το 1993.

Τέρμα στην τοκογλυφία

Στενεύει ο κλοιός της πολιτείας στους τοκογλύφους με την Επιτροπή Νομικών να επιδιώκει την ποινικοποίηση δανείων με ακόμα χαμηλότερα επιτόκια από αυτά που προβλέπει το προσχέδιο Νόμου που ετοίμασε η Κυβέρνηση. Το θέμα συζητήθηκε στην Επιτροπή υπό το βάρος συνεχιζόμενων καταγγελιών που δείχνουν πως η τοκογλυφία προσλαμβάνει ανησυχητικές διαστάσεις λόγω της οικονομικής κρίσης και αποτελεί αιτία και για άλλα σοβαρότερα αδικήματα. Τα μέλη της Επιτροπής ζητούν όπως το μέγιστο επιτρεπτό επιτόκιο δανεισμού μειωθεί ακόμα περισσότερο από αυτό που περιλαμβάνει το προσχέδιο που συζητήθηκε. Το προσχέδιο, που εξαιρεί τις τράπεζες και τα συνεργατικά, ορίζει ως τοκογλυφία οποιαδήποτε επιτόκιο ξεπερνά το 5-10% του μέσου όρου των καταναλωτικών δανείων. Το μέσο καταναλωτικό δάνειο είναι σήμερα κοντά στο 6% και με αυτό το επιτόκιο, τοκογλυφία θα θεωρείται οποιοδήποτε επιτόκιο πάνω του 16%.

©2010 KPMG Limited, a Cyprus limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

It's not about doing different things...
...it's about doing things differently

For more information please contact our offices:

NICOSIA:

tel: +357 22209000, fax: +357 22678200, e-mail: nicosia@kpmg.com.cy

LIMASSOL:

tel: +357 25829000, fax: +357 25363842, e-mail: limassol@kpmg.com.cy

LARNACA:

tel: +357 24200000, fax: +357 24200200, e-mail: larnaca@kpmg.com.cy

PARALIMNI:

tel: +357 23820080, fax: +357 23820084, e-mail: paralimni@kpmg.com.cy

PAPHOS:

tel: +357 26943050, fax: +357 26943062, e-mail: paphos@kpmg.com.cy

POLIS CHRYSOCHOUS:

tel: +357 26322098, fax: +357 26322722, e-mail: paphos@kpmg.com.cy

Visit our website at: www.kpmg.com.cy
or our web tv at: www.kpmgcy.tv

AUDIT ■ TAX ■ ADVISORY

KPMG

Ανεπαρκής η ανάλυση του «φαινομένου»

Θα μας αιφνιδιάσει πάλι ο Ερντογάν;

✓ Ο κυρίαρχος διαχωρισμός στην τουρκική κοινωνία, μεταξύ “σεκουλαριστών” και ισλαμιστών είναι υπαρκτός, πλην όμως όχι στατικός, όχι μονοσήμαντος και όχι ο μόνος που υφίσταται στο πεδίο του πολιτικού προβληματισμού.

✓ Η στάση της Δύσης (ευρωπαϊκής και υπερατλαντικής), η οποία είναι σαφώς υποστηρικτική προς τον Ερντογάν και η οποία θα ήταν αφέλεια αν χαρακτηριζόταν “αφελής”, επιβάλλει μια πιο προσεκτική και σύνθετη ματιά στα πράγματα.

• Του Ανδρέα Αναστασίου

Με τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν να κερδίζει, στις 12 Σεπτεμβρίου, ακόμη μία -την έβδομη στην πολιτική καριέρα του- εκλογική αναμέτρηση, η ανάγκη για ορθή ανάλυση της σημερινής τουρκικής πραγματικότητας είναι παραπάνω από ποτέ απαραίτητη. Η συγκεκριμένη επισήμανση γίνεται για να τονίσει την πεποίθηση ότι -στο μεγαλύτερο μέρος τους- η ελληνοκυπριακή πολιτική ηγεσία και τα ελληνοκυπριακά ΜΜΕ (όπως και οι αντίστοιχοι ελλαδικοί φορείς, αλλά ίσως σε μικρότερο βαθμό), στις αναφορές τους στα τουρκικά πολιτικά δρώμενα και στις όποιες εξελίξεις, οι οποίες ενδεχομένως επηρεάζουν και ελληνικά συμφέροντα, μάλλον βασίζονται σε παλιότερα δεδομένα και στερεότυπα και όχι στην πραγματικότητα όπως αυτή εξελίσσεται μετά την επικράτηση του “φαινομένου Ερντογάν”.

Ακούσαμε και προσφάτως τον πρόεδρο Χριστόφια να αναφέρεται σε “επικοινωνιακά τερτίπια” της Άγκυρας, μία αναφορά που μπορεί να βρίσκει απήχηση στο εσωτερικό της ελληνοκυπριακής κοινότητας, πλην όμως ηχεί ως αφέλεια πλέον στο διεθνές πολιτικό σκηνικό. Οι ουδέτεροι παρατηρητές βλέπουν πολλές αποδείξεις περί του ότι πολλά έχουν αλλάξει και εξακολουθούν να αλλάζουν στην Τουρκία, σε αντίθεση με μας, που ακουόμαστε στις παρωχημένες (αλλά δήθεν περιspoύδαστες) προσεγγίσεις με βάση το πάλαι ποτέ κυρίαρχο “βαθύ κράτος”.

Ο κυρίαρχος διαχωρισμός στην τουρκική κοινωνία, μεταξύ “σεκουλαριστών” (υποστηρικτών του κοσμικού κράτους) και θρησκόληπτων είναι υπαρκτός, πλην όμως όχι στατικός, όχι μονοσήμαντος και -σταδιακά- όχι ο μόνος που υφίσταται στο πεδίο του πολιτικού προβληματισμού. Πιο ενημερωμένες και σύγχρονες προσεγγίσεις περιλαμβάνουν στις αναλύσεις τους (και μάλλον πράττουν καλώς) τον πρώην ιμάμη, διανοούμενο, επί κεφαλής ενός πλατιού, διεθνούς κοινωνικοθρησκευτικού κινήματος και θεωρούμενο μέντορα του Ερντογάν, Φετουλάχ Γκιουλέν. Η στάση της Δύσης (ευρωπαϊκής και υπερατλαντικής),

όμως, η οποία είναι σαφώς υποστηρικτική προς τον Ερντογάν και η οποία θα ήταν αφέλεια αν χαρακτηριζόταν “αφελής”, επιβάλλει μια πιο προσεκτική και σύνθετη ματιά στα πράγματα.

Μας έπιασε “αδιάβαστους”

Το δεδομένο για την ελληνοκυπριακή πλευρά, σε πολύ περισσότερες της μιας περιπτώσεις, είναι ότι αιφνιδιάστηκε από τις τουρκικές θέσεις και κινήσεις. Τις αντιμετώπισε απλοϊκά ως “επικοινωνιακά τερτίπια” και απέμεινε “γυμνή” έναντι των εξελίξεων, οι οποίες οδήγησαν στο να αναβαπτωθεί η Τουρκία στη διεθνή πολιτική σκακιέρα και αντιστοίχως να παραμείνει εκτεθειμένη και με τρωθείσα αξιοπιστία η ελληνοκυπριακή πολιτική ηγεσία, αλλά και η ελληνοκυπριακή κοινή γνώμη.

Η ελληνοκυπριακή πλευρά αιφνιδιάστηκε:

1. όταν ο Ερντογάν έσπασε το δόγμα των Ετζεβίτ και Ντενκτάς και διατύπωσε την πολιτική άποψη ότι “η μη λύση δεν είναι λύση”,
2. από το άνοιγμα των οδοφραγμάτων το 2003,
3. με τον πλήρη παραμερισμό του Ντενκτάς, που διέθετε ισχυρή υποστήριξη από το στρατιωτικό και διπλωματικό κατεστημένο,
4. από το τουρκικό και τουρκοκυπριακό “ναι” στις προτάσεις του ΟΗΕ το 2004,

6. από την πολιτική του Ερντογάν για “ένα βήμα μπροστά στο Κυπριακό”,

7. από την απήχηση που βρήκαν οι τουρκικές θέσεις για την Κύπρο στο πλαίσιο των ευρωπαϊκών θεσμών,

8. με την αναγνώριση της Επιτροπής Αποζημιώσεων της ΤΔΒΚ από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,

9. από την αλλαγή στο πολιτικό προφίλ και τη διαπραγματευτική τακτική (που προφανώς συνέστησε η Άγκυρα στον) Έρογλου,

10. με τις προσφάτως κατατεθείσες τ/κ προτάσεις για το περιουσιακό, καθώς αυτές συνιστούσαν προσεκτικά μελετημένη και εμπειριστατωμένη προσέγγιση, κατ’ αρχήν πειστική -τουλάχιστον ως διαπραγματευτικές θέσεις- από τον διεθνή παράγοντα.

Με την πεποίθηση, λοιπόν, ότι μια άλλη αναλυτική προσέγγιση της τουρκικής πολιτικής είναι δυνατή και ενδεδειγμένη, το σημείωμα αυτό φιλοδοξεί να παράσχει στοιχεία, δεδομένα και συλλογισμούς, που ενδεχομένως θα χρησιμεύσουν στην ανάλυση αυτή.

Τη μια νίκη πίσω απ’ την άλλη

Για να είμαστε δίκαιοι, η ελληνοκυπριακή πλευρά δεν είναι η μόνη που επανειλημμένως αιφνι-

διάστηκε από τις κινήσεις του Ερντογάν. Η κεμαλική - εθνικιστική αντιπολίτευση στην Τουρκία φαίνεται κι αυτή έξω από τα νερά της και υποκειται στη μία ήττα πίσω από την άλλη τα τελευταία οκτώ χρόνια. Το 1994, όταν ο Ερντογάν κέρδισε τη δημαρχία της Κωνσταντινούπολης με ποσοστό 25,19%, οι αντίπαλοί του μάλλον δύσκολα μπορούσαν να φαντασθούν τι θα επακολουθούσε. Τέσσερα χρόνια αργότερα, όταν το κόμμα στο οποίο ανήκε, το Κόμμα Ευημερίας, τέθηκε εκτός νόμου από το Συνταγματικό Δικαστήριο, ο Ερντογάν έγινε ο βασικός ομιλητής σε πολλές συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας, μέχρι που καταδικάστηκε σε φυλάκιση και στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων, επειδή σε μία από αυτές διάβασε ένα ποίημα που περιελάμβανε τους στίχους: "Τα τεμένη είναι οι στρατώνες μας, οι τρούλοι τα κράνη μας, οι μιναρέδες οι ξιφολόγες μας και οι πιστοί οι στρατιώτες μας ..."

Το 2001, διαρκούσης της στέρησης του δικαιώματός του για εκλογή σε πολιτικό αξίωμα, ίδρυσε το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης, στο οποίο εντάχθηκαν πρώην μέλη δύο άλλων, κομμάτων με ισλαμικές καταβολές. Στην εναντίον του κριτική, περί ανάμιξης του Ισλάμ στην πολιτική, στοιχείο που από τους αντιπάλους του στην Τουρκία αλλά και από Ευρωπαίους παράγοντες, αναδεικνυόταν ως οπισθοδρόμηση, ο ίδιος αντέταξε το γεγονός ότι στη Δυτική Ευρώπη λειτουργούν και είναι πλήρως αποδεκτά ως σεβόμενα το σύνταγμα και το κοσμικό κράτος, φιλελεύθερα "χριστιανοδημοκρατικά" κόμματα. Γιατί όχι, λοιπόν, και ένα φιλελεύθερο "ισλαμοδημοκρατικό" κόμμα; Φαίνεται ότι το σκεπτικό του έπεισε πολλούς έκτοτε, οπότε:

1. το 2002 το κόμμα του κέρδισε τις γενικές εκλογές με 34,3% και το 2003 ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν έγινε πρωθυπουργός,
2. το 2004 κέρδισε τις δημοτικές εκλογές με ενισχυμένο ποσοστό, 41,7%,
3. το 2007 η πρότασή του για συνταγματική τροποποίηση, σχετικά με τη διαδικασία εκλογής Προέδρου της Δημοκρατίας στη Μεγάλη Τουρκική Εθνοσυνέλευση, υπερψηφίσθηκε σε δημοψήφισμα με ποσοστό 68,95%,
4. το ίδιο έτος κέρδισε για δεύτερη φορά τις γενικές εκλογές, αυξάνοντας σημαντικά το ποσοστό του σε 46,6%,
5. διαθέτοντας ικανή κοινοβουλευτική πλειοψηφία και έχοντας επιτύχει τη σχετική τροποποίηση του συντάγματος, το 2007 επίσης, εκλέγει το στέλεχος του κόμματός του, Αμπντουλάχ Γκιουλ, στην Προεδρία της Δημοκρατίας, σπάζοντας το δίπολο κεμαλικού προέδρου - ισλαμιστή πρωθυπουργού,
6. το 2009 κέρδισε πάλι τις δημοτικές εκλογές,

αν και με μειωμένο ποσοστό, 38,9%,
7. στις 12 Σεπτεμβρίου 2010, εικοστή επέτειο του στρατιωτικού πραξικοπήματος του Κενάν Εβρέν, κέρδισε -με ποσοστό 57,88%- το δημοψήφισμα για ευρεία συνταγματική αναθεώρηση, με την οποία περιορίζεται η πολιτική ισχύς των ενόπλων δυνάμεων, αλλά και η δυνατότητα της δικαστικής εξουσίας να θέτει πολιτικά κόμματα εκτός νόμου.

Ποιοι είναι οι δημοκράτες και ποιοι οι συνωμότες;

Στο διάστημα αυτό, ο Ερντογάν έχει επιβιώσει πολιτικά από επιθέσεις που δέχθηκε σε νομικό επίπεδο, καθώς το αίτημα για απαγόρευση του κόμματός του και της πολιτικής δράσης του ίδιου απορρίφθηκε από το Συνταγματικό Δικαστήριο, μετά -μάλιστα- την έμμεση αλλά ισχυρή υποστήριξη που ο Τούρκος πρωθυπουργός βρήκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ο Ερντογάν πέρασε στην απειπίθεση, με τον -φιλικό προς αυτόν- Τύπο, αλλά και αστυνομικούς και εισαγγελείς να αποκαλύπτουν συνωμοσίες εναντίον του και σχεδιαζόμενα στρατιωτικά πραξικοπήματα, όπως οι υποθέσεις "Εργκενεκόν" και "Βαριοπούλα", οι οποίες ακόμη τελούν υπό δικαστική διερεύνηση.

Ενδιαφέρον είναι ότι πολλοί κεμαλιστές δημοσιογράφοι αμφισβητούν ανοιχτά την αξιοπιστία αυτών των αποκαλύψεων και ζητούν να πάψει να πλήττεται το κύρος του θεσμού των ενόπλων δυνάμεων ως θεματοφύλακα του κοσμικού κράτους. Αντιθέτως προς τα προβαλλόμενα από την αστυνομία και -κυρίως- την εφημερίδα Taraf, οι

αρθρογράφοι αυτοί υποστηρίζουν ότι ο Ερντογάν εφαρμόζει κρυπτο-ισλαμιστική ατζέντα, καθώς και ότι στην πραγματικότητα αυτός είναι που συνωμοτεί κατά της κοσμικής δημοκρατίας. Αναφέρουν, μάλιστα, ότι ο Τούρκος πρωθυπουργός και το Κόμμα Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης αποτελούν μέρος ευρύτερου σχεδίου του δικτύου του ιμάμη Φετουλάχ Γκιουλέν, βάσει του οποίου εξυφαίνεται η σταδιακή εξέλιξη του τουρκικού κοσμικού κράτους σε ισλαμική δημοκρατία.

Χαρακτηριστικό είναι το ρεπορτάζ που ο τουρκικός τηλεοπτικός σταθμός ATV είχε μεταδώσει (στις 18 Ιουνίου 1999), με βίντεο που είχε διαρρεύσει από ομιλία του εν λόγω ιμάμη σε συγκέντρωση οπαδών του, στην οποία -μεταξύ άλλων- ο Γκιουλέν έλεγε τα εξής: "Πρέπει να κινείστε στις αρτηρίες του συστήματος, χωρίς κανείς να παρατηρεί την ύπαρξή σας, μέχρι να φθάσετε σε όλα τα κέντρα εξουσίας... Μέχρι οι συνθήκες να ωριμάσουν, πρέπει να κινείσθε με αυτόν τον τρόπο. Πρέπει να περιμένετε για την ώρα που θα έχετε αναλάβει όλη την κρατική εξουσία, που θα έχετε στο πλευρό σας την ισχύ όλων των συνταγματικών θεσμών της Τουρκίας. Μέχρι τότε, ενδεχόμενη πρωτοβουλία θα ήταν πρόωπη, σαν να σπάει κανείς το κέλυφος ενός αυγού χωρίς να περιμένει σαράντα ημέρες για τη φυσιολογική εκκόλαψη... Φεύγοντας από εδώ πρέπει να 'ξεχάσετε' τις σκέψεις και τα συναισθήματα που εξέφρασα..."

Αρκετοί αναλυτές, λοιπόν, αναφέρουν ότι οπαδοί του Γκιουλέν έχουν μυστικά διεισδύσει και ανέρχονται στην ιεραρχία της αστυνομίας, του δικαστικού σώματος, αλλά και των ενόπλων δυνάμεων, προετοιμάζοντας -από κοινού με τον Ερντογάν- την ώρα που "το κέλυφος του αυγού θα είναι ώριμο να ανοίξει". Φυσικά, τα γεγονότα αυτά τα γνωρίζουν άριστα οι ηγέτες των ΗΠΑ και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίοι παρέχουν σημαντική υποστήριξη στην πολιτική Ερντογάν, παρά τις επί μέρους αντιθέσεις και συγκρούσεις συμφερόντων, που κατά καιρούς προκύπτουν. Και οι ηγέτες αυτοί, οι μυστικές υπηρεσίες και οι σύμβουλοί τους μάλλον δεν είναι τόσο αφελείς ώστε όχι μόνο να αφήνουν τον Ερντογάν να προετοιμάζει ανενόχλητα ένα νέο "Ιράν" στις παρυφές της ΕΕ, αλλά να του παρέχουν και πολύπλευρη υποστήριξη.

Αυτά, λοιπόν, και άλλα πολλά μας κάνουν να προτείνουμε μια πιο προσεκτική, μελετημένη και πολυδιάστατη ανάλυση του φαινομένου και της πολιτικής Ερντογάν, αφού οι καθιερωμένες και στερεότυπες (ελληνικές) προσεγγίσεις αποβαίνουν μάλλον ατελέσφορες. Επί του θέματος, όμως, έχουμε πολλά ακόμη να πούμε. Τον επόμενο μήνα...

Ελληνική δημοσιονομική κρίση

Υπό μελέτη τα νέα μέτρα και η εφαρμογή «σχεδίου Β»

- ✓ Δρομολογούνται άμεσα νέες περικοπές λειτουργικών δαπανών στον στενό δημόσιο τομέα, σε συνδυασμό με σημαντικές περικοπές και στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.
- ✓ Οι εκατοντάδες χιλιάδες οφειλότες των ασφαλιστικών ταμείων δεν ανταποκρίθηκαν σε ικανοποιητικό βαθμό στην πρόσκληση του εποπτεύοντος τους οργανισμού Υπουργείου Εργασίας για ευνοϊκή ρύθμιση των οφειλών τους.
- ✓ Αθανάσιος Ορφανίδης: «Η επιτυχημένη υλοποίηση του προγράμματος και των επί μέρους διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που προβλέπει, δίνει μια ευκαιρία για αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας...»

• Του Ανδρέα Αναστασίου

Δεν μπήκαμε σε αυτήν την επίπονη διαδικασία για να οδηγηθούμε σε αναδιάρθρωση χρέους. Αυτό είναι αδιανόητο, απίθανο και μη λειτουργικό», ανέφερε ο υπουργός Οικονομικών της Ελλάδας Γιώργος Παπακωνσταντίνου, μιλώντας σε ημερίδα για την ελληνική χρηματοοικονομική κρίση του κέντρου οικονομικών μελετών Goethe, στην Φρανκφούρτη. Η αισιοδοξία του υπουργού βασιζόταν, μάλλον, και στην ανοδική πορεία που είχαν τα κρατικά έσοδα το Σεπτέμβριο, ο οποίος ήταν ο πρώτος μήνας που η πορεία των εσόδων ανταποκρίθηκε ικανοποιητικά στους στόχους που έχουν τεθεί από το μνημόνιο μεταξύ της Ελλάδας και της «τρίκας» ΔΝΤ-ΕΕ-ΕΚΤ.

Οι ελεγκτές της τρίκας θα επισκεφθούν και πάλι την Ελλάδα, για την επίσημη αξιολόγησή τους, που θα κρίνει την τρίτη δόση του Δεκεμβρίου, ύψους 9 δις. ευρώ, αμέσως μετά τις αυτοδιοικητικές εκλογές της 7ης Νοεμβρίου. Οι αποφάσεις που ελήφθησαν μετά την ενδιάμεση σχετική αξιολόγηση του Σεπτεμβρίου αφορούν στην εφαρμογή «σχεδίου Β» για την εκτέλεση του προϋπολογισμού τους υπόλοιπους μήνες του

2010. Το σχέδιο περιλαμβάνει νέες περικοπές λειτουργικών δαπανών της κεντρικής κυβέρνησης, προκειμένου να αντισταθμιστεί η υστέρηση των εσόδων.

Το οικονομικό επιτελείο συμφώνησε με την τριόκα ότι ο έλεγχος των δαπανών σε ασφαλιστικά ταμεία, ΟΤΑ και ΔΕΚΟ είναι πλέον πολύ δύσκολο να επιτευχθεί και επομένως οι περικοπές πρέπει να γίνουν εκεί που υπάρχει δυνατότητα ελέγχου. Συμφωνήθηκε να δρομολογηθούν άμεσα νέες περικοπές λειτουργικών δαπανών στον στενό δημόσιο τομέα σε συνδυασμό με σημαντικές περικοπές και στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Για την υστέρηση των εσόδων, έναντι του στόχου, το ΔΝΤ εκτιμά ότι θα φτάσει τα 2,5 δις. ευρώ στο τέλος Σεπτεμβρίου και ότι θα αποκλιμακωθεί στα 1,8 δις. ευρώ στο τέλος του έτους.

ΕΕ: νέα μέτρα

Στην Αθήνα συνεχίζονται οι διεργασίες για την κατάρτιση του προσχεδίου του προϋπολογισμού του 2011, στο οποίο δεν θα γίνει αναθεώρηση των στόχων του μνημονίου. Πηγές της Κομισιόν αναφέρουν ότι η πιθανότητα για ένα νέο μείγμα μέτρων παραμένει ανοικτή και θεωρούν πλέον «λήξαν» το θέμα της μετάταξης προϊόντων και υπηρεσιών από το 11% στο 23% του ΦΠΑ. Αντιθέτως, επιβεβαιώνουν ότι παραμένει ανοικτό το ενδεχόμενο αύξησης του μεσαίου συντελεστή

από το 11% στο 13%.

Ο πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου, με δηλώσεις του στο Reuters τόνισε πως η κυβέρνηση δεν θα αυξήσει τον ΦΠΑ και αναζητεί άλλους τρόπους αύξησης των εσόδων. Ωστόσο, όπως διακρίνισαν πηγές του υπουργείου Οικονομικών, αυτό που έχει απορροφηθεί είναι η μετάταξη του 30% των προϊόντων και υπηρεσιών από το 11% στο 23%. Αντίθετα, εξακολουθεί να εξετάζεται το ενδεχόμενο να υπάρξει αύξηση του συντελεστή 11% στο 13% και μετάταξη ορισμένων προϊόντων πολυτελείας. Πάντως, ο υφυπουργός Οικονομικών Δημήτρης Κουσελάς δήλωσε ότι δεν υπάρχει απόφαση για αύξηση του ΦΠΑ, ενώ εξετάζονται άλλοι τρόποι αύξησης των κρατικών εσόδων.

Οι άλλοι τρόποι μάλλον περιλαμβάνουν το «κυνήγι» του ανείσπρακτου (και αδήλωτου) ΦΠΑ, τις εισπράξεις από τη διαδικασία της αυτόματης «περαίωσης» εκκρεμών φορολογικών υποθέσεων και εκείνες που θα προέλθουν από την ανταπόκριση εργοδοτών και αυτοαπασχολούμενων ασφαλισμένων στην πρόσκληση για ευνοϊκή ρύθμιση των οφειλών τους προς τα ασφαλιστικά ταμεία. Στόχος του εποπτεύοντος τους οργανισμούς Υπουργείου Εργασίας ήταν να εισπράξει, έως το τέλος του 2010, 700 εκατομμύρια ευρώ και μέσα στην επόμενη τριετία, κατά την οποία θα καταβάλλονται οι δόσεις που θα ορισθούν, περίπου 4,5 δις. ευρώ ή το 30% του συνολικού χρέους.

Οι οφειλότες, όμως, στους τρεις μεγαλύτερους ασφαλιστικούς φορείς της χώρας (ΟΑΕΕ, ΙΚΑ και ΟΓΑ) δεν έχουν ακόμη ανταποκριθεί σε ικανοποιητικό βαθμό. Μέχρι τα μέσα Σεπτεμβρίου, από τους 273.000 οφειλότες του ΙΚΑ είχαν προσέλθει για ρύθμιση περί τις 17.000, από τους 400.000 του ΟΑΕΕ προσήλθαν 8.500, ενώ πολύ περιορισμένη ήταν η προσέλευση και στον ΟΓΑ. Εύλογο επακόλουθο οι σχετικές εισπράξεις να είναι πολύ χαμηλότερες εκείνων που είχαν προϋπολογισθεί.

Παπαδήμος: ταχύτερη δράση

Τα μέτρα που έχουν ληφθεί μέχρι σήμερα στο πλαίσιο της εφαρμογής προγράμματος προσαρμογής της ελληνικής οικονομίας είναι σημαντικά, γενναία και απαραίτητα τόνισε ο Λουκάς Παπαδήμος (στη διάρκεια της προαναφερθείσας ημε-

ρίδας του κέντρου οικονομικών μελετών Goethe), επισημαίνοντας, ότι υπάρχουν περαιτέρω περιθώρια βελτίωσης όσον αφορά την ταχύτητα εφαρμογής τους. Ο κ. Παπαδήμος, καθηγητής στο Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο και πρώην αντιπρόεδρος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζα, αναφέρθηκε στην ανάγκη όχι μόνο να αντιμετωπιστούν οι βαθιά ριζωμένες αιτίες της δημοσιονομικής ανισορροπίας και των διαρθρωτικών αδυναμιών, αλλά και να επιτευχθούν θετικές συνέργειες μεταξύ των μέτρων για δημοσιονομικό περιορισμό και των πολιτικών για ενίσχυση της ανάπτυξης, εφαρμόζοντας μεταρρυθμίσεις με στόχο την αποκατάσταση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας και βελτίωσης της δυναμικής οικονομικής ανάπτυξης και των προοπτικών απασχόλησης.

Ο κ. Παπαδήμος αναφέρθηκε, επίσης, στις κύριες αιτίες που συνέβαλλαν στη σφοδρότητα της δημοσιονομικής και οικονομικής κρίσης στην Ελλάδα. Αναγνώρισε έξι πρωταρχικούς παράγοντες που καθιστούν ευάλωτη την ελληνική οικονομία, οικονομικούς, διαρθρωτικούς και πολιτικούς, όπως επίσης και ακόμα τρεις, οι οποίοι συνδέονται με τα χαρακτηριστικά των χρηματοοικονομικών αγορών, τις ανησυχίες και τις προσδοκίες τους.

Ορφανίδης: αυστηρότεροι κανόνες

Ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Αθανάσιος Ορφανίδης, στην ομιλία του, έδωσε εύσημα στην ελληνική κυβέρνηση για την εφαρμογή του γενναίου, όπως τόνισε, προγράμματος προσαρμογής της οικονομίας. Επισημάνει ότι η επιτυχημένη υλοποίηση του προγράμματος και των επί μέρους διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που προβλέπει, δίνει μια ευκαιρία για αναγέννηση της ελληνικής οικονομίας, των αναπτυξιακών προοπτικών, καθώς και της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου των πολιτών. Το κοινωνικό κόστος στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα δείχνει να είναι αναπόφευκτο. Όμως όσο καθυστερεί η προσαρμογή τόσο μεγαλύτερο θα είναι το κόστος για την οικονομία και τους πολίτες, επισήμανε ο κ. Ορφανίδης.

Επίσης ο κ. Ορφανίδης υποστήριξε ότι η Ευρωζώνη χρειάζεται αυστηρότερους δημοσιονομικούς κανόνες και κυρώσεις για τις χώρες-παραβάτες. Όπως εξήγησε θα μπορούσε να δημιουργηθεί μία ανεξάρτητη υπηρεσία που θα ελέγχει τις δημοσιονομικές προβλέψεις των κρατών-μελών και θα πραγματοποιεί ενδεδειγμένες έρευνες σε όσες περιπτώσεις υπάρχει ανησυχία για το έλλειμμα ή το χρέος. «Μεγαλύτερος συντονισμός στη δημοσιονομική πολιτική θα μπορούσε επίσης να προβλεφθεί για τις χώρες-μέλη της ευρωζώνης, όπως η υιοθέτηση αυστηρότερων δημοσιο-

νομικών κανόνων που θα θέτουν όρια στην αύξηση των δαπανών», πρόσθεσε.

Ο κ. Ορφανίδης εκτίμησε ακόμη ότι για να είναι αποτελεσματικοί οι νέοι κανόνες θα πρέπει να περιλαμβάνουν ξεκάθαρες και ημι-αυτόματες κυρώσεις, μεταξύ των οποίων και οικονομικές. «Θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν οικονομικές κυρώσεις, όπως είναι η περιορισμένη πρόσβαση στα κονδύλια της ΕΕ, καθώς και μη-οικονομικές κυρώσεις, όπως ο περιορισμός ή η αναστολή των δικαιωμάτων ψήφου», είπε.

Γκόρτσος - Χαρδούβελης: δεν έχουν πρόβλημα οι τράπεζες

Ο γενικός γραμματέας της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών, καθηγητής στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Αθηνών Χρήστος Γκόρτσος τόνισε ότι η πρόσφατη διεθνής οικονομική κρίση (2007-2009) δεν είχε ουσιαστικές αρνητικές επιπτώσεις στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα. Τα όποια προβλήματα αντιμετωπίζουν σήμερα οι ελλαδικές τράπεζες δεν έχουν σχέση με την φερεγγυότητά τους, αλλά είναι συνέπεια των επιπτώσεων της δημοσιονομικής κρίσης που αντιμετωπίζει η χώρα μας και έχουν επηρεάσει την διατραπεζική αγορά και κατ'επέκταση την ρευστότητα. Ο γενικός γραμματέας της ΕΕΤ επισήμανε ότι σε αντίθεση με αυτό που συμβαίνει σε άλλες οικονομίες, ο ετήσιος ρυθμός πιστωτικής επέκτασης στον ιδιωτικό τομέα εξακολουθεί στην Ελλάδα να είναι θετικός (αν και με χαμηλότερους ρυθμούς).

Ο οικονομικός σύμβουλος του Ομίλου της Eurobank, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Πειραιά Γκίκας Χαρδούβελης επισήμανε ότι η πιθανότητα επιτυχίας του προγράμματος προσαρμογής που υλοποιείται είναι σήμερα πολύ μεγάλη παρά την ύφεση της οικονομίας, ενώ πρόσθεσε ότι αποκλείεται η αναδιάρθρωση του χρέους, καθώς θα έχει μεγάλο κόστος τόσο για τους εγχώριους όσο

και για τους ευρωπαίους πιστωτές. Ο κ. Χαρδούβελης είπε ότι υπάρχουν πλέον αξιόπιστες απαντήσεις για όλες τις ανησυχίες των αγορών, καθώς επιταχύνονται οι μεταρρυθμίσεις και η κοινωνία δείχνει δεκτική στα σκληρά μέτρα.

Μεγύρ - Βαγιανός: μέτρα κατά της διαφθοράς

Στην ημερίδα μίλησαν επίσης ο κ. Κώστας Μεγύρ, καθηγητής του Πανεπιστημίου Yale και κ. Δημήτρης Βαγιανός, καθηγητή του London School of Economics, επισημαίνοντας ότι η κρίση αποτελεί ευκαιρία για την Ελλάδα, ώστε να εκσυγχρονίσει την οικονομία της. Κατά τη γνώμη τους, η κρίση είναι αποτέλεσμα της υπερβολικής κανονικοποίησης της οικονομίας, της έλλειψης επενδύσεων σε υποδομές και ανθρώπινο κεφάλαιο, και της ανεξέλεγκτης διαφθοράς.

Φτάνει, επίσης, όπως ανέφεραν, ο χαλαρός και σπάταλος δημόσιος τομέας, που χρηματοδοτήθηκε με δανεισμό για πάνω από 30 χρόνια, καλύπτοντας έτσι τα προβλήματα και φέρνοντας τη χώρα στα πρόθυρα της πτώχευσης. Επιχειρηματολόγησαν υπέρ ενός ακόμα πιο φιλόδοξου μεταρρυθμιστικού προγράμματος από αυτό που συμφωνήθηκε μεταξύ Ελλάδας και ΔΝΤ-ΕΕ-ΕΚΤ, παρ'όλο που το τελευταίο κινείται «προς τη σωστή κατεύθυνση». Για παράδειγμα, υποστήριξαν, η απελευθέρωση της αγοράς εργασίας και το άνοιγμα των αγορών αγαθών και υπηρεσιών θα είναι πιο αποτελεσματικά εάν συνοδεύονται από την αναμόρφωση του δικαστικού συστήματος, την ενίσχυση της Επιτροπής Ανταγωνισμού και την απλοποίηση του φορολογικού νόμου και των πολλών κανονισμών που διέπουν την αλληλεπίδραση μεταξύ επιχειρήσεων και κράτους. Τέτοια μέτρα, πρόσθεσαν, όχι μόνο θα προσελκύσουν επενδύσεις αποτελεσματικά, αλλά και θα μειώσουν τα κίνητρα και το εύρος της διαφθοράς.

Ελλάδα: «Καυτό» δίμηνο για την οικονομία

Εν όψει καιρίων αποφάσεων, που σε μεγάλο βαθμό θα κρίνουν και το μέλλον της ελληνικής οικονομίας -και προφανώς την πορεία των τιμών των μετοχών στο Χρηματιστήριο της Αθήνας-, θα βρεθεί το επόμενο δίμηνο η κυβέρνηση του κ. Γιώργου Παπανδρέου. Έχοντας ολοκληρώσει μέχρι και τον Ιούλιο ένα σοβαρό μεταρρυθμιστικό έργο (βαρύνοντα νομοσχέδια για το ασφαλιστικό, το εργασιακό, το φορολογικό, τις ρυθμίσεις για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά κ.λπ.) και επίσης έχοντας πάρει μια σειρά δύσκολες αποφάσεις

**Του
Στέφανου
Κοτζιάμη**

(είσοδος της χώρας στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, μειώσεις μισθών και συντάξεων κ.λπ.), σήμερα βρίσκεται «στα μισά του δρόμου».

Μόνο που τα άλλα... μισά του δρόμου θα πρέπει να διανυθούν έως το τέλος του έτους, και μάλιστα το μεγαλύτερο μέρος των κρίσιμων αποφάσεων χρειάζεται να ληφθεί στο «καυτό» δίμηνο Οκτωβρίου - Νοεμβρίου.

Και αυτό πρέπει να γίνει γιατί τόσο η περιβόητη τρόικα όσο κυρίως η κοινή λογική και η τρέχουσα δυσμενής συγκυρία μας επιβάλλουν να προχωρήσουμε «εδώ και τώρα» και σε άλλες τομές, με βασικούς γνώμονες:

Πρώτον, τη δημιουργία συνθηκών για ανάπτυξη της οικονομίας μεσομακροπρόθεσμα.

Δεύτερον, την προσέλκυση σημαντικών επενδύσεων από το εσωτερικό και κυρίως από το εξωτερικό (μόνο έτσι δεν θα έχουμε μεγάλη πτώση του ΑΕΠ και μέσα στο 2011).

Τρίτον, την εισροή «ζεστού χρήματος» στα κρατικά ταμεία, σε μια περίοδο όπου είναι απαραίτητο ακόμη και το τελευταίο ευρώ...

Σχετικά με τις κρίσιμες αυτές αποφάσεις, χρειάζεται να συνεκτιμηθούν δύο ακόμη στοιχεία:

Από τη μια πλευρά, το γεγονός ότι θα πρέπει να προκαλέσουν θετικές εντυπώσεις στις διεθνείς αγορές, οι οποίες παραμένουν κλειστές για τη χώρα μας και φοβούνται ακόμη ότι η Ελλάδα πιθανόν να υποχρεωθεί να προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του χρέους της (haircut).

Η θεσμοθέτηση τέτοιων διαρθρωτικών τομών, σε συνδυασμό με ενδεχόμενη ενίσχυση των φορολογικών εσόδων μέχρι το τέλος του έτους, θα μπορούσε να επιδράσει επί το θετικότερο στην αντίληψη την οποία έχουν οι ξένοι σχετικά με το αν και σε ποιον βαθμό τελικά θα καταφέρουμε να ξεπεράσουμε τη συγκυρία, χωρίς να υποχρεωθούμε σε πτώχευση.

Και από την άλλη πλευρά, ισχυρά οικονομικά συμφέροντα από την Ελλάδα και το εξωτερικό θα δώσουν μάχες προκειμένου να καρπωθούν εκείνα για λογαριασμό τους τα «φιλέτα» που θα προκύψουν από αυτές τις διαρθρωτικές τομές και τα οποία θα... σερβίρει η κυβέρνηση μέσα στους αμέσως επόμενους μήνες.

Για παράδειγμα, τραπεζικοί κολοσσοί εξετάζουν το ενδεχόμενο να τοποθετηθούν σε ελληνικές τράπεζες -σε μια αγορά που βρίσκεται υπό διαμόρφωση- βάζοντας «ζεστό χρήμα» και αποκτώντας ερείσματα στο management.

Κρατικά funds (π.χ. Κατάρ) και όλες σχεδόν οι «καλές οικογένειες» της Ελλάδας αναμένουν με έντονο ενδιαφέρον τις νέες ρυθμίσεις στην αγορά της ενέργειας, ενώ ανάλογη είναι η κατάσταση που επικρατεί και στον χώρο των

τυχερών παιχνιδιών, όπου ισχυρότατοι εγχώριοι όμιλοι δείχνουν διατεθειμένοι να επενδύσουν σε συνεργασία με τους διεθνείς εταίρους τους.

Μεγάλες εταιρείες από το εσωτερικό και το εξωτερικό περιμένουν τον νέο νόμο για την ταχύτατη προώθηση των μεγάλων επενδυτικών projects, και μεταξύ αυτών και οι τρεις μεγάλοι εγχώριοι κατασκευαστικοί όμιλοι, προκειμένου να επιτευχθεί η υλοποίηση των αυτοχρηματοδοτούμενων συμβάσεών τους. Στις τηλεπικοινωνίες, αντίθετα, η κινητικότητα είναι περιορισμένη. Οι σχέσεις της κυβέρνησης με την Deutsche Telekom στον ΟΤΕ παραμένουν τεταμένες, καθώς τότε ανοίγει το θέμα της πώλησης και επιπλέον ποσοστού 10% των μετοχών στους Γερμανούς και τότε το κλείνει.

1. ΤΡΑΠΕΖΕΣ

Παρά το γεγονός ότι από την άνοιξη η κυβέρνηση (μαζί με την τρόικα και την Τράπεζα της Ελλάδος) πιέζει τις ελληνικές εμπορικές τράπεζες να προχωρήσουν σε deals και πέρασαν μήνες από τότε που ο κ. Μιχάλης Σάλλας πρότεινε την εξαγορά από την Τράπεζα Πειραιώς της ΑΤΕbank και του Ταχυδρομικού Τα-

μειυτηρίου, η κυβέρνηση δεν έχει καταλήξει ακόμη στο τι θέλει, αναμένοντας τις προτάσεις του συμβούλου...

Παρ' όλα αυτά, ο κύβος δεν θα αργήσει πολύ να ριφθεί, και μάλιστα η κίνηση της Εθνικής Τράπεζας να αντλήσει 2,8 δισ. ευρώ από την αγορά, μέσω αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου, έκδοσης μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου και πώλησης μειοψηφικού ποσοστού της Finansbank, φαίνεται να επιδρά καταλυτικά στις εξελίξεις γύρω από τον κλάδο.

Το ερώτημα είναι αν θα πραγματοποιηθεί η προεκλογική δέσμευση του ΠΑΣΟΚ για ισχυρό κρατικό πυλώνα στις τράπεζες και, αν ναι (όπως φαίνεται ότι θα γίνει), κατά πόσον θα περιλαμβάνονται σε αυτόν η Εθνική Τράπεζα και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο.

Η απάντηση δεν είναι καθόλου εύκολη, αλλά αυτό που λέγεται ότι επιθυμεί -αν φυσικά αποδειχτεί και εφικτό- η κυβέρνηση είναι:

- α) Να μην εμπλακεί στο εγχείρημα η Εθνική Τράπεζα, η οποία έχει καταφέρει να θεωρείται σήμερα ιδιωτική τράπεζα με κρατική διοίκηση.
- β) Να μείνει εκτός της όλης διαδικασίας και το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, προκειμένου να ιδιωτικοποιηθεί και να εισρεύσουν σημαντικά κεφάλαια στα κρατικά ταμεία.
- γ) Να μην είναι αναγκαίο ο «κρατικός πυλώνας» να ενισχυθεί από κρατικά κεφάλαια.
- δ) Να ακολουθήσουν deals που θα έχουν ως συνέπεια αυξήσεις κεφαλαίου και την εισροή ρευστότητας δισ. ευρώ στα ταμεία των τραπεζών.
- ε) Να διατηρηθεί κατά το δυνατόν η «ελληνικότητα» του τραπεζικού συστήματος.
- στ) Τα deals να γίνουν μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν κυρίως συμπληρωματικό ρόλο και όχι επικαλυπτόμενο.

Βέβαια, όλα τα παραπάνω είναι πολύ δύσκολο να υλοποιηθούν ταυτόχρονα και επίσης, όσο επίσημη κυβερνητική θέση δεν υπάρχει, όλα τα ενδεχόμενα είναι ανοιχτά, ιδίως αν συνεκτιμηθεί η θέση του ΔΝΤ, η οποία κάνει λόγο για ιδιωτικοποιημένο τραπεζικό σύστημα και για πώληση των κρατικών τραπεζών.

2. ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

«Μέχρι το τέλος του έτους, πιστεύω ότι θα έχουμε μια γεύση για το θεσμικό πλαίσιο στον κλάδο των τυχερών παιχνιδιών», δήλωσε ο πρόεδρος του ΟΠΑΠ κ. Χ. Σταματόπουλος, προσθέτοντας πως πολλές φορές, σε τέτοιες περιπτώσεις, «ο διάβολος κρύβεται στις λεπτομέρειες». Και οι «λεπτομέρειες» αυτές μπορεί να επηρεάσουν σε μεγάλο βαθμό τον αυ-

ριανό ανταγωνισμό καθώς και το ποιοι θα είναι οι κερδισμένοι της επόμενης μέρας. Γι' αυτό και ασκούνται σημαντικές πιέσεις στην κυβέρνηση... Πρόκειται για ένα νομοσχέδιο που θα αφορά -μεταξύ άλλων- στην απελευθέρωση του ηλεκτρονικού στοιχήματος, στην επαναφορά του Ξυστό και στην είσοδο στην αγορά των λεγόμενων «κουλοχέρηδων» (VLT). Από την όλη διαδικασία το κράτος προσδοκά να εισπράξει 4 δισ. ευρώ και το ζήτημα, πέρα από τον ΟΠΑΠ και τους πράκτορές του, προκαλεί το ενδιαφέρον των μεγαλύτερων «σπιτιών» του εξωτερικού και πολλών «επώνυμων» εγχώριων συνεταιρών τους... Στον ΟΠΑΠ πιστεύουν ότι με έναν καλό νόμο ο οργανισμός θα μπορέσει να διεκδικήσει σημαντικό μέρος της πίτας που σήμερα διεξάγεται παράνομα (πρόκειται για μια αγορά περίπου ισοδύναμη της νόμιμης), ενώ οι νέοι επενδυτές προσδοκούν πολύ σημαντικά κέρδη από μια αγορά η οποία θα είναι πλήρως ρυθμισμένη.

3. ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Πρόκειται για τον πιο «καυτό», σήμερα, κλάδο της ελληνικής οικονομίας, που είναι σε θέση να προσελκύσει μεγάλες επενδύσεις από εγχώριους και ξένους ομίλους. Έπειτα από πιέσεις της τρόικας, η ελληνική κυβέρνηση έχει δεσμευτεί (και έχει προαναγγείλει) ότι θα εξετάσει το θέμα της ενέργειας από μηδενική βάση, με αποτέλεσμα όλα τα ενδεχόμενα να είναι ανοιχτά.

Ζητούμενα για την κυβέρνηση είναι η προ-

σέλκυση μεγάλων ιδιωτικών επενδύσεων, ο απρόσκοπτος και φθηνός εφοδιασμός της χώρας με ενέργεια καθώς και η δυνατότητα της ΔΕΗ να ολοκληρώσει με επιτυχία το επενδυτικό έργο που έχει ξεκινήσει.

Μεταξύ των «καυτών» θεμάτων είναι η διαμόρφωση των τιμολογίων ρεύματος για νοικοκυριά και επιχειρήσεις, το κατά πόσον το νέο θεσμικό πλαίσιο θα ενισχύσει τον ρόλο των ιδιωτών παραγωγών σε βάρος της ΔΕΗ ή όχι, το αν θα μπορούν οι ιδιώτες να έχουν πρόσβαση στις λιγνιτικές μονάδες της Επιχείρησης κ.λπ.

Ας μην ξεχνάμε ότι στην αγορά της ενέργειας, πέρα από την εισηγμένη ΔΕΗ, εμπλέκονται ήδη ισχυρότατοι επιχειρηματικοί όμιλοι (Ελληνικά Πετρέλαια, Μυτιληναίος, ΓΕΚΤΕΡΝΑ, Motor Oil κ.ά.), υπάρχει ενδιαφέρον για επενδύσεις από το εξωτερικό (π.χ. Κατάρ), ενώ και στο κομμάτι της λιανικής οι Γερμανοί άρχισαν να κερδίζουν αξιοσημείωτα μερίδια αγοράς από τη ΔΕΗ.

4. ΝΟΜΟΣ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Πρόκειται για το λεγόμενο «Fast Track», δηλαδή για έναν νόμο-«σκουπά» που θα επιταχύνει δραστικά τις διαδικασίες για την προώθηση μεγάλων επενδυτικών σχεδίων.

Η αναγκαιότητα του νόμου είναι προφανής, αφού, σε μια περίοδο όπου η οικονομία είναι βυθισμένη στην ύφεση, σημαντικές επενδύσεις «κολλούν» χρόνια στα γρανάζια της γραφειοκρατίας, ή αλλάζουν προορισμό και κατευθύνονται σε άλλες χώρες, εξαιτίας των απίστευτων καθυστερήσεων.

Ενδεικτικό της κωλυσιεργίας είναι το γεγονός ότι τα πρώτα projects που ο νέος νόμος ελπίζεται ότι θα «ξελασπώσει» είναι τα μεγάλα αυτοχρηματοδοτούμενα οδικά έργα (κατασκευάζονται κυρίως από τις Ελλάκτωρ, J&P Άβαξ, ΓΕΚΤΕΡΝΑ), τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση, έχει ήδη εγκριθεί η χρηματοδότησή τους και έχει ξεκινήσει η κατασκευή τους!).

Και ενώ θα περίμενε κάποιος ότι ένας τέτοιος νόμος «θα περνούσε με τη μία», δεν είναι λίγοι εκείνοι που υποστηρίζουν ότι θα προκαλέσει σημαντικό πολιτικό κόστος στην κυβέρνηση, κάτι το οποίο ήδη φάνηκε και στις διαφωνίες που υπήρξαν στο υπουργικό συμβούλιο στη Θεσσαλονίκη την προηγούμενη εβδομάδα. Θεωρείται δηλαδή πολύ πιθανόν να προκύψουν σημαντικές αντιδράσεις είτε από επιμέρους συμφέροντα είτε από πολιτικές δυνάμεις, με «αιχμή του δόρατος» την προστασία του περιβάλλοντος και άλλα σχετικά θέματα.

Πέντε «μαξιλάρια» για τις τράπεζες

Η υποτονική κίνηση στον τομέα των χορηγήσεων, καθώς και η αναμενόμενη αύξηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων μέσα στο επόμενο δωδεκάμηνο (γύρω στο 15% των συνολικών χορηγήσεων;) αποτελούν τα δύο σοβαρότερα προβλήματα για τις ελληνικές τράπεζες. Και αυτό, καθώς το σημαντικότερο θέμα της ρευστότητας, έχει λυθεί επί του παρόντος, με τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, η οποία -όπως όλα δείχνουν- θα συνεχίσει την ίδια πολιτική έως ότου χρειαστεί. Απέναντι σ' αυτή τη συγκυρία, οι ελληνικές τράπεζες προετοιμάζουν την άμυνά τους απέναντι σε μια επιδείνωση των συνθηκών που βρίσκεται προ των πυλών, έχοντας

ως συμμάχους πέντε σημαντικά «μαξιλάρια» ασφαλείας...

Του
Στέφανου
Κοτσαμάνη

Πρώτο «μαξιλάρι» αποτελούν οι κινήσεις για περιορισμό των λειτουργικών εξόδων. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Marfin Analysis, χωρίς το σενάριο των απολύσεων, (συνταξιοδοτήσεις, οικειοθελείς αποχωρήσεις) καθώς και μέσα από κινήσεις περιορισμού στα έξοδα διοίκησης και λειτουργίας, θα μπορούσαν να προκύψουν συνέργειες γύρω στα 300 εκατ. ευρώ το 2012.

Μια άλλη «ανάσα» για τις τράπεζες, θα μπορούσε να προκύψει από την κάποια βελτίωση επιδόσεων αναμένεται από τις εκτός Ελλάδας δραστηριότητες, εξ' αιτίας της περιορισμένης ανάπτυξης που σημειώνεται στις συγκεκριμένες αγορές. Πέραν αυτού, οι διοικήσεις των τραπεζών εξετάζουν διάφορα σενάρια «εξορθολογισμού» της παρουσίας τους στο εξωτερικό (πχ ρευστοποιήσεις σε χώρες δευτερεύουσας προτεραιότητας, κ.λπ.), όχι τόσο για τα έσοδα που θα προέκυπταν από τις πωλήσεις, όσο για τα κεφάλαια που θα εξοικονομούνταν.

Μια ακόμη πηγή οφέλους θα μπορούσε να προέλθει από τη συνδρομή της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Όσο αυξάνεται η εξάρτηση των ελληνικών τραπεζών από την ΕΚΤ, τόσο περισσότερο πέφτει το κόστος άντλησης κεφαλαίων. Στις 30 Ιουνίου η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα είχε δανείσει στις ελληνικές τράπεζες 93,8 δις ευρώ, ποσό που «σκαρφάλωσε» στα 95,9 εκατ. ευρώ στο τέλος του Αυγούστου.

Σύμφωνα με το σύνολο των αναλυτών, οι τρά-

Πέντε σημαντικές «βοήθειες» τα εγχώρια χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ενόψει της αναμενόμενης επιδείνωσης στο μέτωπο των μη εξυπηρετούμενων δανείων

πεζες δεν θα είναι σε θέση να απευθυνθούν στις αγορές για δανεισμό, πριν μπορέσει να το πράξει το ελληνικό δημόσιο, οπότε όλα δείχνουν ότι η χρηματοδοτική τους εξάρτηση από την ΕΚΤ, όχι μόνο θα διατηρηθεί, αλλά και θα ενταθεί.

Συγκεκριμένα, στα τέλη Ιουνίου, το 23% του συνολικού ενεργητικού των τραπεζών μας καλυπτόταν από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και σύμφωνα με την Marfin Analysis το συγκεκριμένο ποσοστό θα μπορούσε να ανεβεί έως το 25%-30%. Σε περίπτωση προσέγγισης του 30%, αυτό θα σήμαινε μια περαιτέρω εκταμίευση της τάξεως των 27 δις ευρώ, σύμφωνα με τον ελληνικό οίκο.

Ανατιμολογήσεις δανείων

Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο θα επηρεαστεί ανοδικά, καθώς οι τράπεζες ανεβάζουν σημαντικά τα spreads σε όποιο δάνειο λήγει και ανανεώνεται, ή πολύ συχνά και σε πολλά δάνεια πριν τη λήξη τους, καθώς σε πολλές περιπτώσεις οι εταιρείες -λόγω της οικονομικής

κρίσης- δεν πληρούν τους όρους (covenants) της συνέχισης του δανείου.

Κεφαλαιακές ενισχύσεις

Όλα δείχνουν ότι θα έχουμε ενισχύσεις των τραπεζών -άμεσα ή έμμεσα- με ίδια κεφάλαια. Συγκεκριμένα, η δρομολογούμενη άντληση 2,8 δις από την Εθνική Τράπεζα και η αύξηση μετοχικού κεφαλαίου κατά 345 εκατ. ευρώ της Τράπεζας Κύπρου, φαίνεται να αποτελούν απλά μια «πρόγευση» των όσων ακολουθήσουν, καθώς οι δύο Όμιλοι συγκαταλέγονται μεταξύ των πλέον ισχυρών στο «σύστημα» και μάλιστα με σχετικά περιορισμένη παρουσία στην Ελλάδα. Να θυμίσουμε επίσης ότι η Τράπεζα Πειραιώς άφησε ανοιχτό το ενδεχόμενο να προχωρήσει σε AMK ή μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο 1-1,4 δις ευρώ, στην περίπτωση που η κυβέρνηση αποδεχτεί την «πρόταση Σάλλα» για εξαγορά της ATE Bank και του Ταχυδρομικού Ταμειοτηρίου. Εκτιμάται μάλιστα, ότι σε περίπτωση που αποφασιστεί η υλοποίηση μιας συγχώνευσης, οι επενδυτές θα φανούν περισσότερο πρόθυμοι να επενδύσουν μέσω AMK στο συγχωνευμένο σχήμα, καθώς θα έχουν να ωφεληθούν και από τις σημαντικές συνέργειες οι οποίες θα μπορούσαν να προκύψουν.

Τι «παίζει» με περικοπές κόστους

Πολλές είναι οι συζητήσεις που γίνονται στη χρηματιστηριακή αγορά για το κατά πόσον οι συγχωνεύσεις τραπεζών θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικές εξοικονομήσεις στα λειτουργικά έξοδα των εγχώριων χρηματοπιστωτικών ομίλων. Το ερώτημα γίνεται πιο έντονο το τελευταίο διάστημα καθώς όσο περνά ο χρό-

νος όλο και περισσότερο γίνεται αντιληπτό πως η χαμηλή αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων για τις τράπεζες θα εξακολουθήσει για κάμποσο καιρό ακόμα και μετά την πάροδο της τρέχουσας οικονομικής κρίσης.

Γενικότερα, άλλωστε, όσο η κάνουλα των χορηγήσεων παραμένει κλειστή και οι ζημιές από τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αυξάνονται, τόσο μεγαλύτερο κίνητρο έχουν τα πιστωτικά ιδρύματα να περιορίσουν τις λειτουργικές τους δαπάνες, προκειμένου να αμβλύνουν τις συνέπειες της συγκυρίας στην «κάτω γραμμή» των αποτελεσμάτων.

Ειδικότερα, η Alpha Bank έχει θέσει ως στόχο για φέτος τη μείωση του συνόλου των λειτουργικών της εξόδων κατά 2% και η Eurobank σε ποσοστό 3%.

Η Merrill Lynch θεωρεί πιθανότερο ενδεχόμενο τα ποσοστά αυτά να διαμορφωθούν σε ακόμα πιο υψηλά επίπεδα, τουλάχιστον για την Alpha Bank (στο 2,6%). Ο αμερικανικός οίκος αναμένει πτώση γύρω στο 2,5% για τα λειτουργικά έξοδα του ομίλου Πειραιώς, ενώ σε ό,τι αφορά την Εθνική Τράπεζα αναμένεται στασιμότητα δαπανών στην Ελλάδα και αύξηση σε ομιλικό επίπεδο λόγω της ανάπτυξης που σημειώνει η τουρκική θυγατρική Finansbank (+2,1% στον όμιλο).

Στελέχη πάντως των τραπεζών, όσο και αν υποστηρίζουν τις δυνατότητες εξοικονόμησης δαπανών που μπορούν να προέλθουν από τις συγχωνεύσεις, θεωρούν πως, αν τα τραπεζικά deals είναι να γίνουν μόνο γι' αυτόν τον λόγο (χωρίς παράλληλες κεφαλαιακές ενισχύσεις κ.λπ.), τότε κάλλιστα γίνεται να περιμένουν λίγα χρόνια. Και αυτό γιατί σύμφωνα με τις απόψεις τους υπάρχουν ακόμη σαφή περιθώρια περιορισμού των δαπανών για τις τράπεζες μέσα στα επόμενα χρόνια, ακόμα και αν οι συγχωνεύσεις δεν προχωρήσουν. Οι μειώσεις των δαπανών δεν θα γίνουν με περικοπές στις αμοιβές κάποιων υψηλόμισθων στελεχών, αλλά σταδιακά και μέσα από τον «εξορθολογισμό» (βλέπε μείωση) στο δίκτυο των καταστημάτων.

Σύμφωνα με τους ίδιους κύκλους, το υπάρχον δίκτυο δημιουργήθηκε για τα δεδομένα του 2007, με την προοπτική μάλιστα ότι στα χρόνια που θα ακολουθούσαν η πιστωτική επέκταση θα αναπτυσσόταν με διψήφιους ρυθμούς. Σήμερα όμως τα πράγματα έχουν αλλάξει.

Υπάρχουν πολλές περιοχές όπου ο δείκτης κάτοικοι/τραπεζικό κατάστημα βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα και αυτό σε μια περίοδο όπου η ζήτηση για νέα δάνεια στη λιανική τραπεζική (στο τμήμα δηλαδή εκείνο στο οποίο κυρίως απευθύνονται τα καταστήματα) είναι πλέον πο-

λύ μικρότερη σε σχέση με το παρελθόν. Παλαιότερα, στόχος ήταν οι χορηγήσεις, ενώ σήμερα προτεραιότητες είναι η προσέλκυση καταθέσεων και οι ρυθμίσεις καθυστερούμενων χορηγήσεων.

Με βάση τα δεδομένα της Τραπεζής της Ελλάδος για το επτάμηνο, η πιστωτική επέκταση προς τον ιδιωτικό τομέα διαμορφώθηκε στο 2% και ειδικότερα τα δάνεια προς τις επιχειρήσεις αυξήθηκαν κατά 2,8%, ενώ προς τα νοικοκυριά σε ποσοστό μόλις 1,1%! Επιπλέον, όλα δείχνουν πως η δραστηριότητα της καταναλωτικής πίστης θα περιοριστεί ακόμη περισσότερο μέσα στα επόμενα χρόνια.

Και αυτό γιατί (στοιχεία της Τραπεζής της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας), ενώ οι ελληνικές επιχειρήσεις είναι πολύ λιγότερο δανεισμένες σε σχέση με αυτές της ευρωζώνης -τα επιχειρηματικά δάνεια αποτελούσαν το 53,6% του ΑΕΠ τον Ιούλιο του 2010, έναντι του 80,3% που είναι ο αντίστοιχος δείκτης στη ζώνη του ευρώ-, σε ό,τι αφορά τα καταναλωτικά δάνεια, αυτά αντιστοιχούν στο 16% του ΑΕΠ στην Ελλάδα και στο 15,9% του ΑΕΠ στην ευρωζώνη.

Έτσι, σύμφωνα με πληροφορίες, πολλά πιστωτικά ιδρύματα εξετάζουν τη μείωση του δικτύου τους μέσα από συγχωνεύσεις όμορων καταστημάτων και ιδίως σε αστικά κέντρα και σε προάστια της Αθήνας, όπου η ίδια τράπεζα διαθέτει δύο ή και περισσότερα σημεία.

Eurobank: Στόχος τα 200 καταστήματα στην Τουρκία

Μεγάλη επέκταση του δικτύου καταστημάτων της και των δραστηριοτήτων της στον τομέα των τραπεζικών εργασιών στην αγορά της Τουρκίας έχει ξεκινήσει η Eurobank, μέσω της θυγατρικής της τράπεζας Eurobank Tefken (κατέχει το 70% του μετοχικού της κεφαλαίου), σύμ-

φωνα με δημοσίευμα του ΑΠΕ.

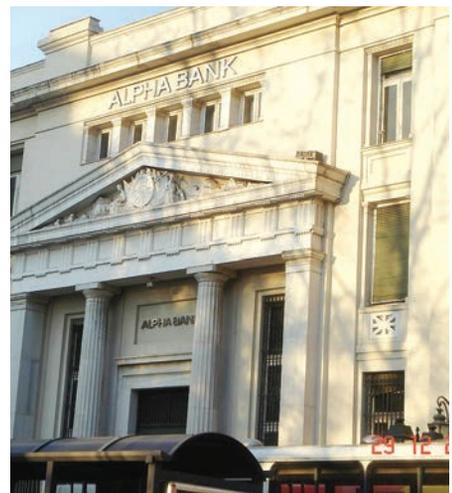
Ειδικότερα, το δίκτυο της τράπεζας από 50 καταστήματα που αριθμεί σήμερα θα αυξηθεί στα 80 το 2011, στα 110 το 2012, στα 140 το 2013 και στα 200 το 2014, με στρατηγικό στόχο τα 250 - 300 καταστήματα μέχρι το τέλος της δεκαετίας, προκειμένου να καλυφθεί γεωγραφικά όλη η χώρα.

Ο όμιλος της Eurobank, όπως ανέφερε ο σύμβουλος διοίκησης κ. Γιάννης Καλογερόπουλος, θεωρεί την Τουρκία αγορά στρατηγικής σημασίας και πολλά υποσχόμενη, λόγω τόσο του μεγέθους της όσο και των ιδιαίτερα θετικών προοπτικών ανάπτυξης που παρουσιάζουν οι επιμέρους τομείς τραπεζικών εργασιών, όπως οι ρυθμοί πιστωτικής επέκτασης που τρέχουν με ποσοστό 40% περίπου.

Η τράπεζα θα δώσει έμφαση στον τομέα των εργασιών προς τις μικρομεσαίες και πολύ μικρές επιχειρήσεις που στη γείτονα ξεπερνούν τα 2 εκατομμύρια, ενώ θα δραστηριοποιηθεί και στη λιανική τραπεζική καθώς θα επεκτείνεται το δίκτυό της. Στο πλαίσιο αυτό έχει ήδη υλοποιήσει επενδύσεις ύψους 15 εκατ. ευρώ στον τομέα της πληροφορικής προκειμένου να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή για την επέκταση των δραστηριοτήτων της.

Η Eurobank κατέχει το 70% του μετοχικού κεφαλαίου της Eurobank Tefken και το υπόλοιπο 30% ανήκει στον τουρκικό όμιλο Tefken, σε έναν από τους πλέον σημαντικούς ομίλους εταιριών στην Τουρκία, που δραστηριοποιείται επίσης στον κατασκευαστικό τομέα, στην ακίνητη περιουσία και στον αγροτικό τομέα, με παρουσία σε 11 χώρες του κόσμου.

Στην ευρύτερη περιοχή της ΝΑ. και της κεντρικής Ευρώπης, η Eurobank διαθέτει παρουσία σε επτά χώρες (Βουλγαρία, Κύπρο, Ρουμανία, Σερβία, Τουρκία, Ουκρανία, Πολωνία), με δίκτυο που ξεπερνά τα 1.100 καταστήματα.

5ο Ετήσιο Roadshow του Χρηματιστηρίου Αθηνών

Μεγάλο ενδιαφέρον
από ξένους επενδυτές

Στο Roadshow συμμετείχαν θεσμικοί επενδυτές προερχόμενοι από ένδεκα χώρες, συγκεκριμένα από τη Μ. Βρετανία, τις ΗΠΑ, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ελβετία, την Ολλανδία, τη Σιγκαπούρη, το Χονγκ Κονγκ τη Δανία και τη Νορβηγία. Πραγματοποιήθηκε το διήμερο 9 & 10 Σεπτεμβρίου το 5ο ετήσιο Roadshow ελληνικών επιχειρήσεων, που οργανώνει το Χρηματιστήριο Αθηνών στο Λονδίνο με την υποστήριξη του Bloomberg. Κατά τη διάρκεια του διημέρου, πραγματοποιήθηκαν περίπου 800 συναντήσεις μεταξύ των 200 fund managers, τα οποία έχουν υπό διαχείριση κεφάλαια που ξεπερνούν τα 2 τρισεκατομμύρια ευρώ, και των 25 εισηγμένων εταιρειών, που συμμετείχαν στο Roadshow.

Στο φετινό roadshow προσκλήθηκαν εταιρείες που διαπραγματεύονται στο Χρηματιστήριο Αθηνών και συνθέτουν τους δείκτες FTSE 20 και FTSE Liquid Mid.

Εταιρείες που συμμετείχαν στο Roadshow:

Alpha Bank, EFG Eurobank, Τράπεζα Κύπρου, Τράπεζα Πειραιώς, Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδας, Marfin Popular Bank, Ο.Τ.Ε., Coca Cola HBC, Ελληνικά Πετρέλαια, Ο.Π.Α.Π., Μότορ Οйл, Δ.Ε.Η., Τιτάν, ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ, Alapis, Ελλάκτωρ, Follie Follie, Ιντραλότ, Frigoglass, Μυτιληναίος, Σιδενόρ, Eurobank Properties, Τέρνα Ενεργειακή, Fourlis, ΜΕΤΚΑ

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ότι το ενδιαφέρον των ξένων θεσμικών επενδυτών για την ελλη-

νική αγορά παραμένει αυξημένο και η συμμετοχή τους ήταν η μεγαλύτερη από κάθε άλλη χρονιά. Οι περισσότερες εταιρείες είχαν πλήρες πρόγραμμα κατά τη διάρκεια του διημέρου.

Στο Roadshow συμμετείχαν θεσμικοί επενδυτές προερχόμενοι από ένδεκα χώρες, συγκεκριμένα από τη Μ. Βρετανία, τις ΗΠΑ, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιταλία, την Ελβετία, την Ολλανδία, τη Σιγκαπούρη, το Χονγκ Κονγκ τη Δανία και τη Νορβηγία.

Για πρώτη φορά φέτος πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της πρώτης ημέρας, παρουσιάσεις από εκπροσώπους του Υπουργείου Οικονομικών. Πιο συγκεκριμένα οι κ.κ. Γιώργος Ζαλιάρας, Πρόεδρος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων, Γιώργος Χριστουδουλάκης, Ειδικός Γραμματέας Αναδιάρθρωσεων & Αποκρατικοποιήσεων και Πέτρος Χριστοδούλου, Γενικός Διευθυντής του ΟΔΔΗΧ παρουσίασαν στους συμμετέχοντες fund managers αλλά και τους εκπροσώπους των εισηγμένων, τις εξελίξεις στα θέματα αρμοδιότητάς τους και τις προοπτικές που υπάρχουν για την πορεία της ελληνικής οικονομίας. Οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Οικονομικών, πραγματοποίησαν επίσης κατ' ιδίαν συναντήσεις με κάποια από τα σημαντικότερα funds.

Το βράδυ της 9ης Σεπτεμβρίου το Χρηματιστήριο Αθηνών, παρέθεσε επίσημο δείπνο για όλους τους συμμετέχοντες, στο οποίο κεντρικός ομιλητής ήταν ο Willem Buiter, Chief

Economist της Citi. Κατά τη διάρκεια του δείπνου πραγματοποιήθηκε και η βράβευση των χορηγών του Roadshow, της Alpha Finance, της CA Cheuvreux, της Citi, της EFG Eurobank Χρηματιστηριακής, της Επενδυτικής Τράπεζας, της Εθνικής Π&Κ Χρηματιστηριακής και του Bloomberg. Πραγματοποιήθηκε επίσης βράβευση των 5 εταιριών, που συμμετέχουν όλα τα χρόνια στην ετήσια αυτή διοργάνωση του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Οι εταιρίες αυτές είναι οι ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ, Ελλάκτωρ, Ιντραλότ, Μυτιληναίος και Τράπεζα Κύπρου.

Το «παρών» στο δείπνο έδωσε ο Έλληνας Πρόεδρος στο Λονδίνο κ. Αριστείδης Σάνδης, το σύνολο των εκπροσώπων των ελληνικών επιχειρήσεων που συμμετείχαν στο Roadshow, fund managers, καθώς και φορείς της ελληνικής κεφαλαιαγοράς.

Στο πλαίσιο του Roadshow ο Πρόεδρος του ΧΑ, Σπύρος Καπράλος, σε συνέντευξη που έδωσε στον τηλεοπτικό σταθμό Bloomberg στην δημοσιογράφο Francine Lacroix σημείωσε ότι οι προσπάθειες που γίνονται για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας είναι σημαντικές και ότι τα μέτρα που έχουν ληφθεί είναι σκληρά αλλά αναγκαία. Ερωτηθείς σχετικά με την πορεία της ελληνικής αγοράς, εξέφρασε την άποψη ότι είναι θέμα χρόνου να αυξηθούν οι τζίροι και οι όγκοι στο ελληνικό χρηματιστήριο, καθώς αυτή τη στιγμή η αγορά ακολουθεί την πορεία της οικονομίας.

Head your HR operations with the right tool

At Deloitte we have developed Oasys HR, a "state-of-the-art" Human Resources Information System that turned workforce management objectives into a realistic information system which assists organisations to undertake their Human Resources tasks successfully.

Oasys HR's functionality includes personnel management, organisational management, training management, recruitment and selection, inventory control, performance management and management reporting. The additional web based self-service modules for leaves, timesheets, appraisals, employee surveys and event booking enable employees to execute their day-to-day HR related tasks, thus reducing the HR department's workload.

For more information please visit www.oasys.com.cy, send an e-mail to oasys@deloitte.com or call +357 22360300.

75η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης

Με σύνθημα την Πράσινη Ανάπτυξη

✓ Στον αντίποδα της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας, ο εθνικός εκθεσιακός φορέας βρέθηκε απέναντι σε μια σημαντική, θετική πρόκληση, που θα διαμορφώσει τις ευκαιρίες του για το μέλλον

• Του Γιώργου Καλούμενου

Από το περιοδικό ΧΡΗΜΑ

Η καινοτομία και η πράσινη ανάπτυξη ήταν το κεντρικό μήνυμα της φετινής, 75ης ΔΕΘ. Οι αναπτυξιακές προοπτικές που ανοίγει η υιοθέτηση των πράσινων τεχνολογιών, ιδιαίτερα σε μια χώρα με το φυσικό περιβάλλον της Ελλάδας, είναι αδιαμφισβήτητες και η φετινή Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης θέλησε να καταδείξει αυτές τις προοπτικές, αλλά και να προδιαγράψει τη συνολικότερη στρατηγική με την οποία σχεδιάστηκαν πολλές από τις εκθεσιακές της δραστηριότητες. Όπως χαρακτηριστικά τόνισε στην ομιλία του ο πρόεδρος της Helexpo κ. Πάρις Μαυρίδης: «Η Helexpo φιλοδοξεί να φέρει τους τρόπους υιοθέτησης των νέων πράσινων τεχνολογιών πιο κοντά στις επιχειρήσεις. Να συμβάλει στη συνειδητοποίηση των επιχειρήσεων ότι πρέπει να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα και στην κινητοποίησή τους ώστε να αναπτυχθούν προς αυτήν την κατεύθυνση».

Στο πλαίσιο του αφιερώματος «Καινοτομία και Πράσινη Ανάπτυξη» αναπτύχθηκαν οι παρακάτω δράσεις με στόχο την ενημέρωση των 250.000 επισκεπτών της Δ.Ε.Θ. για τις εφαρμογές της Πράσινης Ανάπτυξης στην καθημερινότητά τους:

- Διαμορφώθηκε η πράσινη πύλη της Δ.Ε.Θ. την οποία θα συνέθεσαν 20.000 φυτά σε ειδική σκαλωσιά.
- Παρουσιάστηκε, σε συνεργασία με την εταιρία Artemide, το μοναδικό στον κόσμο δένδρο ηλιακής ενέργειας, το οποίο θα παραχθεί εμπορικά από τον Οκτώβριο.
- Εγκαταστάθηκε ένα βιοκλιματικό σπίτι.
- Παρουσιάστηκαν φιλικά προς το περιβάλλον ηλεκτρικά-ενεργειακά ποδήλατα, τα οποία οι επισκέπτες μπορούσαν να οδηγήσουν.
- Λειτουργήσαν ηλιακά περιπτερα ενημέρωσης του κοινού για τις δυνατότητες που παρέχει η πράσινη ανάπτυξη.
- Τέλος, τη Δευτέρα 13 Σεπτεμβρίου 2010 πραγματοποιήθηκε ειδική ημερίδα, σχετική με το θέμα, με την παρουσία της πολιτικής ηγεσίας των Υπουρ-

γείων Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής, καθώς και διακεκριμένων επιστημόνων και επιχειρηματιών.

ΜΕ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Στον αντίποδα της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας, ο εθνικός εκθεσιακός φορέας βρίσκεται απέναντι σε μια σημαντική, θετική πρόκληση, που θα διαμορφώσει τις ευκαιρίες του για το μέλλον. «Με όχημα τη ΔΕΘ δρομολογείται μια ευρεία αναπτυξιακή παρέμβαση για τη Θεσσαλονίκη, η οποία περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός νέου εκθεσιακού κέντρου στη Σίνδο, την ανάπτυξη αυτοτελών συνδριακών υποδομών, αλλά και τη δημιουργική ανάπτυξη του υφιστάμενου εκθεσιακού χώρου στο κέντρο της πόλης, όπου θα αναπτυχθούν ήπιες δράσεις και ένας πράσινος πνεύμονας στη διάθεση των πολιτών», επισημάνει ο Πρόεδρος της ΔΕΘ Α.Ε. κ. Γιάννης Κωνσταντίνου.

Η προετοιμασία για την υλοποίηση των στόχων αυτών έχει ήδη ξεκινήσει, με την προκήρυξη ανοιχτού διεθνούς διαγωνισμού για την εκπόνηση των σχετικών μελετών, ώστε η διαδικασία να κινηθεί με ταχύτητα και να μην χαθεί άλλος χρόνος στο εγχείρημα της αναβάθμισης του εκθεσιακού ρόλου της Θεσσαλονίκης, το οποίο ταυτίζεται σε μεγάλο βαθμό με την ευρύτερη ανάπτυξη της. Η πρόκληση αυτή δημιουργεί από μόνη της μια αισιοδοξία την οποία θέλουμε να διοχετεύσουμε στη φετινή Γενική Έκθεση, που θα σηματοδοτήσει άλλωστε και το νέο αναπτυξιακό σχεδιασμό.

Ο Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος της HELEXPO ΑΕ, κ. Πάρις Μαυρίδης, από την πλευρά

του σημειώνει ότι «η διαμόρφωση μιας ανταγωνιστικής εταιρείας με διεθνείς όρους και η ισχυροποίηση της ηγετικής της θέσης στην Ελλάδα, αποτελούν τους βασικούς στόχους της HELEXPO, και για αυτό και η εταιρεία προχωρά με γοργούς ρυθμούς στην αποτύπωση του μέλλοντός της. Εξάλλου, σε φάση τελικής επεξεργασίας βρίσκεται και αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στο Φθινόπωρο, το τελικό κείμενο της προκήρυξης για την ανεύρεση Τεχνικού Συμβούλου μαζί με τον οποίο θα προσδιορίσουμε τη νέα επιχειρηματική ταυτότητα της HELEXPO, ταυτότητα με την οποία θα προχωρήσουμε στην ανεύρεση στρατηγικού εταίρου. Ενόσ, δηλαδή, διεθνή διοργανωτή εκθέσεων με εμπειρία και δικτύωση στο διεθνές εκθεσιακό γίγνεσθαι και με τον οποίο θα αναζητήσουμε στη συνέχεια τον βέλτιστο τρόπο συνεργασίας».

Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΗΝ 75η ΔΕΘ

Η ΔΕΘ ΑΕ είχε την οργανωτική ευθύνη για την επίσκεψη του κ. Πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη κατά το πρώτο διήμερο της Γενικής Έκθεσης, στις 11 και 12 Σεπτεμβρίου. Μάλιστα, ο κ. Γιώργος Παπανδρέου πραγματοποίησε την πρώτη του επίσκεψη ως πρωθυπουργός της χώρας στην 75η Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Το πρόγραμμα της παρουσίας του στη Γενική Έκθεση είχε ως εξής: Το Σάββατο, 11 Σεπτεμβρίου, στις 9:30 π.μ., τελέσθηκε η παρουσία του κ. Πρωθυπουργού και χοροστατούντος του Παναγιώτατου Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης, κ. Άνθιμου, αγιασμός στα γραφεία της HELEXPO. Αμέσως μετά, στις 10:00, οι διοικήσεις της ΔΕΘ ΑΕ και της HELEXPO ενημέρωσαν τον κ. Πρωθυπουργό για τη φετινή διοργάνωση και για μια σειρά θεμάτων που

αφορούν στον εκθεσιακό φορέα. Στις 10:45 ακολούθησε η καθιερωμένη επίσκεψή του στους χώρους της 75ης Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης. Το βράδυ της ίδιας ημέρας, στις 20:00, ο κ. Παπανδρέου θα εκφώνησε ομιλία στο Συνεδριακό Κέντρο «Ι. Βελλίδης». Η επίσκεψη του κ. Πρωθυπουργού ολοκληρώθηκε την Κυριακή 12 Σεπτεμβρίου, με συνέντευξη Τύπου που πραγματοποιήθηκε στους χώρους του «Ι. Βελλίδης» στις 13:00.

ΚΥΡΙΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΟΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ

1. Η Ελλάδα έχει πέσει στην 83η θέση στην ανταγωνιστικότητα. Πέσαμε 14 θέσεις στην κατάταξη διαφθοράς μέσα σε ένα χρόνο. Στις κατατάξεις επιχειρηματικότητας η Ελλάδα βρίσκεται στη χειρότερη θέση των χωρών του ΟΟΣΑ.
2. Πετύχαμε να εξασφαλίσουμε ένα πακέτο στήριξης, ύψους 110 δισεκατομμυρίων ευρώ. Παρόμοιο δάνειο δεν έχει ξαναπάρει ποτέ στην ιστορία άλλη χώρα.
3. Ξαναβλέπουμε τους νέους μας να παίρνουν τον δρόμο της ξενιτιάς.
4. Το 2011, θα έχουμε ένα δίκαιο φορολογικό σύστημα.
5. Θεσπίσαμε ένα νέο δημοσιονομικό πλαίσιο, λογοδοτώντας στους πολίτες για το πού πάει κάθε ευρώ δημόσιας δαπάνης.
6. Ψηφίστηκε η μεγαλύτερη μεταρρύθμιση στο ασφαλιστικό σύστημα, για να εγγυηθούμε συντάξεις για όλους και για τις μελλοντικές γενιές.
7. Με έναν νέο εκλογικό νόμο, που κόβει τον ομφάλιο λώρο πολιτικής και οικονομικής εξουσίας.
8. Δίνουμε ώθηση στην επιχείρηση, που προσπαθεί να επιβιώσει, επιταχύνοντας τη μείωση του συντελεστή φορολόγησης των αδιανέμητων κερδών.
9. Στους δέικτες σχολείων, η Ελλάδα βρίσκεται τρίτη από το τέλος.
10. Οι μεγάλες αλλαγές θα θεραπεύσουν και την πίεση στον προϋπολογισμό της κάθε οικογένειας, θα χτυπηθεί η παραπαιδεία.

ΤΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ ΤΗΣ 75ης ΔΕΘ

Εκτός από το κεντρικό αφιέρωμα «Καινοτομία και Πράσινη Ανάπτυξη» η 75η ΔΕΘ φιλοξένησε τρία ακόμη νέα αφιέρωματα.

«**Ελλάδα των Εθνών**»: Σημαντική για την προβολή των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων και τις ΜΜΕ της επικράτειας είναι η διοργάνωση του αφιέρωματος «Η Ελλάδα των Εθνών» με τη συνεργασία των Επιμελητηρίων και Περιφερειών της χώρας, το οποίο θα αναπτυχθεί στο Περίπτερο 12. Η Ελλάδα προβάλλει την «ταυτότητα» περιοχών της κι αναδεικνύει τοπικά προϊόντα που την χαρακτηρίζουν. Δυναμική είναι η παρουσία της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας με 31 επιχειρήσεις, όπως και του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης με 15 συμμετοχές.

«**Νέος Επιχειρηματίας και Ημέρες Franchise B. Ελλάδος**»: Είχε διάρκεια τρεις ημέρες (17 - 19 Σεπτεμβρίου) και ενημέρωσε για όλες τις τρέχουσες επιχειρηματικές ευκαιρίες στην αγορά του Franchise, τους τρόπους χρηματοδότησης, τις τάσεις της αγοράς, τα πλεονεκτήματα και τις παγίδες του Franchise. Διοργανώθηκε σε συνεργασία με την εταιρεία P.G. Publications.

«**Bike Show & Outdoor Activities**»: Το αφιέρωμα περιελάμβανε αγωνιστικό και κλασικό ποδήλατο κι αξεσουάρ, ένδυση-υπόδηση, είδη προστασίας ποδηλάτη, συμπληρώματα διατροφής, ενεργειακά προϊόντα, ποδηλατικές-αθλητικές οργανώσεις, ποδηλατικό τουρισμό και πλήθος παράλληλων εκδηλώσεων με το ποδήλατο στο επίκεντρο.

Επιπρόσθετα, στη φετινή ΔΕΘ είχαμε και τα ήδη καταξιωμένα εκθεσιακά αφιέρωμά της, όπως τα:

«**Domisis**»: Ειδικό αφιέρωμα στα δομικά υλικά, τα πατώματα, κουφώματα, τις κατασκευές, τις διαμορφώσεις χώρων και την οικολογική δόμηση.

«**Energyland**»: Αφιέρωμα στην Ενέργεια, την εξοικονόμησή της, τα συστήματα και τις εναλλακτικές μορφές της, τη θέρμανση και ψύξη για κάθε σπίτι ή επαγγελματικό χώρο.

«**Modacasa**»: Έπιπλα, προτάσεις διακόσμησης και έξυπνες λύσεις για το σπίτι και το γραφείο. Για χώρους με άνεση, λειτουργικότητα και ιδιαίτερη «προσωπικότητα».

«**Autoland**»: Στη φετινή Autoland δόθηκε έμφαση στον τομέα των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων, μοτοσικλετών, σκαφών, τροχόσπιτων, ενώ θα πλαισιωθεί και από το σαλόνι επαγγελματικών οχημάτων.

«**Kid & Fun**»: Η μεγαλύτερη γιορτή για το παιδί και την οικογένεια -αφιέρωμα εκθεσιακού και φεστιβαλικού χαρακτήρα με χιλιάδες προτάσεις για την ψυχαγωγία των παιδιών, όπως διαδραστικά παιχνίδια, εργαστήρια, θεατρικές παραστάσεις κ.α. Διοργανώθηκε σε συνεργασία με την εταιρεία Gala Organosis.

«**Stateland**»: Κρατικοί Οργανισμοί και φορείς ενημέρωσαν για τις νέες υπηρεσίες που διευκολύνουν τους πολίτες στις καθημερινές συναλλαγές τους,

μειώνουν τη γραφειοκρατία και αυξάνουν την ποιότητα της εξυπηρέτησης.

«**Globalexchange**»: Το αφιέρωμα που συγκέντρωσε όλες τις οργανωμένες, κρατικές ή μη, συμμετοχές από το εξωτερικό και συνέβαλε στις διεθνείς συνεργασίες.

ΠΑΡΙΣ ΜΑΥΡΙΔΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ HELEXPO

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΝΕΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ

Η 75η ΔΕΘ πραγματοποιείται σε μία χρονική συγκυρία, η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια της ελληνικής οικονομίας να ανακάμψει με την παράλληλη τήρηση του προγράμματος δημοσιονομικής εξυγίανσης και προσαρμογής, το οποίο έχει συμφωνηθεί με την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Ωστόσο αυτή η ομολογούμενης δύσκολη περίοδος αποτελεί, ταυτόχρονα, μία μεγάλη ευκαιρία και πρόκληση για την ανάπτυξη της χώρας για να αλλάξουν όσα, ενδεχομένως, οδήγησαν την οικονομία σε μία κατάσταση, η οποία πλήττει την αγορά, τις επιχειρήσεις και, φυσικά, όλους τους πολίτες. Για τη φετινή διοργάνωση καταβλήθηκε σημαντική προσπάθεια, προκειμένου, τόσο ποιοτικά, όσο και ποσοτικά, να είναι αναβαθμισμένη, σε σχέση με τις αντίστοιχες παρόμοιες εκθέσεις τα προηγούμενα χρόνια. Είναι σαφές πως οι συμμετοχές από τον ευρύτερο δημόσιο τομέα είναι λιγότερες, σε σχέση με το πρόσφατο παρελθόν.

Θα ήθελα να επισημάνω πως η παρουσία του δημόσιου τομέα στην 75η ΔΕΘ έχει εξορθολογιστεί και είναι συμβατή με τις κυβερνητικές επιταγές για περικοπή των δαπανών του κράτους σε όλα τα επίπεδα. Ούτως ή αλλιώς, ως νέα διοίκηση, πιστεύουμε ότι στη Γενική Έκθεση του Σεπτεμβρίου θα πρέπει να συνυπάρχουν, τόσο ο δημόσιος, όσο και ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας, προσελκύνοντας μάλιστα περισσότερες ιδιωτικές επιχειρήσεις και φορείς, σε σχέση με το παρελθόν. Αυτή ακριβώς η τελευταία παράμετρος έπαιξε κυρίαρχο ρόλο στη φετινή προσπάθειά μας και η προσέλκυση επιχειρήσεων και εκθετών από τον ιδιωτικό τομέα συνεχίζεται αμείωτη. Ειδικότερα, συνολικά οι φετινές συμμετοχές φτά-

Αφιέρωμα

νουν τις 1.041, έναντι 915 στην περυσινή διοργάνωση και καλύπτουν 30.153 τ.μ., σε σχέση με 29.350 τ.μ. το 2009.

Αυτό που πρέπει να υπογραμμιστεί ιδιαίτερα είναι πως το ποσοστό των πρωτοεμφανιζόμενων εκθετών ανέρχεται ποσοστιαία στο 30% και, παράλληλα, η συμμετοχή του ελληνικού δημοσίου έχει κατέλθει σε επίπεδα κάτω από 20%, προσεγγίζοντας πλέον το 18% με 5.500 τ.μ.. Οι ξένες κρατικές συμμετοχές προέρχονται από τις χώρες: Συρία, Πακιστάν, Ινδία, Τουρκία, Ουγγαρία, Γαλλία, Ινδονησία, Ιταλία, Βραζιλία, Αίγυπτος, Κύπρος, Νιγηρία, Αιθιοπία, Ν. Αφρική, καθώς και το Ελληνοαραβικό και Ελληνοαφρικανικό επιμελητήριο. Συμπερασματικά οι επίσημες κρατικές συμμετοχές είναι 16, έναντι 15 το 2009, ενώ άμεσα και έμμεσα συμμετέχουν εκθέτες από 58 διαφορετικές χώρες, σε σχέση με 35 πέρυσι.

Ο στόχος μας είναι να προσελκύσουμε περίπου 250.000 επισκέπτες, οι οποίοι έχουν πολλούς λόγους να επισκεφτούν την 75η ΔΕΘ. Πρόκληση για τη φετινή διοργάνωση αποτέλεσε η προσπάθειά μας να παρουσιάσουμε έμπρακτα και, μέσα από συγκεκριμένες και μετρήσιμες δραστηριότητες, τις δυνατότητες και τις ευκαιρίες για ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Η καινοτομία και η πράσινη ανάπτυξη βρίσκονται στο επίκεντρο της φετινής διοργάνωσης με ένα περιεχόμενο χειροπιαστό και όχι κενό, με δράσεις, οι οποίες απευθύνονται, τόσο στους εμπορικούς, όσο και στους απλούς επισκέπτες. Την επικέντρωση της 75ης ΔΕΘ στην καινοτομία και την πράσινη ανάπτυξη δεν προκάλεσαν οι πρόσκαιρες ανάγκες της εποχής. Αντίθετα, αποτελεί μία κεντρική στρατηγική, την οποία θα εφαρμόσει με συνέπεια η διοίκηση της HELEXPO και θα διέπει με σαφήνεια πολλές από τις εκθεσιακές δραστηριότητες.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Όσον αφορά στις παράλληλες εκδηλώσεις της ΔΕΘ, το «Planet Cinema Show» περιέλαβε προβολές και παρουσιάσεις ελληνικών και ξένων ταινιών, παρουσίαση της νέας τεχνολογίας των κινηματογράφων, promo trailers για ταινίες της νέας σεζόν, 3D shows, movie bar, happenings, αυτόγραφα από συντελεστές ελληνικών ταινιών, εκθέματα από ταινίες.

Στο πλαίσιο των παράλληλων εκδηλώσεων παρουσιάστηκε επίσης μία εκπαιδευτικού χαρακτήρα έκθεση, το «Βιβλίο των Ζωντανών Εντόμων». Συνδιοργανώνεται από την εταιρεία Insectoria (χορηγού επικοινωνίας TV Μακεδονία και ET3) και τη HELEXPO, και περιέλαβε γηγενή και εξωτικά μυρμήγκια (καθώς και το μεγαλύτερο μυρμήγκι στον κόσμο), πεταλούδες (και τα διάφορα στάδια του βιολογικού τους κύκλου), σκαθάρια, «γιγαντιαίες» ταραντούλες και εντυπωσιακά έντομα «καμουφλάζ». Είχε ως στόχο τη διάδοση πληροφοριών και γνώσεων για τα σπάνια έντομα, όπως, επίσης, την ευαισθητοποίηση των παιδιών

αλλά και των ενηλίκων για το περιβάλλον. Η έκθεση αυτή θα διαρκέσει μέχρι τις 30 Δεκεμβρίου 2010 στο Περίπτερο 2 της ΔΕΘ. Παράλληλα με την έκθεση, οργανωμένες ομάδες θα επισκέπτονται νοσοκομεία και ορφανοτροφεία για να ψυχαγωγούν τα παιδιά με την παρουσίαση κάποιων εντόμων.

ΟΥΓΓΑΡΙΑ ΤΙΜΩΜΕΝΗ ΧΩΡΑ

Τιμώμενη χώρα της 75ης ΔΕΘ ήταν η Ουγγαρία και στο πλαίσιο αυτό πραγματοποιήθηκε Επιχειρηματικό Forum στο Εμπορικό-Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, με στόχο την προώθηση των επιχειρηματικών και οικονομικών σχέσεων Ελλάδας - Ουγγαρίας, ενώ προγραμματίστηκε πλούσιο πρόγραμμα παράλληλων εκδηλώσεων. Η γενέτειρα του διάσημου συνθέτη Λιστ, του εφευρέτη του κύβου του Ρούμπικ, η πατρίδα της πάπρικας, του κρασιού Τοκά, της πορσελάνης και των κεντημάτων «ταξίδεψε» τους επισκέπτες της 75ης ΔΕΘ σε έναν κόσμο γεμάτο μαγεία, φυσικό κάλλος, χρώματα, γεύσεις και μουσικές, εστιάζοντας και σε θέματα οικονομικού ενδιαφέροντος.

Η εκθεσιακή συμμετοχή της Ουγγαρίας αναπτύχθηκε σε 26 στάντ με 44 εταιρίες στο Περίπτερο 6, σε συνολική καλυμμένη επιφάνεια 350 τ.μ. και σε υπαίθριους χώρους 100 τ.μ.. Τις εκδηλώσεις, οι οποίες πλαισίωσαν την Ουγγρική συμμετοχή στην 75η ΔΕΘ, τίμησαν με την παρουσία τους ο δρ. Zsolt Becsey, Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής Οικονομίας και ο κ. Janos Halasz, Κοινοβουλευτικός Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικών Πόρων.

Όπως δήλωσε κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου ο Πρόεδρος της Ουγγαρίας κ. Jozsef Totth, «οι ελληνικές επενδύσεις στην Ουγγαρία φτάνουν τα 500 εκατομμύρια ευρώ, ενώ το εμπορικό ισοζύγιο μεταξύ των δύο χωρών έχει υποχωρήσει τα τελευταία δύο χρόνια εξ αιτίας της οικονομικής κρίσης». Ο κ. Πρόεδρος είπε ωστόσο πως ο τουρισμός μεταξύ των δύο χωρών αναπτύσσεται συνεχώς, με 300 χιλιάδες Ούγγρους να επισκέπτονται κάθε χρόνο την

Ελλάδα και αντίστοιχα 100 χιλιάδες Έλληνες την Ουγγαρία.

DISC FESTIVAL ΔΙΑΣΗΜΟΙ & ΥΠΟΣΧΟΜΕΝΟΙ

Με Φίλιππο Πλιάτσικα και Μύρωνα Στρατή ξεκίνησαν την Τρίτη 14 Σεπτεμβρίου 2010, οι συναυλίες στην 75η ΔΕΘ στο πλαίσιο του αφιερώματος Disc Festival. Μερικά από τα μεγαλύτερα ονόματα της ελληνικής μουσικής σκηνής, κλασικοί ερμηνευτές όπως η Χαρούλα Αλεξίου, η Γλυκερία, ο Φίλιππος Πλιάτσικας, ο Λαυρέντης Μαχαιρίτσας, αλλά και εκπρόσωποι της νεότερης γενιάς όπως οι Onirama, η Ελεονώρα Ζουγανέλη και ο Μύρωνας Στρατής έδωσαν το ρυθμό στο Disc Festival της 75ης ΔΕΘ από τις 14 ως τις 19 Σεπτεμβρίου. Οι επισκέπτες της φετινής διοργάνωσης είχαν την ευκαιρία πληρώνοντας μόνο για την είσοδο στη ΔΕΘ, 5 ευρώ για τα παιδιά και 6 ευρώ για τους ενήλικες, (εκτός από τη συναυλία της Χαρούλας Αλεξίου) να παρακολουθήσουν συναυλίες σπουδαίων καλλιτεχνών στη σκηνή που βρισκόταν στον εκθεσιακό χώρο κοντά στη νότια πύλη της ΔΕΘ, στην είσοδο από τη ΧΑΝΘ.

ΕΦΙΠΠΗ ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ, ΠΟΔΗΛΑΤΕΣ & ΣΙΝΕΜΑ

Χιλιάδες επισκέπτες όλων των ηλικιών απόλαυσαν επιδείξεις έφιππης τοξοβολίας, πήραν μέρος σε αγώνες ποδηλασίας και παρακολούθησαν τρέιλερ από νέες ταινίες 3D, κατά τη διάρκεια της 2ης μέρας της 75ης Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης.

ΕΦΙΠΠΗ ΤΟΞΟΒΟΛΙΑ

Η 27χρονη Εφιπποτοξότρια Ρενάτα Σούλη, μέλος της Ομάδας Κένταυροι Kassai, πραγματοποίησε τις σημερινές επιδείξεις έφιππης τοξοβολίας. Οι επιδείξεις αυτές είναι ιδιαίτερα δημοφιλείς στην Ουγγαρία, η οποία είναι η τιμώμενη χώρα στην 75η ΔΕΘ. Το ενδιαφέρον αυτό άθλημα μπορεί να είναι ελάχιστα διαδεδομένο στην Ελλάδα, ωστόσο οι επιδείξεις προσέλκυσαν ιδιαίτερα το ενδιαφέρον του κοινού.

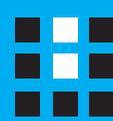
δάνειο προσωπικής ρευστότητας και... κινηθείτε ελεύθερα

Αποκτήστε ελευθερία κινήσεων με το **δάνειο προσωπικής ρευστότητας μέχρι και €30,000** από τη **usbbank**, με απλές και ευέλικτες διαδικασίες, για να τα αξιοποιήσετε όπως εσείς θέλετε.

- Έναρξη αποπληρωμής κεφαλαίου μετά από 12 μήνες
- Πιστωτική Κάρτα με 12 μήνες δωρεάν συνδρομή και 0% επιτόκιο για τους πρώτους 6 μήνες
- Δωρεάν ασφαλιστική κάλυψη για τον πρώτο χρόνο
- 10% επιστροφή τόκου για όσους είναι συνεπείς στην αποπληρωμή των δόσεων τους
- Ανταγωνιστικό επιτόκιο

Τηλεφωνήστε μας και μάθετε περισσότερα.

Τηλεφωνικό Κέντρο Εξυπηρέτησης: 8000 2323

 usbbank
■ ■ ■ Νέα εποχή. Ακόμα πιο κοντά σας.

Αφιέρωμα: Ελλαδικές Τράπεζες

Στον Αστερισμό των Deals

✓ **Σημαντικότερη παρατήρηση σχετικά με τα αποτελέσματα εξαμήνου των μεγάλων τραπεζών ήταν πως είναι ευτύχημα ότι έχουν επεκταθεί σε ξένες αγορές, αφού ήταν ακριβώς η δραστηριότητά τους σε αυτές που «γλύκανε» τις επιδόσεις τους. Κάτι που ισχύει ιδιαίτερα για την Εθνική Τράπεζα, της οποίας τα τουρκικά κέρδη ήταν αρκετά ώστε να υπερκαλύψουν τις ελλαδικές ζημιές.**

✓ **Περισσότερο αισθητή την παρουσία της στην αγορά της Τουρκίας προτίθεται να κάνει η Eurobank. Η θυγατρική της, Tekfenbank, άνοιξε πέντε νέα καταστήματα στο πρώτο εξάμηνο του 2010 και διαθέτει πλέον δίκτυο 51 καταστημάτων, το οποίο**

σχεδιάζει να διευρύνει τα επόμενα χρόνια.

✓ **Η ανθεκτικότητα της οργανικής κερδοφορίας, η δυναμική ανάπτυξη της Finansbank και η σταθεροποίηση των οικονομικών στη Νοτιοανατολική Ευρώπη βελτιώνει τις προοπτικές κερδοφορίας της Εθνικής Τράπεζας για το υπόλοιπο του έτους.**

✓ **Οι εκτιμήσεις του οίκου Nomura παραμένουν αρνητικές για τις ελλαδικές τράπεζες. Παρά ταύτα, ο οίκος αναβαθμίζει τη σύστασή του για την Alpha Bank με βάση την αποτίμησή της αλλά και τη μικρή έκθεσή της στα ελληνικά κρατικά ομόλογα.**

• Του Ανδρέα Αναστασίου

Η Αύξηση Μετοχικού Κεφαλαίου και η έκδοση Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου από την Εθνική Τράπεζα, σε συνδυασμό με την πώληση -εκ μέρους της Τράπεζας- ποσοστού της συμμετοχής της στην κερδοφόρο τουρκική θυγατρική της Finansbank, βρέθηκαν στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος όσων ασχολούνται με την ελληνική τραπεζική αγορά. Παράλληλα, οι διεργασίες, επίσημες, παρασκηνακές ή και ως «ασκήσεις επί χάρτου», με αντικείμενο τις ήδη εκδηλωθείσες και τις αναμενόμενες κινήσεις στο πεδίο των εξαγορών και συγχωνεύσεων, προσελκύουν επίσης το ενδιαφέρον των αμέσως ή εμμέσως εμπλεκομένων, ήτοι των τραπεζιτών, των μεγάλων (περιλαμβανομένου του κράτους) και των μικρότερων μετόχων, των εγχώριων και διεθνών επενδυτών εν γένει, των αναλυτών της αγοράς κ.λπ.

Σημαντική εξέλιξη του Σεπτεμβρίου, σε παγκόσμιο επίπεδο αυτή αλλά με άμεσο ενδιαφέρον και για τα ελλαδικά πιστωτικά ιδρύματα, ήταν η Βασιλεία III, ήτοι οι νέοι κανόνες σχετικά με την κεφαλαιακή επάρκεια και άλλους παράγοντες της λειτουργίας των τραπεζών, οι οποίοι συμφωνήθηκαν -μετά από μακρά διαπραγμάτευση- από τη διεθνή κοινότητα, η οποία προέβη σε μεταρρύθμιση του γνωστού, παγκόσμιου κανονιστικού πλαισίου ανταποκρινόμενη στις νέες συνθήκες που επικρατούν και στη νέα εμπειρία που αποκτήθηκε μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας πιστωτικής κρίσης.

Στο πλαίσιο του στενότερου ενδιαφέροντος των επενδυτών του Χρηματιστηρίου Αθηνών, τα αποτελέσματα εξαμήνου των τραπεζών, τα οποία ανακοινώθηκαν τις τελευταίες ημέρες του Αυγού-

στου, δεν ικανοποίησαν ως απόλυτα μεγέθη αλλά και συγκρινόμενα με τα αντίστοιχα περυσινά, πλην όμως ούτε απογοήτευσαν, καθώς είχαν υπέρξει προβλέψεις και για ακόμη χειρότερα. Σημαντικότερη παρατήρηση σχετικά με τα αποτελέσματα αυτά των μεγάλων τραπεζών ήταν πως είναι ευτύχημα ότι αυτές έχουν επεκταθεί σε ξένες αγορές, αφού ήταν ακριβώς η δραστηριότητά τους σε αυτές που «γλύκανε» τις επιδόσεις τους. Κάτι που ισχύει ιδιαίτερα για την Εθνική Τράπεζα, της οποίας τα τουρκικά κέρδη ήταν αρκετά ώστε να υπερκαλύψουν τις ελλαδικές ζημιές. Δεν προκαλεί εντύπωση, λοιπόν, το ότι τόσο η Εθνική όσο και η Eurobank ετοιμάζονται για νέες επενδύσεις και περαιτέρω επέκταση στην τουρκική αγορά, στρατηγική κίνηση που δεν αποκλείεται να βρει και άλλους μιμητές στην Ελλάδα, αφού πρώτα όμως «κατασταλάξει» το σκηνικό στην εγχώρια χρηματοπιστωτική αγορά.

Απόστολος Ταμβακάκης

Κανένα άμεσο σχέδιο - Δεν πουλάμε την Finansbank

Δεν υπάρχει κανένα άμεσο σχέδιο για εξαγορά ή συγχώνευση με άλλη τράπεζα, τόνισε την Τετάρτη ο διευθύνων σύμβουλος της Εθνικής Τράπεζας, κ. Απόστολος Ταμβακάκης, κατά τη διάρκεια τηλεδιάσκεψης με αναλυτές. «Δεν έχουμε άμεσα σχέδια για συγχώνευση ή εξαγορά. Δεν συζητούμε με άλλες τράπεζες» είπε ο κ. Ταμβακάκης, διαψεύδοντας τα σενάρια που πυροδότησαν στην αγορά τα σχέδια της τράπεζας για την ενίσχυση των κεφαλαίων της με 2,8

δισ. ευρώ. Σχετικά με τη συμμετοχή στην τουρκική τράπεζα Finansbank, τόνισε ότι η ΕΤΕ δεν θέλει να την πωλήσει εξολοκλήρου, ενώ η πώληση του 20% εκτιμάται ότι θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του πρώτου τριμήνου του 2011. «Δεν πουλάμε τη Finansbank, πρόκειται για μία στρατηγική επιλογή την οποία και θα διατηρήσουμε, σε μία οικονομία που εμφανίζει εντυπωσιακή ανάπτυξη», είπε. Ο διευθύνων σύμβουλος της ΕΤΕ ανέφερε ότι η τράπεζα θα καταθέσει άμεσα (μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου) το αίτημα για την αποπληρωμή των προνομιούχων μετοχών του Δημοσίου, ενώ εξέφρασε την άποψη ότι η Ελλάδα δεν πρόκειται να χρεωκοπήσει. «Δεν ξέρουμε πότε ακριβώς θα λάβουμε την απάντηση, αλλά ελπίζουμε ότι δεν θα αργήσει», σημείωσε.

Eurobank

Επέκταση στην Τουρκία

Περισσότερο αισθητή την παρουσία της στην αγορά της Τουρκίας προτίθεται να κάνει η Eurobank. Η θυγατρική της, Tekfenbank, άνοιξε πέντε νέα καταστήματα στο πρώτο εξάμηνο του 2010, διαθέτοντας πλέον δίκτυο 51 καταστημάτων. Η Tekfenbank σχεδιάζει να έχει 80 καταστήματα το 2011, 110 το 2012, 140 το 2013 και 200 το 2014, ώστε να επιτύχει πλήρη γεωγραφική κάλυψη της χώρας. Στόχος είναι να εδραιωθεί η παρουσία του ομίλου στην Τουρκία, επειδή είναι μια χώρα που εμφανίζει μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης, θετικές προοπτικές και σημαντικά δημογραφικά στοιχεία. Στο πρώτο εξάμηνο του

2010 ο ρυθμός πιστωτικής επέκτασης κυμαίνεται περί το 40%, ενώ το ΑΕΠ αυξάνεται με 11%. Τα δάνεια στην Τουρκία φθάνουν τα 12 δισ. ευρώ και οι καταθέσεις τα 320 δισ. ευρώ, στοιχείο που καταδεικνύει τον χαμηλό βαθμό μόχλευσης. Τα ενοποιημένα καθαρά κέρδη της Tekfenbank για το πρώτο εξάμηνο του έτους διαμορφώθηκαν σε 19,4 εκ. λίρες.

Η Eurobank ελέγχει τη θυγατρική της κατά 70% ενώ το υπόλοιπο 30% ανήκει στον τουρκικό όμιλο Tekfen, έναν από τους πιο σημαντικούς ομίλους εταιρειών στην Τουρκία, που δραστηριοποιείται σε 11 χώρες του κόσμου, σε τομείς όπως οι κατασκευές, η εκμετάλλευση ακινήτων και η αγροτική οικονομία. Το συνολικό ενεργητικό της Tekfenbank ανέρχεται σε 4,3 δισ. λίρες.

Alpha Bank

Αναβάθμιση από Nomura

Σε υποβάθμιση της σύστασης για την Εθνική Τράπεζα σε "neutral" από "buy" και σε αναβάθμιση της σύστασης για την Alpha Bank σε "buy" από "reduce" προέβη η Nomura σε έκθεσή της 9ης Σεπτεμβρίου για τις ελληνικές τράπεζες. Ο οίκος σημειώνει ότι παραμένει αρνητικός για τις ελληνικές τράπεζες σε σχέση με τις ευρωπαϊκές ενώ προχωρά σε υποβάθμιση των εκτιμήσεων κερδοφορίας κατά 48% στην περίοδο 2010 - 2012. Ωστόσο, αναβαθμίζει τη σύσταση για την Alpha με βάση την αποτίμηση και την έκθεση της τράπεζας στα ελληνικά ομόλογα, θέτοντας υψηλότερη τιμή-στόχο στα 7 ευρώ.

Παράλληλα, υποβαθμίζει την Εθνική σε "neutral" ανεξαρτήτως της αύξησης κεφαλαίου αλλά με βάση την εικόνα της κερδοφορίας της, όπως διευκρινίζει σχετικά, ενώ μειώνει την τιμή-στόχο στα 9 ευρώ από 13 ευρώ, συμπεριλαμβανομένης και της AMK.

Η Nomura διατηρεί "neutral" για την Eurobank, μειώνοντας το στόχο κατά 15% στα 6 ευρώ από 7,1 ευρώ, ενώ μειώνει και την τιμή-στόχο για την Τράπεζα Πειραιώς στα 3,6 ευρώ από 5,2 ευρώ, μια μείωση κατά 31%.

Nomura

Προκρίνει συγχωνεύσεις

Ενώ η Nomura εκφράζει επιφυλάξεις σχετικά με τις αποτιμήσεις των μετοχών των ελληνικών τραπεζών, αφήνει περιθώριο για δημιουργία αξίας στις τράπεζες, σε περίπτωση που γίνουν συγχωνεύσεις μεταξύ των ελληνικών χρηματοπιστωτικών ομίλων, με την πρόσθετη αξία να ανέρχεται

έως και στο 40% της τρέχουσας κεφαλαιοποίησής τους. Η Nomura, για κάθε πιθανή συγχώνευση, υπολόγισε τις συνέργιες στο 11% του κόστους των νέων σχημάτων και την αξία των συνεργιών αυτών τη συσχέτισε με τη συνδυασμένη κεφαλαιοποίηση των εμπλεκόμενων τραπεζών.

- Τη μεγαλύτερη αξία (κατά 40% επί της κεφαλαιοποίησης) θα προκαλούσε μια συγχώνευση μεταξύ της Eurobank και της Τράπεζας Πειραιώς.
- Πάνω από 35%, αλλά κάτω από 40% της τρέχουσας κεφαλαιοποίησης, θα ήταν η αξία που θα προέκυπτε είτε από τη συγχώνευση Πειραιώς, ΑΤΕbank και Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου, είτε από τον «γάμο» μεταξύ της Τράπεζας Πειραιώς και της Alpha Bank.
- Πρόσθετη αξία που αντιστοιχεί στο 34% της κεφαλαιοποίησής τους θα προέκυπτε από το deal μεταξύ Alpha και Eurobank.
- 31% από μια ενδεχόμενη συγχώνευση Εθνικής Τράπεζας και Alpha Bank.
- 30% από την ένωση Εθνικής, Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και ΑΤΕbank.

Η Nomura διευκρινίζει ότι η ανάλυση αυτή αποτελεί μερική προσέγγιση της πραγματικότητας, καθώς δεν συνεξετάζει τα ειδικότερα χαρακτηριστικά που θα μπορούσαν να επηρεάσουν κάθε πιθανή συγχώνευση ούτε συνεκτιμά τις όποιες άλλες πιθανές συνέργιες ή κόστους.

Σενάρια συγχωνεύσεων

Ισχυρός κρατικός πύλωνας

Τη συνένωση όλων των κρατικών τραπεζών σε ένα σχήμα πρότεινε ο διοικητής της Ατεbank, Θεόδωρος Πανταλάκης και αποδέχτηκαν οι υπουργοί και τα στελέχη της κυβέρνησης. Ο κ. Πανταλάκης προτείνει τη συγχώνευση της Ατεbank, του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου της Attica Bank, αλλά και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Ο πρωθυπουργός, Γιώργος Παπανδρέου, επανέλαβε στη ΔΕΘ την προεκλογική δέσμευση της κυβέρνησης σχετικά με τη δημιουργία ισχυρού τραπεζικού σχήματος υπό τη σκέπη του δημοσίου. Οι τραπεζίτες ωστόσο, δε φάνηκαν ικανοποιημένοι από την ομιλία του Πρωθυπουργού, την οποία θεώρησαν ασαφή. Οι σύμβουλοι των HSBC, Lazard και Deutsche Bank έχουν προθεσμία μέχρι το τέλος του Σεπτεμβρίου για να παραδώσουν τη μελέτη τους, στην οποία θα περιλαμβάνεται η αποτίμηση των κρατικών τραπεζών, αλλά και προτάσεις για το μέλλον τους.

Στην κυβέρνηση επικρατούν δύο «σχολές». Το οικονομικό επιτελείο θεωρεί ότι όλα είναι πιθανά, ενώ άλλα στελέχη τάσσονται κατά των ιδιωτικοποιήσεων τραπεζών υπέρ της πρότασης Πανταλάκη, για συνένωση όλων των κρατικών τραπεζών,

επειδή θεωρούν ότι έτσι θα δημιουργηθεί ένας πραγματικά ισχυρός τραπεζικός πύλωνας.

«Απάντηση» στην Εθνική

Η κίνηση της Εθνικής αντικειμενικά πυροδοτεί νέα σενάρια για συγχωνεύσεις στην τραπεζική αγορά. Οι συζητήσεις μεταξύ τραπεζιτών είναι συνηχείς, ενώ οι απ' ευθείας συζητήσεις που φέρονται να είχαν οι κ.κ. Γ. Κωστόπουλος και Σπ. Λάτσης τροφοδότησαν σενάρια συγχώνευσης της Alpha με τη Eurobank, τα οποία συνοδεύτηκαν από σενάρια προσέγγισης Εθνικής και Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Τα σενάρια αυτά δεν επιβεβαιώνονται από τις εμπλεκόμενες τράπεζες, θεωρείται όμως ότι όλοι συζητούν με όλους. Σε εκκρεμότητα παραμένει άλλωστε η πρόταση εξαγοράς της συμμετοχής του Δημοσίου σε Αγροτική Τράπεζα και Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο από την Τράπεζα Πειραιώς έναντι 701 εκ. ευρώ.

Αποτελέσματα Α' εξαμήνου 2010

Εθνική Τράπεζα

Τουρκικό «σωσίβιο» στην κερδοφορία

Στα 146 εκ. ευρώ διαμορφώθηκαν τα καθαρά κέρδη του ομίλου της ΕΤΕ το α' 6μηνο του 2010. Το θετικό πρόσημο στα κέρδη της ΕΤΕ διαμορφώθηκε εξαιτίας της ανάπτυξης μεγεθών

που παρουσίασε η θυγατρική της στην Τουρκία Finansbank (κέρδη 251 εκ. ευρώ, δηλαδή +8% σε σχέση με το α' 6μηνο 2009) καθώς στο εγχώριο πεδίο η τράπεζα είχε ζημιές της τάξης των 159 εκ. ευρώ κυρίως λόγω απομειώσεων από το χαρτοφυλάκιο ομολόγων ύψους 249 εκ. ευρώ (έναντι κερδών 272 εκ. ευρώ στο α' 6μηνο του 2009). και από την κατά +55% αύξηση των προβλέψεων για επισφαλείς απαιτήσεις που ανήλθαν σε 467 εκ. ευρώ.

Συνολικά η Εθνική Τράπεζα κατάφερε να αυξήσει την προ προβλέψεων και χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων κερδοφορία της κατά 6% και κυρίως να διατηρήσει την υψηλή ρευστότητά της και την ισχυρή κεφαλαιακή της επάρκεια, θωρακίζοντας παράλληλα τον ισολογισμό της με αυξημένες προβλέψεις, οι οποίες ανήλθαν σε 649 εκ. ευρώ αυξημένες κατά 31% έναντι του α' 6μήνου του 2009.

Τα καθαρά κέρδη του ομίλου ειδικά στο β' 3μηνο ανήλθαν σε 125 εκ. ευρώ έναντι 21 εκ. το προηγούμενο 3μηνο, ως αποτέλεσμα της υποχώρησης των ζημιών από διαπραγματευτικές πράξεις και της μη επανάληψης έκτακτων φόρων που επιβάρυναν το α' 3μηνο.

Ελλαδικές τράπεζες

Eurobank

Ανέκαμψε η κεντρική & η ΝΑ Ευρώπη

Παρά τη δυσμενή συγκυρία και την επιδείνωση των μακροοικονομικών μεγεθών της ελληνικής οικονομίας, ο όμιλος Eurobank EFG διατήρησε ικανοποιητική κερδοφορία καθώς και υψηλή κεφαλαιακή επάρκεια και ρευστότητα το Α' εξάμηνο του 2010. Ειδικότερα, τα συνολικά έσοδα ενισχύθηκαν κατά 2%, οι λειτουργικές δαπάνες υποχώρησαν κατά 3% και τα καθαρά έσοδα προ προβλέψεων αυξήθηκαν κατά 6,5% το Α' εξάμηνο του 2010 έναντι του αντίστοιχου περιουσιού εξαμήνου.

Με σκοπό την περαιτέρω θωράκιση του ισολογισμού, ο Όμιλος σχημάτισε αυξημένες προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις στην Ελλάδα, με αποτέλεσμα τα καθαρά κέρδη να υποχωρήσουν σε 95εκ. ευρώ το Α' εξάμηνο του 2010, από 169εκ. ευρώ πέρυσι. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι επιδόσεις στην Κεντρική και Νοτιοανατολική Ευρώπη ήταν ιδιαίτερα θετικές, με τα καθαρά κέρδη να διαμορφώνονται σε 12εκ. ευρώ, έναντι ζημιών 26εκ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2009, ως αποτέλεσμα αφενός μεν της βελτίωσης των μακροοικονομικών συνθηκών και αφετέρου της ισχυρής παρουσίας του Ομίλου στην ευρύτερη περιοχή.

Παράλληλα, η συνολική κεφαλαιακή επάρκεια παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα και διαμορφώθηκε σε 11,8% στο τέλος του Α' εξαμήνου, από 11,5% ένα χρόνο πριν.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους διαμορφώθηκαν σε 1,2δισ. ευρώ το Α' εξάμηνο του 2010, αυξημένα κατά 2% σε σχέση με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2009. Σε τριμηνιαία βάση τα έσοδα από τόκους υποχώρησαν σε 561εκ. ευρώ, από 592εκ. ευρώ το Α' τρίμηνο του 2010, κυρίως λόγω της αύξησης του κόστους καταθέσεων. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου του Ομίλου (έσοδα τόκων προς μέσο ενεργητικό) μειώθηκε σε 2,69% στο Α' εξάμηνο, από 2,78% που ήταν το Α' τρίμηνο.

Εμπορική Τράπεζα

Βελτίωση λειτουργικής απόδοσης

Η Εμπορική Τράπεζα κατέγραψε για ένα ακόμη τρίμηνο καλύτερη της αναμενόμενης λειτουργική απόδοση, ως αποτέλεσμα της αποτελεσματικής εμπορικής πολιτικής και των αποδοτι-

κών μέτρων για τη συγκράτηση των εξόδων. Τα Καθαρά Έσοδα αυξήθηκαν κατά 7,4% σε σύγκριση με το Α' Εξάμηνο του 2009, στα 368,4 εκ. ευρώ, ενώ τα Μεικτά Λειτουργικά Κέρδη αυξήθηκαν κατά 71% σε σύγκριση με το Α' Εξάμηνο του 2009, στα 40 εκ. ευρώ

Η Εμπορική Τράπεζα συνέχισε την απρόσκοπτη παροχή χρηματοδότησης στα ελληνικά νοικοκυριά, τους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις, μέσω της ρευστότητας που απολαμβάνει ως μέλος της Credit Agricole, και ενίσχυσε το συνολικό δανειακό χαρτοφυλάκιο κατά 2%, σε επίπεδο τράπεζας, το οποίο ανήλθε στα 23 δισ. ευρώ, από 22,7 δισ. ευρώ στο τέλος του 2009.

Σημειώνεται ότι περισσότερο πλέον από το 50% του συνολικού χαρτοφυλακίου δανείων της Τράπεζας αποτελείται από δάνεια προς επιχειρήσεις, ενώ παράλληλα, η Εμπορική πέτυχε τη συγκράτηση της μείωσης του χαρτοφυλακίου των δανείων προς τους ιδιώτες -τάση μείωσης που έχει παρατηρηθεί ευρύτερα στον εγχώριο τραπεζικό κλάδο ως αποτέλεσμα της περιορισμένης οικονομικής δραστηριότητας.

Alpha Bank

Ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση

Καθαρά κέρδη 100,2 εκ. ευρώ, με αποτέλεσμα προ προβλέψεων και φόρων δευτέρου τριμήνου 296,2 εκ. ευρώ είχε η Alpha Bank, ενώ τα αποτελέσματα των ασκήσεων αντοχής (stress tests) της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Αρχών Τραπεζικής Εποπτείας (CEBS) επιβεβαιώνουν την ισχυρή κεφαλαιακή διάρθρωση της Τράπεζας. Η ενδυνάμωση του Ισολογισμού, εξ άλλου, υποστηρίζει την ανάκαμψη της κερδοφορίας της.

Κύρια σημεία της ανακοίνωσης των αποτελεσμάτων εξαμήνου της Alpha Bank ήταν:

- Αξιοσημείωτη επίδοση στα αποτελέσματα των ασκήσεων αντοχής της CEBS με τον δείκτη Κεφαλαίων Πρώτης Διαβαθμίσεως (Tier I) να ανέρχεται σε 8,22% μετά από την εφαρμογή του σεναρίου της δημοσιονομικής αναταραχής.
- Εστιασμένες ενέργειες στη διαχείριση του επενδυτικού μας χαρτοφυλακίου, το οποίο διαμορφώθηκε σε 7,2 δισ. ευρώ μειωμένο κατά 1,4 δισ. ευρώ στο δεύτερο τρίμηνο και αναλογεί σε 11% του ενεργητικού μας. Οι επενδύσεις σε Ελληνικά Ομόλογα ανήλθαν σε 4,6 δισ. ευρώ.
- Ισορροπημένη ρευστότητα, με περιθώριο αντλήσεως περαιτέρω κεφαλαίων από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) 2,3 δισ. ευρώ. Η χρηματοδότηση από την ΕΚΤ ανέρχεται σε 14,5 δισ. ευρώ, περιοριζόμενη όμως σε 9,6 δισ. ευρώ όταν ληφθούν υπ' όψιν οι καταθέσεις της Τράπεζας στη διατραπεζική αγορά.
- Ο δείκτης καθυστέρησης ανήλθε στο 6,9%

και οι σωρευτικές προβλέψεις σε 1,9 δισ. ευρώ αντανακλώντας έναν ισχυρό δείκτη καλύψεως των καθυστερήσεων 53%, χωρίς τις εξασφαλίσεις.

Σταθερή χρηματοοικονομική επίδοση παρά τις αντίξοες λειτουργικές συνθήκες:

- Το καθαρό έσοδο τόκων αυξήθηκε κατά 9% σε 917 εκ. ευρώ.
- Το καθαρό επιτοκιακό περιθώριο ενισχύθηκε κατά 10 πόντους στο 2,7%.
- Τα λειτουργικά έσοδα ανήλθαν σε 1.133 εκ. ευρώ. Τα βασικά λειτουργικά έσοδα (εκτός των χρηματοοικονομικών) αυξήθηκαν κατά 5% σε 1.119 εκ. ευρώ, καθώς τα έσοδα από χρηματοοικονομικές πράξεις μειώθηκαν κατά 84,1 εκ. ευρώ.
- Το λειτουργικό κόστος μειώθηκε κατά 0,3%, μειωμένο σε 571 εκ. ευρώ.
- Τα καθαρά κέρδη ανήλθαν σε 100,2 εκ. ευρώ, μετά από προβλέψεις 421,3 εκ. ευρώ.

ATE Bank

Καλύτερα οργανικά κέρδη

Αυξημένα οργανικά κέρδη προ προβλέψεων (+47,2% σε ετήσια βάση και +28,3% έναντι του προηγούμενου τριμήνου), τα υψηλότερα της τελευταίας πενταετίας, με το συνολικό

αποτέλεσμα να επιβαρύνεται κυρίως λόγω αρνητικών αποτιμήσεων του εμπορικού χαρτοφυλακίου. Μείωση του λειτουργικού κόστους κατά 2,3% σε ετήσια βάση και κατά 1,7% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο του 2010. Το περιθώριο επιτοκίου χορηγήσεων - καταθέσεων συνέχισε να βελτιώνεται κατά το Β' τρίμηνο του 2010, ξεπερνώντας το 3,6%. Η ρευστότητα παρέμεινε σε ικανοποιητικά επίπεδα με το λόγο χορηγήσεων προς καταθέσεις περίπου στο 100%. Η ATEbank προτίθεται να προβεί, με τη στήριξη του βασικού της μετόχου, σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου προκειμένου να βελτιώσει τους δείκτες κεφαλαιακής επάρκειας.

Τράπεζα Πειραιώς

Κέρδη ενός τριμήνου η έκτακτη εισφορά

Κατά το 1ο δμηνο 2010 η οργανική κερδοφορία προ προβλέψεων του Ομίλου ενισχύθηκε κατά 14%, φτάνοντας τα 334 εκ. ευρώ από 292 εκ. ευρώ πέρυσι. Τη σημαντικότερη

ΓΟΥΣΤΟ ΜΟΥ ΚΑΙ... ΚΑΠΕΛΟ ΜΟΥ!

Student
PACK

Το Φοιτητικό
από τη
ΣΠΕ Στροβόλου

- Φοιτητικό Δάνειο
- Φοιτητική Κάρτα
- Κάρτα Διαδικτύου
- Ηλεκτρονική Τράπεζα
- Ξένο Συνάλλαγμα
- Εμβάσματα Εξωτερικού
- Χαμηλό Επιτόκιο
- Χαμηλές Χρεώσεις

Τέμα στις φοιτητικές οικονομικές ανησυχίες

ΣΠΕ ΣΤΡΟΒΟΛΟΥ

Ελλαδικές τράπεζες

συμβολή είχαν τα καθαρά έντοκα έσοδα, τα οποία αυξήθηκαν 12% σε ετήσια βάση στα 591 εκ. ευρώ. Το λειτουργικό κόστος διατηρήθηκε στο επίπεδο του 1ου 6μήνου 2009, ενώ στόχος για το 2010 είναι το κόστος να διαμορφωθεί σε επίπεδο χαμηλότερο του 2009. Οι προβλέψεις αυξήθηκαν κατά 30% φτάνοντας τα 268 εκ. ευρώ από 207 εκ. ευρώ το 1ο 6μηνο 2009, με αποτέλεσμα να διατηρηθεί ο δείκτης κάλυψης καθυστερήσεων από προβλέψεις στο 50%. Συνέπεια των παραπάνω ήταν τα καθαρά κέρδη του 2ου τριμήνου 2010 να ανέλθουν σε 30 εκ. ευρώ, χωρίς τον έκτακτο φόρο 28 εκ. ευρώ που επιβλήθηκε στις ελληνικές επιχειρήσεις για τα κέρδη του 2009, έναντι 7 εκ. ευρώ το 1ο τρίμηνο του έτους.

Marfin Popular Bank

Αύξηση οργανικών κερδών

Τα καθαρά κέρδη του Ομίλου που αναλογούν στους μετόχους διαμορφώθηκαν σε 60.8 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010. Τα οργανικά κέρδη από τραπεζικές εργασίες ενισχύθηκαν κατά 44% σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκαν σε 143.8 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010, υποδεικνύοντας την ισχυρή οργανική ανάπτυξη του Ομίλου και την ικανότητα του να αντιμετωπίζει με επιτυχία τις αντίξοες οικονομικές συνθήκες.

Τα καθαρά έσοδα από τόκους αυξήθηκαν 24% σε ετήσια βάση και ανήλθαν σε 355.1 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010, αντικατοπτρίζοντας την επιτυχή εφαρμογή της πολιτικής διεύρυνσης του καθαρού περιθωρίου επιτοκίου το οποίο σημείωσε αύξηση 26 μονάδες βάσης σε 1.80% το α' εξάμηνο 2010. Η σταθεροποίηση του καθαρού περιθωρίου επιτοκίου κατά τη διάρκεια των δύο πρώ-

των τριμήνων του 2010 επετεύχθη σε ένα περιβάλλον αυξημένου ανταγωνισμού, κυρίως λόγω των σημαντικών εκροών καταθέσεων από το Ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Σε αυτό το ιδιαίτερα δυσμενές περιβάλλον, ο Όμιλος πέτυχε αύξηση καθαρών εσόδων από τόκους σε 178.7 εκ. ευρώ το β' τρίμηνο 2010, 1.2% υψηλότερα έναντι του α' τριμήνου 2010. Τα έσοδα από δικαιώματα και προμήθειες παρέμειναν σταθερά σε ετήσια βάση και διαμορφώθηκαν σε 102.4 εκ. ευρώ.

Οι καταθέσεις διαμορφώθηκαν σε 25.3 δισ. ευρώ στις 30 Ιουνίου 2010 σημειώνοντας αύξηση 1.4 δισ. ευρώ από τις 31 Δεκεμβρίου 2009. Ιδιαίτερα σημαντική ήταν και η άνοδος που σημείωσαν οι καταθέσεις Διεθνούς Τραπεζικής (International Business Banking) που αυξήθηκαν 30% σε ετήσια βάση και άγγιξαν τα 5.7 δισ. ευρώ. Το γεγονός ότι η παραπάνω αύξηση επετεύχθη σε ένα περιβάλλον με σημαντικές εκροές από το σύνολο του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος υποδεικνύει την ισχυρή θέση του οργανισμού τόσο σε γεωγραφικό όσο και σε προϊόντικό επίπεδο.

Οι δείκτες πρωτοβάθμιων κεφαλαίων (Tier I) και κεφαλαιακής επάρκειας διαμορφώθηκαν σε 9.8% και 11.5% αντίστοιχα στις 30 Ιουνίου 2010, ενισχυμένοι κατά 70 μονάδες βάσης και 30 μονάδες βάσης αντίστοιχα σε τριμηνιαία βάση. Η διατήρηση της ισχυρής κεφαλαιακής βάσης, ειδικά στο τρέχον οικονομικό περιβάλλον, συνεχίζει να αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα στρατηγικά πλεονεκτήματα του Ομίλου.

Τράπεζα Κύπρου

Σημαντική αύξηση κερδών

Τα κέρδη πριν τις προβλέψεις και τα κέρδη μετά τη φορολογία για το α' εξάμηνο 2010 σημείωσαν σημαντική αύξηση και ανήλθαν σε 328 εκ. ευρώ και 163 εκ. ευρώ αντίστοιχα, αυξημένα κατά 27% και 10% αντίστοιχα έναντι του α' εξαμήνου

2009. Παράλληλα σημειώθηκε θετική συνεισφορά στα κέρδη από όλες τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται το Συγκρότημα. Τα καθαρά έσοδα από τόκους σημείωσαν ετήσια αύξηση 28% και ανήλθαν σε 496 εκ. ευρώ το α' εξάμηνο 2010, αποδεικνύοντας την ικανότητα του Συγκροτήματος να πετυχαίνει αυξημένα επαναλαμβανόμενα έσοδα ακόμα και σε δύσκολες οικονομικές συνθήκες.

Παράλληλα, το Συγκρότημα διαθέτει ισχυρή κεφαλαιακή θέση (δείκτης πρωτοβάθμιων κεφαλαίων 9,9%), ισχυρή ρευστότητα (δείκτης δανείων προς καταθέσεις 83%) και ικανοποιητική υπό τις περιστάσεις ποιότητα χαρτοφυλακίου (ποσοστό μη εξυπη-

ρετούμενων δανείων 6,2%). Η κεφαλαιακή επάρκεια του Συγκροτήματος αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω με την επικείμενη αύξηση κεφαλαίου, με τον ενδεικτικό (pro-forma) δείκτη πρωτοβάθμιων κεφαλαίων στις 30 Ιουνίου 2010 να ανέρχεται σε 11,2%. Τα αποτελέσματα του α' εξαμήνου 2010 αποδεικνύουν την ορθότητα και την ανθεκτικότητα του επιχειρηματικού μοντέλου που ακολουθεί το Συγκρότημα. Αντιμετωπίζοντας αποτελεσματικά τις προκλήσεις του αρνητικού περιβάλλοντος, το Συγκρότημα συνεχίζει την αναπτυξιακή του πορεία αυξάνοντας τα μεγέθη του στις κύριες αγορές, ενισχύοντας τον ισολογισμό του και πετυχαίνοντας αυξανόμενη επαναλαμβανόμενη κερδοφορία. Παράλληλα, η επικείμενη κεφαλαιακή ενίσχυση του Συγκροτήματος θα του προσφέρει πρόσθετη στρατηγική ευελιξία για αξιοποίηση της ρευστότητάς του ώστε να επωφεληθεί από τις ευκαιρίες που παρουσιάζονται στις διάφορες αγορές που δραστηριοποιείται.

Οι τραπεζίτες είπαν

Απόστολος Ταμβακάκης

Διευθύνων Σύμβουλος Εθνικής Τράπεζας

• Δεν εφησυχάζουμε

Παρά την ιδιαίτερα δυσμενή συγκυρία, τις έκτακτες επιβαρύνσεις από φόρους και τις σημαντικές απώλειες από την πτώση των τιμών των ομολόγων του ελληνικού δημοσίου, ο όμιλος της Εθνικής Τράπεζας κατόρθωσε να παραμείνει κερδοφόρος στο πρώτο εξάμηνο ενός πολύ δύσκολου έτους, διατηρώντας υψηλή ρευστότητα και ισχυρή κεφαλαιακή επάρκεια, θωρακίζοντας, παράλληλα, τον ισολογισμό του με αυξημένες προβλέψεις, εν όψει της επιδείνωσης των

επισφαλειών στην Ελλάδα. Η εξέλιξη αυτή είναι αποτέλεσμα της ισχυρής οργανικής κερδοφορίας του προ προβλέψεων και διαπραγματευτικών ζημιών, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Σε ένα περιβάλλον γενικευμένης αβεβαιότητας, η οργανική κερδοφορία του ομίλου αυξήθηκε κατά 6%, απορροφώντας πλήρως έκτακτες φορολογικές επιβαρύνσεις, αποτιμητικές ζημιές και ιστορικά υψηλές προβλέψεις. Σε αυτές τις συνθήκες, η ανθεκτικότητα της οργανικής κερδοφορίας της Εθνικής Τράπεζας στην Ελλάδα, σε συνδυασμό με τη συνεχιζόμενη δυναμική ανάπτυξη της Finansbank στην Τουρκία και τη σταθεροποίηση των οικονομιών στη νοτιοανατολική Ευρώπη, βελτιώνει τις προοπτικές κερδοφορίας για το υπόλοιπο του έτους.

Η επίδοση του ομίλου στην πρόσφατη πανευρωπαϊκή άσκηση προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων αποδεικνύει ότι η ισχυρή μας κεφαλαιακή βάση μπορεί να απορροφήσει τις επιπτώσεις ακραίων εξελίξεων στα με-

gmspb

Από το 1945

Πρόσκληση από τη Φύση!

Η 1η ολοκληρωμένη σειρά φρέσκων βιολογικών προϊόντων του τόπου μας!

- Με την εγγύηση και τη φροντίδα του "Χαραλαμπίδη"
- Παράγονται σύμφωνα με τους πιο αυστηρούς κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης

bio

Βιολογικό αγελαδινό φρέσκο γάλα 1 λίτρο, 1,5% λιπαρά

Βιολογικό αιγινό φρέσκο γάλα 1 λίτρο, 1,5% λιπαρά

Βιολογικό αγελαδινό γιαούρτι φράουλας

Βιολογικό λευκό αγελαδινό γιαούρτι

Βιολογικό χαλούμι

Βιολογικό αιγοπρόβειο χαλούμι

Βιολογικό αιγοπρόβειο γιαούρτι

ζούμε bio

Ελληνικές τράπεζες

γέθη επισφαλειών και της δημοσιονομικής συγκυρίας στη χώρα μας. Εν τούτοις, η παρούσα συγκυρία δεν μας επιτρέπει να εφουσαχόμαστε.

Γιάννης Σ. Κωστόπουλος

Πρόεδρος Alpha Bank

• Ισορροπημένη πολιτική

Η Ελλάδα έχει μπει σε μία περίοδο αλλαγής και μετασχηματισμού. Σε σύντομο χρονικό διάστημα πραγματοποιήθηκαν σημαντικές μεταρρυθμίσεις, οι οποίες έτυχαν θετικών σχολίων διεθνώς, που επιβεβαιώνουν την προσήλωση της χώρας στο τριετές πρόγραμμα δημοσιονομικής εξυγιάνσεως και οικονομικής προσαρμογής. Η Alpha Bank, ως Τράπεζα αναφοράς, στηρίζει με την ισορροπημένη πολιτική της την προσπάθεια στηρίξεως της πελατείας της στις τρέχουσες συνθήκες.

Alain Strub

Διευθύνων Σύμβουλος Εμπορικής Τράπεζας

• Μηδενικό κόστος κινδύνου

Η Εμπορική Τράπεζα το δεύτερο τρίμηνο του 2010 βελτίωσε περαιτέρω τη λειτουργική της απόδοση, ως αποτέλεσμα της εμπορικής πολιτικής και των μέτρων συγκράτησης των εξόδων που υλοποιούμε. Επί πλέον, οι σωστά σχεδιασμένες διαδικασίες έγκρισης πιστώσεων, τις οποίες εφαρμόζουμε, μας έχουν επιτρέψει να διασφαλίζουμε το μικρότερο δυνατό κόστος κινδύνου για τα νέα μας δάνεια, το οποίο παρέμεινε σε σχεδόν μηδενικό επίπεδο για ακόμα ένα τρίμηνο. Η Εμπορική Τράπεζα κρατά τη δέσμευσή της για τη στήριξη μέσω χρηματοδότησης των ελληνικών νοικοκυριών, επαγγελματιών και επιχειρήσεων, σε ένα δυσμενές οικονομικό περιβάλλον. Παράλληλα, συνεχίζουμε να επενδύουμε στην ανάκαμψη και στην μακροχρόνια ανάπτυξη της Τράπεζας, και στο πλαίσιο αυτό προχωρούμε μεταξύ άλλων σε εκπαίδευση του προσωπικού μας και σε νέες προσλήψεις στελεχών. Ως μέλος της Credit Agricole, του μεγαλύτερου τραπεζικού ομίλου στη Γαλλία, η Εμπορική, στο δύσκολο οικονομικό περιβάλλον μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται, συνεχίζει να παρέχει ρευστότητα, ασφάλεια, προϊόντα με προστιθέμενη αξία, αναβαθμισμένες υπηρεσίες και υπεύθυνη τραπεζική.

Θεόδωρος Πανταλάκης

Πρόεδρος ATE Bank

• Ενίσχυση κεφαλαιακής βάσης

Ο Όμιλος της ATEbank κατά το Α' εξάμηνο του 2010 παρέμεινε προσηλωμένος στην προσπάθεια θωράκισης του ισολογισμού του, εστιάζοντας στη διασφάλιση της ποιότητας του ενεργητικού και σχηματίζοντας αυξημένες προβλέψεις έναντι ενδεχόμενων μελλοντικών επισφαλειών. Παράλληλα, παρά τη σημαντική κάμψη της οικονομικής δραστηριότητας, διατήρησε ικανοποιητική προ προβλέψεων κερδοφορία στις βασικές εργασίες του. Στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται στην ελληνική οικονομία και το τραπεζικό σύστημα, ο Όμι-

λος της ATEbank θέτει ως άμεση προτεραιότητα την ενίσχυση της κεφαλαιακής του βάσης. Παράλληλα, θα συνεχιστεί η προσπάθεια για τη βελτίωση της ποιότητας και σύνθεσης του ισολογισμού, καθώς και την επιτυχή υλοποίηση του προγράμματος οργανωτικής και λειτουργικής αναδιάρθρωσης. Με αυτές τις ενέργειες, η Διοίκηση αποσκοπεί στη διασφάλιση των προοπτικών ανάπτυξης του Ομίλου και την ενεργό συμβολή του στην ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας.

Μιχάλης Σάλλας

Πρόεδρος & Διευθύνων Σύμβουλος Τρ. Πειραιώς

• Ανθεκτικότητα επιδόσεων

Το 2ο τρίμηνο του 2010 εξελίχθηκε σε μια από τις πιο κρίσιμες περιόδους για την ελληνική οικονομία. Η δημοσιονομική κρίση επέβαλε τελικά την ένταξη της χώρας στον ευρωπαϊκό μηχανισμό στήριξης και τη δρομολόγηση παρεμβάσεων που για χρόνια εκκρεμούσαν. Η δυσκολία του εγχειρήματος, το οποίο σήμερα υλοποιείται στην Ελλάδα, δεν αναιρεί τη σημαντική ευκαιρία που αποτελεί

για τη χώρα. Η διόρθωση χρόνιων αδυναμιών και η απελευθέρωση του σημαντικού αναπτυξιακού δυναμικού από αγκυλώσεις του παρελθόντος είναι ο πλέον σίγουρος δρόμος για οικονομική και κοινωνική ευημερία μακροπρόθεσμα.

Εντός αυτού του περιβάλλοντος, ο ελληνικός τραπεζικός κλάδος δοκίμασθηκε, αλλά με βάση τα θεμελιώδη και τις συνετές επιλογές του κατά την περίοδο της έντονης ανάπτυξης, βρέθηκε να αντιμετωπίζει την κρίση θωρακισμένος. Στο 2ο τρίμηνο 2010, ο Όμιλος Πειραιώς αντιμετώπισε αποτελεσματικά την αστάθεια του οικονομικού περιβάλλοντος και κατάφερε να βελτιώσει την οργανική κερδοφορία του. Για το 2ο εξάμηνο του έτους με βάση τα σημερινά δεδομένα εκτιμάται ότι θα υπάρξει ανθεκτικότητα των επιδόσεων του Ομίλου.

Ανδρέας Ηλιάδης

Διευθύνων Σύμβουλος Τρ. Κύπρου

• Επιτυχείς στρατηγικές επιλογές

Τα ικανοποιητικά αποτελέσματα της Τράπεζας Κύπρου στο β' τρίμηνο σε όλες τις αγορές που δραστηριοποιείται, αποδεικνύουν ακόμη μία φορά την ορθότητα των στρατηγικών μας επιλογών, την αξιοπιστία του Συγκροτήματος, καθώς και την συνέειά του με τους στόχους που έχει θέσει από την αρχή της χρονιάς. Η υψηλή ρευστότητα, η ορθή διαχείριση κινδύνων, η ικανοποιητική και επανα-

λαμβανόμενη κερδοφορία και η ισχυρή κεφαλαιακή βάση του Συγκροτήματος ήταν πάντα μέσα στις προτεραιότητές μας, γεγονός που αποδεικνύεται από τα αποτελέσματα και αυτής της περιόδου αλλά και από τα αποτελέσματα του stress test που διεξήχθη πρόσφατα. Η κεφαλαιακή βάση του Συγκροτήματος θα ενδυναμωθεί περαιτέρω και με την επερχόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, η οποία θα το θωρακίσει ακόμη περισσότερο - σε ένα ευρύτερο περιβάλλον που συνεχίζει να χαρακτηρίζεται από αβεβαιότητα -, αλλά και θα του δώσει την δυνατότητα και την στρατηγική ευελιξία να εφαρμόσει τους στρατηγικούς του σχεδιασμούς και να επωφεληθεί από ευκαιρίες που υπάρχουν μπροστά του.

Κύκλος: Υγεία

Η Υγεία είναι το απόλυτο αγαθό για όλους,
Καθώς οι ανάγκες της πολλαπλασιάζονται,
την ενισχύουμε για ν' ανταποκρίνεται στην αποστολή της.

στον Κύκλο της Ζωής μας

Στρατηγική Τουρισμού Υγείας από τον ΚΟΤ

✓ Τη Στρατηγική Οργάνωσης, Ανάπτυξης και Προβολής του Τουρισμού Υγείας στην Κύπρο, παρουσίασε στις 16 Σεπτεμβρίου σε Διάσκεψη Τύπου στο Hilton Park στη Λευκωσία ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού.

Σε χαιρετισμό του ο Πρόεδρος του ΔΣ του ΚΟΤ, Αλέκος Ορουντιώτης, σημείωσε ότι ο Τουρισμός Υγείας συμπεριλαμβάνει τον Τουρισμό Ευεξίας καθώς και τον Ιατρικό Τουρισμό και τις υπηρεσίες υγείας γενικότερα. Ο Τουρισμός Ευεξίας, σημείωσε, αφορά μια ταξιδιωτική εμπειρία που συνδυάζει την αίσθηση της ευεξίας και της υγείας. Σκοπός του ταξιδιού μπορεί να είναι η ηρεμία, η χαλάρωση, η ανανέωση, ή ακόμη και η σηματοδότηση της αρχής ενός πιο υγιεινού τρόπου ζωής. Μπορεί να περιλαμβάνει μια εμπειρία σε spa, την άσκηση και την επαφή με τη φύση. Ο Ιατρικός Τουρισμός αναφέρεται σε ασθενείς που χρειάζονται χειρουργική επέμβαση ή κάποια άλλη μορφή εξειδικευμένης θεραπείας και επιλέγουν να ταξιδέψουν στο εξωτερικό για το σκοπό αυτό. Σκοπός είναι, όπου αυτό είναι εφικτό, να συνδυαστεί η αναψυχή με τις υπηρεσίες υγείας.

«Η Κύπρος είναι ο ιδανικός προορισμός γι' αυτό το σκοπό. Μπορεί να συνδυάσει άψογα την ιατρική θεραπεία με τις διακοπές, την ανάρ-

ρωση με την αναψυχή. Τα πλεονεκτήματα της Κύπρου για τον τομέα του Τουρισμού Υγείας είναι πάρα πολλά», σημείωσε.

Ο ΚΟΤ, σημείωσε ο κ. Ορουντιώτης, επέλεξε να αναπτύξει συστηματικά αυτό το τμήμα της αγοράς «και αισιοδοξούμε ότι θα βοηθήσει όχι μόνο στον εμπλουτισμό του τουριστικού προϊόντος αλλά στην αύξηση του τουριστικού ρεύματος ειδικά για τον τομέα του τουρισμού υγείας, στην αύξηση των εσόδων από τον τουρισμό και στη μείωση της εποχικότητας. Είναι ένα τμήμα της αγοράς το οποίο θα μας διευρύνει και διογκώσει την προσέλευση επισκεπτών και μάλιστα των επιθυμητών επισκεπτών. Ήδη υπάρχει αξιοσημείωτη υποδομή, οργάνωση και αναγνωρισιμότητα. Η πρόσφατη έρευνα του Treatment Abroad στο έγκυρο επαγγελματικό έντυπο των Times κατατάσσει την Κύπρο τρίτη ως επιλογή για Ιατρικό Τουρισμό γενικά για ταξιδιώτες υγείας από την Αγγλία για συγκεκριμένες θεραπείες. Αυτό αποδεικνύει ότι οι γιατροί της Κύπρου μπορούν να στοχεύσουν ακόμη πιο ψηλά τόσο στην αγγλική αγορά αλλά και σε άλλες νέες αγορές και η Κύπρος να περάσει ακόμη πιο μπροστά σε προσελκυστικότητα έναντι των ανταγωνιστικών προορισμών. Όλες οι πιο πάνω έρευνες καθώς και άλλες αξιολογικές δημοσιεύσεις, μας δίνουν αισιοδοξία ότι οι προσπάθειές μας έχουν αποδώσει καρπούς».

Απώτερός μας στόχος, σημείωσε, είναι η δη-

μιουργία αναγνωρισιμότητας της Κύπρου ως προορισμού για τουρισμό υγείας καθώς και η ενθάρρυνση των Κύπριων γιατρών, επιχειρηματιών και επενδυτών για πιο έντονη δραστηριοποίηση στον τομέα.

Στο δικό του χαιρετισμό, ο Υπουργός Εμπορίου Βιομηχανίας και Τουρισμού κ. Αντώνης Πασχαλίδης σημείωσε ότι «στόχος μας είναι με μελετημένες κινήσεις και με κάθε σοβαρότητα στα θέματα της Υγείας να προχωρήσουμε και να εμβραθύνουμε στον τομέα, για να μπορούμε να προβάλλουμε την Κύπρο ως ιδανικό προορισμό για ταξίδια υγείας».

«Εμείς, ως Υπουργείο Εμπορίου, δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε να στηρίζουμε αυτές τις προσπάθειες τόσο μέσω του Κέντρου Εξπέρτησης Ξένων Επενδύσεων όσο και των Εμπορικών Κέντρων μας στο εξωτερικό», σημείωσε.

• Ομιλία της κας Αννίτας Δημητριάδου, Διευθυντή Τουρισμού

Να σας καλωσορίσω κι εγώ με τη σειρά μου και να σας παρουσιάσω την κύρια δραστηριοποίηση του Τμήματος Στρατηγικής του Κυπριακού Οργανισμού Τουρισμού στον τομέα του Τουρισμού Υγείας.

Στον τομέα της οργάνωσης και στρατηγικής ανάπτυξης του προϊόντος:

Συμμετείχαμε στη διϋπουργική επιτροπή για την ανάπτυξη του τουρισμού υγείας στην Κύ-

προ. Ο ΚΟΤ, όπως ανέφερε ο Πρόεδρος του Οργανισμού, ανέλαβε τον καθοριστικό ρόλο του συντονιστή της Πολιτικής για την Ανάπτυξη του Τουρισμού Υγείας στην Κύπρο που εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο και περιλαμβάνει διάφορες δράσεις, όπως την εφαρμογή του πολύ σημαντικού για τον τομέα σχεδίου κινήτρων για διαπίστευση (accreditation), προσχέδιο του οποίου έχει ήδη ετοιμαστεί από Υποεπιτροπή του Φορέα Υγείας με την ενεργό συμμετοχή του ΚΟΤ. Το Σχέδιο θα εξαγγελθεί πολύ σύντομα από το Υπουργείο Υγείας.

Σημαντικό επίτευγμα αποτελεί το γεγονός ότι ο ιδιωτικός τομέας στην Κύπρο παρουσιάζει εκπληκτική ετοιμότητα να επενδύσει στον τομέα του τουρισμού υγείας και αυτό μας χαροποιεί ιδιαίτερα. Προς το σκοπό αυτό, ο ΚΟΤ με συγχρηματοδότηση από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης έχει προκηρύξει Σχέδιο Κινήτρων για επενδύσεις αειφόρου εμπλουτισμού και αναβάθμισης του τουριστικού προϊόντος, με επιλέξιμες επενδύσεις, μεταξύ άλλων, στον Τουρισμό Υγείας. Κύριος στόχος μας είναι να ενθαρρύνουμε επενδύσεις στον τομέα και είναι γι' αυτό το λόγο που παρέχουμε, στα μέγιστα των δυνατοτήτων μας, τεχνική στήριξη στους επιχειρηματίες, σε γιατρούς και άλλους ιδιώτες που ενδιαφέρονται να επενδύσουν στον τομέα. Η δεύτερη πρόσκληση υποβολής προτάσεων αναμένεται να εξαγγελθεί πολύ σύντομα. Σε συνεργασία με το ΚΕΒΕ ιδρύθηκε ο Φορέας Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου. Ο Φορέας, με στήριξη και επιχορήγηση από τον ΚΟΤ, διενεργεί πολύ σημαντικό ρόλο στην προβολή και στην οργάνωση του ειδικού προϊόντος του Τουρισμού Υγείας. Χρηματοδοτήσαμε επίσης την πρόσληψη λειτουργού του Φορέα, ο οποίος έχει βοηθήσει κατά πολύ την οργάνωση του Φορέα αλλά και τις προωθητικές ενέργειες τόσο των μελών όσο και του τουρισμού υγείας στην Κύπρο γενικότερα.

Σε συνεργασία με τους διευθυντές των κέντρων ευεξίας ιδρύσαμε το Cyprus Spa Association που στόχο έχει την προβολή του προϊόντος και την εφαρμογή κριτηρίων για την κατηγοριοποίηση των κέντρων ευεξίας.

Επιχορηγήσαμε και διοργανώσαμε σειρά επιμορφωτικών σεμιναρίων τόσο για τον Τουρισμό Υγείας όσο και για τον Τουρισμό Ευεξίας και ιδιαίτερα στα θέματα διαπίστευσης των ιδιωτικών νοσηλευτηρίων.

Έχουμε εκπονήσει μελέτη για τον Τουρισμό Ευεξίας, η οποία κατέληξε σε κριτήρια ποιότητας για τα Κέντρα Ευεξίας της Κύπρου, τα οποία πληρούν όλα τα ξενοδοχειακά καταλύματα της Κύπρου τα οποία επιθυμούν να κατατάσσονται

στην κατηγορία του Spa Resort.

Στον τομέα της προβολής και αναγνωριμότητας:

Συνδιοργανώσαμε και επιχορηγήσαμε ένα πολύ επιτυχημένο παγκόσμιο συνέδριο στην Κύπρο, το World Health Tourism Congress.

Με το Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου διοργανώσαμε στο Λονδίνο το Cyprus Medical Tourism Conference και λόγω της επιτυχίας που είχε, επαναλήφθηκε τον Φεβρουάριο του 2009. Το Νοέμβριο 2010 θα συνδιοργανώσουμε επίσης με το Φορέα Υγείας στοχευμένη αποστολή στο Λονδίνο και επιπρόσθετα στην κυπριακή παροικία.

Συνεχίζοντας την πορεία μας στον τομέα, το Μάρτιο του 2009 ο ΚΟΤ συμμετείχε με την ιδιότητα του χρυσού χορηγού στο 4ο Παγκόσμιο Επιχειρηματικό Συνέδριο Τουρισμού Υγείας, το οποίο πραγματοποιήθηκε στις Φιλιππίνες με πάνω από 70 συμμετέχοντες από όλο τον κόσμο όπου εκτός από τις ενέργειες προβολής των υπηρεσιών υγείας της Κύπρου, η αποστολή της Κύπρου μπόρεσε να αρχίσει συνεργασία με σημαντικές εταιρείες του εξωτερικού. Ακόμα, εντός του 2009 ο Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού συνδιοργάνωσε με το European Health Management Association πανευρωπαϊκό συνέδριο στην Κύπρο με θέμα τον τουρισμό υγείας και συγκεκριμένα την ασφαλή διακίνηση ταξιδιωτών υγείας.

Το Νοέμβριο του 2009 συμμετείχαμε με το Φορέα Υγείας σε εξειδικευμένη έκθεση ιατρικού τουρισμού στο Ντουπάι και έπειτα συνδιοργανώσαμε με το European Health Management Association πανευρωπαϊκό συνέδριο στην Κύπρο με θέμα την ασφαλή διακίνηση ασθενών και τις προοπτικές ανάπτυξης του τομέα στην Κύπρο.

Το Μάιο του 2009 συμμετείχαμε επίσης με το Φορέα Υγείας στο European Medical Travel Conference, στη Βενετία.

Επιχορηγήσαμε την παρουσία της Κύπρου και του Φορέα Προώθησης Υπηρεσιών Υγείας Κύπρου σε εξειδικευμένες διαδίκτυακές πλατφόρμες υψηλής επισκεψιμότητας καθώς και άλλες στοχευμένες ενέργειες ηλεκτρονικού μάρκετινγκ, οι οποίες βοήθησαν τον ιδιωτικό τομέα με απτά αποτελέσματα.

Έχουμε επιχορηγήσει την παραγωγή ειδικού DVD και ετοιμάσαμε νέα ανανεωμένη έκδοση προβολής του τουρισμού υγείας

Επιχορηγήσαμε την έκδοση του Οδηγού Υπηρεσιών Υγείας στην Κύπρο

Η Στρατηγική που παρουσιάζουμε σήμερα, έλαβε υπόψη όλες τις πιο πάνω ενέργειες, οι οποίες επαναξιολογήθηκαν καθώς επίσης και άλλες σημαντικές ενέργειες με άμεσο στόχο την ιεράρχηση των προτεραιοτήτων, ούτως ώστε να είμαστε σε θέση να προωθήσουμε περαιτέρω την Κύπρο ως προορισμό τουρισμού υγείας. Κλείνοντας, θα ήθελα να επαναλάβω ότι ο Τουρισμός Υγείας αποτελεί μεγάλη ευκαιρία για την Κύπρο και στόχος μας είναι η περαιτέρω ανάπτυξη και προώθησή του. Σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα, τις αρμόδιες κυβερνητικές υπηρεσίες και άλλους εμπλεκόμενους φορείς σκοπεύουμε να εργαστούμε συστηματικά, οργανωμένα και αποτελεσματικά για την επίτευξη αυτού του στόχου. Βασίζουμε την αισιοδοξία μας στη συναντίληψη που δημιουργήσαμε ως τώρα και στην πεποίθησή μας ότι με συλλογική δουλειά και επαγγελματισμό μπορούμε να πετύχουμε τους κοινούς μας στόχους.

Συνεχίζουμε με τον Dr Michael Guiry, από το Center for Medical Tourism Research στο Texas, ο οποίος θα μας αναλύσει τις διεθνείς τάσεις του τουρισμού υγείας σε σχέση με την περίπτωση της Κύπρου και θα ολοκληρώσουμε τη σειρά παρουσιάσεων με τον κ. Πόλυ Γεωργιάδη της Quale Vita, ο οποίος θα μας παρουσιάσει τα κυριότερα πορίσματα της Στρατηγικής Τουρισμού Υγείας.

Η KPMG καλωσόρισε τους νέους εκπαιδευόμενους λογιστές

Τους 55 νέους εκπαιδευόμενους της λογιστικής καλωσόρισε η KPMG Limited σε ειδική εκδήλωση σε ξενοδοχείο της Λευκωσίας. Η ένταξη των εκπαιδευόμενων λογιστών στο δυναμικό της εταιρείας είναι συνυφασμένη με τη στρατηγική της KPMG για διαρκή επένδυση και ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της. Βρίσκεται επίσης σε αρμονία με τη ραγδαία ανοδική πορεία που παρουσιάζει η εταιρεία τα τελευταία χρόνια. Καλωσορίζοντας τους εκπαιδευόμενους λογιστές, ο Νίκος Συρίμης, Πρόεδρος της εταιρείας, τους συγχαίρηκε για την επιλογή τους εκφράζοντας τη βεβαιότητα ότι θα αξιοποιήσουν πλήρως τις ευκαιρίες που θα τους δοθούν για να επιτύχουν τους επαγγελματικούς τους στόχους. Η εταιρεία, είπε, θα είναι στο πλευρό τους για να τους προσφέρει «όλη τη βοήθεια και συμπαράσταση» που θα χρειαστούν.

Ανέφερε επίσης ότι πέραν της επαγγελματικής της δραστηριότητας και της ηγετικής της θέσης στην αγορά, η KPMG είναι ένας οργανισμός με πολύπλευρη προσφορά στην κοινωνία, με ενεργό συμμετοχή σε φιλανθρωπικές, κοινωνικές, καλλιτεχνικές και αθλητικές εκδηλώσεις.

Ραγδαία ανάπτυξη

Ο Ανδρέας Χριστοφίδης, Διευθύνων Σύμβουλος, καλωσορίζοντας τους εκπαιδευόμενους λογιστές αναφέρθηκε στις μεγάλες ευκαιρίες επαγγελματικής ανέλιξης που η KPMG προσφέρει στους νέους ανθρώπους. Η πρωταγωνιστική θέση της εταιρείας στην εγχώρια αγορά, η ποιότητα των υπηρεσιών της και η διασύνδεση με την KPMG παγκοσμίως θα προσφέρουν πολύτιμες εμπειρίες για την επαγγελματική ανέλιξη των νέων λογιστών, είπε. Με παγκύπρια παρουσία και με πέραν των 700 επαγγελματιών, εκ των οποίων οι 34 είναι συνάταιροι και οι 22 διευθυντές, η εταιρεία κατάφερε τα τελευταία χρόνια να πετύχει σημαντική αύξηση του κύκλου εργασιών της. Σήμερα, ανάμεσα στο πελατολόγιο της KPMG συγκαταλέγονται μεγάλα ονόματα από όλο το φάσμα της οικονομίας και εκλεκτά ονόματα του Κυπριακού Χρηματοπιστηρίου, ανέφερε.

Οι αξίες της KPMG

Ο Χρίστος Βασιλείου, Διοικητικός Σύμβουλος στην KPMG και επικεφαλής του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού, παρουσίασε την εταιρική ταυ-

Νίκος Συρίμης, Πρόεδρος της KPMG

Ανδρέας Χριστοφίδης, Διευθύνων Σύμβουλος της KPMG

Μαρία Παπακώστα, Διοικητικός Σύμβουλος της KPMG και επικεφαλής του τμήματος Μάρκετινγκ και Επικοινωνίας

Χρίστος Βασιλείου, Διοικητικός Σύμβουλος της KPMG και επικεφαλής του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού

τότητα της KPMG και τις αξίες που διέπουν τη δραστηριότητά της. Βοηθώντας τους νέους συναδέλφους να κατανοήσουν καλύτερα τη φιλοσοφία του οργανισμού, ο κ. Βασιλείου παρουσίασε το επτάπτυχο των αξιών το οποίο προσδιορίζει και την εταιρική ταυτότητα της KPMG:

- Ηγούμαστε και καθοδηγούμε δια του παραδείγματος
- Εργαζόμαστε ομαδικά
- Σεβόμαστε το άτομο
- Αναζητούμε την πραγματική εικόνα των γεγονότων και παρέχουμε διορατικότητα
- Είμαστε ανοικτοί και ειλικρινείς στην επικοινωνία μας
- Είμαστε ευαισθητοποιημένοι στις ανάγκες των

συνανθρώπων και της κοινωνίας μας

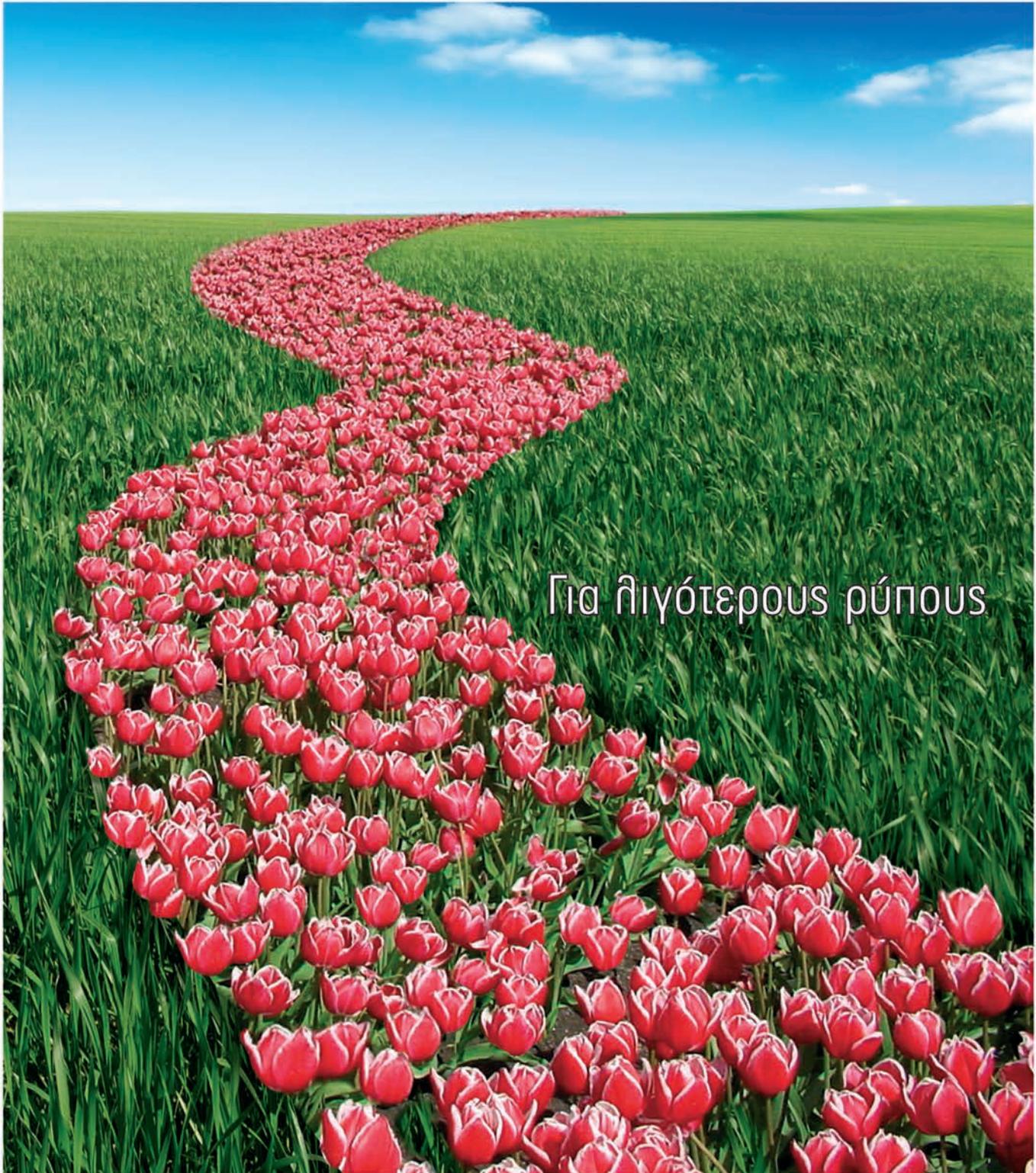
- Υπεράνω όλων, τα στελέχη και όλο το προσωπικό του Οίκου εκτελούν το έργο τους με ακεραιότητα

Κοκτεϊλ

Το ίδιο βράδυ η εταιρεία οργάνωσε κοκτεϊλ για να καλωσορίσει στα γραφεία της τους εκπαιδευόμενους λογιστές μαζί με τις οικογένειές τους. Στην εκδήλωση, μέσα σε ένα ιδιαίτερα ζεστό και φιλικό κλίμα, οι προσκεκλημένοι είχαν την ευκαιρία να γνωριστούν με τη διεύθυνση και τα στελέχη της KPMG. Στους προσκεκλημένους δόθηκε επίσης η ευκαιρία να ξεναγηθούν στις σύγχρονες κτιριακές εγκαταστάσεις της KPMG στη Λευκωσία.

Ομαδική φωτογραφία με τους νέους εκπαιδευόμενους λογιστές

Για λιγότερους ρύπους

Εφαρμόζουμε το Σύστημα Περιβαλλοντικής Διαχείρισης ΕΛΟΤ για να μπορείτε εσείς να αντιφέτε ποιότητα.

Αντίστε ποιότητα!

Η PwC παρουσιάζει τη νέα της εταιρική ταυτότητα

Το νέο απλοποιημένο λογότυπο του οργανισμού επικεντρώνεται στη δημιουργία αξίας και σχέσεων

Η PricewaterhouseCoopers, η πιο αναγνωρίσιμη μάρκα μεταξύ των τεσσάρων μεγάλων παγκόσμιων δικτύων επαγγελματικών υπηρεσιών, ανανεώνει την εταιρική της εικόνα προκειμένου να ενισχύσει και να εκσυγχρονίσει τον τρόπο που αντιπροσωπεύει το παγκόσμιο δίκτυο της στους πελάτες της, στους ανθρώπους της και στις κοινότητες στις οποίες δραστηριοποιείται. Η νέα εταιρική εικόνα περιλαμβάνει ένα απλοποιημένο λογότυπο, αποτελούμενο από τα αρχικά «pwc» με πεζά γράμματα. Στην πραγματικότητα, τα αρχικά "PwC" έχουν χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά με την επωνυμία "PricewaterhouseCoopers" τόσο εντός όσο και εκτός του οργανισμού, από την ίδρυσή του το 1998. Ωστόσο η συντόμευση του ονόματος του οργανισμού θα εξασφαλίσει στην PwC σε όλο τον κόσμο συνέπεια και ευκολία χρήσης. Η πλήρης επωνυμία "PricewaterhouseCoopers" του παγκόσμιου δικτύου παραμένει για νομικούς λόγους και θα είναι το όνομα που θα χρησιμοποιείται από την PwC για την υπογραφή νομικών εγγράφων και εκθέσεις ελεγκτών.

Το νέο λογότυπο προέκυψε μετά από διάλογο τόσο με τους πελάτες της PwC, όσο και με τους συνεργάτες και τους εργαζόμενούς της και έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να είναι ευκολότερο στη χρήση του ακόμη και στα ηλεκτρονικά και online μέσα.

Η νέα μας εταιρική ταυτότητα θα «βγει ζωντανά στον αέρα» την Δευτέρα, 20 Σεπτεμβρίου, όταν οι ιστοσελίδες της PwC σε όλο τον κόσμο θα λειτουργούν σύμφωνα με το νέο μας στυλ. "Πιστεύουμε ότι η νέα έκφραση της εταιρικής μας εικόνας διακρίνει

οπτικά την PwC κατά τον ίδιο τρόπο που η ποιότητα και η εμπειρία των ανθρώπων μας διαφοροποιούν την εμπειρία της συνεργασίας με την PwC», δήλωσε ο Dennis Nally, Πρόεδρος, της PwC International. «Πίσω όμως από τις οπτικές αλλαγές βρίσκεται το τι πραγματικά συμβολίζει αυτό το λογότυπο - το πώς μας βλέπουν οι πελάτες μας, οι άνθρωποί μας αλλά και οι συνεργάτες μας. Πέρα από τις δυνατότητες και την εμπειρία μας, θέλουμε η PwC να είναι γνωστή για την οικοδόμηση γερών σχέσεων με τους πελάτες της, βοηθώντας τους να δημιουργήσουν τις αξίες που αναζητούν. "Η έμφαση σε ένα νέο λογότυπο αντικατοπτρίζει την επιθυμία της PwC για μια πιο εννοποιημένη εκπροσώπηση σε όλο το παγκόσμιο δίκτυό της. "Η απόφασή μας να γίνει αυτή η αλλαγή τώρα, πηγάζει από το γεγονός ότι κατά την τελευταία δεκαετία η PwC συνέχισε να αναπτύσσεται και να εξελίσσεται. Η αλλαγή της εικόνας καθιστά πιο εύκολο για τους ανθρώπους να εκτιμήσουν ποιои είμαστε, τι κάνουμε, και πώς λειτουργούμε σε όλες τις αγορές," είτε η Moira Elms, Υπεύθυνη Επικου-

ρωνίας & Εταιρικής Εικόνας του Παγκόσμιου Δικτύου της PwC.

Η δημιουργία της νέας εταιρικής μας εικόνας είναι έργο της ομάδας «Global Brand» της PwC και του δικτύου της σε συνεργασία με την παγκόσμια εταιρία συμβούλων Εταιρικής Ταυτότητας, Wolff Olins. Η παγκόσμια ιστοσελίδα της PwC, www.pwc.com, έχει επανασχεδιαστεί ώστε να αντικατοπτρίζει τις αλλαγές. Οπτικές αναπαραστάσεις του νέου λογοτύπου συνοδεύουν το παρόν δελτίο Τύπου.

Η PwC παρέχει ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες για την ενίσχυση της αξίας για τους πελάτες τους. Περισσότεροι από 163.000 άνθρωποι σε 151 χώρες σε οργανισμούς σε όλη το δίκτυο της PwC μοιράζονται σκέψεις, εμπειρίες και λύσεις για να αναπτύξουν νέες προοπτικές και τις πρακτικές συμβουλές. Δείτε την www.pwc.com για περισσότερες πληροφορίες.

"PwC" είναι η ταυτότητα κάτω από την οποία λειτουργούν και παρέχουν υπηρεσίες, οι οργανισμοί μέλη της PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL). Μαζί, οι οργανισμοί αυτοί αποτελούν το δίκτυο της PwC. Κάθε οργανισμός του δικτύου αποτελεί χωριστή νομική οντότητα και δεν ενεργεί ως αντιπρόσωπος των PwCIL ή άλλου οργανισμού μέλους. Η PwCIL δεν παρέχει υπηρεσίες σε πελάτες. Η PwCIL δεν έχει καμία υποχρέωση ή ευθύνη για τις πράξεις ή παραλείψεις οποιουδήποτε από τους οργανισμούς μέλη της και δεν μπορεί να ελέγχει την άσκηση της επαγγελματικής τους κρίσης ή να τις δεσμεύει με οποιοδήποτε τρόπο.

Συμμετοχή της ΑΗΚ σε πρωτοποριακό ερευνητικό πρόγραμμα της ΕΕ

Η ΑΗΚ, σε συνεργασία με άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα και οργανισμούς της ΕΕ, έτυχε χρηματοδότησης από την ΕΕ για την ανάπτυξη καινοτόμου τεχνολογίας που αφορά τα ηλιοθερμικά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής. Το ερευνητικό έργο με τίτλο «The development and verification of a novel modular air cooled condenser for enhanced concentrated solar power generation (MACCSol)» το οποίο κατατάχθηκε πρώτο σε βαθμολογία (ανάμεσα από διάφορα ερευνητικά προγράμματα που υποβλήθηκαν στην ΕΕ), θα έχει διάρκεια 4,5 χρόνια με συνολική χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή 4.1 εκ. ευρώ.

Η έναρξη των εργασιών του MACCSol έγινε στις 3 Σεπτεμβρίου 2010 στο Πανεπιστήμιο Limerick στην Ιρλανδία. Έχοντας υπόψη την σοβαρότητα του ερευνητικού έργου την έναρξη των εργασιών κήρυξε ο

Πρωθυπουργός της Ιρλανδίας, Brian Cowen.

Το MACCSol στοχεύει στην ανάπτυξη νέας τεχνολογίας αερόψυκτων συμπυκνωτών (ξηρής ψύξης) που θα χρησιμοποιούνται σε θερμικά ηλιακά συστήματα ηλεκτροπαραγωγής. Με αυτό τον τρόπο

ηλιοθερμικές μονάδες ηλεκτροπαραγωγής θα μπορούν να εγκατασταθούν σε περιοχές χαμηλής διαθεσιμότητας νερού όπως για παράδειγμα στις εσωτερικές περιοχές της Κύπρου. Η ΑΗΚ έχει αναλάβει ανάπτυξη μαθηματικών οικονομικών μοντέλων και την εκπόνηση τεchnο-οικονομικών μελετών για την οικονομική βιωσιμότητα της τεχνολογίας που θα αναπτυχθεί.

Η υπό ανάπτυξη, νέα τεχνολογία έχει τεθεί κάτω από τις ερευνητικές προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αφού αναμένεται ότι μέχρι το 2020 θα εγκατασταθούν σε εμπορική βάση τουλάχιστον 10 μονάδες θερμικών ηλιακών συστημάτων σε χώρες της Νότιας Ευρώπης και Βόρειας Αφρικής με χρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής η οποία αναμένεται ότι θα φτάσει περίπου τα 7 δις ευρώ.

Chapo Philothea

Το Chapo Philothea βρίσκεται στη Λακατάμεια σε μία ήσυχη γειτονιά, εφαπτόμενο του γραμμικού πάρκου του Πεδιαίου.

Το έργο αποτελείται από 5 διώροφες οικίες των 3ον και 4ον υπνοδωματίων. Όλες οι κατοικίες διαθέτουν άνετους και λειτουργικούς χώρους καθώς και κήπο στην μπροστινή και στην πισινή τους όψη.

www.
chapo
group.
com

Χαρακτηριστικά

- Ιδιωτικός Χώρος Στάθμευσης
- Ιδιωτικός Κήπος
- Πλυσταριό
- Εγκατάσταση Ηλεκτρικής Υποδαπέδιας Θέρμανσης
- Πρόνοια για εγκατάσταση Συσκευών Κλιματισμού (Split Units)
- Πιστικό Σύστημα Νερού
- Υψηλές Προδιαγραφές στα Είδη Υγιεινής και Κεραμικά

Κεντρικά Γραφεία:

Λεωφόρος Αθαλάσσης 75
2012 Στρόβολος, Τ.Κ. 24819
1304 Λευκωσία, Κύπρος
Τ: +357 22 312 000
Φ: +357 22 496 795

chapoinfo@chapogroup.com

Γραφεία Πωλήσεων:

Τ: 77 77 71 71
Φ: +357 22 429 323
properties@chapogroup.com

www.chapogroup.com

CONSTRUCTION
EXCELLENCE
SINCE 1949

CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD
International Contractors

TO THE FAMOUS GROUSE ΓΙΟΡΤΑΖΕΙ 30 ΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΗ ΘΕΣΗ ΜΕ ΜΙΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΕΝΗ ΕΚΔΟΣΗ

Το αγαπημένο ουίσκι της Σκωτίας, το **The Famous Grouse**, έχει λανσάρει μια περιορισμένη έκδοση σε συσκευασία δώρου για τα τελευταία 1980 μπουκάλια του βραβευμένου εδώ και 30 χρόνια μίγματος βύνns.

Το αποκλειστικό κουτί δημιουργήθηκε για να σηματοδοτήσει τα 30 χρόνια κυριαρχίας του **The Famous Grouse** ως το αγαπημένο ουίσκι της Σκωτίας, καθώς είναι το καλύτερο σε πωλήσεις σκοτσέζικο ουίσκι στη Σκωτία από το 1980. Η καμπάνια επίσης σηματοδοτεί την έναρξη της αντίστροφης μέτρησης 100 ημερών μέχρι τις 12 Αυγούστου - την επίσημη ημερομηνία γενεθλίων της μάρκας.

Το **The Famous Grouse 30 year old blended malt** (30 χρόνων παλαιωμένο μίγμα βύνns) βγήκε στην αγορά το 2004 και έγινε η κορωνίδα της ποικιλίας μιγμάτων βύνns του **The Famous Grouse** - το έργο το ανέλαβε ο πρώην **Master Blender** του **The Edrington Group**, **John Ramsay**.

Με στόχο να γίνουν συλλεκτικά αντικείμενα, τα πολύτιμα τελευταία μπουκάλια φέρουν το καθένα μια σφραγίδα που βεβαιώνει ότι είναι ένα από τα τελευταία 1980 μπουκάλια του **The Famous Grouse 30 year old blended malt** (30 χρόνια παλαιωμένο μίγμα βύνns), μαζί με ένα πιστοποιητικό υπογεγραμμένο από τον **John Ramsay**.

Αξίζει τον κάθε χρόνο μακράς ωρίμανσής του και αυτό το ουίσκι με το βαθύ κεκριμαρένιο χρώμα απελευθερώνει αρώματα από ανανά, έλαιο κίτρου και ξύλο κέδρου. Η πλούσια, γλυκιά γεύση είναι το ίδιο ικανοποιητική, με ίχνη από βελανιδιά και μίγμα από φλούδες. Όπως θα περίμενε κανείς από ένα τόσο καλά παλαιωμένο ουίσκι αφήνει ένα τελείωμα με διάρκεια, πλούσιο και γλυκό.

Από την πρώτη του εμφάνιση, το ουίσκι έχει αποσπάσει πολλά διακεκριμένα βραβεία όπως το χρυσό στα **Scotch Whisky Masters Award** το 2009, βραβείο στο **International Spirits Challenge** το 2007 και το χρυσό στο **International Wine and Spirits Competition** το 2007.

Επίσημοι αντιπρόσωποι της **The Edrington Group** στην Κύπρο είναι η εταιρεία **ACM Christofides Ltd**.

**BEST LOVED IN SCOTLAND
FOR 30 YEARS.**

DRINK RESPONSIBLY

FAMOUS FOR A REASON.

Από Τουρισμό πάμε καλά!

Ο ΚΟΤ φαίνεται ότι κάνει καλή δουλειά

Μελέτη της ΟΕΒ για τον Τουρισμό μας

ΑΦΙΞΕΙΣ

Τον Αύγουστο του 2010 οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 4,3%, από 291.583 που ήταν τον Αύγουστο του 2009 σε 304.264. Έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2008, υπήρξε μείωση 7,3%, δηλαδή απώλεια 24.000 περίπου αφίξεων. Τους οκτώ μήνες του 2010 οι αφίξεις αυξήθηκαν κατά 0,7%, από 1.478.707 σε 1.488.327. Έναντι του 2008 η μείωση ήταν 10,4%, δηλ. απώλεια 172.000 περίπου αφίξεων.

ΑΓΟΡΕΣ

Η αύξηση του Αυγούστου οφείλεται στην Ρωσία, η οποία καταλαμβάνει τώρα την δεύτερη σε όγκο αφίξεων αγορά, αντί της Γερμανίας.

Ην. Βασίλειο. Οι αφίξεις του Αυγούστου συνέχισαν να μειώνονται κατά 5,0% από 157.669 σε 149.814. Έναντι του 2008 η μείωση ήταν 16,0%, από 178.257. Αξίζει να σημειωθεί ότι η φετινή μείωση έναντι του 2008 ήταν μεγαλύτερη από την μείωση του 2009, που ήταν έτος κρίσης, έναντι του 2008 (11,5%). Τους οκτώ μήνες η μείωση ήταν 5,8% από 744.352 σε 700.850, ενώ έναντι του 2008 (871.297) η μείωση ήταν 19,6% και πάλι μεγαλύτερη από την μείωση 2009/2008(14,6%).

Γερμανία. Τον Αύγουστο οι αφίξεις σημείωσαν αύξηση 8,5% από 10.552 σε 11.444 και τους οκτώ μήνες 1,9% από 83.139 σε 84.752.

Ρωσία. Ο Αύγουστος σημείωσε θεαματική αύξηση κατά 81,1% από 20.660 σε 37.416 και οι οκτώ μήνες αύξηση 50,2% από 105.070 σε 157.778.

Ελλάδα. Τον Αύγουστο σημειώθηκε μείωση 13,9% από 12261 σε 10.561 και τους οκτώ

μήνες μείωση 2,0% από 86.314 σε 84.547.

Βόρειες Χώρες. Οι 4 αγορές σημείωσαν τον Αύγουστο μικρή αύξηση 1,5% από 34.839 σε 35.369, η οποία οφείλεται στις αφίξεις από τη Σουηδία. Παρόμοια ήταν η εξέλιξη και για τους οκτώ μήνες, αύξηση 1,6% από 163.306 σε 165.851.

ΕΣΟΔΑ

Τα έσοδα τον Ιούλιο μειώθηκαν ελαφρά κατά 0,6%, από 232,5 εκ. ευρώ σε 231,1 εκ. ευρώ, παρά το γεγονός ότι οι αφίξεις τον ίδιο μήνα αυξήθηκαν κατά 0,7%. Τους επτά μήνες τα έσοδα αυξήθηκαν κατά 1,4%, από 798,3 εκ. ευρώ σε 809,4 εκ. ευρώ. Την ίδια περίοδο οι αφίξεις μειώθηκαν κατά 0,3%. Έναντι του 2008 η μείωση των εσόδων ήταν 14,3% ή 135,4 εκ. ευρώ.

Η εξέλιξη των εσόδων των 7 μηνών σε πραγματικούς όρους ήταν μείωση 0,9% αφού ο Δείκτης Τιμών Καταναλωτή αυξήθηκε κατά 2,32%.

ΔΑΠΑΝΕΣ

Η αύξηση των εσόδων την περίοδο Ιαν.- Ιουλίου οφείλεται στην αύξηση της μέσης δαπάνης κατά 1,7% από 672 ευρώ σε 684 ευρώ. Τον Ιούλιο η μέση δαπάνη μειώθηκε κατά 1,3% από 765 ευρώ σε 755 ευρώ. Η ημερήσια δαπάνη αυξήθηκε τους 7 μήνες κατά 1,0% από 69,3 ευρώ σε 70 ευρώ και τον Ιούλιο μειώθηκε κατά 3,0% από 76 ευρώ σε 73 ευρώ. Η μέση δαπάνη των Ρώσων μειώθηκε τους 7 μήνες από 968 ευρώ σε 895 ευρώ, των Ελλήνων από 489 ευρώ σε 431 ευρώ και των Γερμανών από 712 ευρώ σε 695 ευρώ, λόγω κυρίως της μείωσης της μέσης διάρκειας παραμονής.

Η δαπάνη των Βρετανών αυξήθηκε από 620 ευρώ σε 635 ευρώ και των Σουηδών από 540 ευρώ σε 680 ευρώ, λόγω κυρίως της αύξησης της μέσης διάρκειας παραμονής.

Κατά κατηγορία, η μέση δαπάνη των οργα-

νωμένων τουριστών αυξήθηκε κατά 1,4% από 718 ευρώ σε 728 ευρώ, κυρίως λόγω της αύξησης του πακέτου, ενώ οι επιπρόσθετες δαπάνες μειώθηκαν κατά 1,6% από 307 ευρώ σε 302 ευρώ. Η μέση δαπάνη για το κόστος των διακοπών αυξήθηκε κατά 1,8% από 1038 ευρώ σε 1057 ευρώ.

Για τους μη οργανωμένους τουρίστες η μέση δαπάνη αυξήθηκε από 609 ευρώ σε 635 ευρώ λόγω κυρίως της αύξησης της επιπρόσθετης δαπάνης από 428 ευρώ σε 451 ευρώ. Η μέση δαπάνη για το κόστος των διακοπών αυξήθηκε κατά 3,8% από 914 ευρώ σε 949 ευρώ.

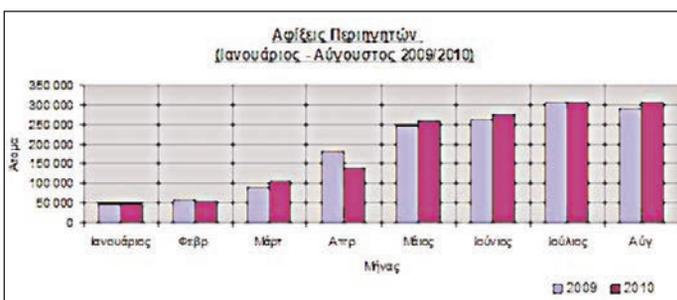
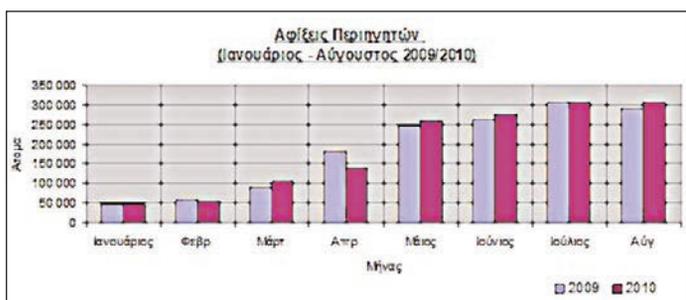
Κατά τύπο καταλύματος, αυξήθηκαν την περίοδο Ιαν.-Ιουλίου τα ποσοστά εκείνων που έμειναν σε ξενοδοχεία 4 αστέρων, σε μη αδειούχα καταλύματα, με συγγενείς και φίλους και ιδιόκτητη κατοικία.

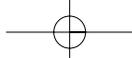
Αυξήθηκαν επίσης τα ποσοστά όσων έμειναν στη Λάρνακα και Λεμεσό, ενώ μειώθηκαν τα ποσοστά των άλλων περιοχών.

ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Οι εξελίξεις των αφίξεων αντικατοπτρίζουν τις εξελίξεις στις οικονομίες των αγορών μας. Το Ην. Βασίλειο που αντιμετωπίζει ακόμη προβλήματα δεν ανέκαμψε ως τουριστική αγορά και σημειώνει μειώσεις. Η Ελλάδα η οποία βρίσκεται σε σημαντική οικονομική ύφεση και τα εισοδήματα έχουν επηρεαστεί αρνητικά, σημειώνει επίσης μειώσεις.

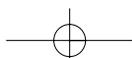
Η Γερμανία η οποία σημείωσε την σημαντικότερη μέχρι τώρα οικονομική ανάπτυξη για το 2010 δείχνει αυξήσεις αν και περιορισμένες, γεγονός που οφείλεται σε άλλους παράγοντες κυρίως ανταγωνιστικότητας. Αξίζει να τονιστεί ότι η Γερμανία έχει πλέον εκτοπιστεί από τη Ρωσία σε όγκο αφίξεων. Η Ρωσία είναι σαφώς ο νικητής των τουριστικών αγορών, με σημαντικά ποσοστά αύξησης, που κ' αυτό οφείλε-

Το να είσαι χαρούμενος είναι στάση ζωής.

Άνοιξε το μπουκάλι και την καρδιά σου σε όλα όσα σου δίνουν χαρά, γιατί τελικά, η ευτυχία βρίσκεται ακόμη και στις πιο μικρές καθημερινές στιγμές... όπως το να απολαμβάνεις μια παγωμένη, δροσιστική Coca-Cola. Open a Coke. Open Happiness.

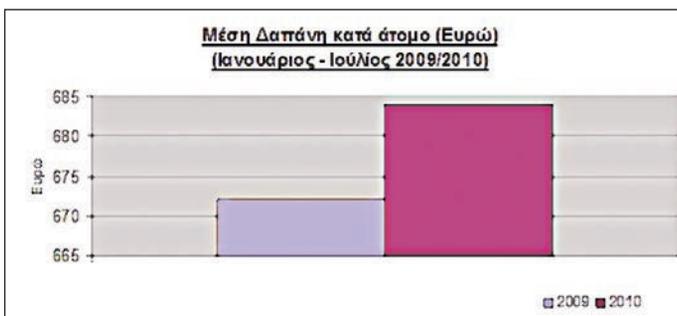
Τουρισμός

ται σε παράγοντες ανταγωνιστικότητας.

Για να κλείσει η τουριστική θερινή περίοδος του 2010, απομένουν οι μήνες Σεπτέμβριος και Οκτώβριος που παραδοσιακά ήταν καλοί μήνες κυρίως για τις αφίξεις από το Ην. Βασίλειο και τη Γερμανία.

Αναμένεται ότι το πολυδιαφημισμένο θετικό πρόσημο των αφίξεων για το 2010 στο οποίο στοχεύουν οι αρμόδιοι, μάλλον θεωρείται εξασφαλισμένο.

Αυτό όμως δεν αρκεί αν ανατρέξουμε στον προηγούμενο χρόνο πριν από την οικονομική κρίση (η οποία εκδηλώθηκε το τελευταίο τρίμηνο του 2008). Έναντι λοιπόν του 2008 καταγράφονται σημαντικές απώλειες. Έτσι και αν ακόμα το 2010 καταγράψει αύξηση 1-3% των

αφίξεων έναντι του 2009, θα έχουμε απώλειες ύψους 200.000 περίπου αφίξεων και 255 εκ ευρώ σε έσοδα.

Το κύριο χαρακτηριστικό της φετινής χρονιάς είναι ότι οι επιδόσεις ήταν αποτέλεσμα, αποκλειστικά σχεδόν, των εξελίξεων των αγορών και κυρίως των οικονομιών των αγορών μας. Εν όψει δε της εύθραυστης οικονομικής ανάκαμ-

ψης διεθνώς και των συγκρατημένων προβλέψεων όσον αφορά την σταθεροποίηση της ανάπτυξης, είναι ευνόητο ότι δεν μπορούμε να είμαστε αισιόδοξοι για μια ταχύρρυθμη ανάκαμψη. Η αστάθεια αυξάνεται με τα προβλήματα ανταγωνιστικότητας που αντιμετωπίζει και αντιμετωπίζει ο τουρισμός μας. Στον τομέα αυτό δεν έχουμε να

επιδείξουμε πολλά. Παρεμβάσεις στο τί και πώς το προσφέρουμε, είτε υπό τη μορφή διαφοροποιήσεων και προσθηκών στο τουριστικό μας προϊόν, είτε με τη μορφή βελτιώσεων στην ποιότητα του, φαίνεται ότι δεν έγιναν σε βαθμό που να ενισχύσουν αποτελεσματικά την ανταγωνιστικότητα μας και να βοηθήσουν στην ταχύτερη ανάκαμψη και επαναφορά στην ανάπτυξη.

Νέα καφετέρια Gloria Jean's Coffees στην Λάρνακα

Με το γνωστό πλέον σλόγκαν «Και η Λάρνακα μύρισε καφέ» η αλυσίδα Gloria Jeans Coffees άνοιξε την 1η καφετέρια στη Λάρνακα και συγκεκριμένα στο παραλιακό μέτωπο των Φοινικούδων όπου οι λάτρεις του ποιοτικού καφέ θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν ζεστά και κρύα ροφήματα καφέ και σοκολάτας από τα έμπειρα χέρια των baristas της καφετέριας, σε ένα εντυπωσιακά μοναδικό ζεστό περιβάλλον.

Η μεγαλύτερη εξειδικευμένη αλυσίδα καφέ στον κόσμο, η Gloria Jean's Coffees διαθέτει περισσότερες από 900 καφετέριες σε 35 χώρες. Μέσα από τη μεγάλη γκάμα αρωματικών

καφέδων της, ξεχωρίζουν το κλασικό Café Latte, το πλούσιο σε γεύση καραμέλας Caramelatte, το Chai Tea Latte, ενώ από τα κρύα ροφήματα μοναδικές εμπειρίες γεύσης προσφέρουν το τονωτικό Voltage, το χαμηλό σε θερμίδες Crème Brulee και το Very Vanilla Chiller. Οι λάτρεις του καφέ μπορούν επίσης να φτιάξουν τον καφέ τους στα δικά τους δεδομένα, με τη βοήθεια πάντοτε του εξειδικευμένου προσωπικού της καφετέριας, απολαμβάνοντας ταυτόχρονα σπιτικά γλυκά, αλμυρά και σνακς.

Οι καφετέριες της Gloria Jean's Coffees διαθέτουν επίσης, μια μεγάλη γκάμα με διαφορετικές ποικιλίες χαρμανιού φρεσκοαλεσμένου

καφέ και αξεσουάρ που κάνουν την εμπειρία του καφέ στο σπίτι πιο συναρπαστική.

Διευθύνσεις Gloria Jeans' Coffees:

1. Λεωφόρος Σπύρου Κυπριανού 3, Λευκωσία
2. The Mall of Cyprus, Λευκωσία
3. Αντρέα Αβραμίδη 50 Δασούπολη, Λευκωσία
4. Λεωφόρος Καντάρας 12 Παλλουριώτισσα, Λευκωσία
5. Αγίου Νικολάου 40 Εγκωμη, Λευκωσία
6. My Mall, Λεμεσός
7. Gloria Jean's Coffees στην Κακοπετριά
8. Λεωφόρος Αθηνών 12, Λάρνακα

Are you searching for new talent?

With more than ten years solid experience in **recruitment**, we will support you in your search and selection efforts for new talent.

What you can expect from us:

- In-depth knowledge of the labour market
- Strong database of candidates
- Strong brand name which attracts high calibre candidates
- Confidentiality
- Speed to address your needs
- Objective assessment
- Peace of mind

Confidentiality | **Objective Assessment** | **Professionalism**

For more information contact:

Philippos Soseilos, Partner,
Head of Business Advisory
philippos.oseilos@cy.pwc.com

Phryni Yiakoumetti,
Senior Manager, Advisory
phryni.yiakoumetti@cy.pwc.com

PricewaterhouseCoopers Ltd
Julia House, 3 Th Dervis Street,
CY-1066 Nicosia, Cyprus
P O Box 21612,
CY-1591 Nicosia, Cyprus
Tel. +357-22555000,
Fax +357-22555001

Επίκαιρα θέματα

Alpha Bank: Σεβασμός στο περιβάλλον

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για ενίσχυση της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης της Alpha Bank Cyprus Ltd, ειδικότερα στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος και σε συνέχεια της ένταξης της στη Χάρτα Επιχειρήσεων Κατά της Κλιματικής Αλλαγής, η Alpha Bank Cyprus Ltd συμμετέχει και στηρίζει το Έργο Cyprus CSR Media Initiative 2010.

Πρόκειται για μια αξιολογη πρωτοβουλία προβολής περιβαλλοντικών θεμάτων μέσα από Εταιρική Περιβαλλοντική Ευθύνη και τα media, την οποία ανέλαβε το γραφείο του Επιτρόπου Περιβάλλοντος σε συνεργασία με την Media Studios και με την

υποστήριξη του ΚΕΒΕ. Η εκστρατεία διεξάγεται μέσω προβολής σύντομων τηλεοπτικών περιβαλλοντικών μηνυμάτων (12 φιλμάκια 30") σε όλους τους τηλεοπτικούς σταθμούς από τις 6 Σεπτεμβρίου μέχρι το τέλος Οκτωβρίου 2010 με στόχο την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κόσμου σχετικά με τα κυριότερα περιβαλλοντικά θέματα και προβλήματα. Η Alpha Bank χορηγεί ένα από τα 12 φιλμάκια που θα προβληθούν, με τίτλο «Ο κλέφτης του νερού», το οποίο διαπραγματεύεται το θέμα της εξοικονόμησης νερού. Σε ειδική εκδήλωση που διοργανώθηκε την Πέμπτη 9 Σεπτεμβρίου 2010, στην αίθουσα Μελίνα Μερκούρη, στη Λευκωσία, παρουσία της Α.Ε. του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Δημήτρη Χριστόφια, η Διευθύντρια Μάρκετινγκ της Alpha Bank Cyprus Ltd κ. Ειρήνη Χαρίτου παρέλαβε το πιστοποιητικό συμμετοχής.

«Τράπεζα Κύπρου - Χρονολόγιο 1899-2009»

Πρώτη έκδοση του Ιστορικού Αρχείου της Τράπεζας Κύπρου

Οι σημαντικότερες στιγμές και γεγονότα που σημάδεψαν την ιστορική πορεία της Τράπεζας Κύπρου σε ένα χρονικό παραλληλισμό με τα ορόσημα στην ιστορία της Κύπρου, αλλά και διεθνώς καταγράφονται στην πρώτη έκδοση του Ιστορικού Αρχείου της Τράπεζας με τίτλο «Τράπεζα Κύπρου - Χρονολόγιο 1889-2009». Η έκδοση παρουσιάστηκε από τον Διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου κ. Αθανάσιο Ορφανίδη σε

Bank of Cyprus
Group

εκδήλωση στο χώρο του καταστήματος της Τράπεζας Κύπρου στη Φανερωμένη, στην παλιά

Λευκωσία, το οποίο λειτουργεί στον ίδιο χώρο από το 1936. Στον ίδιο χώρο στεγάζεται τώρα και η νέα έκθεση αρχαικού υλικού της Τράπεζας Κύπρου. Όσοι παρευρέθηκαν στην εκδήλωση έζησαν ένα μοναδικό «ταξίδι» στο χρόνο, μέσα από το οποίο επιβεβαιώνεται ο άρρηκτος δεσμός μεταξύ του Συγκροτήματος της Τράπεζας Κύπρου με τον τόπο, οι παράλληλες ιστορικές πορείες, η διαχρονική προσφορά του Συγκροτήματος στην οικονομία, τον πολιτισμό, την υγεία, την παιδεία, και το κοινωνικό σύνολο του τόπου γενικότερα, αλλά και ο πλούτος του Ιστορικού Αρχείου. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά ο Διευθύνων Σύμβουλος του Συγκροτήματος κ. Ανδρέας Ηλιάδης « Πιστεύω ακράδαντα ότι η γνώση του παρελθόντος είναι η βάση για την πρόοδο και την διαμόρφωση του μέλλοντος. Όποιος γνωρίζει την ιστορία του είμαι σίγουρος ότι μπορεί να προχωρεί μπροστά με αυτοπεποίθηση. Η ιστορία

της Τράπεζας Κύπρου είναι μεγάλη και αναμφισβήτητη παράλληλη με αυτήν του τόπου ». Βασική πηγή πληροφοριών για την έκδοση, η οποία αναδεικνύει με τρόπο μοναδικό, και τις επιδράσεις των σημαντικότερων σταθμών της Κυπριακής και παγκόσμιας ιστορίας στην πορεία της Τράπεζας Κύπρου, του κυπριακού τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας του τόπου στο σύνολό της, είναι έγγραφα, ομιλίες, συνεντεύξεις, ετήσιες εκθέσεις, καθώς και στοιχεία και πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν από το Ιστορικό Αρχείο της Τράπεζας Κύπρου. Αποτελεί ένα χρήσιμο εργαλείο έρευνας για τον αναγνώστη, με σημαντικές αναφορές στα 110 χρόνια δημιουργικής πορείας και προσφοράς της Τράπεζας Κύπρου. Χαιρετισμό στην εκδήλωση απηύθυνε και ο Αναπληρωτής Διευθύνων Σύμβουλος του Συγκροτήματος, και Πρόεδρος του Ιστορικού Αρχείου της Τράπεζας Κύπρου κ. Γιάννης Κυπρίης, ο οποίος τόνισε ότι « Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, αισθανόμαστε το βάρος των ευθυνών μας έναντι του 'Κοινού Κυπρίων', όχι μόνο για να κρατήσουμε γερά τα θεμέλια αυτού του Οργανισμού που λέγεται Τράπεζα Κύπρου, αλλά και για να συντηρήσουμε τη μνήμη, να περιώσουμε πολύτιμο ιστορικό υλικό και να το παραδώσουμε στις νέες γενιές. Και τούτο διότι η ιστορία της Τράπεζας Κύπρου δεν είναι μόνο δική της, αλλά και ολόκληρου του Κυπριακού λαού. » Η κ. Ναδίνια Παφίτου, Διευθύντρια Ιστορικού Αρχείου και υπεύθυνη της έκδοσης ανέφερε πως, το Συγκρότημα, στα πλαίσια της εταιρικής κοινωνικής του ευθύνης, ίδρυσε το Ιστορικό Αρχείο για να διαφυλάξει πολύτιμο υλικό και κυρίως για να αποδώσει τις ιστορικές αυτές πληροφορίες στον ερευνητή/ μελετητή της Ιστορίας της Κύπρου.

Συνεργασία της Quality Group με την TBWA\ENTEΛIA

«Οι άνθρωποι δε ζουν απλώς σε σπίτια, μα τα φτιάχνουν με σκοπό να φιλοξενήσουν τα συναισθήματα, τις ανάγκες, τα όνειρά τους... Η κατασκευαστική εταιρία Quality Group επέλεξε να συνεργαστεί, να εμπιστευτεί και να συμπορευτεί με τις ιδέες, την εμπειρία και τη δυναμική της TBWA\ENTEΛIA! Απόρροια αυτής της πολλά υποσχόμενης συνεργασίας αποτελεί το όραμα που ακούει στο όνομα «Life Project» και το οποίο μετέδωσε στην Quality Group η πάντοτε ανατρεπτική TBWA\ENTEΛIA. Η Quality Group γίνεται μια εταιρεία-οραματιστής, η οποία όχι μόνο αναζητά τις βαθύτερες και αληθινές ανάγκες του εκάστοτε πελάτη, αλλά δουλεύει προς αυτή την κατεύθυνση, προσφέροντας το «LifeProject».

TBWA\ENTEΛIA

Εκστρατεία Οδικής Ασφάλειας από την Παγκυπριακή Ασφαλιστική

• Στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής της Ευθύνης

Με το σύνθημα: «Η ζωή είναι ένα όμορφο ταξίδι! Μην το κάνεις σύντομο ... Οδήγα με ασφάλεια» η Παγκυπριακή Ασφαλιστική, μέλος του ομίλου της Ελληνικής Τράπεζας, εγκαινίασε εκστρατεία με στόχο να παροτρύνει τους οδηγούς ώστε να αναπτύξουν συνεπή συμπεριφορά στους δρόμους, τόσο για τη δική τους ασφάλεια όσο και για την ασφάλεια των συνανθρώπων τους. Ο όμιλος της Ελληνικής Τράπεζας έχει υπογράψει την Ευρωπαϊκή Χάρτα Οδικής Ασφάλειας και έχει δεσμευτεί να πραγματοποιεί δραστηριότητες οι οποίες συμβάλλουν στις

Κύπρος. Νησί του Κρασιού.

Κερνάω μία Κουμανταρία, το αρχαιότερο επώνυμο κρασί του κόσμου, που ο Ριχάρδος ο Λεοντόκαρδος ονόμασε «κρασί των βασιλιάδων και βασιλιά των κρασιών». Τι θα έλεγες για μια Ζιβανία, ένα παραδοσιακό απόσταγμα σταφυλιού, που μόνο εδώ μπορείς να απολαύσεις; Κάνε μια επίσκεψη στους αμπελώνες, στα παραδοσιακά οικογενειακά οινοποιεία και στα μαγευτικά ορεινά κρασοχώρια της Λεμεσού. Φέτος, αν θέλεις να ζήσεις τον τρύγο από κοντά, πάρε μια γεύση από το νησί μας!

Το νησί μας σε προσκαλεί για μια Κουμανταρία στο www.visitcyprus.com

Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, Λεωφ. Λεμεσού 19, Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ.: +357 22 69 11 00, Email: cytour@visitcyprus.com

Love Cyprus

Το νησί της καρδιάς μας!

Επίκαιρα θέματα

προσπάθειες μείωσης των θανατηφόρων οδικών δυστυχημάτων στον τόπο μας. Στο πλαίσιο αυτό, η Παγκυπριακή Ασφαλιστική ενέταξε στην Εταιρική Κοινωνική της Δράση διάφορες ενέργειες που στοχεύουν σε αυτή την κατεύθυνση. Ενημερωτικά φυλλάδια ταχυδρομήθηκαν στους πελάτες της Τράπεζας, ειδικές αφίσες αναρτήθηκαν στα καταστήματα της Τράπεζας παγκύπρια και ενημερωτικό τετράπτυχο φυλλάδιο τοποθετήθηκε στους χώρους συναλλαγών για λήψη του από το συναλασσόμενο κοινό. Όλο το υλικό της εκστρατείας ετοιμάστηκε σε συνεργασία με το Αρχηγείο Αστυνομίας - Τμήμα Τροχαίας. Η κοινωνική υπευθυνότητα της Παγκυπριακής Ασφαλιστικής συνεχίζεται με τη δέσμευση ότι θα ενδυναμωθεί με προγράμματα, δράσεις και ενέργειες που θα βοηθούν και θα στηρίζουν το κοινωνικό σύνολο.

Η Εθνική Ασφαλιστική στην πόλη του φωτός

Στην πόλη του φωτός, στο Παρίσι, αλλά και σε πλήθος μαγευτικές γωνιές της Γαλλίας βρέθηκαν φέτος τον Αύγουστο οι πρώτοι της Εθνικής Ασφαλιστικής (Κύπρου). Με γαλλικές γεύσεις από το Λίγηρα στον ουρανό, μοναδικές εικόνες από μεγάλα έργα πολιτισμού στο Παρίσι αλλά και από φυσικές ομορφιές της Νορμανδίας, επέστρεψαν με «γεμάτες τις μηχανές» και έτοιμοι για νέες επιτυχίες! Στη φωτογραφία η ομάδα της Εθνικής μπροστά από την Παναγία των Παρισίων.

Ο Όμιλος ΛΕΠΤΟΣ βραβεύει το προσωπικό του για μια ακόμη φορά

Στην νέα έκδοση του περιοδικού για το προσωπικό του προχώρησε πρόσφατα ο Όμιλος Εταιρειών ΛΕΠΤΟΣ το οποίο έχει γίνει πλέον θεσμός και όλοι το έχουν αγαπήσει και αγαπήσει. Η έκδοση του περιοδικού ξεκίνησε με στόχο την πληρέστερη ενημέρωση του προσωπικού για όλες τις δραστηριότητες και εκδηλώσεις του Ομίλου καθώς επίσης και την δημιουργία της καλύτερης δυ-

νατής σχέσης με όλους τους εργαζόμενους. Όπως σε κάθε έκδοση έτσι και τώρα το περιοδικό συμπεριλαμβάνει διαγωνισμούς με πλούσια δώρα και βραβεία. Στην τελευταία έκδοση νικήτρια του διαγωνισμού ήταν Μαρία Στυλιανού από το τμήμα Λογιστηρίου του Coral Beach Hotel & Resort το η οποία κέρδισε δείπνο για δύο άτομα στην Ψαροταβέρνα "Λιμάνι" του Ξενοδοχείου.

• Στη φωτογραφία εικονίζεται η νικήτρια του διαγωνισμού Μαρία Στυλιανού να παραλαμβάνει το βραβείο της από τον εκπρόσωπο του Ομίλου Λεπτός Χάρης Λαζαρίδη.

Συμμετοχή του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου στο Δ. Σ. της Διεθνούς Συνομοσπονδίας Πλοιοκτητών

Η Διεθνής Συνομοσπονδία Πλοιοκτητών πραγματοποίησε στις 14 Σεπτεμβρίου 2010, στο Λονδίνο, συνάντηση του Διοικητικού Συμβουλίου της. Ο Αμέσως Προηγούμενος Πρόεδρος και ο Γενικός Διευθυντής του Κυπριακού Ναυτιλιακού Επιμελητηρίου, Capt. Dirk Fry και κ. Θωμάς Α. Καζάκος, αντιπροσώπευσαν την Κυπριακή Ναυτιλιακή Βιομηχανία σε αυτήν την σημαντική συνάντηση. Τα κύρια θέματα που συζητήθηκαν κατά τη διάρκεια της συνάντησης του Διοικητικού Συμβουλίου, ήταν οι συνεχείς προσπάθειες της Ευρωπαϊκής Ναυτιλίας για την περαιτέρω μείωση της εκπομπής αερίων από πλοία που συντείνουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, και το ανησυχητικό φαινόμενο της έξαρσης της Πειρατείας με τις ένοπλες επιθέσεις κατά των πλοίων.

Η easyJet βραβεύτηκε για 10η συνεχόμενη χρονιά

Η easyJet, η πρωτοπόρος ευρωπαϊκή αεροπορική εταιρεία low fare, βραβεύτηκε για 10η συνεχόμενη χρονιά ως «η καλύτερη Low Fare αεροπορική εταιρεία» από το καταξιωμένο περιοδικό Business Traveller στο Λονδίνο. Μέσα από τον θεσμό των βραβείων Business Traveller, που διεξάγεται εδώ και 20 χρόνια, οι αναγνώστες ψηφίζουν και αναδεικνύουν τις εταιρείες που έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη τους, με την easyJet να αποτε-

λεί μια από αυτές. Η Carolyn McCall, chief executive της easyJet, δήλωσε: "Η βράβευση καλύτερης low fare αεροπορικής εταιρείας από το παγκόσμιο επιβατικό κοινό για 10η συνεχή χρονιά αποτελεί για εμάς μεγάλη τιμή, αλλά και απόδειξη της σκληρής δουλειάς και αφοσίωσης των ανθρώπων μας. Η νέα μας βράβευση προβάλλει τη δυναμική του προϊόντος και της μάρκας easyJet. Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους τους πελάτες μας που μας ψήφισαν".

Vodafone 360 Opera Mini™

Τώρα απολαμβάνεις το Internet και από το κινητό σου!

Με τον Vodafone 360 Opera Mini™, τον πιο γρήγορο Internet browser για κινητά στον κόσμο, μπορείς να έχεις την καλύτερη δυνατή εμπειρία σερφάροντας σε όλες τις αγαπημένες σου ιστοσελίδες, ακόμη και αν το κινητό σου διαθέτει μικρή οθόνη.

Με το μενού του Vodafone 360 Opera Mini™, έχεις άμεση, εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στο Facebook, Hotmail, Google και Twitter.

Στείλε τώρα με SMS τη λέξη **OPERA** στο **8000** και κατέβασε τον Vodafone 360 Opera Mini™ δωρεάν.

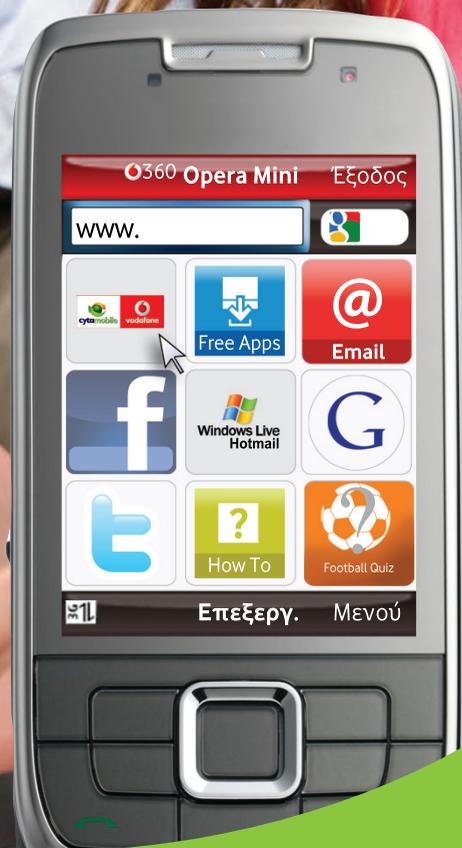
Για περισσότερες πληροφορίες μπες στο www.cytamobile-vodafone.com

power to you

www.cytamobile-vodafone.com

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση: 132

gnomi@

Επίκαιρα θέματα

Internet στο κινητό με μόνο 8 ευρώ το μήνα

Με τη νέα υπηρεσία MTN Data250, οι συνδρομητές της MTN μπορούν να απολαμβάνουν πρόσβαση στο διαδίκτυο από το κινητό τους, όπου κι αν βρίσκονται, στην προνομιακή τιμή των 8 ευρώ το μήνα. Η υπηρεσία MTN Data250 συμπεριλαμβάνει όγκο δεδομένων 250MB και έτσι οι

συνδρομητές MTN Pay Monthly μπορούν να απολαμβάνουν εύκολη και γρήγορη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Οι συνδρομητές που θα ενεργοποιήσουν την υπηρεσία, με μόνο 8 ευρώ το μήνα επιπλέον στο λογαριασμό τους, θα μπορούν να σερφάρουν στις αγαπημένες τους ιστοσελίδες και σε site κοινωνικής δικτύωσης της επιλογής τους, να διαβάζουν τα e-mail τους και

να κατεβάζουν υλικό. Για ενεργοποίηση της υπηρεσίας MTN Data250 οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να καλέσουν το Κέντρο Εξυπηρέτησης Πελατών της MTN στο 136 ή να επισκεφθούν οποιοδήποτε κατάστημα MTN ή Γερμανός. Η MTN Data250 μπορεί να ενεργοποιηθεί σε κινητά που υποστηρίζουν υπηρεσίες δεδομένων (πρόσβαση στο διαδίκτυο).

Η cdbbank εμπλουτίζει τα προϊόντα της με οκτώ αμοιβαία κεφάλαια της ALPHA TRUST

- Στρατηγική συμφωνία της cdbGlobalCapital
- Αυξάνονται οι επιλογές για ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές

Το Συγκροτήμα της cdbbank εμπλουτίζει και διευρύνει τη γκάμα των προσφερομένων προϊόντων και υπηρεσιών του στην κυπριακή αγορά. Με στρατηγική συμφωνία που υπέγραψε με την ελληνική εταιρεία ALPHA TRUST A.E.Δ.Α.Κ., η θυγατρική εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών του Συγκροτήματος cdbGlobalCapital, θα διαθέτει στην αγορά της Κύπρου οκτώ επιλεγμένα αμοιβαία κεφάλαια ως Αντιπρόσωπος

cdbank

της στη Δημοκρατία. Για τη διάθεση αυτών των αμοιβαίων κεφαλαίων της ALPHA

TRUST A.E.Δ.Α.Κ., έχουν ληφθεί από τις 5 Ιουλίου 2010, όλες οι απαιτούμενες εγκρίσεις από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς της Κύπρου. Η συνεργασία αυτή, που προσφέρει ένα διευρυμένο φάσμα επενδυτικών επιλογών σε ιδιώτες και θεσμικούς επενδυτές, συνδυάζει το κορυφαίο επίπεδο διαχείρισης που προσφέρουν στους μεριδιούχους τα αμοιβαία κεφάλαια που διαχειρίζεται η ALPHA TRUST και της υψηλής ποιότητας επενδυτικές υπηρεσίες που προσφέρει η cdbGlobalCapital στους πελάτες της. Πέραν της διάθεσης των Αμοιβαίων Κεφαλαίων, στρατηγικός στόχος αυτής της συνεργασίας αποτελεί και η διαχείριση ατομικών χαρτοφυλακίων θεσμικών επενδυτών, συνδυάζοντας την τεχνογνωσία που έχουν αναπτύξει οι δύο οργανισμοί στο συγκεκριμένο κλάδο. Η cdbGlobalCapital, η οποία αποτελεί θυγατρική εταιρεία της cdbbank (Κυπριακή Τράπεζα Αναπτύξεως Δημόσια Εταιρεία Λτδ), δραστηριοποιείται ενεργά στην παροχή επενδυτικών υπηρεσιών ιδιωτών και θεσμικών επενδυτών και συμβουλών σε επιχειρήσεις ως Επιχείρηση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών εποπτευόμενη από την Επιτροπή Κε-

φαλαιαγοράς Κύπρου. Η cdbGlobalCapital είναι Μέλος του Χρηματιστηρίου Αξιών της Κύπρου και Εξ' Αποστάσεως Μέλος του Χρηματιστηρίου Αθηνών, ενώ στο πελατολόγιο της συγκαταλέγονται θεσμικοί επενδυτές, νομικά πρόσωπα καθώς και ιδιώτες. Η ALPHA TRUST A.E.Δ.Α.Κ. είναι θυγατρική της ALPHA TRUST A.E.Π.Ε.Υ., η οποία ιδρύθηκε το 1987 και είναι η πρώτη εταιρεία παροχής επενδυτικών υπηρεσιών που δραστηριοποιήθηκε στην Ελλάδα. Η ALPHA TRUST συγκαταλέγεται σταθερά ανάμεσα στους κορυφαίους διαχειριστές επενδύσεων της τελευταίας δεκαετίας και αποτελεί σήμερα το μεγαλύτερο ανεξάρτητο οργανισμό διαχείρισης κεφαλαίων στην Ελλάδα. Η ALPHA TRUST δραστηριοποιείται στη διαχείριση χαρτοφυλακίων ιδιωτών και θεσμικών επενδυτών στην Ελλάδα, καθώς και στο Ηνωμένο Βασίλειο, μέσω της θυγατρικής της εταιρείας Taylor Young Investment Management Limited.

Ο Πρόεδρος του ΚΟΤ σε Τουριστική Έκθεση στην Γαλλία

Την τουριστική έκθεση IFTM Top Resa στη Γαλλία επισκέφθηκε αντιπροσωπεία του ΚΟΤ με επικεφαλής τον Πρόεδρο του Οργανισμού κ. Αλέκο Ορουντιώτη. Στην αντιπροσωπεία συμμετείχαν το μέλος του Δ.Σ κ. Αλέξης Σαβεριάδης και ο Διευθυντής Τουρισμού κ. Μιχάλης Μεταξάς. Στα πλαίσια της έκθεσης έγιναν συναντήσεις με όλους τους διοργανωτές ταξιδιών που συμπεριλαμβάνουν την Κύπρο στο πρόγραμμα τους. Κατά τις συναντήσεις έχει διαπιστωθεί πραγματικό ενδιαφέρον από τους διοργανωτές ταξιδιών μεσαίου μεγέθους με διευρυνση των προγραμμάτων τους για την Κύπρο. Οι μεγάλοι διοργανωτές ταξιδιών θα συνεχίσουν να διατηρούν σχετικά μικρά προγράμματα για την Κύπρο μέχρι που να τους δοθεί η ευκαιρία δημιουργίας club σε συνεργασία με κύπριους ξενοδόχους που αναπόφευκτα θα τους οδηγήσει στην δρομολόγηση δικών τους ναυλωμένων πτήσεων. Η αντιπροσωπεία του ΚΟΤ έλα-

βε ενθαρρυντικά μηνύματα για το 2011 όταν ληφθεί υπόψη ότι η πλειοψηφία των Τ.Ο που πήραν οικονομικό ρίσκο το 2010 συμμετέχοντας σε ναυλωμένες πτήσεις από το Παρίσι και την επαρχία είναι ικανοποιημένοι από τα αποτελέσματα και θα συνεχίσουν ή ακόμα θα διευρύνουν τα προγράμματα τους. Ο κος Ορουντιώτης επιβεβαίωσε το ζωηρό ενδιαφέρον του Οργανισμού για την γαλλική αγορά και την θέληση συνέχισης και εντατικοποίησης των προσπαθειών και της συνεργασίας ειδικά με αυτούς που θα συντείνουν στην βελτίωση των αεροπορικών συνδέσεων. Ο Πρόεδρος του ΚΟΤ παρουσίασε την νέα στρατηγική του Οργανισμού, τους στόχους στην γαλλική αγορά και γενικότερα στις ευρωπαϊκές αγορές. Ο κος Ορουντιώτης υπερθεμάτισε τα μέτρα που αγγίζουν την ποιότητα, διαφοροποίηση και εμπλουτισμό του προϊόντος μας, τον ρόλο του τουρισμού στην οικονομία και του ΚΟΤ στην ισορροπημένη τουριστική ανάπτυξη.

ΜΟΡΦΩΣΗ

Δανειοδοτικό Σχέδιο

ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ

ΓΥΜΝΑΣΙΟ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

Ολοκληρωμένη μόρφωση που θα δώσει καρπούς στο αύριο...

Η Ελληνική Τράπεζα με το σχέδιο **ΜΟΡΦΩΣΗ** σας προσφέρει ολοκληρωμένες δανειοδοτικές λύσεις για τις εκπαιδευτικές σας ανάγκες - όποιες κι αν είναι αυτές - από το νηπιαγωγείο, το δημοτικό, το γυμνάσιο, μέχρι και το πανεπιστήμιο!

ΔΑΝΕΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ

... από €2.500 μέχρι €140.000

- Μακροχρόνια περίοδος αποπληρωμής **μέχρι 30 χρόνια**
- Ευνοϊκό επιτόκιο
- **Ευέλικτες** μηνιαίες δόσεις
- Περίοδος χάριτος **μέχρι 5 χρόνια**
- Δανεισμός σε Ευρώ, Δολάρια, Στερλίνες

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Η εξέλιξη είναι στη φύση μας

STUDENT CARD

... με **μηδέν χρέωση*** για αναλήψεις μετρητών στο εξωτερικό

- Πρόσβαση στο Hellenic Net Banking για άμεση διαχείριση του λογαριασμού
- **Εκπτώσεις** σε μεγάλο αριθμό καταστημάτων μέσω του σχεδίου **more4u**
- Ευχέρεια **άμεσης ανάληψης μετρητών** που κατατίθενται στο λογαριασμό του κατόχου της κάρτας
- Δωρεάν ταξιδιωτική ασφαλιστική κάλυψη (ισχύει εφόσον η αγορά των εισιτηρίων γίνει με τη συγκεκριμένη κάρτα)

* Στην περίπτωση που η ανάληψη θα γίνει σε νόμισμα άλλο από το ευρώ η μετατροπή θα γίνεται ως προνοείται στον «Πίνακα Α» με τις Χρεώσεις Καρτών της Τράπεζας, ο οποίος είναι στη διάθεσή σας σε οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας ή στην ιστοσελίδα www.hellenicbank.com

STUDENT MEDICARD

... το ασφαλιστικό σχέδιο υγείας της Hellenic Alico Life για φοιτητές, που προσφέρει νοσοκομειακή περίθαλψη στην Κύπρο και στο εξωτερικό ανάλογα με τη χώρα φοίτησης του φοιτητή.

γραμμή εξυπηρέτησης 8000 9999

γραμμή από εξωτερικό +357 22 743843

www.hellenicbank.com

• Για επιτόκια παρακαλούμε προμηθευτείτε τον Οδηγό Επιτοκίων και Χρεώσεων από οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας, τη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999 ή στο διαδίκτυο www.hellenicbank.com • Η Ελληνική Τράπεζα δύναται, κατά την απόλυτη της κρίση, να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση σύμφωνα με την εκάστοτε δανειοδοτική πολιτική της • Για την παραχώρηση του δανείου συνεπάγεται η πληρωμή εξόδων ετοιμασίας νομικών εγγράφων και εξόδων παραχώρησης δανείου και απαιτείται η παροχή εξασφαλίσεων υπό μορφή προσωπικών εγγυήσεων και/ή εμπράγματης εξασφάλισης με εκχώρηση, ασφάλεια πυρός/σεισμού όταν το ποσό είναι πέραν των €45.000, όπως επίσης και ασφάλεια ζωής και μόνιμης ολικής ανικανότητας για τον γονέα (και προαιρετικά για το φοιτητή) με την Hellenic Alico Life • Περισσότερες λεπτομέρειες στην ιστοσελίδα www.hellenicbank.com ή σε οποιοδήποτε κατάστημα της Ελληνικής Τράπεζας ή στη Γραμμή Εξυπηρέτησης 8000 9999.

Το ανθρώπινο δυναμικό και το εργασιακό περιβάλλον ως κινητήρια δύναμη για την επίτευξη υψηλών στόχων

Το ΧΑΚ, ως ένας σύγχρονος και δυναμικός οργανισμός, προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στα θέματα των εργασιακών σχέσεων, στην παραγωγικότητα και στην αποδοτικότητα του προσωπικού του καθώς και στην εταιρική κοινωνική ευθύνη του. Στα πλαίσια αυτά, το ΧΑΚ έχει εγκαθιδρύσει αποτελεσματικούς μηχανισμούς λειτουργίας που προάγουν τη συλλογικότητα, την εργατικότητα και τις υψηλές αποδόσεις. Λειτουργώντας ομαδικά και σε πνεύμα συναντίληψης, η διεύθυνση, τα στελέχη και το προσωπικό του ΧΑΚ, επιδιώκουν την κατάκτηση νέων στόχων, σχεδιάζουν το μέλλον και δημιουργούν αξία για την εργασία τους και τον οργανισμό τους.

**Του κ. Νώντα
Κλ. Μεταξά**

Γενικού Διευθυντή
του ΧΑΚ

Σήμερα, το ΧΑΚ χαρακτηρίζεται από ένα άριστο κλίμα εργατικών σχέσεων που αποδεικνύεται από τη μηδενική απώλεια χρόνου εργασίας, λόγω εσωτερικών εργασιακών εντάσεων. Όλοι όσοι εργάζονται

στο ΧΑΚ απολαμβάνουν ένα υγιές εργασιακό περιβάλλον, ιδανικό για αποτελέσματα που απαιτούν υψηλές αποδόσεις και δύσκολους στόχους. Τηρώντας τον Κώδικα Διακυβέρνησης και την ιεραρχία του οργανισμού, όλοι εργάζονται για το συνολικό αποτέλεσμα που δεν είναι άλλο από την ενδυνάμωση και αξιοπιστία του ΧΑΚ τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό.

Το ΧΑΚ εφαρμόζει, ακόμα και αν αυτό δεν το απαιτά η Νομοθεσία του, τις πρόνοιες που το ίδιο ζητά από τα Μέλη του και τις εισηγμένες εταιρείες. Μία έμπρακτη απόδειξη είναι η εφαρμογή του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης στην έκταση που μπορεί, βάσει του νομικού καθεστώτος του. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ανεξάρτητο Εσωτερικό Ελεγκτή κι Επιτροπή Ελέγχου με σαφείς κανονιστικές λειτουργίες. Σημαίνει στην τελική ανάλυση σαφέστατη εφαρ-

μογή εκτός ουσιαστικού θεσμού χρηστής διοίκησης. Οι άριστες εργασιακές σχέσεις έχουν φέρει σημαντικά αποτελέσματα για το ΧΑΚ, το οποίο σήμερα συγκαταλέγεται στα πλέον ανεπτυγμένα χρηματιστήρια της Ευρώπης και της περιοχής μας. Η αναγνώριση του από διεθνή και ευρωπαϊκά σώματα, οι σύγχρονες τεχνολογικές υποδομές του, οι συνεργασίες του με ξένα χρηματιστήρια και γενικά η δομή και η λειτουργία του επιβεβαιώνουν την πολυσήμαντη εργασία που γίνεται εσωτερικά στο ΧΑΚ. Η στενή και αρμονική συνεργασία Συμβουλίου και προσωπικού, η υπευθυνότητα των όσων διοικούν, των στελεχών και του προσωπικού του, η αποπεράτωση των εργασιών εντός των τεθέντων χρονοδιαγραμμάτων και η συνεχής προσπάθεια

όλων για να προχωρήσει μπροστά ο οργανισμός, έχουν φέρει το ΧΑΚ σε μια ζηλευτή θέση από πλευράς παραγωγικότητας και αποδοτικότητας.

Ένα σημείο που πρέπει να υποδειχθεί είναι η καθολική συμμετοχή στους σχεδιασμούς του Οργανισμού. Η ετοιμασία των στρατηγικών σχεδίων ξεκινά από κάτω και “ανεβαίνει” προς τα πάνω, μέχρι να ετοιμαστεί η τελική πρόταση που θα συζητηθεί από το Συμβούλιο με τη συμμετοχή πάλι των αρμόδιων στελεχών.

Η προσπάθεια μείωσης των κόστων και πάλι καθολική. Επίσης το κάθε στέλεχος νοιώθει ότι μέσα στο ΧΑΚ αξιοποιείται και συμμετέχει.

Για τους λόγους αυτούς, το ΧΑΚ έχει το πλεονέκτημα να προωθεί ολοένα και συνεχώς νέους αναπτυξιακούς στόχους, τους οποίους με

μεθοδικότητα και σκληρή εργασία τα στελέχη και το προσωπικό τους υλοποιεί. Ενδεικτικό αυτού είναι ότι μόνο την περίοδο 2009-10 (μέχρι τώρα) το ΧΑΚ κατάφερε και προώθησε:

- Από τις 29 Μαρτίου τη Ν.Ε.Α. Αγορά (Νεοαναπτυσσομένων Εταιρειών) που εμπλουτίζει την αγορά μας.
- Την εισαγωγή στην Αγορά Παραγώγων του ΧΑ τραπεζικού προϊόντος στο κοινό δείκτη ΧΑ - ΧΑΚ.
- Την εισαγωγή νέων εργαλειών με στόχο την αύξηση της εμπορευσιμότητας της αγοράς, όπως ο θεσμός του Ειδικού Διαπραγματευτή (market maker), των εξωχρηματιστηριακών πράξεων (OTC Traders) καθώς και το δανεισμό αξιών.
- Την απλοποίηση των εσωτερικών διαδικασιών για να μειώσει τη γραφειοκρατία και για να ενισχύσει την τεχνολογική υποδομή των υπηρεσιών του.
- Τη διεύρυνση των σχέσεων του με άλλα Χρηματιστήρια (Ελλάδα, Ρωσία, Ρουμανία, Αίγυπτο, κλπ).
- Την έγκριση του, το 2009, ως αναγνωρισμένου χρηματιστηρίου από τις φορολογικές αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου.
- Την έγκριση του από τον Ιούνιο του 2010 ως αναγνωρισμένου χρηματιστηρίου από την αρμόδια αρχή για θέματα κεφαλαιαγοράς της Ρωσικής Ομοσπονδίας.
- Την ενίσχυση της αναγνωρισιμότητας του σε διεθνές επίπεδο με την αναβάθμιση του από το FTSE στην κατηγοριοποίηση χωρών (FTSE Global Index Series) και συγκεκριμένα στην κατηγορία Frontier Markets.
- Τη σύνδεση του, το Νοέμβριο του 2009, στην κοινοπραξία Link Up Markets που άρχισε με τη συμμετοχή αριθμού Ευρωπαϊκών Αποθετηρίων - Χρηματιστηρίων περιλαμβανομένου και του ΧΑΚ.
- Την υπογραφή του 2009 του Μνημονίου Συναντίληψης (MOU) για τη συμμετοχή του στο έργο Target 2 Securities που προωθεί η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα για σκοπούς ενοποίησης της εκκαθάρισης συναλλαγών από μια ενιαία πανευρωπαϊκή πλατφόρμα στον ευρωπαϊκό χώρο.
- Την ανάπτυξη της αγοράς χρεογράφων στο ΧΑΚ.
- Την πρόσφατη ανάληψη, σε ιδιαίτερα δύσκολες και πιεστικές συνθήκες, συναφών εργασιών για εισηγμένα χρεόγραφα και γραμμάτια δημοσίου, λόγω της μεταφοράς της Διαχείρισης του Δημοσίου Χρέους στο Υπουργείο Οικονομικών.
- Την ετοιμασία των κανονισμών για προώθη-

ση των πιστοποιητικών παραστάσεων μετοχών (γνωστά ως GDR'S).

Παράλληλα, μ' όλους αυτούς τους στόχους που πέτυχε το ΧΑΚ, το προσωπικό του:

- Οργανώνει συχνά ενημερωτικές παρουσιάσεις "road shows" σε αγορές του εξωτερικού για προβολή του ΧΑΚ και των εταιρειών μελών του.
- Ενισχύει την ενημέρωση των επενδυτών. Εκτός της μηνιαίας ηλεκτρονικής ανασκόπησης της αγοράς με την έκδοση (e-νημέρωση ΧΑΚ) και των ετήσιων εκδόσεων Fact Book και Ετήσιες Εκθέσεις, εξέδωσε πρόσφατα το "Γλωσσάρι του ΧΑΚ" που περιλαμβάνει σε απλοποιημένη γλώσσα ορολογίες της χρηματιστηριακής αγοράς και την έκδοση "Άρθρα & Απόψεις στελεχών του ΧΑΚ" που καλύπτει εξειδικευμένα θέματα από τεχνοκράτες του ΧΑΚ.
- Διοργανώνει εκπαιδευτικές παρουσιάσεις για όλους τους συντελεστές της Κεφαλαιαγοράς.

Όπως προκύπτει από τα πιο πάνω πρόσφατα, κεντρικός άξονας όλων των ενεργειών του ΧΑΚ είναι η προώθηση νέων προϊόντων και υπηρεσιών που εξυπηρετούν τις ανάγκες της αγοράς, τους συντελεστές της καθώς και το επενδυτικό κοινό.

Ακόμα, το ΧΑΚ δίνει ιδιαίτερη σημασία στη διαχείριση των πόρων του, ώστε να παραμείνει ένας εύρωστο και οικονομικά δυνατός οργανισμός. Αυτό το πετυχαίνει με συγκεκριμένες πολιτικές που αποσκοπούν στην περισυλλογή των εξόδων και στην αύξηση των εσόδων. Προπάντων υπογραμμίζεται και πάλι ότι καθοριστικός παράγοντας και πάλι είναι ότι η διαμόρφωση

της σχετικής πολιτικής γίνεται με τη συμμετοχή όλου του προσωπικού.

Ως σύγχρονος οργανισμός, το ΧΑΚ, δεν θα μπορούσε να κλείσει τα μάτια του στις ανάγκες της κοινωνίας. Γι' αυτό, στα πλαίσια της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης του συμμετέχει, στα πλαίσια των δυνατοτήτων του, σε φιλανθρωπικές εκδηλώσεις, οργανώνει αιμοδοσίες του προσωπικού του, στηρίζει φορείς κοινωνικής προσφοράς και γενικά συμμετέχει ενεργά στο γίνεσθαι της κοινωνίας μας.

Αξιοσημείωτη είναι και η δράση του ΧΑΚ σε εκδηλώσεις που αφορούν τη ψυχαγωγία του προσωπικού του. Ως τέτοιες είναι οι κοινές εκδηλώσεις, η κοινωνικότητα του προσωπικού του, ενώ τώρα ανέλαβε και τη διοργάνωση του πανευρωπαϊκού αθλητικού τουρνουά για το 2011.

Το μεγάλο έργο που συντελείται στο ΧΑΚ οφείλεται κατά κύριο λόγο στη σωστή οργάνωση, στην εργατικότητα και στο υγιές εργασιακό περιβάλλον στον οργανισμό. Τα εχέγγυα αυτά, ενισχύουν τις προσπάθειες του προσωπικού, το οποίο καλείται να διαχειριστεί δύσκολα προβλήματα και να διεκπεραιώσει μια πολύ σημαντική αποστολή.

Η σωστή λειτουργία του ΧΑΚ, η διεθνής αξιοπιστία του και η περαιτέρω ανάπτυξη του έχουν άμεση αντανάκλαση στην εξέλιξη και την πορεία της κυπριακής οικονομίας, διάσταση που έχει εμπειδωθεί πλήρως από όλους όσους εργάζονται σήμερα στο ΧΑΚ.

Τα στελέχη και το προσωπικό του ΧΑΚ θα συνεχίσουν με τον ίδιο ζήλο το έργο και την αποστολή τους. Μια αποστολή που δημιουργεί μεγάλα οφέλη για την οικονομία και τον τόπο γενικότερα.

Πιστοποιητικά Παραστατικών Μετοχών (DR's)

Στα πλαίσια της ευρύτερης προσπάθειας του Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου (ΧΑΚ) για εμπλουτισμό των χρηματοοικονομικών του προϊόντων και της εφαρμογής μίας νέας αναπτυξιακής στρατηγικής που θα το καταστήσει ως μία πιο δυναμική και ανταγωνιστική αγορά στην Κύπρο και στην ευρύτερη περιοχή, το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου έχει τροχοδρομήσει τη δυνατότητα εισαγωγής στο ΧΑΚ των Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών, γνωστών ως Depositary Receipts (DR's).

Τα Πιστοποιητικά Παραστατικά Μετοχών είναι πιστοποιητικά τα οποία τυγχάνουν διαπραγματεύσεως σε διεθνή και αναπτυσσόμενα Χρηματιστήρια ανά τον κόσμο. Αντιπροσωπεύουν την ιδιοκτησία ενός ποσοστού του μετοχικού κεφαλαίου μίας εταιρείας και μπορούν να μετατραπούν ανά πάσα στιγμή σε μετοχές της. Οι τρόποι εισαγωγής σε ένα Χρηματιστήριο

**Του Ζήνωνα
Γ. Αχιλλιάδη**
Λειτουργού του ΧΑΚ

είναι διάφοροι. Τα Πιστοποιητικά Παραστατικά Μετοχών είναι ένας από αυτούς. Στην περίπτωση αυτή, αντί να εισαχθούν οι ίδιοι οι τίτλοι μιας εταιρείας στο Χρηματιστήριο ένα μέρος τους «κατατίθεται» σε θεματοφύλακα ο οποίος με την σειρά του αναλαμβάνει να εκδώσει και να εισάγει προς διαπραγμάτευση στο Χρηματιστήριο τις «αποδείξεις» δηλαδή τα Πιστοποιητικά Παραστατικών Μετοχών της κατάθεσης αυτής.

Παρέχουν τα ίδια δικαιώματα ψήφου που απολαμβάνουν οι υφιστάμενες μετοχές του εκδότη και συνήθως είναι εισηγμένα και αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε δολάρια ή ευρώ. Τα πιστοποιητικά αυτά απευθύνονται σε εξειδικευμένους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς παρέχοντας ταυτόχρονα σημαντικά πλεονεκτήματα τόσο για τους επενδυτές όσο και για τις εταιρείες που ενδιαφέρονται να εκδώσουν και να εισαγάγουν Πιστοποιητικά Παραστατικά Μετοχών, σε χρηματιστήρια του εξωτερικού, όπως για παράδειγμα:

- χαμηλό κόστος εισαγωγής, εμπορίας και εκκαθάρισης,
- ευκολίες στην εξαγωγή συναλλάγματος,
- διασπορά του επενδυτικού κινδύνου με ταυτόχρονη αύξηση της ρευστότητας τους,
- βελτίωση και περαιτέρω προβολή της εικόνας της εταιρείας που εισάγει πιστοποιητικά παραστατικά μετοχών,
- εναλλακτικό τρόπο άντλησης κεφαλαίων.

Τα πιστοποιητικά αυτά θα μπορούν να εισαχθούν τόσο στη Ρυθμιζόμενη, όσο και στη μη Ρυθμιζόμενη

Αγορά (Ν.Ε.Α) του ΧΑΚ. Η υποβολή αίτησης για εισαγωγή Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών αφορά στις περιπτώσεις όπου:

- Οι αρχικές μετοχές που αντιστοιχούν στο Πιστοποιητικό Παραστατικών Μετοχών είναι κατηγορίας μετοχών που είναι ήδη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου, ή σε Χρηματιστήριο αλλοδαπής δικαιοδοσίας,
- εκδότης έχει ήδη εισαγάγει Πιστοποιητικά Παραστατικά Μετοχών της ίδιας κατηγορίας αρχικών αξιών και επιζητεί την εισαγωγή πιστοποιητικών παραστατικών της ίδιας κατηγορίας αρχικών αξιών.
- Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με ειδική άδεια του Συμβουλίου, όταν οι αρχικές μετοχές δεν είναι εισηγμένες στο ΧΑΚ, ή σε αναγνωρισμένο από τις αρμόδιες αρχές χρηματιστήριο αλλοδαπής δικαιοδοσίας.

Ο εκδότης που επιθυμεί να εισάξει Πιστοποιητικά Παραστατικά Μετοχών στο ΧΑΚ μπορεί να το πράξει, μέσω ενός από τους πιο κάτω τρόπους:

(α) Με την τοποθέτηση Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών που θα έχουν ήδη εκδοθεί και κατανεμηθεί πριν από τη δημόσια ανακοίνωση του Χρηματιστηρίου για εισαγωγή.

(β) Με την εισαγωγή Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών που έχουν εκδοθεί ή θα εκδοθούν και θα διατεθούν με δημόσια προσφορά προς το κοινό.

(γ) Με την παράλληλη εισαγωγή Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών που είναι ήδη εισηγμένα σε αναγνωρισμένο από αρμόδια αρχή χρηματιστήριο στην αλλοδαπή δικαιοδοσία και τα οποία θα εισαχθούν ταυτόχρονα σε αναγνωρισμένο χρηματιστήριο, με οποιοδήποτε από τους δύο πιο πάνω τρόπους.

Ο εκδότης ο οποίος θα εισαγάγει Πιστοποιητικά Παραστατικά Μετοχών που θα αντιπροσωπεύουν αρχικές μετοχές του, οφείλει να διαχωρίσει τις εν' λόγω αρχικές μετοχές στο μητρώο μετοχών του και να τις διατηρεί διαχωρισμένες από τις υπόλοιπες μετοχές του, εφόσον διατηρείται σε ισχύ ή/και δεν έχει εξαργυρωθεί το ανάλογο πιστοποιητικό παραστατικών μετοχών.

Ακολούθως θα πρέπει να συνάψει συμφωνία κατακράτησης των εν λόγω αρχικών μετοχών του με Νομικό Πρόσωπο (Ταμειυτήριο), υπό την ιδιότητα του εμπιστευματοδόχου.

Το Ταμειυτήριο Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών μπορεί να συσταθεί και να έχει την έδρα του την Κύπρο μόνο εάν είναι χρηματοπιστωτικός οργανισμός που λειτουργεί με βάση τον περί Τραπεζικών εργασιών νόμο του 1997 Ν.66 (Ι)/1997 ή τον περί Επενδυτικών υπηρεσιών και Δραστηριοτήτων και

Ρυθμιζόμενων Αγορών νόμο του 2007 Ν.144 (Ι) 07.

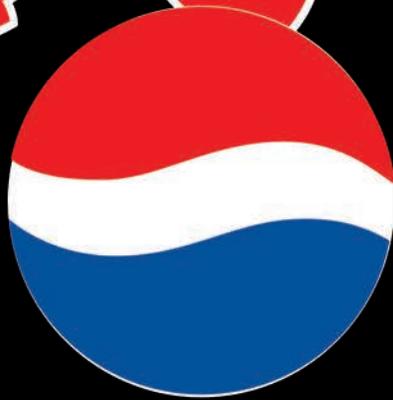
Σε περίπτωση που το Ταμειυτήριο έχει συσταθεί και έχει την έδρα του ή/ και λειτουργεί σε αλλοδαπή δικαιοδοσία και έχει συνάψει συμφωνία εμπιστευματος με τον εκδότη που επιθυμεί να εισάξει πιστοποιητικά παραστατικά μετοχών στο ΧΑΚ, τότε το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου έχει τη διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει κατά πόσον θα αναγνωρίσει το συγκεκριμένο Οργανισμό ως Ταμειυτήριο.

Το Ταμειυτήριο Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών κατακρατεί ή/ και εισπράττει τις αρχικές μετοχές με σκοπό την κατακράτηση τους προς όφελος του εκάστοτε δικαιούχου. Επιπρόσθετα κατακρατεί όλα τα δικαιώματα, τα μερίσματα, ή/ και οποια άλλη διανομή που από τις συγκεκριμένες αρχικές μετοχές ενόσω διατηρεί τα Πιστοποιητικά Παραστατικά Μετοχών υπό την ιδιότητα του εμπιστευματοδόχου, με βάση τη συμφωνία εμπιστευματος που έχει υπογράψει με τον εκδότη.

Ανάμεσα στις βασικές προϋποθέσεις εισαγωγής των Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών είναι μεταξύ άλλων και οι ακόλουθες:

- Η μεταβίβαση τους να είναι ελεύθερη, έτσι ώστε να μπορούν να τύχουν διαπραγμάτευσης και να μεταβιβαστούν χωρίς εμπόδια και δεσμεύσεις.
- Να είναι πλήρως αποπληρωμένα.
- Ότι διασφαλίζεται η ίση μεταχείριση των δικαιούχων των πιστοποιητικών της ίδιας κατηγορίας σχετικά με όλα τα δικαιώματα ή υποχρεώσεις που σχετίζονται με αυτά.
- Το Ταμειυτήριο του εκδότη να είναι έτοιμο και ικανό να παραδώσει το Μητρώο κατόχων Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών στο Κεντρικό Μητρώο και Αποθετήριο του ΧΑΚ.
- Τα Πιστοποιητικά Παραστατικών Μετοχών να είναι διανεμημένα στο κοινό μέχρι ποσοστού τουλάχιστον 25% του αριθμού των Πιστοποιητικών της ίδιας κατηγορίας ή όταν διασφαλίζεται και με χαμηλότερο ποσοστό ομαλή λειτουργία της αγοράς, λόγω του μεγάλου αριθμού των Πιστοποιητικών της ίδιας κατηγορίας και της έκτασης διασποράς τους στο κοινό, κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου του Χρηματιστηρίου.
- Ο εκδότης των Πιστοποιητικών Παραστατικών Μετοχών πρέπει να λειτουργήσει κανονικά και να είχε ελεγμένους λογαριασμούς για τα δύο προηγούμενα της εισαγωγής έτη. Στη περίπτωση προσφάτως συσταθέντα εκδότη, το Συμβούλιο του Χρηματιστηρίου μπορεί να παρέχει σχετική εξαιρέση, εφόσον κρίνει ότι παρέχονται ικανοποιητικά στοιχεία στους επενδυτές που να επιτρέπουν την ορθή εκτίμηση της αξίας των τίτλων του.

PEPSI MAX

MAX YOUR LIFE
MAX TASTE NO SUGAR

Εν ού παιχντοίς

Η δήλωση της εκπροσώπου του Κοινοτικού Επιτρόπου Φούλε τον προηγούμενο μήνα μόνο κεραυνός εν αιθρία δεν έπρεπε να θεωρηθεί, αφού η διπλωματική πολιτική της Τουρκίας φαίνεται να αποδίδει ωριμότερους καρπούς. Η δημοσιότητα που δόθηκε στο όλο θέμα θύμιζε έντονα τις συζητήσεις για τον κανονισμό για το απευθείας εμπόριο με τα κατεχόμενα εδάφη της Κυπριακής Δημοκρατίας, γεγονός, όμως, που κατά την άποψή μας, έπρεπε απλά και με απλότητα να απαντηθεί. Ούτε περί γρίφου πρόκειται, αλλά ούτε και για ιδιαίτερο νομικό πρόβλημα. Δηλαδή, περί όνου σκιάς ο λόγος...

Η εκπρόσωπος δήλωνε με παρρησία - υπο-

δεικνύοντας μάλλον την άγνοιά της ή την ηθελιμένη απόκρυψη επιχειρημάτων - ότι: «από το διεθνές δίκαιο δεν υπάρχει απαγόρευση για εισόδο ή έξοδο από τα (κατεχόμενα) λιμάνια της Αμμοχώστου, της Κερύνειας και του Καραβοστασίου.» Μας παρέπεμπε, μάλιστα, σε νομική γνωμάτευση της Επιτροπής Νομικών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία με επιχειρήματα θα απε-

**Του Δρα
Αντώνη
Στ. Στυλιανού**

Λέκτορα Νομικής στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας,
LL.B Law Bristol, Ph.D
in Law - International
Law and Human
Rights (Kent)

δείκνυε του λόγου το αληθές. Δυστυχώς για τον κ. Φούλε και τους νομομαθής βοηθούς του η πραγματικότητα πόρρω απέχει από το περιεχόμενο και την ερμηνεία της δήλωσης. Το διεθνές δίκαιο μπορεί, εν πάσει περιπτώσει, να μην απαγορεύει την εισόδο ή έξοδο από τα εν λόγω λιμάνια ή οποιαδήποτε άλλα λιμάνια για τον απλούστατο λόγο ότι το θέμα του ανοίγματος ή κλεισίματος λιμανιού ή άλλου σημείου εισόδου και εξόδου δεν εμπίπτει στα πλαίσια του διεθνούς δικαίου αλλά του εθνικού δικαίου. Δηλαδή, η κάθε χώρα ορίζει, στην βάση του δικού της εθνικού δικαίου, τα λιμάνια και αεροδρόμια τα οποία θα χρησιμοποιούνται στην επικράτεια της για την εισόδο και έξοδο ανθρώπων, αγαθών και υπηρεσιών. Με πιο απλά λόγια, η Κυπριακή Δημοκρατία θα μπορούσε να ορίσει ότι το ψαρολιμάνο του Πωμού θα αποτελεί σημείο εισόδου και το αλιευτικό καταφύγιο στο Λατσό σημείο εξόδου από την Δημοκρατία. Με την ίδια λογική, η Κυπριακή Δημοκρατία όρισε ως κλειστά τα λιμάνια και τα αεροδρόμια που βρίσκονται στο κατεχόμενο βόρειο τμήμα του νησιού, αφού

δεν θα μπορούσε να ελέγξει διαφορετικά την νόμιμη εισόδο και έξοδο από το κυρίαρχο έδαφος της Δημοκρατίας, που αποτελεί φυσικά υποχρέωση της Κύπρου έναντι της ιδιότητάς της ως κράτους-μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του ΟΗΕ.

Σε εξέταση του αποτελέσματος του δημοψηφίσματος για το Σχέδιο Αννάν το 2004, το Αγγλικό Κοινοβούλιο και συγκεκριμένα η Επιτροπή Εξωτερικών του Υποθέσεων, σχολιάζοντας συγκεκριμένη πρόνοια του Σχεδίου που αφορούσε στο ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν θα μπορούσε να θέσει στην διάθεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Άμυνας και Ασφάλειας τα λιμάνια και τα αεροδρόμια της, χωρίς την έγκριση της Ελλάδας και της Τουρκίας, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι αυτό θα αποτελούσε παραβίαση των κυριαρχικών δικαιωμάτων της Δημοκρατίας (Κείμενο 22ας Φεβρουαρίου 2005). Από την ερμηνεία που αποδίδεται στην πιο πάνω κατάληξη, τεκμαίρεται ότι το Αγγλικό Κοινοβούλιο αναγνωρίζει την αρχή ότι ο καθο-

ρισμός των σημείων εισόδου/ εξόδου και των ανοικτών λιμανιών εναπόκειται μόνο στην Δημοκρατία και σε κανένα άλλο - δεν αποτελεί, δηλαδή, θέμα του διεθνούς δικαίου αλλά του εθνικού.

Επιπρόσθετα, ο Κανονισμός της Ευρωπαϊκής Ένωσης Αρ.866/2004, που τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2004 αναφέρει ότι μπορεί να διεξάγεται εσωτερικό εμπόριο εντός του νησιού μεταξύ κατεχομένων και ελεύθερων περιοχών, και επιτρέπεται η εξαγωγή προϊόντων που παράγονται στο κατεχόμενο βόρειο τμήμα του νησιού σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης δια μέσου όμως, και αυτό είναι το σημαντικό, των νόμιμων λιμανιών και αεροδρομίων της Δημοκρατίας, ήτοι του λιμανιού της Λεμεσού και της Λάρνακας και της Πάφου.

Δεν υπάρχει κανένα ερώτημα στο διεθνές δίκαιο που να αιωρείται πάνω από το θέμα του καθορισμού των σημείων εισόδου και εξόδου σε μια χώρα. Ούτε επικρέμαται, οπουδήποτε, μια δαμόκλειος σπάθη που να το επιτρέπει αυτό. Το δικαίωμα καθορισμού σημείων εισόδων και εξόδου εναπόκειται αποκλειστικά στο ίδιο το κράτος και αποτελεί αναφαίρετο κυριαρχικό του δικαίωμα, όπως αυτό ορίζεται από τον Καταστατικό Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Ούτε τα Ηνωμένα Έθνη, ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση, ούτε και κανένας άλλος, πλην των Κυπρίων μπορούν να ορίσουν κάτι διαφορετικό. Ο κ. Φούλε και οι συνταγοί του παίζουν εκεί που δεν υπάρχει παιχνίδι, με καμένα χαρτιά και ακόμη πιο καμένα χείλη.

www.cytanet.com.cy
8 0 0 0 8 0 8 0

wireless zone

Μείνε συνδεδεμένος όπου και αν βρίσκεσαι, κάθε στιγμή!

Απόλαυσε τώρα ασύρματη, εύκολη και γρήγορη σύνδεση στο διαδίκτυο και στο ηλεκτρονικό σου ταχυδρομείο, σε οποιοδήποτε Cytanet Wireless Zone Hotspot σε όλη την Κύπρο, μέσω του δικτύου Wi-Fi της Cytanet.

Για να συνδεθείς χρειάζεσαι ένα laptop και κωδικούς πρόσβασης. Αν είσαι πελάτης της Cytanet, μπορείς να απολαμβάνεις απεριόριστη ασύρματη σύνδεση από όλα τα Hotspot, μέσω των υφισταμένων κωδικών πρόσβασης σου στη Cytanet, με δωρεάν συνδρομή. Μπορείς επίσης να εξασφαλίσεις κωδικούς πρόσβασης αγοράζοντας προπληρωμένες κάρτες ασύρματης πρόσβασης από τα Hotspot ή αποστέλλοντας SMS από το κινητό σου ή μέσω της πιστωτικής σου κάρτας.

Η υπηρεσία υποστηρίζει ασύρματη πρόσβαση και μέσω rda ή κινητού τηλεφώνου, δεδομένου ότι διαθέτουν τον απαραίτητο εξοπλισμό και ρυθμίσεις για σύνδεση Wi-Fi.

Επισκέψου την ιστοσελίδα www.cytanet.com.cy, για να βρεις τα Cytanet Wireless Zone Hotspot παγκύπρια.

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε στο 8000 80 80.

Όλος ο κόσμος δικός σου!

«Το κουρδιστό πορτοκάλι»

Οι χαμηλές επιδόσεις καινοτομίας στην Κύπρο έχουν επιτείνει τις επιπτώσεις από την παγκόσμια οικονομική κρίση. Μεγαλόπνευστα και μακρόπνοα έργα και φιλόδοξα ερευνητικά προγράμματα βοηθούν σε βάθος χρόνου. Όμως στους δύσκολους τωρινούς καιρούς απαιτούνται δημιουργικές λύσεις σε συγκεκριμένα προβλήματα εδώ και τώρα. Η αντιγραφή ξένων και μάλιστα παρωχημένων σχεδίων και εργαλείων μόνο ζημιά κάνει, αφού διοχετεύονται πολύτιμοι και περιορισμένοι πόροι σε λανθασμένες κατευθύνσεις. Η ανάπτυξη καινοτόμων προγραμμάτων συνήθως γίνεται αποσπασματι-

**Του Νίκου
Γ. Σύκα**

Συμβούλου
Στρατηγικής &
Επικοινωνίας

κά ή/και με μεγάλη καθυστέρηση. Ο συναισθηματικός πολιτικός λόγος, οι ρηχές πολιτικές, οι παγιωμένες αντιλήψεις και πρακτικές, οι επιδερμικές μεταρρυθμίσεις, οι ρητορικές δημιουργικότητες και οι κατ' όνομα καινοτομίες όχι μόνο δεν βοηθούν αλλά βαθαιίνουν την κρίση. Εδώ και μισό αιώνα μάθαμε να λει-

τουρούμε σαν «το κουρδιστό πορτοκάλι».

Απαιτείται στρατηγική ανάλυση για να εντοπίσουμε τα κενά, τις αδυναμίες αλλά και τις ευκαιρίες. Χρειάζονται καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες που λαμβάνουν υπόψη τις μέγα-τάσεις της νέας δεκαετίας: Τη ψηφιακή οικονομία, τον οικολογικό σχεδιασμό και την έννοια «value-for-money». Κλειδί η βελτίωση της αποδοτικότητας και οι εξυπνες επενδύσεις. Πρέπει να καταστήσουμε πιο αποτελεσματικές τις διαθέσιμες δημόσιες επενδύσεις και να πετύχουμε καλύτερα αποτελέσματα. Πρέπει να ενισχύσουμε την καινοτομία, ενθαρρύνοντας τις συμπράξεις ανάμεσα στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα και τη συνεργασία της ακαδημαϊκής κοινότητας με τις επιχειρήσεις.

Η αντιμετώπιση των πολύπλοκων προκλήσεων που έχουμε μπροστά μας -η παγκοσμιοποίηση, οι δημογραφική αλλαγή, η κλιματική αλλαγή και οι ασφαλείς, βιώσιμες, ανταγωνιστικές πηγές ενέργειας- απαιτεί νέες γνώσεις και νέες προσεγγίσεις, οι οποίες θα συνδυάζουν τις υπάρχουσες γνώσεις με νέες ιδέες με στόχο την εξεύρεση ολοκληρωμένων λύσεων. Δεξιότητες, ιδέες, διαδικασίες: Όλα συνδυάζονται για να μας βοηθήσουν να κερδίσουμε το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Η καινοτομία δεν είναι μια γραμμική διαδικασία (έρευνα - ανάπτυξη - εκμετάλλευση), αλλά αποτελεί προϊόν ενός πιο πολύπλοκου συστήματος που περιλαμβάνει ένα δίκτυο παικτών, μεταξύ αυτών πανε-

πιστήμια, ερευνητές, δημόσιες υπηρεσίες και επιχειρήσεις. Το τελικό αποτέλεσμα της Εκπαιδευτικής Μεταρρύθμισης θα κριθεί, μεταξύ άλλων, και από το βαθμό στον οποίο θα επιτευχθεί η ζεύξη των αλλαγών - καινοτομιών στην εκπαίδευση με την πολιτιστική, την κοινωνική και την επιχειρηματική καινοτομία, τον οικολογικό σχεδιασμό και την περιβαλλοντική καινοτομία. Αλλά και από το βαθμό στον οποίο θα επιτευχθεί η ζεύξη του ψηφιακού κόσμου και των στατιστικών μοντέλων με την ανθρώπινη κρίση.

Ζούμε σε μια εποχή που η αλλαγή ποτέ δεν σταματά - οι ρόλοι του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα αναθεωρούνται, ο ρόλος και η δομή των επιχειρήσεων επανασχεδιάζονται. Καινοτομία είναι η εφαρμογή μιας ιδέας για τη δημιουργία αξίας στον ιδιωτικό και στο δημόσιο τομέα. Η δημιουργικότητα και η καινοτομία μπορούν να δώσουν το έναυσμα για την αλλαγή. Απαιτείται προσαρμογή και πρωτοποριακή σκέψη ώστε να συνδυαστούν απλές λύσεις εστιασμένες σε πραγματικά προβλήματα. Για να είναι αποτελεσματική μια καινοτομία πρέπει να είναι απλή και εστιασμένη σε μια συγκεκριμένη, σαφή, και προσεκτικά σχεδιασμένη εφαρμογή. Οι μεγαλοπρεπείς ιδέες που έχουν σχεδιαστεί για να φέρουν την επανάσταση σε ένα κλάδο σπάνια αποδίδουν. Οι αποτελεσματικές καινοτομίες ξεκινούν από κάτι μικρό. Δεν είναι μεγαλεπήβολες. Προσπαθούν να κάνουν ένα συγκεκριμένο πράγμα (π.χ. να προσφέρουν ένα συγκεκριμένο όφελος στους πελάτες). Αυτό που χρειάζονται οι καινοτομίες είναι σκληρή, εστιασμένη, και ουσιαστική δουλειά. Αν δεν υπάρχει εργατικότητα, επιμονή και δέσμευση, δεν μπορεί να γίνει τίποτα με το ταλέντο, την επινοητικότητα και τις γνώσεις. Υπάρχουν, ασφαλώς, καινοτομίες που προέρχονται

από μια φαινή ιδέα. Όμως, οι περισσότερες, και ειδικά οι πετυχημένες καινοτομίες, είναι αποτέλεσμα μιας συνειδητής και σκόπιμης αναζήτησης για ευκαιρίες καινοτομιών, που συνίστανται σε λίγες μόνο περιπτώσεις.

Το κοινό στοιχείο που έχουν όλοι οι πετυχημένοι managers είναι η δέσμευση στη συστηματική αναζήτηση των καινοτομιών - στην προσπάθεια δημιουργίας ουσιαστικής, εστιασμένης αλλαγής στις οικονομικές ή τις κοινωνικές δυνατότητες ενός οργανισμού. Ασφαλώς, η επιχειρηματικότητα δεν περιορίζεται μόνο στις συστηματικές καινοτομίες. Για παράδειγμα, οι σαφείς επιχειρηματικές στρατηγικές και οι αρχές του επιχειρηματικού management, που είναι εξίσου απαραίτητες στην καθιερωμένη επιχείρηση, στο δημόσιο οργανισμό και στις νέες επιχειρηματικές προσπάθειες.

Για να αντιμετωπίσουμε τις πρωτόγνωρες προκλήσεις που έχουμε μπροστά μας, χρειαζόμαστε καινοτόμες, διεπιστημονικές ομάδες και αλληλένδετα συστήματα. Η πρόοδος απαιτεί αλλαγές στις δομές με στόχο την εφεύρεση όχι απλά νέων προϊόντων και υπηρεσιών, όχι μόνο την επανίδρυση οργανισμών και βιομηχανιών, αλλά την επανασύσταση ολόκληρων αλληλένδετων συστημάτων. Σε ένα τοπίο που αλλάζει, χρειαζόμαστε νέα στρατηγικά εργαλεία.

Τα διευθυντικά στελέχη πρέπει να εντοπίσουν προβλήματα που δεν έχουν ακόμα επιλυθεί, να χαρτογραφήσουν το ευρύτερο σύστημα που επηρεάζει τα αποτελέσματα, να εντοπίσουν και ενισχύσουν αδύνατους κρίκους, να συμπληρώσουν κενά. Αλλά για να τα κάνουν όλα αυτά αποδοτικά, οι ηγέτες, οι managers, πρέπει πρώτα να πηδήξουν έξω από το κουτί και να βγουν από το κτίριο.

Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου | Ενέργεια ζωής!

PARTNERS / Y&R

Η ταχύτητα μπορεί να κόψει το νήμα μιας ζωής.

Όταν οδηγείς, μην τρέχεις!

**Οδηγώ με συνείδηση. Σέβομαι τη ζωή.
Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου. Ενέργεια ζωής.**

Εν αναμονή της 1ης Ιουλίου 2012

Στο δεύτερο εξάμηνο του 2012 η Κυπριακή Δημοκρατία θα διαδεχθεί τη Δανία στην Προεδρία της ΕΕ. Η Κύπρος, μια χώρα ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση, θα πρέπει να αντιληφθεί τον εαυτό της ως το προκεχωρημένο φυλάκιο της ΕΕ σε μια περιοχή, η οποία προσφέρει ευκαιρίες σε πολλαπλούς τομείς. Το νησί έχει εύκολη πρόσβαση τόσο προς τις ακτές της Τουρκίας στα βόρεια, όσο και προς τις ακτές του Λιβάνου, της Συρίας, του Ισραήλ και της Αιγύπτου στα ανατολικά και στα νότια και μπορεί εύκολα να αποτελέσει πόλο έλξης για πολιτικούς, οικονομικούς και πολιτισμικούς λόγους.

**Του Ανδρέα
Θ. Ασιώτη**

Διοικητικού
Λειτουργού Α',
Υπουργείου Παιδείας
και Πολιτισμού

Η εισήγηση προς τον Επικεφαλής της Γραμματείας της Κυπριακής Προεδρίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης Δρα Ανδρέα Μολέσκη είναι όπως μερμηνήσει για τον άμεσο σχηματισμό ενός δικτύου συνεργατών, αποτελούμενου από Ε/Κ και Τ/Κ οικονομολόγους, πολιτικούς επιστήμονες, κοινωνιολόγους κ.λ.π., από όπου η Γραμματεία θα μπορεί να αντλεί ανά πάσα στιγμή πληροφόρηση ή συμβουλές. Αυτά τα στελέχη θα εργάζονται σε εθελοντική βάση και χωρίς καμιά αμοιβή. Ο ρόλος τους θα είναι καθαρά συμβουλευτικός. Η Γραμματεία θα μπορεί να τους αξιοποιήσει ατομικά ή σαν ομάδα, ανάλογα με το θέμα. Ένα τέτοιο άνοιγμα προς τους Τ/Κ επαγγελματίες και διανοούμενους θα αποτελέσει

γέφυρα επικοινωνίας και συναντίληψης και θα εδραιώσει το ενδιαφέρον για το παρόν και το μέλλον αυτού του τόπου.

Μια δεύτερη εισήγηση είναι όπως κάποιες από τις συνεδριάσεις ορισμένων ομάδων εργασίας πραγματοποιηθούν στην Καρπασία και συγκεκριμένα στην παραθαλάσσια τοποθεσία Λιμνιώνας στη Γιαλούσα, όπου οι πρώην αποθήκες χαρουπιών, δείγμα Κυπριακής αρχιτεκτονικής στις αρχές του εικοστού αιώνα, προσφέρονται για το σκοπό αυτό, νοουμένου ότι θα υπάρξει η κατάλληλη υποδομή σε θέματα τηλεπικοινωνιών και διαδικτύου. Πιστεύω ότι θα πρέπει να καταβληθεί προσπάθεια προς αυτή την κατεύθυνση, παρ' όλων ότων δεν θα είναι και ότι ευκολότερο να πεισθεί η Τ/Κ πλευρά ότι η θετική της ανταπόκριση θα αποβεί ωφέλιμη γι όλους και θα βοηθήσει στην εμπέδωση αμοιβαίας εμπιστοσύνης. Μια τέτοια ενέργεια θα καταδείξει στους Ευρωπαίους εταίρους μας ότι η κυπριακή κυβέρνηση δεν φοβάται να αναλάβει τολμηρές πρωτοβουλίες, με τη δημιουργία πρακτικών συναινετικών προτάσεων ως μέρος της όλης προσπάθειας για επίτευξη συνολικής λύσης. Περαιτέρω, θα προβληθεί προς τα έξω ότι η κυπριακή κυβέρνηση είναι καθ' όλα έτοιμη να βρεθεί ένα βήμα πιο μπροστά, μονοπωλώντας το πεδίο της υπευθυνότητας και της αξιοπιστίας. Εξάλλου, είναι οι Κύπριοι αυτοί που διακαώς επιθυμούν την ανατροπή των κατοχικών δεδομένων με την εξεύρεση μιας λύσης που θα κατοχυρώνει τις θεμελιώδεις ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των κατοίκων του νησιού.

Ο ρόλος που θα διαδραματίσει η δημόσια διοίκηση στο εξάμηνο της Προεδρίας θεωρείται καθοριστικός. Η συγκεκριμένη περίοδος προσφέρεται για σημαντική αύξηση της απόδοσης, μετατοπίζοντας το βάρος από τα λόγια στα έργα και διεγείροντας τον ενθουσιασμό και τη φιλοτιμία των υπαλλήλων. Γι' αυτό απαιτείται όπως η δημόσια διοίκηση επιδείξει επαγγελματισμό μαζί με πνεύμα ομαδικότητας και αλληλοϋποστήριξης και υιοθετώντας τις ανάλογες συμπεριφορές.

Στο σύντομο χρονικό διάστημα που απομένει μέχρι την ανάληψη της Προεδρίας από την Κυπριακή Δημοκρατία θα πρέπει να προσδιοριστούν οι ακριβείς υποχρεώσεις του κάθε υπαλλήλου και ο ατομικός ρόλος που πρόκειται να διαδραματίσει στην καθολική προσπάθεια για μια πετυχημένη Προεδρία. Μια εξαμηνία που θα αναδείξει τον πολιτισμό της Κύπρου και τη σημασία της γεωγραφικής της θέσης σαν σταυροδρόμι πολιτισμών, τόπο συνάντησης Ανατολής και Δύσης και παράλληλα θα φέρει στην επιφάνεια την καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που επέβαλε και επιβάλλει η τουρκική κατοχή, με τον βίαιο θρησκευτικό διαχωρισμό των δύο κοινοτήτων. Αυτό το μεγάλο πανηγύρι φιλοξενίας οφείλουμε να το μετατρέψουμε σε πρότυπο λειτουργικότητας και αποτελεσματικότητας - το μόνο σίγουρο είναι ότι θα κερδίσουμε φίλους που θα μας χρειασθούν αργότερα. Για εμάς η πρόκληση το δεύτερο εξάμηνο του 2012 είναι να ζήσουμε αυτή την περίοδο για τους εαυτούς μας, τα παιδιά μας και τη χώρα μας.

Πολυτελείς Κατοικίες Προς Πώληση - Luxury residences For Sale

**BEST DEVELOPMENT
GREECE**

Theseus Beach Village
by TEAK S.A.

Με φόντο το κρυστάλλινο μπλέ της Μεσογείου, σε μιά από τις πιο μαγευτικές τοποθεσίες του Ηρακλείου, δημιουργήσαμε το παραθαλάσσιο χωριό "Θησέας" και σας προσφέρουμε την ευκαιρία να αποκτήσετε την δική σας πολυτελή κατοικία! Το έργο περιλαμβάνει κατοικίες σε διάφορα μεγέθη από 60-400 τ.μ. για να επιλέξετε εκείνο το χώρο που σας ταιριάζει καλύτερα. Με τρία γήπεδα τένις, ελεγχόμενη πύλη εισόδου και υπηρεσία συντήρησης επί τόπου να αποτελούν ένα μικρό δείγμα των υπηρεσιών του, ο Θησέας δεν παρέχει μόνο πολυτελείς κατοικίες αλλά προσφέρει ποιότητα ζωής.

"Theseus" Beach Village is created in front of the crystal blue waters of the Mediterranean Sea. Situated in one of the most enchanting locations of Heraklion, "Theseus" gives you the privilege to be the owner of a luxurious residence, only steps away from the beach. The project consists of different style houses ranging from 60-400m² in size, so that you can choose the best fit for your taste. With athletic courts, controlled security access and full management services being only just a few of its facilities, "Theseus" offers more than a luxurious residence; it provides quality of life.

Πληροφορίες - Information

t: +30 2810 811 930-1

f: + 30 2810 371 935

e: info@theseusbv.com

www.theseusbv.com

Η Κυπριακή Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Από το Όραμα στην Πράξη

Με την ανάληψη της Προεδρίας της ΕΕ το δεύτερο εξάμηνο του 2012, η Λευκωσία θα είναι για έξι μήνες στο ευρωπαϊκό και διεθνές επίκεντρο. Η πρόκληση μεγάλη, γιατί η Κύπρος για πρώτη φορά στην 52χρονη ιστορία της ως ανεξάρτητο κράτος και οκτώ χρόνια μετά την ένταξη της στη ΕΕ θα αναλάβει τέτοια σημαντική αποστολή.

**Του Ανδρέα
Θ. Ασσιώτη**

Διοικητικού
Λειτουργού Α',
Υπουργείου Παιδείας
και Πολιτισμού

Ομολογουμένως το διοικητικό εγχείρημα που προσδοκεί να φέρει σε πέρας επιτυχώς είναι γιγαντιαίο. Η δημόσια διοίκηση με όραμα και ουσιαστικό λόγο έχει χρέος, μέσα στα στενά χρονικά περιθώρια στη διάθεσή της, να δημιουργήσει και να εμπεδώσει μια κουλτούρα υψηλής αποδοτικότητας, συσπειρώνοντας τους υπαλλήλους, εξυψώνοντας το ηθικό τους και προκαλώντας τη συναισθηματική τους συμμετοχή για την επίτευξη των καθορισμένων στόχων καθιστώντας τους έτσι μέτοχους στην επιτυχία.

Η Γραμματεία της Κυπριακής Προεδρίας της ΕΕ, η οποία αναφέρεται απευθείας στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και είναι επιφορτισμένη με τον συντονισμό του προγράμματος θα μπορούσε, με την κατάλληλη ενίσχυση σε ανθρώπινο δυναμικό, να λειτουργήσει και ως «μονάδα ελέγχου αποτελεσματικότητας», με ενεργή συμμετοχή στις βασικότερες δράσεις. Με την επίτευξη των στόχων στο τέλος του εξαμήνου θα πρέπει να επανεξεταστεί κατά πόσο ένας τέτοιος θεσμός και με ποια μορφή θα μπορούσε να συνεχιστεί. Ποιοι θα είναι οι άξονες, πάνω στους οποίους θα εστιασθεί η πολιτική της κυπριακής κυβέρνησης. Το μέγα θέμα που για πολλά χρόνια θα απασχολεί τη ευρωπαϊκή ήπειρο (και όχι μόνο) και γύρω από το οποίο περιστρέφονται όλα τα άλλα θέματα, είναι η ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας και η μεταρρύθμιση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Εκτός αυτού θα πρέπει να αναληφθούν πρωτοβουλίες για μια δέσμη ουσιαστικών θεμάτων, μεταξύ των οποίων και αυτού της διευρύνσεως.

Η Κύπρος θα έχει την ευκαιρία να προωθήσει τις συνομιλίες με τις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και να υποστηρίξει ουσιαστικά την ευρωπαϊκή τους πορεία. Επίσης, λόγω των φιλικών της σχέσεων με όλες τις χώρες της περιοχής, έχει τη δυνατότητα να διαμεσολαβήσει για την ειρήνευση και σταθεροποίηση στη Μέση Ανατολή και να διαχειρισθεί δημιουργικά τις σχέσεις της ΕΕ με την Τουρκία.

Όσο αφορά την Τουρκία είναι επάναγκες να διαμορφωθούν από τώρα συγκεκριμένες και λεπτομερείς ενέργειες / δράσεις κατά τη διάρκεια της εξαμηνίας, οι οποίες να μπορούν να αναπροσαρμοστούν ανά πάσα στιγμή, ανάλογα με την πολιτική συμπεριφορά της γείτονος. Το ζητούμενο είναι να τηρηθούν τέτοιες ισορροπίες ώστε από τη μια να διαφανεί ότι η Τουρκία παράνομα κατέχει ευρωπαϊκό έδαφος και από την άλλη να εξασφαλισθεί ότι αυτή η χώρα παραμένει πλήρως συνδεδεμένη με την ΕΕ. Γι' αυτό και η πολιτική της Κυπριακής Δημοκρατίας θα πρέπει να είναι ευφάνταστη, ευέλικτη και κυρίως αξιόπιστη.

Η αντιμετώπιση των προκλήσεων της κλιματικής αλλαγής πρέπει να είναι ψηλά στην ημερήσια διάταξη των συζητήσεων των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων. Άνκαι οι πιθανότητες για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των

κλιματικών αλλαγών είναι περιορισμένες, η Κύπρος οφείλει να διατυπώσει και να καταθέσει τη δική της πολιτική αναφορικά με την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας. Το πρόβλημα της μετανάστευσης και της λαθρομετανάστευσης δεν αφορά μόνο τις Μεσογειακές χώρες αλλά ολόκληρη την Ευρώπη και πρέπει να συζητηθεί διεξοδικά, με μοναδικό στόχο την τροχοδρόμηση λύσεων. Οι στενές σχέσεις Κύπρου - Ρωσίας παρέχουν τη δυνατότητα στην Κύπρο να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στο θέμα της ενεργειακής πολιτικής και της στενότερης συνεργασίας Ευρωπαϊκή Ένωσης - Ρωσίας. Επιπλέον, θα πρέπει να είμαστε πάντα έτοιμοι να αντιμετωπίσουμε οποιαδήποτε απρόβλεπτα προβλήματα προκύψουν σε στενή συνεργασία με τη Δανία και την Πολωνία καθώς και με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

Προσωπικά είμαι πεπεισμένος ότι στο τέλος του 2012 οι Ευρωπαίοι εταίροι μας θα νοιώθουν πλήρως ικανοποιημένοι από το έργο που θα επιτελέσει η Κυπριακή Δημοκρατία που, παρά το μικρό της μέγεθος, σκοπεύει να λειτουργήσει επαγγελματικά και με τη μέγιστη αποτελεσματικότητα.

Προτίμησα τις Δασικές Βιομηχανίες για πολύ βασικούς λόγους...

Εξέλιξη

Πείρα

Τεχνολογία

Λύσεις

Η 40χρονη πείρα των Δασικών Βιομηχανιών στο χώρο των επενδυμένων μοριοσανίδων και MDF, καθώς και η τεχνολογία αιχμής της νέας, υπερσύγχρονης μονάδας παραγωγής μελαμίνης, μου επιτρέπουν να πραγματοποιώ κάθε κατασκευαστική μου επιθυμία. Διαθέτουν τις νέες μοντέρνες σειρές τους σε απίθανους χρωματισμούς και υφή, στις διαστάσεις που θέλω για να κατασκευάσω: • Έπιπλα κουζίνας • Ερμάρια υπνοδωματίων • Πόρτες • Βιβλιοθήκες • Έπιπλα • Γραφεία • Βιτρίνες και ράφια καταστημάτων • Διακοσμήσεις, κ.ά.

[Ρωτήστε κι εσείς τον αρχιτέκτονα, τον διακοσμητή ή τον επιποιοί σας]

Πιστοποίηση με τα διεθνή πρότυπα ISO

ISO 9001
Αρ. 05.1.06.019
Διαχείρισης
Ποιότητας

ISO 14001
Αρ. ΕΣ.Η.06.010
Περιβαλλοντικής
Διαχείρισης

OHSAS 18001
Αρ. 04.06.006
Διαχείρισης
Υγείας
& Ασφάλειας
στην Εργασία

40 ΧΡΟΝΙΑ
Δασικές
Βιομηχανίες

www.cfi.com.cy

Τα μυστικά της διαχείρισης του άγχους στον επιχειρησιακό τομέα

Κλείστε τα μάτια σας για μια στιγμή και φανταστείτε ότι είναι η 30η Απριλίου και μόλις συνειδητοποιήσατε ότι η φορολογική σας δήλωση δεν έχει υποβληθεί και ότι ο υπολογιστής στον οποίο διατηρούσατε τα σχετικά αρχεία έχει καταστραφεί χωρίς να έχετε κρατήσει

Του Δημήτρη Στυλιανίδη

DipLC, CTM, CL, FAIA,
FCCA, CPA, Διεθνή
Εκπαιδευτή NLP

αντίγραφα των αρχείων σας. Ο προϊστάμενός σας είναι στο τηλέφωνο και θέλει να σας δει επείγοντος στο γραφείο του τώρα. Ενώ δημιουργείτε αυτές τις εικόνες στο μυαλό σας, παρατηρήστε πώς αισθάνεστε, πώς αναπνέετε και παρατηρήστε επίσης τους παλμούς της καρδιάς σας. Τώρα φανταστείτε ότι ενόσω διασταυ-

ρώνετε ένα δρόμο, ένα τεράστιο φορτηγό έρχεται καταπάνω σας με λιγνιτώδη ταχύτητα. Παρατηρήστε το πώς αντιμετωπίζετε την εσωτερική εμπειρία αυτή. Κάποτε η αντίδραση σας μπορεί να αποβεί σωτήρια ενώ άλλες φορές η αντίδραση σας μπορεί να είναι καταστροφική. Η διαδικασία που περνά το μυαλό και στις δύο περιπτώσεις είναι βασισμένη στο θετικότερο των προθέσεων: στην επιβίωση. Ο φόβος είναι ένα από τα ισχυρότερα εργαλεία παρακίνησης, όμως είναι επίσης και ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες δημιουργίας άγχους στη ζωή σας. Το άγχος μπορεί να δράσει υποβοηθητικά ή καταστροφικά σε κάποιον.

Άραγε να μείνω ή να φύγω;

Πολλοί άνθρωποι αισθάνονται ανίκανοι να αντιδράσουν, συγχυσμένοι, πιεσμένοι, ανήσυχοι, λόγω των γεγονότων που τους συμβαίνουν καθημερινά. Οποιοσδήποτε αισθάνεται σύγχυση ή ανικανότητα αντίδρασης στα γεγονότα, το σώμα του εισέρχεται σε μια κατάσταση αδράνειας. Πολλοί άνθρωποι ακινητοποιούνται, ακριβώς όπως παθαίνει ένα ελάφι όταν φέγγουν επάνω του οι προβολείς ενός αυτοκινήτου το βράδυ. Εκείνη την στιγμή αντί το άτομο να αντιδράσει προς το περιβάλλον του, απλά εσωτερικεύει την αντίδραση του με αποτέλεσμα να δημιουργεί προβλήματα στην υγεία του.

Η Εσωτερική σύγκρουση

Πόσο χρόνο άραγε ξοδεύεται στο να ανησυχεί ή να τιμωρείται τον εαυτό σας για αυτά που συμ-

βαίνουν στο περιβάλλον σας καθημερινά; Μήπως το μυαλό σας λέει ένα πράγμα ενώ το σώμα σας είναι σε κάθετη διαφωνία με αυτό; Μήπως μέσα σας ακούεται δηλώσεις όπως: «Άραγε να το κάνω διότι είναι το πρόβλημα; Δεν έπρεπε να το είχα κάνει; Πρέπει επίσης να κάνω και αυτό!» Σαφώς και δεν υπάρχει κανένας θετικός συσχετισμός μεταξύ του χρονικού διαστήματος που ξοδεύεται στο να νιώθετε ενοχές ή ανησυχία και στην επίτευξη των στόχων σας. Αντιθέτως, η ενέργεια που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την επίτευξη ενός στόχου κατευθύνεται από τη δράση προς την αδράνεια. Δεν θα ήταν υπέροχο εάν μπορούσαμε να έχουμε τα διάφορα μέρη μας να λειτουργούν μαζί ως ένα «ενωμένο μέτωπο» που αντιμετωπίζει όλες τις προκλήσεις της ζωής; Ο νευρο-γλωσσικός προγραμματισμός (NLP) προσφέρει τα εργαλεία για να πετύχετε ακριβώς αυτό.

Νευρο-γλωσσικός προγραμματισμός

Το NLP, μεταξύ άλλων, είναι η μελέτη της δομής της υποκειμενικής εμπειρίας, της αντιγραφής προτύπων τελειότητας και της τέχνης στον τρόπο απόσπασης και αντιγραφής στρατηγικών. Οι ιδρυτές του NLP, Richard Bandler και John Grinder μελέτησαν και αντέγραψαν τους ανθρώπους που αισθάνθηκαν ότι κατέχουν την τελειότητα σε διαφορετικούς τομείς της επιστήμης. Απόσπασαν μετά, τις στρατηγικές που θα μπορούσαν να εγκαταστήσουν στον οποιονδήποτε που θέλει

να επιτύχει την τελειότητα στον δικό του τομέα και ονόμασαν αυτή την επιστήμη Νευρο-Γλωσσικό Προγραμματισμό. Το NLP παρέχει άριστα εργαλεία και τεχνικές για εξουδετέρωση του άγχους και την σωστή αντιμετώπιση των πιεστικών καταστάσεων που το προκαλούν. Με το NLP μπορείτε να μεταμορφώσετε τα αρνητικά σας συναισθήματα σε ισχυρές δυνάμεις παρακίνησης.

Θετικό άγχος

Παρόλο που αυτό το άρθρο θα ασχοληθεί με το αρνητικό άγχος, είναι σημαντικό να αναγνωριστούν τα οφέλη του θετικού άγχους. Το θετικό άγχος μας παρακινεί για να ενεργήσουμε με τρόπο που υποβοηθά στην επιβίωση και ευημερία μας, όπως στο να ξεπεράσουμε επικίνδυνες καταστάσεις μέχρι και η δραστηριοποίησή μας ως προς την συμπλήρωση και υποβολή της φορολογικής μας δήλωσης. Εξάλλου, πόσοι από μας απολαμβάνουν την πίεση που παρέχουν οι προθεσμίες που δημιουργούνται από τις δικές μας αναβολές στο να αναλάβουμε δράση μέχρι την τελευταία στιγμή; Δημιουργούμε (συχνά ασυνείδητα) από μόνοι μας, τις καταστάσεις που εξασκούν σε μας θετικές πιέσεις ως προς την ολοκλήρωσή τους, πάντα για το δικό μας καλό.

Το αρνητικό άγχος

Το αρνητικό άγχος είναι η πίεση η οποία μας βλάπτει σωματικά, συναισθηματικά και διανοητι-

κά. Οι παράγοντες που προκαλούν το άγχος διαφέρουν από άτομο σε άτομο, όπως και οι αντιδράσεις μας σε αυτούς. Συχνά η αναμονή ενός γεγονότος είναι αυτή που δημιουργεί την πίεση και όχι το ίδιο το γεγονός. Η ζημία που προκαλεί το άγχος δεν προέρχεται μόνο από το αναμενόμενο γεγονός, αλλά μάλλον από το πώς το σώμα μας αντιδρά σε αυτό.

Στρατηγικές αντιμετώπισης αρνητικού άγχους

Στη χρήση του NLP για τη διαχείριση άγχους είναι σημαντικό να εξετάσουμε τα ακόλουθα που αφορούν τις στρατηγικές των διαφόρων ατόμων σχετικά με το άγχος:

- Το έναυσμα (αυτό που το προκαλεί)
- Η υποκειμενική ερμηνεία ή η αντίληψη του γεγονότος. Αυτό φιλτράρεται υποκειμενικά από τις αισθήσεις μας και ερμηνεύεται από τις πεποιθήσεις μας.
- Η αντίδραση μυαλού/σώματος στο γεγονός.

Λογικά επίπεδα

- **Η πίεση αντιμετωπίζεται σε διαφορετικά επίπεδα.**

Περιβάλλον: Ποια εξωτερικά γεγονότα προκαλούν τα συναισθήματα/τις αντιδράσεις σας ως προς το άγχος; Έχετε τον έλεγχο αυτών των γεγονότων; Εάν δεν έχετε τον έλεγχο τότε όσο και να ανησυχείτε ή όσο και να φοβάστε δεν πρόκειται να καταφέρετε τίποτα. Πρέπει να κατευθύνετε την ενέργεια αυτή σε κάτι στο οποίο έχετε τον έλεγχο όπως η αντίληψη και η αντίδρασή σας στα γεγονότα. Γνωρίζοντας ποιές επιλογές είναι διαθέσιμες μπορεί να δημιουργήσει την αίσθηση του ότι έχετε τον έλεγχο στην κατάσταση που αντιμετωπίζετε.

Συμπεριφορά: Πώς δημιουργείτε την εμπειρία της αρνητικής πίεσής; Εξετάστε τις ενέργειες, τις σκέψεις, και τα συναισθήματά σας. Αντιληφθείτε πόσο διαστρεβλωμένες και παρατραβηγμένες είναι οι περισσότερες σκέψεις σας. Έχοντας κάποιον τρίτο άτομο είναι καλό ούτως ώστε λέγοντας του τις σκέψεις σας μπορεί να βοηθήσει στον να καταλάβετε πόσο απίθανες είναι. Παρατηρήστε πως αντιδρά το σώμα σας σε τέτοιες καταστάσεις. Το NLP προσφέρει τρόπους να μετατρέψετε όλες τις αρνητικές σας σκέψεις σε θετικές. Θυμηθείτε μια φορά όταν νιώθατε άνετοι και χαλαροί. Παρατηρήστε τι ήταν διαφορετικό σε εκείνη την εμπειρία. Τώρα μετακινήστε όλους εκείνους τους θετικούς πόρους σε μια κατάσταση, την οποία στο παρελθόν θα είχατε αισθανθεί άγχος. Παρατηρήστε πώς τα συναισθήματά σας αλλάζουν, πως εσείς τώρα βλέπετε νέες επιλογές, και πως αισθάνεστε διαφορετικά τώρα για εκείνο

το γεγονός. Πάρτε οτιδήποτε αντίδραση δουλεύει για σας σε ένα μέρος της ζωής σας και μεταφέρετε την σε ένα άλλο μέρος που θα επωφεληθεί από όλους εκείνους τους θετικούς πόρους. Θυμηθείτε ότι όσο περισσότερη ευελιξία έχετε, τόσο περισσότερες επιλογές πραγματοποιείτε και τόσο περισσότερο έλεγχο της κατάστασης έχετε.

Ικανότητες: Παρατηρήστε τις δυνατότητες και τους πόρους σας και χρησιμοποιήστε τους προς όφελος σας. Μην νομίζετε ότι όλοι έχουν την δυνατότητα να δημιουργούν ζωντανές εικόνες και καταστροφικά σενάρια στο μυαλό τους! Επίσης δεν μπορεί ο καθένας να ανακαλύπτει συνεχώς νέα πράγματα για τα οποία να ανησυχεί συνεχώς και να έχει και την ικανότητα να τα βιώνει πριν ακόμα αυτά γίνουν πραγματικότητα! Φανταστείτε τι μπορείτε να κάνετε με τέτοιες ισχυρές δεξιότητες στην προσπάθειά σας να αισθανθείτε ηρεμία και να ανακτήσετε τον έλεγχο. Παραδείγματος χάριν θα μπορούσατε χρησιμοποιώντας τις ίδιες δεξιότητες, να δημιουργήσετε μια εικόνα ή σκηνή στο μυαλό σας που αφορά την επιθυμητή έκβαση που θέλετε και να βάλετε και τον εαυτό σας στην εικόνα αυτή. Βιώστε την σκηνή εκείνη

με όλες σας τις αισθήσεις. Αισθανθείτε ακριβώς όπως θα αισθανόσασταν αν συνέβαινε στην πραγματικότητα. Παρατηρήστε τη διαφορά στη φυσιολογία σας.

Πεποιθήσεις και αξίες

Οι πεποιθήσεις και οι αξίες μας είναι βασικοί παράγοντες στον καθορισμό των ζητημάτων που προκαλούν το άγχος. Είναι για αυτό τον λόγο που, στην αντιμετώπιση μιας κατάστασης, ενώ ένα άτομο θα αισθανθεί συντετριμμένο ένα άλλο θα αισθανθεί την πρόκληση για να αντιδράσει διαφορετικά. Οι πεποιθήσεις μας, επηρεάζουν τις συμπεριφορές, τις ενέργειές μας και την ταυτότητά μας. Είναι ο φακός και φίλτρο που χρωματίζει τον κόσμο μας και που ενισχύει, ελαχιστοποιεί, ή αποβάλλει ορισμένες πληροφορίες από τον κόσμο μας. Διαστρεβλώνουμε την πραγματικότητα για να εγκαταστήσουμε το σύστημα πεποιθήσεων μας. Οι πεποιθήσεις μπορούν επίσης να επιτρέψουν σε μας να δούμε τον κόσμο με αισιοδοξία και πάθος. Εάν αλλάξουμε πεποιθήσεις, οι συμπεριφορές μας είναι επόμενο ότι θα αλλάξουν και αυτές. Η πίεση είναι ένας συνδυασμός συγκινήσεων, πεποιθήσεων, συμπεριφορών, και φυσικών αντιδράσεων. Δεν αντιπροσωπεύει το ποιο είστε πραγματικά! Παρατηρήστε πώς αισθάνεστε όταν λέτε «είμαι αγχωμένος», «είμαι πιεσμένος», «είμαι συγχυσμένος». Τώρα προσθέστε την λέξη «αισθάνομαι» πριν από αυτές τις δηλώσεις. Όταν σκεφτόμαστε και μιλάμε σε ένα επίπεδο ταυτότητας συνδεόμαστε με αυτό.

Συμπερασματικά

- **Χρησιμοποιήστε το μυαλό σας για αλλαγή.**

Το NLP παρέχει πολλά εργαλεία για τον αγχωτικό κόσμο που ζούμε. Αντιμετωπίζοντας το άγχος, εξαρτάται από σας να αποφασίσετε να χρησιμοποιήσετε το μυαλό σας για θετική αλλαγή.

Ξέρουμε πάντοτε ποιο είναι το σωστό πράγμα να κάνουμε.

Η δυσκολία είναι να το εφαρμόσουμε...

Σε προηγούμενο άρθρο μου με θέμα «Θέλω την πόλη μου αλλά ευρωπαϊκά» (EUROKEPΔΟΣ, Αύγουστος 2010) είχα κάνει αναφορά στην αναγκαιότητα διαμόρφωσης κουλτούρας που να δημιουργήσει καλύτερο βιοτικό επίπεδο για του δημότες και να συμβάλει στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου μας. Στόχος του σημερινού μου άρθρου είναι να εμβαθύνω περισσότερο το επίκαιρο αυτό θέμα, παραθέτοντας κάποια πρόσθετα στοιχεία αλλά και να παραλληλίσω τα δεδομένα της πρωτεύουσάς μας με μια μικρή, σχετικά, πόλη της Γερμανίας, τη Χαϊδελβέργη.

Του Κλέωνα Ιακωβίδη

B.Sc, MA, MRICS,
Εγκεκριμένου
Εκτιμητή Ακινήτων
ΕΤΕΚ. Διευθύνοντος
Συμβούλου
Cleon
Iacovides &
Associates
Ltd, Property Valuers
and Consultants

Σύμφωνα με διάφορες πηγές, ο πληθυσμός της αστικής Λευκωσίας (καλύπτει κυρίως τις περιοχές των Δήμων) είναι περίπου 235.000 κάτοικοι. Από αυτούς, οι 150.000 περίπου (γύρω στο 65%) έχουν ηλικία 15 ως 64 χρόνων και οι 28.000 περίπου (γύρω στο 12%) είναι άνω των 64. Η αστική Λευκωσία έχει εμβαδόν περίπου 87 τετρ. χιλόμετρα και αναπτύσσεται, λόγω κατοχής, ημικυκλικά. Ως πρωτεύουσα, είναι ο πυρήνας των βασικότερων επιχειρήσεων της Κύπρου, των ημικρατικών οργανισμών και της Δημόσιας Υπηρεσίας.

Η Χαϊδελβέργη είναι μια γραφική πόλη της Γερμανίας με 110 χιλιάδες πληθυσμό σε μια έκταση 100 τετρ. χιλιομέτρων. Η πόλη - όπως και η Λευκωσία - έχει δύο τομείς: την παλιά πόλη και την καινούρια που χωρίζονται από έναν παραπόταμο του Ρήνου πλάτους 100 περίπου μέτρων. Η πόλη δέχεται καθημερινώς επισκέπτες από γειτονικές και άλλες χώρες (τουρίστες). Οι επισκέπτες αυτοί είναι διπλάσιοι από τον πληθυσμό της. Η οικονομική της δραστηριότητα βασίζεται κυρίως στον τουρισμό, την ελαφρά βιομηχανία και τις υπηρεσίες. Είναι επίσης πολύ γνωστή για το πανεπιστήμιό της το οποίο ελκύει πολλούς φοιτητές (ένα στα πέντε πρόσωπα που διαμένουν στην πόλη είναι φοιτητές ή ασχολούνται με το πανεπιστήμιο). Ο πληθυσμός της Χαϊδελβέργης είναι περίπου το 47% της αστικής Λευκωσίας και όμως η πόλη αυτή είναι διεσπαρμένη σε μεγαλύτερη γεωγραφική έκτα-

ση, έχει ένα εξαιρετικό σύστημα δημόσιων συγκοινωνιών χαμηλού κόστους, με λεωφορεία κάθε 10 λεπτά περίπου, με ξεχωριστές λωρίδες σε πολλά σημεία, τις οποίες μοιράζονται μόνο με τα τραμ της πόλης. Η χρήση αυτών των μέσων είναι τεράστια. Πέραν τούτου η παλιά πόλη είναι γεμάτη πλατείες και σφύζει από ζωή, ενώ από την άλλη πλευρά του ποταμού υπάρχουν πάρκα κατά μήκος του, ζωολογικός κήπος, βοτανικός κήπος και άλλοι παρόμοιοι χώροι.

Οι άνθρωποι κυκλοφορούν και με τα ποδήλατα σε ξεχωριστούς ποδηλατοδρόμους (όχι πεζοδρόμια ποδηλατοδρόμους που έχουμε στη Λευκωσία), με ξεχωριστό οδικό δίκτυο, με φώτα τροχαίας για ποδήλατα και αυτοκίνητα. Είναι πολύ χαρακτηριστικό ότι ο «Γρηγόρης και Σταμάτης» στην Χαϊδελβέργη έχει ξεχωριστό σήμα για πεζούς και ποδηλάτες! Σε διάφορα σημεία της πόλης υπάρχουν χώροι στάθμευσης, υπόγειοι, υπέργειοι και τριώροφοι, με τους υπέργειους να είναι όμορφα τοπιοτεχνημένοι ώστε να μην επηρεάζεται η αισθητική άποψη της πόλης.

Δεν μπορώ να αμφισβητήσω το γεγονός ότι γίνονται κάποιες προσπάθειες για βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των δημοτών της Λευκωσίας και πρέπει να πιστώσουμε τους αρμοδίους για τις προσπάθειες που καταβάλλουν. Πρόσφατα διαβάσαμε με ιδιαίτερη ικανοποίηση ότι τελικά θα γίνει η επέκταση του γραμμικού πάρκου με ποδηλατοδρόμους και πεζοδρόμους (ευχής έργο θα ήταν να έφθαναν μέχρι και πέραν της Δημοτικής Αγοράς Αγίου Ανδρέα για εξυπηρετεί και τους κατοίκους της ομώνυμης συνοικίας, που ίσως να είναι από τις λίγες που δεν έχουν ούτε ένα πάρκο) και είδαμε αντικαταστάσεις στόλων λεωφορείων με ταυτόχρονη μείωση των τελών χρήσης τους.

Όμως, συγκρίνοντάς μας με τη μικρή πόλη της Χαϊδελβέργης, είμαστε πολύ πίσω από τα ελάχιστα ευρωπαϊκά δεδομένα μιας πόλης, και πιστεύω ότι λανθασμένα αντιλαμβανόμαστε την ανάπτυξη του βιοτικού μας επιπέδου. Το βιοτικό επίπεδο δε βελτιώνεται με τη διαπλάτυνση των δρόμων ή την προσθήκη λωρίδων κυκλοφορίας, ενέργειες που γίνονται με σκοπό την προσωρινή λύση του προβλήματος με βραχυπρόθεσμο ορίζοντα. Το βιοτικό επίπεδο βελτιώνεται με έργα που ανταποκρίνονται στις βιοτικές ανάγκες όλων των πολιτών. Με έργα που προσδίδουν αξία στη ζωή και στην παιδεία, και στην αλλαγή κουλτούρας που, αν και δεν αλλάζει από μέρα σε μέρα, οι ενέργειές μας

για την αλλαγή της πρέπει να είναι καθημερινές. Ακολουθώντας το παράδειγμα της Χαϊδελβέργης, οι ενέργειές μας θα πρέπει να εστιαστούν σε τρία - τέσσερα σημεία:

1. Ουσιαστική μείωση της διακίνησης με ιδιωτικά οχήματα παρέχοντας ειδικά κίνητρα στους εργαζομένους, οι οποίοι δε χρειάζονται όχημα κατά τη διάρκεια της εργασίας τους. Σ' αυτή την κατηγορία emπίπτει η πλειονότητα των δημόσιων υπαλλήλων, των υπαλλήλων των ημικρατικών οργανισμών, των τραπεζικών, των καταστηματαρχών, των ιδιωτικών υπαλλήλων κ.λπ. Κατά την άποψή μου, το μυστικό της επιτυχίας έγκειται στη:

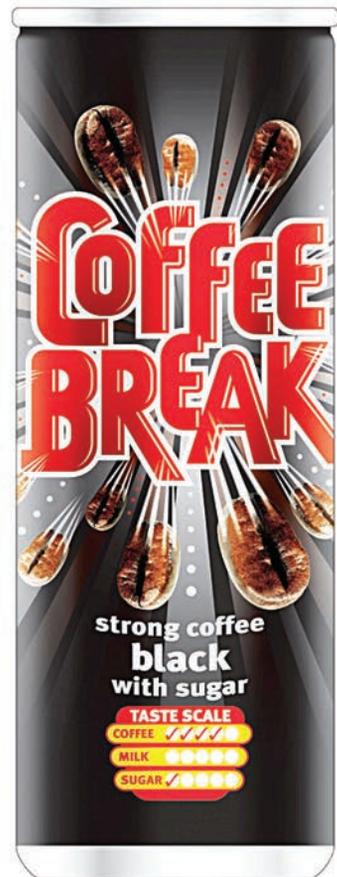
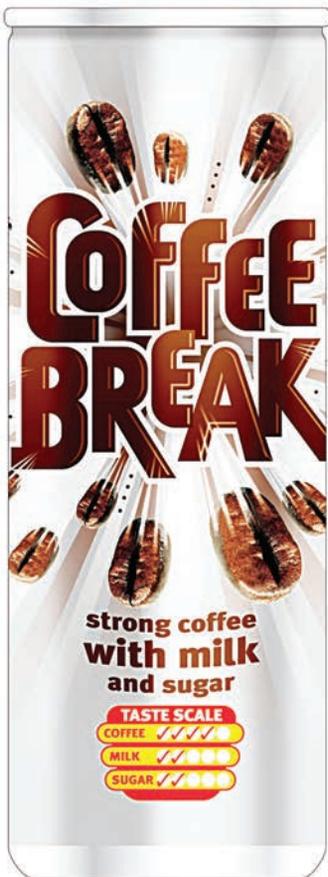
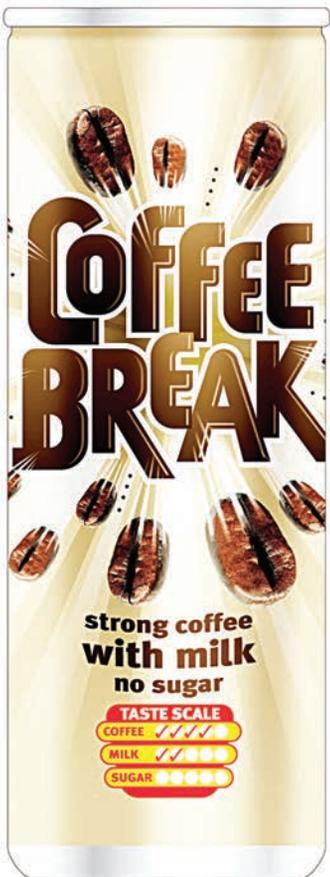
- διαμόρφωση λωρίδων λεωφορείων στο υφιστάμενο οδικό δίκτυο με μικρές, σε απόσταση, και σταθερές, σε χρόνο, διαδρομές
- αύξηση των τελών στάθμευσης σε δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους
- επιβολή αυστηρών προστίμων, και
- μείωση των αριθμών χώρων στάθμευσης σε κάθε κτίριο.

2. Διαμόρφωση σωστών ποδηλατοδρόμων ώστε ο δημότης να χρησιμοποιεί το ποδήλατό του ως μέσο συγκοινωνίας και όχι μόνο ως μέσο άθλησης ή παιγνιδιού.

3. Δημιουργία θεματικού πάρκου, πάρκου πολλαπλών χρήσεων (βοτανικό, ζωολογικό, υδροπάρκο) καθώς και μικρότερων οργανωμένων πάρκων και χώρων πρασίνου. Υπάρχουν τοποθεσίες περιμετρικά της Λευκωσίας που μπορούν να αξιοποιηθούν κατάλληλα σε κρατική (π.χ. εξωτερικό γήπεδο Κεντρικών Φυλακών, περιοχή «Απαλός» δίπλα από το ολυμπιακό σκοπευτήριο) και ιδιωτική γη.

4. Αθλητικά κέντρα με σωστά περιβαλλοντικά και αρχιτεκτονικά διαμορφωμένους χώρους για τις ανάγκες της κάθε ηλικίας.

Το ζητούμενο δεν είναι να φέρνεις επενδυτές να αγοράζουν διάφορα οικόπεδα και στίπια πολυτελείας, και να κτίζουν ξενοδοχεία ή άλλου είδους υποστατικά, αλλά να τους βάζεις να επενδύουν σε δραστηριότητες που θα αναγάγει το ευ ζην των δημοτών. Κλείνοντας με τη φράση "The secret of getting ahead is getting started" («Το μυστικό της επιτυχίας είναι να ξεκινήσεις») του Mark Twain θα ήθελα να τονίσω ότι δεν είναι το γεωγραφικό και πληθυσμιακό μέγεθος της πόλης που παίζει ρόλο αλλά η διαμόρφωση ενός κοινού οράματος και προγράμματος από τους αρμοδίους φορείς και η διαχρονική πιστή εφαρμογή του.

Coffee Break... γιατί «έτσι την είδα»!

Ο Λώρης Λοϊζίδης παρέα με τον αγαπημένο καφέ βλέπει τον κόσμο να αλλάζει... να γίνεται καλύτερος

Σε νέα μεταλλική συσκευασία και με ιδιαίτερη δυναμική, το Coffee Break, αναδείχθηκε ως ο «πρωταγωνιστής» του φετινού καλοκαιριού, αποτελώντας την αναζωογονητική πινελιά της εποχής. Ο αγαπημένος καφές, με τη νέα του συσκευασία, κατέκλεισε καθ' όλη τη διάρκεια του Αυγούστου γνωστές παραλίες του νησιού και ορεινά θέρετρα, με υπέροχα κορίτσια να προσφέρουν δωρεάν, μέσω δειγματο-διανομής, Coffee Break, και ανεβάζοντας ακόμη περισσότερο την αδρεναλίνη! Το Coffee Break, προσφέρεται σε τρεις γεύσεις: έτοιμο καφέ με γάλα και ζάχαρη, έτοιμο καφέ με γάλα χωρίς ζάχαρη και έτοιμο καφέ χωρίς γάλα με ζάχαρη, ικανοποιώντας όλα τα γούστα!

Με το λανσάρισμα από την Vivartia (Cyprus) Ltd της νέας συσκευασίας Coffee Break και με

αφορμή την καλοκαιρινή του διάθεση, ο αγαπημένος ηθοποιός και σεναριογράφος Λώρης Λοϊζίδης έκανε και πάλι την εμφάνισή του στη τηλεοπτική καμπάνια προώθησης του προϊόντος, καθώς όπως και ο ίδιος δηλώνει «πίνοντας Coffee Break βλέπουμε τον κόσμο να αλλάζει... να γίνεται καλύτερος!». Το νέο διαφημιστικό σποτ του Coffee Break, σε σενάριο του ίδιου του Λώρη Λοϊζίδη και σε σκηνοθεσία του Νικόλα Κουμίδη (σκηνοθέτη της αγαπημένης σειράς

Αίγια φούξια), διαδραματίζεται σε μια πανέμορφη παραλία του νησιού μας με τον ταλαντούχο πρωταγωνιστή να δηλώνει απλά πως «έτσι την είδα»!

Την υλοποίηση της εκστρατείας είχε η Thompson Communications, και την εκτέλεση της παραγωγής το Media Studios.

Η εκστρατεία του αγαπημένου καφέ Coffee Break, μέσω δειγματο-διανομής, σύντομα θα συνεχιστεί και σε άλλα σημεία έκπληξη, γιατί απλά... «έτσι την είδαμε»!

Παράτυπα και άκρως ανεπίτρεπτα είναι τα διατάγματα αναστολής εκκαθάρισης και παραλαβής

Αυτή η τακτική, η οποία έχει γίνει πολύ της μόδας τελευταία, φαίνεται ότι βολεύει αρκετούς. Καιρός είναι να μπει ένα τέλος, γιατί, δυστυχώς, αυτοί που οφείλουν να μεριμνήσουν προς αυτή την κατεύθυνση, (οι νομικοί) βολεύονται λόγω ιδίων συμφερόντων και αδρανούν. Με βάση τις πρόνοιες του άρθρου 211 του Περί Εταιρειών Νόμου, Κεφ. 113

Του
Κρίσι
Ιακωβίδη*

για εταιρεία δύναται να εκκαθαριστεί από το Δικαστήριο για διάφορους λόγους. Οι πιο συνήθεις όμως είναι:

- αυτός της αφερεγγυότητας, δηλαδή, όταν η εταιρεία αδυνατεί και είναι ανίκανη να πληρώσει τα χρέη της με βάση το άρθρο 213 (1) του Κεφ. 113, μετά από αίτηση που συνήθως γίνεται από πιστωτή, την εταιρεία ή συνεισφορέα (μέτοχο).

- στις περιπτώσεις όπου το Δικαστήριο είναι της γνώμης ότι είναι δίκαιο και σύμφωνο με το δίκαιο της επείκειας να διαλυθεί η εταιρεία.

Σε περιπτώσεις χρεωστών (φυσικών προσώπων) η αίτηση γίνεται από πιστωτή ή ακόμα και από τον ίδιο τον χρεώστη, σύμφωνα με τα άρθρα 5 και 8 του Κεφ. 5 του Περί Πτωχεύσεως Νόμου (όπως τροποποιήθηκε).

Δυστυχώς τα τελευταία χρόνια, έχει παρατηρηθεί ένα πολύ μυστήριο και παράδοξο φαινόμενο όπου, μετά από την έκδοση διατάγματος εκκαθάρισης μιας εταιρείας ή Διατάγματος παραλαβής εναντίον χρεώστη, τα Δικαστήρια εκδίδουν διάταγμα αναστολής, με το οποίο αναστέλλεται η διαδικασία της εκκαθάρισης και/ή της παραλαβής.

Στις περιπτώσεις όπου τα δικαστήρια εκδίδουν τέτοια διατάγματα, δημιουργούνται τεράστια προβλήματα, καθότι οι διευθυντές και/ή οι χρεώστες, σε περίπτωση που τελικά αποπληρώσουν το χρέος, βάσει του οποίου έγινε η αίτηση, παρανομούν καθότι γίνεται

παραβίαση των άρθρων 301 και 47 των Κεφ. 113 και 5, αντίστοιχα.

Οι παρατυπίες και παραβιάσεις του Νόμου και των θεσμών, δυστυχώς, δεν σταματούν μέχρι εδώ και τα ίδια τα Δικαστήρια μένουν εκτεθειμένα, εάν μετά από πιθανή αποπληρωμή του συγκεκριμένου χρέους, προχωρήσουν με ακύρωση του Διατάγματος, καθώς καμιά αίτηση για ακύρωση διατάγματος εκκαθάρισης ή παραλαβής δεν μπορεί να εξεταστεί, απουσίας εκθέσεως του Επίσημου Παραλήπτη που, λόγω της θέσης του, ενεργεί ως προσωρινός εκκαθαριστής και/ή Διαχειριστής, όσον αφορά σε άλλα

χρέη.

Αυτό δεν μπορεί να γίνει, καθώς με την αναστολή, τα Δικαστήρια του «δένου τα χέρια» και κατ' επέκταση παρέχουν κάλυψη στους διευθυντές και/ή χρεώστες στο να μην του παράσχουν πληροφορίες αναφορικά με άλλες οφειλές και υποχρεώσεις καθώς επίσης και ενεργητικού.

Εάν, κατά την κρίση του Δικαστηρίου, δικαιολογείται να δοθεί χρόνος στη εταιρεία ή στον χρεώστη για διευθέτηση του χρέους τότε επιβάλλεται αναβολή της αίτησης εκκαθάρισης και/ή παραλαβής, ούτως ώστε να δοθεί ο χρόνος προς τους εμπλεκόμενους να επιτύχουν το ζητούμενο, εφόσον αυτό εξυπηρετεί τα συμφέροντα των πιστωτών και στη περίπτωση εταιρείας, των μετόχων.

Πέραν τούτου, σε περιπτώσεις εταιρείας, επιβάλλεται στους διευθυντές, στο μεσοδιάστημα, η καταχώρηση αίτησης για έκδοση διατάγματος επικύρωσης βάσει του άρθρου 216 του Κεφ. 113 αναφορικά με οποιοσδήποτε πληρωμές και/ή πράξεις που πιθανόν να επηρεάζουν την περιουσία ή την μετοχική δομή μιας εταιρείας, μετά την καταχώρηση της αίτησης εκκαθάρισης. (Όσον αφορά στις πρόνοιες και επιπτώσεις του άρθρου 216, οι αναγνώστες μπορούν να επισκεφτούν την ιστοσελίδα της CRI Group στο www.crigroup.com.cy Νέα & Άρθρα)

Το να εκδίδεται διάταγμα εκκαθάρισης και/ή παραλαβής και στην συνέχεια να αναστέλλεται, δημιουργεί σωρεία προβλημάτων στη σωστή διεκπεραίωση μιας εκκαθάρισης ή διαχείρισης αλλά και αναμφισβήτητα βλάπτει τα συμφέροντα των πιστωτών, οι οποίοι μένουν εκτεθειμένοι. Επίσης είναι ευάλωτοι και άλλοι συνεργάτες μιας εταιρείας ή κάποιου χρεώστη σε χρέη που πιθανόν να δημιουργηθούν κατά την περίοδο που βρίσκεται σε ισχύ το Διάταγμα αναστολής.

Ο Επίσημος Παραλήπτης της Δημοκρατίας, αν και είναι γνώστης των προβλημάτων που παρουσιάζονται, ως αποτέλεσμα διαταγμάτων αναστολής, δυστυχώς δεν έχει κάνει τις δέουσες παραστάσεις προς τα Δικαστήρια.

cyprusair.com

Όπου κι αν ταξιδεύουμε, προορισμός μας είναι η κορυφή.

1^ο Βραβείο Κοινού «Condé Nast Traveller Awards», στην Ελλάδα.

Τα πρώτα ετήσια βραβεία κοινού του ελληνικού «Condé Nast Traveller*», ο πλέον καταξιωμένος διεθνής θεσμός που καθιέρωσε το αμερικάνικο περιοδικό εδώ και 22 χρόνια, χάρισαν ένα πολύτιμο βραβείο στις Κυπριακές Αερογραμμές.

Ευχαριστούμε τους Έλληνες ταξιδιώτες που ανέδειξαν, ανάμεσα σε 14 αεροπορικές εταιρείες, τις Κυπριακές Αερογραμμές, ως την κορυφαία αεροπορική Εταιρεία στην κατηγορία «Αεροπορικές Εταιρείες Εσωτερικού & Εξωτερικού», για το 2009, με ποσοστό 90,02%.

Η τιμητική αυτή διάκριση, αποτελεί για μας ένα ακόμα ισχυρό κίνητρο, για να συνεχίσουμε να ταξιδεύουμε μαζί σας, κάθε φορά ψηλότερα.

*Τα βραβεία κοινού «Condé Nast Traveller» αναδεικνύονται μέσα από ψηφοφορία των αναγνωστών του περιοδικού «Condé Nast Traveller», και αφορούν τα καλύτερα ξενοδοχεία, μεταφορικά μέσα, υπηρεσίες, περιοχές, προϊόντα, σε Ελλάδα και Κύπρο.

CYPRUS AIRWAYS
Ξέρουμε γιατί πετάτε >>>

Δεικτοποίηση μισθών και ημερομισθίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Στο Βέλγιο η δεικτοποίηση μισθών ισχύει μια φορά το χρόνο

Στην πλειοψηφία των χωρών της ΕΕ, υπάρχουν συστήματα συλλογικών διαπραγματεύσεων μεταξύ των εκπροσώπων των εργαζομένων και των εργοδοτών και συνήθως και των συντεχνιών. Εντούτοις σε ορισμένες χώρες της ΕΕ υπάρχει και η Αυτόματη Τιμαριθμική Αναπροσαρμογή (ΑΤΑ). Προς το παρόν συστήματα ΑΤΑ υπάρχουν στην Κύπρο, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και τη Μάλτα. Εκτός απ' αυτές τις τέσσερις χώρες αριθμός ευρω-

Του Τάσου Αναστασιάδη
Οικονομολόγου

παϊκών χωρών είχαν ΑΤΑ αλλά τώρα την έχουν καταργήσει, όπως στις περιπτώσεις της Δανίας, της Γαλλίας, της Ιταλίας, της Ολλανδίας και της Ισπανίας.

Στην Κύπρο οι συντεχνίες υποστηρίζουν το σύστημα αυτό σαν μέσο που διατηρεί τους πραγματικούς μισθούς. Η εργοδοτική πλευρά όμως επικρίνει το σύστημα αυτό ότι οδηγεί σε αύξηση κόστων και αύξηση τιμών κάτι που υποβαθμίζει την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Το σύστημα αυτό έχει επικρίνει επανειλημμένα το ΔΝΤ και πρόσφατα ο διοικητής της Κεντρικής Τράπεζας κ. Αθανάσιος Ορφανίδης έμμεσα αναφέρθηκε στην ανάγκη μεταρρύθμισης της ΑΤΑ.

Στο Βέλγιο αλλαγή που έγινε το 1994 όσον αφορά την ΑΤΑ εξαιρεί από το δείκτη τις τιμές των καπνικών και πετρελαϊκών προϊόντων όπως και των αλκοολούχων ποτών. Στο Βέλγιο η ΑΤΑ ισχύει μια φορά το χρόνο, αν και οι νομοθεσίες που εισάχθηκαν το 1989 και το 1996 εξουσιοδοτούν την κυβέρνηση να επεμβαίνει στον καθορισμό μισθών. Για παράδειγμα οι προβλέψεις όσον αφορά τις αυξήσεις των μισθών μεταξύ των κυριότερων εμπορικών εταιρών (Γαλλία, Γερμανία και Ολλανδία) περιορίζει τις αυξήσεις μισθών σε ένα ορισμένο πλαίσιο έτσι που να μην υποβαθμίζεται η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Επίσης υπάρχουν εξαιρέσεις για ορισμένες εταιρείες που αντιμετωπίζουν προβλή-

ματα. Οι εργοδότες όμως πιστεύουν ότι το σύστημα αυτό οδηγεί σε αύξηση του εργατικού κόστους και συνεπώς απειλεί την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας και την απασχόληση. Αντίθετα οι συντεχνίες υποστηρίζουν το υφιστάμενο σύστημα για το λόγο ότι προστατεύει την αγοραστική δύναμη των εργαζομένων.

Στο Λουξεμβούργο τα ημερομίσθια αυξάνονται αυτόματα αν κατά τους προηγούμενους έξι μήνες ο πληθωρισμός αυξήθηκε κατά 2,5%. Στο Λουξεμβούργο έχει συσταθεί τριμελής συντονιστική Επιτροπή που είναι υπεύθυνη για να εκτιμά τις οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες στις τέσσερις γειτνιάζουσες χώρες (Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία και Ολλανδία), και δύναται να εισηγείται προσωρινά την αναστολή της ΑΤΑ, διαδικασία που χρησιμοποιήθηκε το 2006, για να επιβραδύνει την αύξηση των ημερομισθίων ενόψει του δυσμενούς οικονομικού κλίματος. Ο Σύνδεσμος Εργοδοτών του Λουξεμβούργου εισηγείται την αντικατάσταση της ΑΤΑ με ένα πιο ευέλικτο σύστημα ανάλογο με τις συνθήκες που επικρατούν σε διάφορους τομείς και εταιρείες και επικρίνει το σύστημα αυτό ότι παραβάλλει την ανταγωνιστική κατάσταση σε ορισμένες επιχειρήσεις. Αλλά οι συντεχνίες υποστηρίζουν το σύστημα αυτό. Το σύστημα δεικτοποίησης μισθών στη Μάλτα προνοεί για εξαιρέσεις όταν ορισμένες εταιρείες αντιμετωπίζουν δυσχέρι-

ες. Όπως και στις άλλες χώρες που έχουν το σύστημα αυτό και στη Μάλτα οι εργοδότες υποστηρίζουν την κατάργησή του ενώ οι συντεχνίες το υποστηρίζουν. Ο Σύνδεσμος Εργοδοτών της Μάλτας εισηγήθηκε όπως όταν οι αυξήσεις είναι σημαντικές η κυβέρνηση επιδοτεί την αύξηση του τιμαριθμικού επιδόματος, πράγμα το οποίο απόρριψε η κυβέρνηση. Παράλληλα ο Σύνδεσμος Εργοδοτών υποστηρίζει όπως οι αυξήσεις ημερομισθίων στο μέλλον καθορίζονται από συλλογικές διαπραγματεύσεις που θα βασιζονται στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Μια σημαντική ανησυχία είναι ότι η δεικτοποίηση μισθών θεωρείται υπεύθυνη για πληθωριστικές πιέσεις και είναι γι' αυτό που έχει καταργηθεί σε χώρες της ΕΕ κατά τη δεκαετία του 1980 και τα 1990. Στην Κύπρο η ΑΤΑ θα πρέπει να τροποποιηθεί έτσι που να παρέχεται όπως και σε άλλες χώρες μια φορά το χρόνο. Επίσης προσωρινές και εποχιακές αυξήσεις τιμών, όπως είναι οι αυξήσεις τιμών λαχανικών, όπως συνέβηκε κατά τον περασμένο πολύ θερμό Αύγουστο, να μην επηρεάζουν το τιμαριθμικό επίδομα. Παράλληλα μια αύξηση στο Φ.Π.Α. δεν πρέπει να επηρεάζει το τιμαριθμικό επίδομα, αφού οι φορολογικές εισπράξεις θα χρησιμοποιηθούν από την κυβέρνηση για κοινωνικούς και αναπτυξιακούς σκοπούς. Επίσης για τη μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος.

KEO

*Brewed on the Island
of Cyprus*

KEO LTD 1, Franklin Roosevelt Ave., P.O.Box 50209, 3602 Limassol, Cyprus
Tel. + 357 25.853100, Fax + 357 25 573429

Αυθεντίες του Μάνατζμεντ στον 20ό αιώνα

Bruce Wayne Tuckman (1938 -)

Ο Bruce Wayne Tuckman γεννήθηκε το 1938 στις Η.Π.Α. και πήρε το πρώτο του πτυχίο (Bsc of Science) από το Rensselaer Polytechnic Institute το 1960. Ακολούθως απέκτησε Master in Psychology από το Princeton το 1962 και PhD το 1963. Μετά τη συμπλήρωση των σπουδών του, εργάστηκε για

**Του Δημήτρη
Εργατούδη**

Αφυπηρετήσαντα
Ανώτερου Διευθυντή
του Ομίλου Λαϊκής και
Fellow του Ινστιτούτου
Τραπεζικών Λονδίνου

λίγο στο εργαστήριο βιομηχανικής ψυχολογίας του πανεπιστημίου Princeton και στη συνέχεια (1963 - 1965) ανέλαβε ως Ερευνητής Ψυχολόγος τη διεξαγωγή έρευνας για τη συμπεριφορά των μικρών Ομάδων στο Naval Medical Research Institute.

Από το 1965 μέχρι το 1978 εργάστηκε σε διάφορες θέσεις στο πανεπιστήμιο Rutgers. Στη συνέχεια μετακινήθηκε στο City University της Νέας Υόρκης. Από το 1998 διευθύνει το Ακαδημαϊκό Ερευνητικό Εργαστήριο του Ohio State University.

Το 1965 δημοσίευσε τα πορίσματα της έρευνάς του στο Naval Medical Research Institute, με τίτλο «Development sequence in small groups». Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, όλες οι νέες Ομάδες περνούν από τέσσερα στάδια. Κι αυτό ισχύει, είτε πρόκειται για τη συγχώνευση δύο εταιρειών, είτε για την ενοποίηση δύο τμημάτων μιας εταιρείας, είτε για την ενοποίηση δύο αθλητικών σωματείων, είτε για την ένωση με τα δεσμά του γάμου, είτε για τη δημιουργία ενός νέου κράτους (ιδιαίτερα ύστερα από ένοπλο απελευθερωτικό αγώνα) είτε, είτε, είτε.

Όλες αυτές οι νέες ομάδες, μέχρι να φτάσουν στο σημείο να λειτουργούν ομαλά και απρόσκοπτα, περνούν από τρία άλλα σημεία/στάδια:

• Στάδιο 1ο - Σχηματισμός (forming)

Αυτό είναι το στάδιο του προσανατολισμού. Τα μέλη εξετάζουν τη δουλειά που θ' αναλάβουν και τους περιορισμούς μέσα στους οποίους θα εργαστούν. Σκοπός τους είναι ν' ανακαλύψουν ποιοι είναι οι σκο-

ποί της δουλειάς που θ' αναλάβουν και ποια τα υλικά που θα έχουν στη διάθεσή τους για να πετύχουν τους σκοπούς αυτούς. Από κοινωνικής πλευράς τα μέλη ζητούν καλή συμπεριφορά από τους συναδέλφους τους και υπάρχει μια τάση για εξάρτηση από τους άλλους, ενώ ταυτόχρονα επιζητείται μια ισχυρή ηγεσία.

• Στάδιο 2ο - Θυελλώδης κατάσταση (storming)

Όπως υποδηλώνει και ο τίτλος του, το στάδιο αυτό χαρακτηρίζεται από μια συνεχή σύγκρουση. Το κάθε μέλος αντιστέκεται στις απαιτήσεις της ομάδας για αποδοχή των κανόνων της. Και η σύγκρουση μεγαλώνει αν τα διάφορα μέλη αντιλαμβάνονται διαφορετικά την κατάσταση που επικρατεί.

Από κοινωνικής πλευράς, κάθε μέλος εργάζεται για δικό του σκοπό και προσπαθεί να επηρεάσει και τα άλλα μέλη προς αυτήν την κατεύθυνση, αντί όλοι μαζί να εργαστούν συλλογικά για το σκοπό της ομάδας.

• Στάδιο 3ο- Επιβολή κανόνων (norming)

Ύστερα από μια περίοδο - της οποίας ο χρόνος ποικίλλει από ομάδα σε ομάδα - τα μέλη ξεχνούν την ατομική τους οντότητα κι αρχίζουν να σκέφτονται ως ομάδα. Οι σκοποί συζητούνται και γίνεται εποικοδομητικός διάλογος κι εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων.

Από κοινωνικής πλευράς, σταματούν οι συγκρούσεις, ανατίθενται ρόλοι στα μέλη, επιβάλλονται κανόνες οι οποίοι γίνονται αποδεχτοί από όλους, ενώ πιθανές μελλοντικές φιλονικίες προλαμβάνονται. Γενική αρμονία επικρατεί στις σχέσεις μεταξύ των μελών.

• Στάδιο 4ο - Λειτουργία (performing)

Όλοι συμβάλλουν εποικοδομητικά στην επίλυση προβλημάτων, με απώτερο στόχο την επίτευξη του κοινού σκοπού.

Από κοινωνικής πλευράς έχουν πάρει τελική μορφή οι ρόλοι των μελών, γι' αυτό και κάθε μέλος εκτελεί το έργο που του έχει ανατεθεί. Δεν υπάρχει ένταση, αλλά μια ελαστική προσέγγιση σε κάθε θέμα.

Το 1977 ο Tuckman, σε συνεργασία με τη Mary Ann Jensen, πρόσθεσε και πέμπτο στάδιο, το στάδιο της αναστολής:

• Στάδιο 5ο - Αναστολή (adjournment)

Ο σκοπός για τον οποίο δημιουργήθηκε η Ομάδα έχει επιτευχθεί και τα μέλη αποδεσμεύονται. Τα μέλη αισθάνονται περήφανα για ό,τι κατόρθωσαν ως Ομάδα και χαιρόνται γιατί απόλαυσαν τη συμμετοχή τους σ' αυτήν και γιατί συμπλήρωσαν το έργο που τους ανατέθηκε. Κάποτε οι Ομάδες διαλύονται με διαταγές άνωθεν, προτού συμπληρωθεί το έργο που τους ανατέθηκε, οπότε, στην περίπτωση αυτή, το πέμπτο στάδιο ονομάζεται «στάδιο πένθους» λόγω της λύπης που αισθάνονται τα μέλη από τη διάλυση της Ομάδας. Η χρονική περίοδος που χρειάζεται για να περάσει η ομάδα από κάθε στάδιο ποικίλλει γιατί επηρεάζεται από διάφορους αστάθμητους παράγοντες, οι κυριότεροι από τους οποίους είναι η ηγεσία και οι περιορισμοί στο έργο και στο χρόνο. Για παράδειγμα κάτω από μια αυταρχική ηγεσία θα εμποδιστούν να εκδηλωθούν οι διάφορες φάσεις της εξέλιξης της ομάδας, γι' αυτό και προβλήματα που φαινομενικά έχουν ξεπεραστεί θα επανεμφανίζονται περιοδικά. Από την άλλη,

έργα που περικλείουν το στοιχείο της επείγουσας ανάγκης, επιβάλλουν μια επίπλαστη συνοχή στην ομάδα, η οποία (συνοχή) χάνεται μόλις παρέλθει ο κίνδυνος. Στο δεύτερο αυτό παράδειγμα περιλαμβάνονται εργασίες που πρέπει να γίνουν μέσα σε συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

Τέλος, σύμφωνα με τον Tuckman, όταν γνωρίζουμε πώς συμπεριφέρονται οι Ομάδες στα διάφορα στάδια, μπορούμε να τις βοηθήσουμε να ξεπεράσουν τα αρχικά προβλήματα και να αρχίσουν να εργάζονται γρήγορα και παραγωγικά.

